

Pale izbile sodu dno?

VOJKO COLJA

Ob televizijskih posnetkih v zive ščite spremenjenih opazovalcev OZN so se podobno kot pred štirimi leti v zalivski vojni bolj kot ljudje zdržali državni. Ljudje so se navsezadnje na grozote bosanske vojne nekako privadili. Nekaterim je bilo celo jasno, kdo je žrtev in kdo krvnik. Za državni, ki so v Bosno poslali svoje mirovne sile, pa so bili večerajšnji posnetki prava streznitev, večja kot predsinočni masčevalni pokol v Tuzli, ko so srbške granate ugasnile 71 življenj.

Psihater s Pal, bosansko-srbski predsednik Radovan Karadžić, je zahodnim državnikom jasno povedal, da bodo drago plačali vsako spremembo svoje dosedanje omahljive strategije v Bosni in Hercegovini. Sodeč po večerajšnjih mednarodnih reakcijah pa se je Karadžić brzkone ustel, ker je preocitno snel krinko in vsemu svetu dokazal, da se bo pri urešničevanju svojih ciljev poslužil istih metod, ki jih je do sedaj nekaznovano uporabil proti muslimanskim Bošnjakom in katoliškim Hrvatom. Takega pa tudi vsega navajeni državni ne morejo dopustiti, ker bi bila to dokončna blamaža. Mizali so pred pokoli, etničnimi čiščenji, množičnimi posilstvi; namerno in sistematično uničevanje vseh nesrbskih kulturnih spomenikov od katoliških cerkva do mošej jih ni motilo. Za nobeno ceno pa ne smejo dopustiti, da bi njihove ljudi kot klavno živino priklenili na vrata skladišč streliva, k drogovom in k ograjam mostov.

S svojim masčevalnim terorizmom pa je Karadžić obenem dokazal, da je prišlo v Bosni do vojskih in političnih premikov. Bosanske vladne sile so namreč postale trd oreh in marsikje prehajajo v uspešno protiofenzivo. Njega in njegovega krajinskega somišljenika Milana Martića je srbski predsednik Slobodan Milošević že začel zagati, ker ga ovirata v prizadevanjih, da bi Srbijo resil embarga. S svojim večerajšnjim izizvom hoče Karadžić brzkone izbiti sodu dno, ker čas ne dela v njegovo korist. Morda pa je le preprčan, da sta tako OZN kot Nato le tigra izlepenke in da ju bo preliščil, kot mu je to uspelo do sedaj.

Zastoj v italijansko slovenskih pogovorih?

Kaze, da pooblaščenca zunanjih ministrov Slovenije in Italije ne bo uspelo sestaviti usklajenega besedila o rešitvi spornih vprašanj. Zgovorno je tudi pismo predstavnika optantov Albertinija, ki od Agnellijeve zahteva, naj doseže, da Slovenija vrne hiše, »ki jih je odvzel jugoslovanski komunizem«, obenem pa nasprotuje večji zaščiti slovenske manjšine v Italiji, čes da je ta že tako preveč zaščiten.

Na 13. strani

Od ponedeljka dražji denar

RIM - Nepricakovana podrazitev denarja v Italiji. Centralna banka je včeraj sporočila, da se bo uradna diskontna mera v ponedeljek, 29. maja povisala za 0,75 odstotka in od 8,25 presla na 9 odstotkov, s čemer se bo vrnila na raven, ki jo je nazadnje imela julija 1993. Vzporedno se bo povečala tudi obrestna stopnja na denar, ki ga daje central-

na banka rednim bankam v zameno za državne vrednotnice, in sicer od 9,75 na 10,50 odstotka.

Banka Italije je v svojem uradnem sporočilu zapisala, da je ukrep v skladu z njeno restriktivno monetarno politiko in da ga je narekovala inflacijska nevarnost in tudi podcenjenost lire na denarnih trgih. Povsem ne-

pricakovano sporočilo je prišlo včeraj zvečer, po zaprtju evropskih trgov in potem, ko se je guverner centralne banke Fazio posvetoval s predsednikom vlade Dinijem. Prav vest o tem srečanju je trge tik pred zaprtjem zelo presenetila, saj podrazitve denarja kljub naraščanju inflacije niso pričakovali.

BOSNA / PO DVKRATNEM BOMBARDIRANJU LETAL NATO

Srbi postavili vojake OZN za žive ščite pred bombami

SARAJEVO - Bosanski Srbi so pripadnike mirovnih sil in vojske opazovalce ZN spremenili v žive ščite, da bi preprečili nadaljnje napade letal zveze Nato, ki so tudi včeraj bombardirala vojska skladišča v blizini Pal. Trinajst vojskih opazovalcev so Srbi priklenili k svojim strateškim ciljem, več kot dvesto pripadnikov mirovnih sil pa so zajeli kot talce. Z novimi napadi letal Nata je zagrozil posebni odposlanec ZN Jasusi Akasi, zlasti po srbškem napadu na Tuzlo, v katerem je bilo ubitih 71, ranjenih pa več kot 160 ljudi. Večina zahodnih voditeljev je podprla letalske napade. Ruski predsednik Boris Jelcin pa je negodoval, ker se Nato pred napadi ni posvetoval z Rusijo. Jelcin je dejal, da je pripravljen posredovati pri bosanskih Srbih, če ne bo prišlo do novih napadov Nata.

Na 18. strani

ITALIJA / FININVEST V VIHARJU

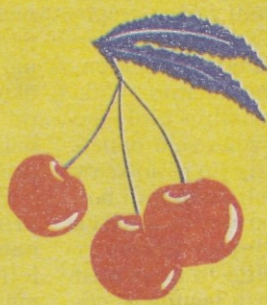
V zaporu predsednik Publitalie Dell'Utri

TURIN - Na ukaz turskega državnega tožilstva so finančni stražniki aretirali predsednika Publitalie Marcella Dell'Utrija. Menedžer, ki sodi v krog najozgibjeh sodelavcev Silvia Berlusconija, je osumljen davčne goljufije in izdajanja lažnih faktur. Napihnil naj bi vsote sponsorizacij, da bi na ta način utajil del dobička in imel sredstva za napajanje crnih skladov.

Berlusconi je reagiral zelo ostro in obtožil tožilstvo, da nedopustno posega v volilno kampanjo. Sodniki pa so ga zavrnili, da bo najbrž previdnejši, ko bo prebral utemeljitev ukrepa.

Na 3. strani

PD MAČKOLJE

priredi

27., 28.
in 29. maja

tradicionalni

praznik
češenj

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Na naslovni strani tokratnih Nedeljskih tem razmislija Bojan Brezigar o letošnjih obletnicah, pri čemer opozarja, da letos poteka tudi 75 let, od kar so fašisti v središču Trsta požgali Narodni dom. Minilo je tri četrt stoletja, vendar pa italijanska država doslej še ni vrnila tržaskim Slovincem tega, kar jim je odvzel fašizem.

Te dni se je v Turinu zaključil italijanski knjižni sejem. To pomembno prireditev je obiskal Boris Pangerc

Na barvnih straneh so učenci osnovne sole Mare Samsa od Domja napisali in narisali, kar so slišali in videli med obiskom v tržaski Rizarni.

Marjan Kemperle je napisal resnično zgodbo o Leonu Berneticu iz Marezig pri Kopru, ki je po polstoletnem iskanju končno odkril, kje je bil leta 1937 v daljnem Kazahstanu kot žrtev stalinističnih čistk ustreljen njegov oče Rudolf.

Bogomila Kravos je brskala po Primorskem dnevniku iz leta 1945 in odkrila celo vrsto zanimivosti. K prebiranju dnevnika izpred 50 let se bomo vrnili tudi v prihodnjih številkah.

Mladim Slovincem se je v Gorici odprla možnost, da se na nov in izviren način približajo svetu podjetništva. O rojevanju podjetij v centru BIC in o mladem sevisnem podjetju Mitteldata se je naš sodelavec Marko Waltritsch pogovarjal z Antonom Sfiligom in Mitjo Bauzonom.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Mozaik miru za Mostar

Od včeraj je na tržaskem trgu Unità na ogled Mosaic miru '95, ki ga istoimensko združenje in Odbor Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin namenjata predvsem otrokom, žrtvam vseh vojn.

Stran 3

Udarec Tržaskemu Lloyd

Antitrust meni, da Tržaski Lloyd ni porabil državne podpore za redno vzdrževanje kontejnerskih prog, temveč za krepitev svoje konkurenčne sile nasproti tekmečem.

Stran 4

Odpri Trg Gutenberg

Z nastopom televizijskega novinarja Bruna Vespe, tokrat v svojstvo avtorja knjige Il cambio, se je včeraj začel drugi tržaski knjižni sejem Trg Gutenberg.

Stran 5

Reška delegacija o manjšinah

Delegacija občinskih upraviteljev z Reke je včeraj v Gorici končala informativni obisk o problematiki zaščite manjšin.

Stran 9

Na giru nič novega

Na giru se v 13. etapi ni zgodilo nič pretreljivega. Etapo je dobil Svicar Richard, njegov rojak Rominger pa se naprej vodi v skupni uvrstitvi. Danes čaka kolesarsko karavano izredno težka etapa v Alpah.

Stran 26

POLITIKA / POROČILO VSEDRŽAVNEMU SVETU DSL

D'Alema je prepričan, da so volitve jeseni neizbežne

Center je posvaril, naj ne obnavlja nekdanje Krščanske demokracije

RIM - Demokratična stranka levice je prepričana, da so volitve jeseni neizbežne. In zato spodbuja vse sile leve sredine, naj se pripravijo na to preizkušnjo. Sama bo sklicala v začetku julija tematski kongres, obenem pa spodbujala utrjevanje koalicijskih vezi pod znakom Prodijske Olfije.

Massimo D'Alema je v uvodnem poročilu in v zaključkih včeršnjega zasedanja strankinega vsedržavnega sveta jasno zastavil ta problem, obenem pa sedanje sopotnike, ki skupaj z DSL podpirajo Dinijevo vlado, opozoril, da Hrast ne bo vprezna živina, ki naj bi drugim omogočala politične igrice. D'Alema, ki je odgovarjal Mariu Segniju, je zastavil problem zelo jasno. DSL ne postavlja nobenih časovnih omejitev politični pogodbi, sicer Italija »tvega obdobje skrpučane politikanstva«. Iz sedanjega zornega kota se zato zdijo predčasne politične volitve neizogibna rešitev.

Ob tem je D'Alema tudi opozoril sedanje sopotnike, da je DSL pripravljena preuciti in pozitivno oceniti morebitne novosti. Toda te novosti morajo koristiti državi in ne smejo biti odraz samo pristranskih političnih igric. V ta okvir je tajnik DSL postavil tudi apel Romanu Prodiu, ki je izzvenel obenem tudi kot opozorilo.

Po njegovem mnenju mora »Prodi spodbuditi razpravo o perspektivah leve sredine,« je menil D'Alema, ki je povabil profesorja iz Bologne naj stopi z avtobusa in naj prevzame krmilo koalicije. Po njegovem mnenju sploh ni čas, da bi se Prodi lotil ustanavljanja novih strank. Bistveni problem je, da zaveznistvo zazivi, saj mora postati vidno, krepkeje in je potrebna večja usklajenost med komponentami.

Massimo D'Alema je torej posvaril del sopotnikov sredine, naj se ne spuščajo v politične igrice in naj ne umetno podaljšujejo življenja sedanji zakonodajni dobi. Center bi res potreboval nekoliko več casa, da bi lahko dozorili pogoji za morebitno rast. Toda D'Alema noče, da bi spet postal razsodnik italijanskega političnega dogajanja. Skratka voditelj DSL ne namerava dovoliti, da bi spet nastala neka nova Krščanska demokracija, ki bi lahko bila kot že nekoč edina os italijanskega političnega dogajanja. »V sodobni evropski logiki se center opredeljuje in izbira, ne bo pa več nemobilni motor politike,« je dejal voditelj Hrasta.

DSL se je včeraj odločila za tematski kongres, ki bo od 6. do 8. julija. Tema jasno nakazuje, da bo kongres priprava na volitve. Osnova za razpravo bo poročilo, ki ga je pripravil D'Alema za včerajšnji vsedržavni svet, ki ga je stranka sprejela dokaj soglasno in na katero so tudi Achille Occhetto in levicarska struja imeli le marginalne pripombe.

Tajnik Demokratične stranke levice Massimo D'Alema (Telefoto Ap)

RIM / POSLANSKA ZBORNICA

Obstrukcija FI

Tudi referendum o trgovini burta duhove

RIM - V poslanski zbornici so trenutno v teku mrzlična pogajanja, da bi se izognili tudi morda manj znanima, vendar zato pa nič manj pomembnima referendumoma, tistima, ki zadevata trgovske licence in urnike trgovin. O obeh zakonskih osnutkih, ki naj bi spreminila sedanji normativ in tako preprečila referendum, bo poslanska zbornica zacela razpravljati v torek, delo pa bi se moralo končati v četrtek, 1. junija.

Včeraj so predstavili zadevne zakonske predloge reformatorjev Calderisija in Vita. Prvi je označil pobudo zbornice, da bi se izognili referendumom za preuranjeno, drugi pa je menil, da v dveh tednih ni mogoče izdelati dobrega zakona.

Na pobudo obeh reformatorjev so dokaj ostro reagirali predstavniki leve sredine, ki pravijo, da so s tem v bistvu onemogočili vsakršno možnost, da bi v času izdelali zakonski osnutek, ki naj bi preprečil referendum. Poslanci leve sredine obtožujejo reformatorje in poslance Forza Italia, da izvajajo obstrukcijo, kar pa je Berlusconijska skupina v zbornici odločno zavrnila.

ŠOLSTVO / NOVOSTI

Vlada odobrila osnutek zakona o šolski avtonomiji

Ravnateljji bodo postali dejanski upravitelji šol in zavodov

RIM - Ministrski svet je včeraj odobril zakonski osnutek, ki pooblašča vlado, naj izvede tako imenovano šolsko avtonomijo in preosnovi šolske uprave. Po novem osnutku naj bi postali ravnateljji koordinatorji didaktičnih aktivnosti in gospodarskih dejavnosti, tudi solniki, starsi in solarji pa bodo imeli nove zadolžitve. Zavodski sveti bodo ostali upravni organi posameznih šol. V okviru ministrskih določil bodo odločili med drugim o solskem koledarju, o urniku, o ocenjevanju poučevanja, pa tudi o solskih pristojbinah. Minister za šolstvo Giancarlo Lombardi je najavil, da bo na podlagi načrta o šolski avtonomiji pripravil tudi predlog o reformi ministrstva za šolstvo.

Vlada bo imela sedaj tri do štiri mesece časa za sprejetje ustreznih zakonskih odlokov. Med temi naj bi bili tudi odlok o ocenjevanju šolskega sistema in odlok o preosnovi deželnih zavodov za raziskovanje in eksperimentiranje IRRSAE.

Medtem ko je združenje italijanskih ravnateljev zelo pozitivno ocenilo vladno potezo, pa jo sindikalno gibanje Cobas zavrača. Ima jo za pravcato provokacijo, izničenje funkcije solnikov in potenciranje oblasti ravnateljev. Za tajnika šolskega sindikata CISL D'Ambrosia je osnutek dober in uravnotežen. Pozitiven je tudi zato, meni CISL, ker ne vsebuje dvomljivih namigovanj o privatizaciji italijanskega javnega šolstva.

ENERGIJA / CLO' ZA NOV PRISTOP

Odpri duri atomu

FIRENCE - Italija bo spet odprla duri jedrski energiji. Tako je povedal včeraj v Firencah minister za industrijo Alberto Clò, ki je skupno z ameriškim ministrom za energijo Hazelom O'Learyjem podpisal dogovor o znanstvenem sodelovanju na področjih jedrske energije, obnovljivih energetske virov in nove tehnologije.

Italija se je pred nekaj leti začasno odpovedala jedrski energiji in predvsem jedrskim elektrarnam po referendumu, na katerem se je večina volilcev izrekla proti tovrstni energiji. Sedanja vlada pa očitno ocenjuje, da je spet mogoče odpreti duri temu energetskega viru. Očitno gre za dokaj kočljivo vprašanje, ker je minister Clò tako dodal, da bo jedrska energija obravnavana na

»povsem različni osnovi, z razvijanjem nove tehnologije in s pospeševanjem raziskovalne dejavnosti«. Vprašanje pa je, ali bo to zagotovilo pomirilo naravovarstvenike, ki so glavni nasprotniki jedrske energije v Italiji.

Ministrstvo za industrijo je že oblikovalo posebno delovno skupino (v njej so poleg državnih ustanov tudi predstavniki zasebnih podjetij), ki naj bi preučila, katere raziskovalne smeri naj razvije Italija in kaksne dogovore naj sklepa s tujimi partnerji. Delo te skupine bo osnova za »novo politiko na področju jedrske energije«. Clò namreč meni, da Italija mora razviti sodelovanje z državami kot so ZDA, ki so na področju jedrske energije dosegle visoko tehnološko stopnjo.

BENETKE / RIBIČI OBLEGALI PRISTANIŠKO POVELJSTVO

V laguni vojna za kaparocle

Ribiči so ostro reagirali, ker je pristaniško poveljstvo odredilo zaplombo ladjice, ki je s turbinskim sesalcem nabirala školjke na prepovedanem kraju - Posredovanje prefekture

BENETKE - Med beneskimimi ribiči in tamkajšnjim pristaniškim poveljstvom je vladala že dolgo časa napetost zaradi omejitev nabiranja školjk. V noci med četrtkom in petkom pa se je napetost spremenila v oster spopad, ki se je končal sele včeraj popoldne. Ribiči so vso noc in vse jutro oblegali sedež pristaniškega poveljstva v kraju Zattere in s svojimi ladjicami ohromili promet na kanalu Giudecca, ki je ena od glavnih prometnih žil v Benetkah.

Ribiči so v presnihjnih mesecih že večkrat protestirali pri krajevnih oblasteh, ki so krepko omejili možnost nabiranja školjk (predvsem gre za srčanke-kaperocle) in iz bioloških razlogov ponekod nabiranje sploh prepovedali. Ribiči teh omejitev niso spostovali, kar je bilo vzrok stalnega trenja in protestnih manifestacij.

V noci od četrta na petek

je prišlo do pravega kratkega stika, ko so mornarji pristaniškega poveljstva skupno s karabinjerji in finančno strazo zaplenili eno od ladjic, ki je nabirala školjke na prepovedanem mestu in s prepovedanim turbinskim sesalcem.

Ribiči so tokrat reagirali zelo ostro. Najprej so organe pregona prisilili k umiku, nato pa so nekateri s svojimi ladjicami preprečili promet na kanalu Giudecca, drugi pa so se zbrali pred sedežem pristaniškega poveljstva. Ribičem so se kaj kmalu pridružile zene in začelo se je pravom obleganje poveljstva, nekajkrat pa so demonstranti skušali celo vdreti v poslopje. Ponoči je nekaterim uspelo, da so »prodrli« do uradov v drugem nadstropju, dopoldne pa so se ženske spet preinile do vhoda. V izgreidih so odtrgali dva grelca centralne kurjave, kamenje pa je razbilo marsikatero sipo. Na pritisk

so organi javne varnosti odgovorili s pendreki in nekatere demonstrantke so dobile marsikatero podplutbo, medtem ko je bil eden od policistov lažje ranjen v sence.

Jezo ribičev je izzval predvsem odlok, ki predpisuje dvestomesečno biološko pavzo v nabiranju školjk, poleg tega pa protestirajo tudi zaradi prepovedi uporabe turbinskih sesalcev, ki po oceni izvedencev povzročajo znatno škodo laguni. Za prisilno biološko pavzo ribiči zahtevajo denarno nadomestilo (to je praksa v ribištvu), zeleli pa bi tudi bolj pospešeno uvedbo gojitve školjk. Doslej so krajevne oblasti dovolile to dejavnost na 131 hektarih lagune (2 odstotka površine beneske lagune).

Sele ko je prefektura v prvih popoldanskih urah ponudila posredovanje, so se duhovi nekoliko pomirili. Po daljšem pogovoru s predstav-

niki posebnega telesa, ki je odgovorno za dejavnosti v laguni, so ribiči dosegli zagotovilo, da bodo že prihodnji teden izdane prve koncesije za gojenje školjk na 270 ha površine v laguni in da bo območje, namenjeno tej dejavnosti, postopno razširjeno. Dogovorili so se tudi, da bodo pospešili preizkušanje novih naprav za nabiranje školjk, ki naj bi bile manj škodljive za okolje. Ribiči pa so se v zameno obvezali, da bodo poravnali škodo, ki so jo povzročili pristaniškemu poveljstvu.

Poleg trenja med ribiči in pristaniškim poveljstvom je nabiranje školjk v prejšnjih letih povzročilo veliko trenj med različnimi krajevnimi skupnostmi (zlasti napeti so odnosi med Chioggio in mestcem Porto Tolle). Pred štiri leti se je napetost spremenila celo v oborožen spopad, med katerim je bil ubit ribič iz Chioggie.

MAFIJA / PO ZADNJEM UMORU

Župan iz Catanie zahteva odločen odgovor države na krvavi mafijski izziv

CATANIA - Po desetem umoru v zadnjih devetih dneh so preiskovalci do skrajnosti zaskrbljeni, saj je jasno, da Catania preživlja pravo mafijsko vojno z nepredvidljivimi posledicami. Včeraj je bil na prefekturi vrh vseh odgovornih za varnost in sodstvo v tem sicilskem mestu, ki živi nekako na obrobju protimafijskega boja. Ljudje so se nekako vdali v usodo in privadili na ta težak krvni davek, ki vsako leto terja najmanj 100 življenj. Prevladuje prepričanje, da se navsezadnje mafiji le pobivajo med seboj.

Za oblasti in upravitelje pa je tak odnos nesprejemljiv. Catanijski državni pravdnik Amedeo Bertone je mnenja, da so vsi pozabili na to mesto,

Ce bi se kaj takega dogajalo v Palermu, bi že mobilizirali protimafijsko komisijo, casopisi in televizije bi poskrbeli za obsirne reportaže. Po njegovem Rim podcenjuje resnično nevarnost, ki bo prisla na dan sele po umoru kake vidne osebnosti. Predsednik pokrajine Nello Musumeci je prav tako obsodil to vdanost v usodo, ki škodi mestu, ker se ga turisti izogibajo tako kot Bosno.

Zupan Enzo Bianco pa je poslal predsedniku republike Scalfaru pismo, v katerem zahteva, naj bo odgovor države odločen in trden. Bianco je zapisal, da se krajevna oblast »trudi pri obnovi«, ki naj bi mestu zagotovila »nov obraz«, a temu ni sledila okrepitev varostnih sil in sodstva.

FINIVEST / NA UKAZ TURINSKEGA DRŽAVNEGA TOŽILSTVA

Predsednik družbe Publitalia Macello Dell'Utri v zaporu

Obtožen je davčne goljufije - Berlusconi ostro napadel sodnike

TURIN - Reklamna družba Publitalia, glavni pridobitniški člen koncerna Fininvest, je spet v viharju preiskave čiste roke. Na ukaz državnega tožilstva v Turinu so finančni strazniki aretirali predsednika in pooblaščenega upravitelja Publitalie Marcella Dell'Utrija. Obtožen je izdajanja lažnih faktur v okviru sponsorizaciji sportnih dejavnosti. Skupno z Dell'Utrijem sta bila aretirana tudi dva funkcionarja reklamne družbe.

Aretacija Marcella Dell'Utrija, ki sodi v krog najozjih sodelavcev Silvia Berlusconi, je ekplodirala z rusilno močjo bombe na italijanski politični sceni. Berlusconi

je sklical najozje sodelavce, da bi preucil položaj po aretaciji sodelavca. Iz vrst Fininvesta in Forza Italia so takoj začeli z baraznim ognjem proti sodnikom. Silvio Berlusconi in njegovi sodelavci so aretacija Marcella Dell'Utrija ocenili kot nedopustno poseganje sodnikov v referendumsko kampanjo. Po njihovem mnenju je to le odraz volje levo usmerjenih sodnikov, da unicijo Fininvest in z njim Silvia Berlusconi.

Dell'Utrija so finančni strazniki aretirali včeraj dopoldne v njegovem

uradu v Milanu. Istocasnno so po nalogu turinskega državnega tožilstva preiskali urade Publitalie in zaplenili znatno količino gradiva. Preiskovalci so prepričani, da so pri Publitalii napihovali vrednost sponsorizacij in na ta način napajali sklade crnih sredstev, ki so jih uporabljali v druge namene. V okviru preiskave je bil pred nedavnim aretiran namestnik generalnega direktorja Giampaolo Prandelli, pred njim pa se lastnika dveh podjetij za sponsoriziranje sportnih dejavnosti Vittorio Missoni (sin znanega kreatorja Ottavia) in Giovanni Arnaboldi, lastnik reklamne družbe in bivsi prvak dirk off shore. Missoni in Arnaboldi naj bi izstavila Publitalii za okoli 60 milijard lir lažnih faktur.

Po novicah, ki pronicajo iz turinskih sodnih krogov, so včerajšnje aretacije sad dolgega preiskovalnega dela v raznih italijanskih mestih. V okviru preiskave so finančni strazniki zaplenili kopico dokaznega gradiva. Se zlasti pomembno je bilo gradivo, ki so ga našli pri družbi Publmarketing, ki so jo označili kot »papirmico ponarejenih faktur«. Kaže, da je bila z lažnimi sponsorizacijami država kar krepko oskudovana.

Štranke leve sredine niso hotele komentirati aretacije predsednika Publitalie. Zadeve mora razcistiti sodstvo, so poudarili in dodali, da dogodka ne bodo zlorabljali med referendumsko kampanjo.

Reklamni strateg

RIM - Marcello Dell'Utri sodi v krog najozjih sodelavcev in prijateljev milanskega medijskega magnata Silvia Berlusconi.

Dell'Utri je po rodu s Sicilije, uveljavil pa se je na severu v navezi s Silviom Berlusconi. Berlusconi je in Dell'Utrijeva rast je vzporedna. Zacla sta skupaj v gradbenistvu, uveljavila pa sta se predvsem na televizijskem področju. Marcello Dell'Utri je od njene ustanovitve vodil Publitalia, ki je glavni dohodkovni vir Fininvesta. Med Fininvestovimi menedžerji je bil tisti, ki je najzatraneje podpiral Berlusconijev vstop v politično areno, sedaj pa tisti, ki Berlusconi sili k prodaji Fininvesta. Skupaj z dvojčkom Albertom je Berlusconi priporočil za varuha konjusnice mafijskega bossa Vittoria Mangana.

Podobnih kaznivih dejanj kot turinsko tožilstvo je Dell'Utrija pred nekaj meseci osumilo tudi milansko tožilstvo. Tudi v tistem primeru so sodniki izstavili zaporni nalog, ki pa ga je po vrsti prizivov in protiprizivov kasacijsko sodišče razveljavilo. Milansko tožilstvo je preiskavo o lažnih fakturah že koncalo in zahtevalo za predsednika Publitalie formalno obtožbo. O tem bodo razpravljali na predhodni razpravi, ki se začne prihodnji teden.

Berlusconi v težavah

MILAN - Silvio Berlusconi bo v začetku julija zvedel, ali se bo moral pred sodiščem zagovarjati obtožbe, da je podkupil osebje finančne straze. Milanski sodnik za predhodno preiskavo Fabio Paparella je dolocil, da se bo predhodna razprava začela 4. julija. Drzavno tožilstvo je namrec v prejsnjih dneh zahtevalo, naj bo lastnik Fininvesta formalno obtožen. Skupno s predsednikom Forza Italia so na zatožni klopi njegov brat Paolo, direktor davčne službe pri Fininvestu Salvatore Sciascia in nekateri oficirji ter podoficirji finančne straze.

V prihodnjih dneh pa bo milansko tožilstvo najbrz spet poslalo Berlusconiu poziv na zaslisanje v zvezi z domnevnimi nepravilnostmi pri kupoprodaji njegove vile v Macheriu. Preiskovalci sumijo, da je Berlusconi pri nakupu zemljišca prijavil znatno manjšo vrednost od resnične, denar, ki ga je utajil davkarji, pa uporabil za napajanje crnih skladov pri Fininvestu.

TRST / POBUDA ZDRUŽENJA AMA IN SKLADA LUCHETTA-OTA-D'ANGELO-HROVATIN

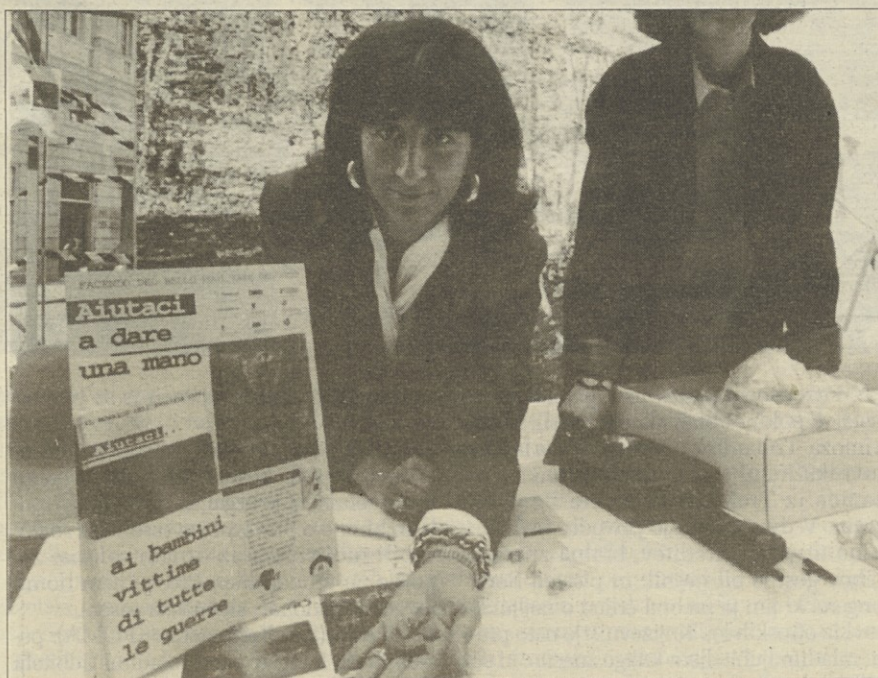
Mozaik miru kot protest proti vojni predvsem pa kot pomoč otrokom

Posamezna ploščica stane 10 tisoč lir, prodajali jih bodo po vsej Italiji

TRST - Solidarnost je kakor mozaik, saj je sestavljen iz tolikih malih ploščic. V primeru Mozaika miru '95 je ploščic 150 tisoč, vsaka stane 10 tisoč lir, izkupicek prodanih ploščic pa bo sel Skladu Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin, ki v Trstu med drugim ureja poseben dom za otroke, žrtve vseh vojn. Za izdelavo Mozaika miru je poskrbelo istoimensko združenje, ki se je tokrat (združenje je namrec pred leti poskrbelo za prvi Mozaik miru, ki je namenjen v avli ljubljanske Filozofske fakultete) povežalo z odborom, poimenovanem po trzaskih novinarjih, ubitih v Mostarju oz. Somali. Kot so poudarili na včerajšnji predstavitveni konferenci, si tako združenje kot sklad priza-

devata, da bi na konkreten način pomagala žrtvam vojne, ki ji ni videti konca.

Mozaik je trenutno na ogled na srediscnem Trgu Unità, vendar ga nameravajo prenesti v Mostar, ko bodo seveda okoliscine ugodnejše. Izdelali so jo furlanski obrtniki na predlogo furlanskega umetnika Giorgia Celibertija. Pobuda uživa vseitalijansko podporo, saj so se za prodajo ploščic zavzele množične strokovne organizacije, kot so združenja obrtnikov Confartigianato, trgovcev Confcommercio in kmetov CNCD, podpirajo jo pa tudi deželna uprava FJK, deželna ustanova za razvoj obrtništva ESA, družba Zanussi, bančni zavod FriulAdria, Trgovinska zbornica in velesejemska ustanova iz Pordenona.

Od včeraj na trzaskem Trgu Unità prodajajo ploščice Mozaika miru (foto KROMA)

ZGODOVINA

Druga svetovna vojna v očeh mladih zamejskih zgodovinarjev

KOPER - V okviru mednarodnega simpozija »Primorska in Trst: od Rapalla do Londonskega memoranduma« so včeraj popoldne v Kopru predstavili knjigo mladih zamejskih zgodovinarjev Marte Verginelle, Aleksandra Volka in Katje Colje »Ljudje v vojni: Druga svetovna vojna v Trstu in na Primorskem«. Knjiga je izšla v knjižni zbirki koprške zgodovinske revije Annales. Knjigo in avtorje je predstavil zgodovinar Boris M. Gombac, ki se je zelo pohvalno izrekel o tej pobudi zgodovinskega društva za južno Primorsko. Knjiga pomeni po njegovem nadaljnji korak naprej pri skupnem obravnavanju skupne zgodovine in torej se en zanimiv prispevek, da se premostijo znane travme iz preteklosti. Gombac je pohvalil delovanje zgodovinskega društva za južno Primorsko, ki ima v Dezelnem institutu za od-

porniško gibanje Furlanije-Juljske krajine resnega in objektivnega sodelavca. Samo na tak način bodo lahko zgodovinarji onemogocili politiki, da ribari v kalnem in da v politične namene izkorisča zgodovinska dogajanja.

O knjigi so nato podrobneje spregovorili mladi avtorji, ki jim je Gombac cestital za vztrajanje in za pogum pri obravnavanju te v marsicem se neraziskane in gotovo zanimive tematike.

Coljeva je prispevala raziskavo o kolaboracionizmu v jadranskem Primorju, Volk o raznolikosti vojnih izkusenj v spominih trzaskih Slovencev, Verginellova pa je zbrala pričevanja o »poraženih zmagovalcih« v osvobodilnem gibanju na Trzaskem. Uvodno besedo je napisal Gombac, spremljevala pa je prispevala Marta Verginella.

NOVICE

Slovenski televizijski program RAI kmalu viden tudi na Gorškem

TRST - Predsedstvo Raia je poseglo pri postnem ministru Gambinu, da bi dovolil uporabo frekvenc na Gorškem za oddajanje Raievega slovenskega televizijskega programa. Po informacijah, ki so nam jih posredovali z deželnega vodstva Rai, naj bi se pokrivanje Goriske s slovenskim tv signalom začelo v kratkem, vendar datuma se niso določili.

Glede slabega kritja trzasko okolice pa na Raiu menijo, da si na nekaterih območjih Krasa lahko pomagajo tudi gledalci sami tako, da izboljšajo svoj antenski sistem usmerjen proti Raievi postojanki nad Ferlugi. To velja predvsem za kraje srednjega in vzhodnega Krasa. Za zahodni del Krasa, od Kriza do Nabrezine, pa ni izgledov, da bi v kratkem videli slovensko televizijo, ker dovoljenje postnega ministrstva izrecno predvideva, da Raiev signal ne sme motiti signalov, ki na ta del Krasa prihajajo iz smeri Piancavalla. Dokler ne bodo uredili oddajanja na istih frekvencah in ne bo ministrstvo spremenilo svojega odloka, se slovenske televizije na tem delu ozemlja ne bo videlo.

Med italijanskim zunanjim in postnim ministrstvom ter vodstvom Raia pa je bilo srečanje, da bi zagotovili vidnost signala koprške televizije: vprašanja se niso rešili, v kolikor Rai zahteva izplačilo stroškov za morebitno oddajanje, niso pa se ugotovili, iz katerega sklada bi lahko namenili potrebna finančna sredstva.

Bosna: zaskrbljenost Susanne Agnelli

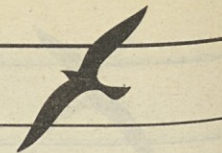
RIM - Zunanja ministrica Susanna Agnelli je izrazila veliko zaskrbljenost nad razvojem dogodkov v Bosni, obsodila je srbske napade in menila, da bi morala Rusija vplivati na Srbe in bosanske Srbe. Agnellijeva je včeraj dopoldne odlikovala castnega italijanskega konzula v Kigaliju Piera Antonia Coste.

Še brez dogovora o uporabi simbola LS

RIM - Vsaka od sprtih strani je ostala pri svojem, tako Rocco Buttiglione kot Gerardo Bianco, ki ga je zastopal njegov namestnik Gargani, je krivila nasprotno stran, da ne isce dogovora. Sodnik, ki je včeraj poslušal ene in druge, se se ni odlocil, kdo ima pravico, da bi uporabljal ime in simbol Ljudske stranke. Po vsej verjetnosti se bo odlocil v naslednjih dneh, mogoče že v ponedeljek.

V kratkem prvo srečanje zavezništva »Oljke«

FERRARA - V naslednjih dneh bo v Rimu prvo srečanje zavezništva »Oljke«, na katerem naj bi se dogovorili o sredinsko-levicarski koaliciji za nastop na volitvah. Tako je v Ferrari povedal Romano Prodi, ki je deloma »popravil« vsebino intervjuja za tednik Panorama.

Z VČERAJSNJO RAZSODBO ANTITRUSTA

Še en udarec za Tržaški Lloyd

Državne podpore je napak uporabljal

Finančna podpora iz javnih sredstev, ki so jo namenili Tržaskemu Lloyd, kvarno vpliva na režim svobodne konkurence, čeprav plovna družba ni zlorabljala svoje prevladujoče vloge na trgu. Tako se glasi razsodba glede subvencioniranja pomorskih kontejnerskih zvez v sklopu grupe IRI-Finmare, ki jo je izrekel včeraj antitrust, to je organizem za nadziranje trga in tekmovalnosti na njem. Podporna nakazila skupini Finmareja pa po mnenju antitrusta niso samo preuravnovesila konkurenčnostnega ravnotežja, temveč so bila izkoriščena na škodo proste podjetniške iniciative in na način, ki nima nič skupnega z ustreznimi predpisi.

Razsodba je sad poizvedovanja, ki ga je antitrust sprožil, da bi preveril, ali je Tržaski Lloyd med upravljanjem koncernskih prevozov med Italijo in Južno Afriko morda zlorabil dejstvo, da nima resnih tekmecev. To se v resnici ni zgodilo, in sicer zaradi sledenih razlogov: prvič, ker je Lloydov trzni delez le malo večji od tistega, ki ga imajo njegovi glavni konkurenti, med njimi podjetji Ignazio Messina in MSC; in drugič, ker v Lloydovem ukrepanju v odgovor na Messinov prodor na tržišče ni mogoče zaslediti dovoljšnjih indicov, ki bi dokazovali, da je tržaska družba zlorabila svojo tržno premoč.

Kakor receno, pa je an-

titrust vzel na piko državne subvencije, ki so po njegovem zatrdilu hudo zavirale konkurenco in dovolile Lloyd, da je kljub izgubam odgovoril na strategijo tekmecev s sprejetjem dokaj obremenitvenih trgovskih odločitev. Ali z drugimi besedami: družba tega denarja ni porabila za redno upravljanje pomorskih zvez, ki so bistvene važnosti za državno gospodarstvo, kakor to vleva zakon, temveč za to, da bi tekmovala s tistimi, ki opravljajo tovrstno službo brez državne podpore.

Tržaski Lloyd je dobil torej nov udarec ravno v času, ko bi potreboval se dodatna sveža sredstva za preprečitev spojitve z genovsko Italio. (dg)

PRED DVANAJSTIMI ZAHTEVNIMI PREIZKUŠNJAMI VELIKO ZMEDE

Kako znajo nekateri zlorabiti referendum

Pod udarom je še predvsem sindikalno gibanje

Ljudsko glasovanje ali referendum, kot mu tudi pravimo, je pomembna demokratska pridobitev, saj povečuje naložbo, po kateri imajo državljani pravico do soodločanja glede važnih izbir, ki zadevajo celovito družbeno skupnost. Izvajanje takšne direktne demokracije nastopi običajno takrat, kadar nekega problema ni mogoče reševati na politični ravni, to pa se dogaja ravno sedaj. Toda referendum je hkrati zelo občutljiva zadeva. Če ga zlorabljam, ima lahko bumeranski, protidemokratski učinek.

Kričec primer tega je poskus Marca Pannelle, da bi s pomočjo neobvesčenih ljudi in krogov, ki so jim se zlasti osrednji trije sindikati kakor tm v peti, dosegel odpravo pro-

stovoljnih sindikalnih pripevkov. Znano je, da sme sleherni uslužbenec podpisati pooblastilo, da mu delodajalec od plače lahko odtrga določen znesek in ga nameni temu ali onemu sindikatu, torej ne samo CGIL, CISL ali UIL, temveč tudi vsem drugim, ki so nastali v teh desetletjih (samo na Tržaski občini imajo kar 11 sindikatov). Ker ta praksa marsikomu ne gre v račun, širi govornice, češ da so prispevki obvezni, kar ni res, saj gre za nekakšno samofinansiranje, s pomočjo katerega sindikat krepi in zboljšuje storitve v prid delojemalcem in upokojujencem.

Poleg Pannellovega so na vrsti se trije referendumi na sindikalno tematiko, ki pa so pravzaprav nepo-

trebni, ker je bilo vprašanje sindikalnih predstavnikov na delovnih mestih že razrešeno v okviru delovnih pogodb in je nesporno, da sme danes vsaka skupnica delavcev izoblikovati tudi lasten sindikat. Referendumi vnašajo torej med ljudi tudi veliko zmedo in povzročajo nepotrebne čelne spopade.

Značilen primer bo glasovanje za ali proti spremembi volilnega zakona za izvolitev županov in občinskih svetov. Nacelniki svetovalskih skupin Zavezništva za Trst, LS, DSL, SL, NL, SKP, PRI in LIF na Občini Trst so podpisali poziv, naj se ljudje izrečejo za NE. Sprememba zakona, pravijo, bi nevarno ogrozila demokratično upravljanje, saj bi one-

mogocila zavezništvo med listami in oskodovala predvsem manjšinske stranke. Desnica je kajpak na drugem bregu.

Okoli treh referendmov o Mammijevem zakonu, ki zadevajo televizijske koncesije, pridobivanje televizijske reklame ter prekinjanje filmov, sportskih prenosov in siceršnjih oddaj z reklamnimi spoti, je že itak veliko slabe krvi. V resnici gre tu v prvi vrsti za zgolj problem demokratskega obvesčanja, ki ga monopoli ne morejo zagotoviti. In ravno o demokraciji ter informiranju bo govor med javno debato, ki jo bo na pobudo DSL priredil v torek, 30. maja, ob 17.30 v Casnikarskem krožku (Korzo 13) pokrajinski odbor za DA; o kocljivi problematiki bosta spregovorila predsednik Gramscijevega instituta za FJK prof. Giuseppe Petronio in progresistični državni poslanec Giuseppe Giulietti. Isto tematiko bodo prav tako v torek ob 10.30 obravnavali predstavniki Severne lige za Trst, ki bodo v sinji dvorani dezelne skupščine razložili, zakaj pozivajo ljudi, naj glasujejo DA, obenem pa pojasnili svoje stališče do vseh dvanajstih referendmov.

Ogenj v strehi je tudi zaradi referendumov za liberalizacijo urnikov trgovin. Pokrajinski tajnik sindikata trgovskih uslužbencev FISASCAT-CISL Silvano Gherbaz nima dvoma: »Sprostitve bo povzročila zaprtje 20 odstotkov obratov in vrgla na cesto kar 2.000 ljudi, pretežno žensk.« Morda pa ne bo tako hudo.

Drago Gasperlin

Kje bo glasovanje o reformi pokojnin

V dneh 30. in 31. maja ter 1. junija se bodo delojemalci in upokojujenci s tajnim glasovanjem izrekli za ali proti sporazumu o pokojninski reformi, ki je bil sklenjen med vlado in sindikati. Glasovanje bo za namesčence v industrijskem, storitvenem in terciarnem sektorju ter za javne uslužbence neposredno na deloviščih, za druge (gradbinci, osebje trgovin in obrtnih tvrdk idr.) pa na sedežih zvez upokojujencev. Le-ti bodo oddali glas na sedežu najbližje zveze upokojujencev.

PO SPORAZUMU ZA PREOSNOVO POKOJNIN

SKP vabi k bojkotu reforme

V ponedeljek javna protestna manifestacija sredi mesta

Medtem ko se na pobudo osrednjih treh sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL druga za drugo vrstijo skupščine, na katerih sindikalisti obrazložujejo vsebino sporazuma z vlado glede preosnove pokojninskega sistema (včeraj je član dezelnega tajništva CGIL Waldy Catalano nanizal celo vrsto prednosti sporazuma zelezarjem v Skednju), pa so aktivni tudi nasprotniki rimskega dogovora.

Tako bo pokrajinsko tajništvo Stranke komunistične prenovne priredilo v ponedeljek, 29. maja, javno manifestacijo, s katero bo se podkrepilo nasprotovanje sporazumu. Udeleženci protesta se bodo zbrali ob 18. uri na Sentjakobskem trgu, od koder bodo pol ure pozneje krenili v mestno osrčje; v sprevedu bodo prehodili ulice Molino a Vento, Carducci, Ro-

ma in Korzo ter se zgrnili na Goldonijevem trgu, kjer bo govoril Jure Canciani. SKP vabi k udeležbi delavce, upokojujence ter zlasti mladino in ženske, ki jih tudi poziva, naj se na referendumu, preko katerega se bodo 30. in 31. maja ter 1. junija delojemalci in upokojujenci izrekli o sporazumu, opredelijo proti njegovim negativnim platem.

Proti taki reformi je zavzela stališče v obliki resolucije tudi skupina univerzitetnih studentov, katere tiskovno sporočilo pa ni podpisano, temveč je iz njega razvidno samo to, da so imeli skupščino. Cetudi lahko sklepamo, kdo je za njimi, pa brezimnega dopisa - kljub se tako dobri volji in kljub sklicevanju na svobodo pluralističnega izražanja - seveda ne moremo objaviti.

V TOREK, 30. MAJA

Na univerzi volitve za Vsedržavno konzulto

Univerzitetni profesorji, raziskovalci, tehničarji, upravnici in pomožni osebje ter studentje bodo sli v torek, 30. maja spet na volišče. Tokrat bodo volili predstavnike v Vsedržavno konzulto, ki bo na podlagi zakona 390/91 delovala v okviru ministrstva za univerzo in znanstveno-tehnološko raziskovanje in katere naloga bo posredovanje mnenj in predlogov ministrstvu v zvezi s pravico do univerzitetnega študija. Konzulta bo lahko tudi izvedla raziskave o pogojih, v katerih poteka studentsko živ-

ljenje. Kandidatne liste, razdeljene v dve kategoriji (ena za univerzitetno osebje, druga za studente), so izdelali na vsedržavni ravni ter jih te dni posredovali tudi tržaskemu rektoratu. Vsaka kategorija bo izvolila pet kandidatov, vsak volilec pa bo lahko dal en sam preferenčni glas. Volitve bodo potekale od 9. do 20. ure v dvorani Bachelet na osrednjem univerzitetnem sedežu na Trgu Evropa 1. Volilci bodo seveda morali imeti pri sebi veljaven dokument z osebno fotografijo.

ŠOLSTVO / NA OPČINAH

Bralne značke knjižnim moljem

Podelil jih je pesnik in pisatelj Boris Pangerc

V Prosvetnem domu na Opčinah so se včeraj dopoldne zbrali »knjižni molji« s sol Primoza Trubarja iz Bazovice, Karla Destovnika-Kajuha iz Gropade, Pinka Tomaziča iz Trebca in Franceta Bevka z Opčin. V dvorano jih je privedla tradicionalna majska prireditev, bralna značka. Njihov gost je bil pesnik in pisatelj Boris Pangerc, ki jim je prebral crtico o najljubši kravi iz otroških let. Književnik je nato predal mladim ljubiteljem knjige značke, ki so si jih zaslužili z vztrajnim branjem sloven-

skih knjig. Vsakemu učencu je še posebej cestital.

Srečanje so popestrili »gostitelji«, učenci openske sole, ki so zapeli sedaj že dobro znani refren, ki je vžgal na nedavni evrosoli, in himno o Slovenski evrosoli. Ko so povabili tudi solarje iz drugih sol, naj zapojejo, je v openskem Prosvetnem domu mogočno zadonela slovenska pesem.

Na sliki (foto Križmancic/KROMA): pesnik Boris Pangerc med mladimi ljubitelji slovenske knjige.

TRŽAŠKI VESLAČI NA CILJU

Jadransko pobratenje: Danes drugi del v Benetkah

V Benetkah bo danes in jutri potekal drugi del »Jadranskega pobratenja '95« med Benetkami, Trstom in Reko, ki se vokalirja v tradicionalni praznik »Sensa« z veličastnim obredom »morske poroke«. Danes bo prav Trst v središču pozornosti, saj bo v dopoldanskih urah priplula pred Dozevo palaco stafeta tržaskih veslancev ter izročila zupanova Benetk in Trsta Cacciarju in Illyju dozev prstan, s katerim so pred tednom dni odpuli iz tržskega pristana. Med slovesnostjo bodo prstan takoj izročili predstavniku pobratene Reke, kjer ga bodo hranili do prihodnje »Sense« leta 1996. Medtem se v Pomorskem muzeju v Trstu nadaljuje se do jutri (urnik od 8.30 do 13.30) »Teden tradicionalnega pomorstva v Jadranu«. Obiskovalci bodo brezplačno prejeli publikacijo, ki jo je uredil Valerio Staccioli.

Sprehod po »Bošketu«

Danes ob 9. uri se bo pred vhodom v vilo Revoltella na Lovcu začel voden obisk Frneda, ki ga prireja mestni naravoslovni muzej in tržasko gozdno nadzornstvo Sprehod po »Bosketu« bo trajal približno do poldneva, ko se bodo udeleženci razšli pred botaničnim vrtom pri Sv. Alojziju. Med sprehodom bodo izvedenci orisali malo poznane posebnosti in zanimivosti Frneda, velikega zelenega območja poraslega tudi z visokim drevjem, ki sega v samo mestno jedro. Udeležba pri vodenem sprehodu je brezplačna; v primeru slabega vremena bo obisk odpadel. V občinskem komunekeju opozajajo, da do Lovca peljejo avtobusi st. 11, 25 in 26.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiet SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRG UNITA / ZAČEL SE JE DESETDNEVNI KNJIŽNI SEJEM

Pod velikim šotorom je zaživel Trg Gutenberg

Prvi ugledni gost je bil televizijski novinar Bruno Vespa

Z nastopom prvega znamenitega gosta, televizijskega novinarja Bruna Vespe, ki pa se je predstavil kot avtor knjige *Il cambio*, je včeraj popoldne pod velikim platnenim šotorom zaživel letosnji Trg Gutenberg. Kot sta uvodoma se enkrat poudarila glavna organizatorja, Ida Fontana za Ljudsko knjižnico in Livio Sossi za studijski center za mladinsko literaturo »Alberti«, je glavni namen pobude približati knjigo cim širsemu krogu bralcev oz. spodbuditi ljudi vseh starosti, da bi se galsi po knjigi. Lanski poskus na Trgu Unità je nadvse uspel, zato so se letos spet podali v dogodivščino, ki je ze pred začetkom izzvala precej zanimanja.

Z veliko dozo navdušenja so se organizatorji ob včerajšnji otvoritvi spet navezali na komaj zaključeni knjižni sejem v Turinu, ki je predvsem vetrina italijanskih založnikov. Trzaski Trg Gutenberg pa je po eni strani

Trg Gutenberg je zaživel. Na njem so tudi slovenske knjige

bolj odraz zelje po tesnejšem stiku s svojimi odjemalci trzaskih knjigam, po drugi pa poskus izziv za izpostavljanje »drugčnosti« Trsta. Tako so namreč v program vtkana tudi srečanja s slovenskimi avtorji, na knjiž-

nem sejmu nastopajo slovenske založbe, tako trzaski Devin kot tudi koprski Lipa, pod šotorom, tik za konferencnim delom pa je tudi stojnica s slovenskimi knjigami, za kar so poskrbeli SKGZ, Devin in Trzaska knjigarica, z nekaterimi izdajami (te niso v prodaji) pa je prisotna tudi tiskarna Graphart. Omeniti se velja, da so v program na pobudo SKGZ vključili tudi predstavitev zanimive knjižnice Janka Prunka v prevodu Devane Jovan Breve storia della Slovenia, knjigo je izdala Zveza združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije, na Trgu Gutenberg pa jo bodo predstavili v soboto, 3. junija, ob 19.30.

Vesten zapis vestnega poročevalca, ki je skušal preko pogledov in občutkov intervjuvancev podati sliko o političnem

dogajanju v Italiji od poletja '93 do začetka jeseni '94. Tako je svojo knjigo *Il cambio* na kratko označil Bruno Vespa, ki ga je predstavil odgovorni urednik dnevnika *Il Piccolo* Mario Quaia. Tudi iz njegovega včerajšnjega orisa je bilo očitno, da se je Vespa številnim politikom povsem različnim usmeritev približal predvsem s človeškega vidika. Zanimale so ga značajske poteze, z vsakim pa se je zelel srečati v njegovem domačem okolju, da bi ga bolje razumel. Zato je knjiga lahko berljiva in po Vespovem mnenju je oznaka Maurizia Costanza, češ da je knjiga napisana kot televizijski scenarij, točna, predvsem pa prej pohvalna kot kritična.

Današnji program Trga Gutenberg pa bo skoraj v celoti posvečen znanstveni knjigi. (bip)

Bruno Vespa predstavlja svojo knjigo

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO

Podelili Flajbanove nagrade

Študentske podeljujejo študentom z dobrimi študijskimi uspehi

V novih prostorih Slovenskega dobrodelnega društva v Ul. Mazzini so včeraj med kratko, a občuteno slovesnostjo podelili študijske stipendije in podpore "M. Flajban" za akademsko leto 1994-95.

Nagrade so prejeli Alenka Hrovatin (letos prvič), Metka Kodric, Vesna Cescutti, Katja Tommasi in Martin Pertot, podpore pa Maja Pecar, Magdalena Pahor in Miran Devetak. Stipendije znašajo 1.250.000 lir in šest cekinov, podpore pa 1.000.000 lir.

Nagrade je podelil ing. Franko Piscanc v

imenu stiričlanske ocenjevalne komisije, ki je imela zelo težko delo pri izbiri nagrajencev, saj so se vsi prijaviili z izredno dobrimi študijskimi uspehi ter z veliko aktivnostjo, tako v sportnih kot kulturnih organizacijah. Vse udeležence, med katerimi so bili tudi stari nagrajenih, je v imenu društva pozdravila podpredsednica Irena Srebotnjak, ki je zazelela vsem študentom se veliko učnih uspehov. Kratka zakuska je zaključila lepo prireditev.

Neva Lukes

DSL / EVROPARLAMENTAREC RUFFOLO

EZ za čezmejno sodelovanje

Severni Jadran naj bo zgled za Evropo

Evropski poslanec Giorgio Ruffolo je imel včeraj v Trstu vrsto sestankov v zvezi z razvojem širšega območja severnega Jadrana v odnosu z možnostmi, ki jih nudi Evropska zveza.

Najprej se je sestal s predstavniki družb pristaniskov italijanske strani severnega Jadrana, s katerimi je obravnaval pobude, ki jih je treba sprožiti na evropski ravni proti zakonu o privatizaciji pristaniskih dejavnosti, ki novim družbam pristaniskov nalaga, da si prevzamejo dolgotrajne nekdanjih javnih pristaniskih organizacij.

Pozneje je predstavnikom Zveze Italijanov Tremulu in Roti, ter poslancu italijanske skupnosti v ljubljanskem parlamentu Batelliju potrdil interes Evropske zveze za razvoj čezmejnega sodelovanja, ki naj postane zgled odnosov med sosednjimi državami na tem koncu Evrope. V tem smislu gre tudi Ruffolova podpora načrtu za meddržavno sodelovanje »Od Cresa do Krasa«.

Po srečanju s predstavniki trzaskega sektorja za znanstvene raziskave, je Ruffolo imel na sedežu DSL tiskovno konferenco, na kateri je se zlasti naglasil pomen ustanovitve finančnega off-shorea v Trstu. Gre za pridobitev, ki jo je EZ priznala Trstu po dolgoletnih prizadevanjih - med najbolj služničnimi je navedel nekdanjega evropskega poslanca Rossettija - in potem, ko sta Italija in Slovenija pozitivno pristopili k pogajalni mizi.

S tiskovne konference evroposlanca Ruffola

NOVICE

Pomladni dan pri Skupnosti družina

Jutri bo pri Skupnosti družina na Božjem polju stekel pomladni dan. Ta naziv prikljice na misel sončne dni in življenje na odprtem v veseli zivahni družbi. Vendar Skupnost družina pripravi ta dan z namenom, da bi osrečil vse tiste, ki se cutijo osamljeni ali fizično onespobljani in nimajo možnosti, da bi se lahko na kakršenkoli način premikali. Zato Skupnost družina vlnudno vabi vse, da bi se udeležili prijetnega dneva.

Fotorazstava Triveneta in Slovenije

Jutri ob 11. uri bo v Trzaskem fotografskem krožku (Ul. Zovenzoni 4) nagajevanje in odprtje fotografske razstave v okviru 2. srečanja Triveneto-Slovenija.

Nova stavka osebja ACT

Vsdržavno tajništvo sindikata FAISA-CISAL je oklicalo za ponedeljek, 29. maja, 24-urno stavko osebja javnoprvoznih podjetij. Roke bodo prekrizali tudi številni uslužbenci medobčinskega avtobusnega podjetja ACT, katerega vodstvo zaradi tega opozarja prebivalstvo, da bodo avtobusi redno vozili samo od 6.30 do 9. ure dopoldne in od 13. do 16.30 popoldne.

AKCIJA KARABINJERJEV

Preiskava v domovih za ostarele

Tri osebe so prijaviili sodnim oblastem - Številne globe

Karabinjerji so prijaviili sodstvu odgovorne treh zasebnih domov za ostarele v Trstu. Pregledali so osem domov in ugotovili prekrške, zaradi katerih so prisodili po upravni poti 18 glob, v petih primerih pa so ugotovili kazenske prekrške, ki so priredli do sodnih prijavi. V glavnem je slo za zapadla zdravila, nepravilno zamrznjeno zelenjavo in staro oz. nehiigiensko hrano. Pri upravnih prekrških pa so ugotovili predvsem nedovoljeno oz. preveliko stevilo gostov v domovih, v katerih so imeli dovoljenja za oskrbovanje manjšega števila ostarelih. Pred kratkim so karabinjerji ze pregledali 14 domov za ostarele in prijaviili sodstvu dve osebi. Državno pravdnistvo se vodi tozadevno preiskavo.

Zapadla zdravila za humanitarno pomoč

Financarji pa so v novem pristanisku zasegli tovornjak z humanitarno pomočjo, namenjeno v Albanijo. Med drugim je bila na tovornjaku poleg drugega tudi večja količina antibiotikov za otroke, ki so ze zdavnno zapadli. Pomoč so zbrale nekatere cerkvene organizacije v Toskani: prijaviili so jih sodstvu zaradi uporabe zapadlih zdravil in ker teh zdravil niso uničili po predpisih. Trzasko sodstvo je uvedlo preiskavo, da bi ugotovili, če gre za osamljen primer ali pa ce se redno dogaja, da zapadla zdravila namenjajo za »človekoljubno pomoč«.

Aretacija tatica

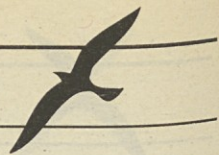
Prejšnjo noc so karabinjerji aretirali 24-letnega B. R. Malo po polnoci je z avtomobilskim dvigalom (crickom) razbil izlozbeno okno fotografske trgovine »Foto Mauro« v Ul. Molino a Vento. Iz sosednje picerije so stopili na cesto, pa jim je mladenic z avtomobilskim dvigalom grozil, nato pa pobegnul s fiatom 500. Na kraj so prihitali karabinjerji: na podlagi številke evidenčne tablice, ki so jo posredovali ocividci, so ugotovili, da je avtomobil ukraden. Kmalu zatem so centralo v Istrski ulici obvestili, da je na podoben način neznanec razbil izlozbeno okno trgovine »Top Movie« v Ul. Baia monti in ukradel videorekorder in radiorekorder. Karabinjerske izvidnice so pohitele na kraj in v Ul. D'Alviano ustavili mladega tatu, ki se je peljal v drugem ukradenem fiatu 500. Ugotovili so, da gre za starega znanca zaporov, kjer je bil zaradi prepredaje mamil in drugih prekrskov.

Nesreca pri delu

V delavnici SEA v Ul. Bergamino se je včeraj ponesrečil 48-letni kovac Deris Grop iz Porpetta pri Vidmu. Med upravljanjem krožne zage mu je le-ta hudo poskodovala stiri prste leve roke, zaradi česar so ga nemudoma odpeljali v bolnišnico. Zdraviti se bo moral dober mesec dni.

Vznemirljiva sporočila na procesu proti Giorgioneju

»Sedel sem na breg reke in cagal na truplo mojega sovražnika. Ko sem ga zagledal, sem se oddaljil, ker me je bilo strah, da bi imel tvoj obraz.« Listek s tem napisom je Ugo Giorgione poslal bivsi zaročenki, 23-letni Monici Mazzolini, stiri dni preden so lanskega aprila nasli njeno truplo v kanalu pri Fossalonu: Vznemirjuoce besedilo so prebrali med včerajšnjo sodno obravnavo, ob nadaljevanju procesa, na katerem sedi Ugo Giorgione na zatozni klopi pod obtožbo namernega umora dekleta. Včeraj so zaslislali očeta, mamo in brata nesrečne Monice. Ponovili so, da se je ljubezenska zgodba njihove drage z Giorgionejem ze zdavnaj končala, fant pa naj bi ne privolil v tako odločitev. V avtomobilu, v katerem je fant poskusil samomor, so nasli drug listek, namenjen dekletovi mami: »Carla, verjemimi, nisem hotel...« piše na njem.

ŠOLSTVO / NATEČAJ DE BANFIELD

Vrsta prvih nagrad slovenskim šolarjem

Pisali in risali so na temo: Ko bom star

»Upam, da bom v starih letih živela s svojo družino na lepo urejeni kmetiji. To pa bo morala biti prava kmetija! Ob udobni hiši bo stala stala z veliko zivali. Tudi njiva in vrt bosta obdelana. Živel bomo s kar nam bo zemlja dala. Če dobro in pametno obdelujes zemljo, je ta zelo radodarna.«

S tem russeaujevskim klicem "Nazaj k naravi" si je učenka 5. razreda osnovne šole Ivana Trinka Zamejskega iz Ricmanj Jarna Kalc prislužila prvo mesto v kategoriji slovenskih osnovnih sol na letošnjem natečaju Združenja Goffredo de Banfielda z naslovom Ko bom star. Nagrajevanje natečaja je bilo včeraj v dvorani SASA v Pomorski palači in je bilo za naše sole nadvse uspešno. Slovenski učenci in dijaki so odnesli levji delež nagrad, saj so osvojili prvi mesti tudi v obeh kategorijah (prvih dveh razredov osnovnih sol in zadnjih treh razredov višjih srednjih sol), v katerih so »tekmovali« skupno z italijanskimi vrstniki.

Združenje Goffredo de Banfield si že vrsto let prizadeva, da bi med študirajočo mladino spodbudilo zanimanje za starejše ljudi. Letosnji naslov Ko bom star (bil je skupen za sole vseh vrst in stopenj) je nudil udeležencem možnost, da so se razpisali o temi, ki jih sicer ne zadeva neposredno, a je gotovo prisotna v njihovem vsakodnevnem življenju. Odziv na natečaj je bil res velik. Ocenjevalna komisija, ki ji je predsedovala nekdanja ravnateljica Laura

Levo: prvouvrščena Jana Kalc; desno: občinstvo med nagrajevanjem (f. Balbi/KROMA)

Abrami, je pregledala kar 300 spisov in risb. Najboljših petdeset so tudi objavili v posebni publikaciji, ki jo je prav ob tej priložnosti izdal organizator.

Včeraj so na prireditvi, ki jo je vodila baronica Maria Luisa de Banfield, svečano razglasili najboljše izdelke in nagradili učence in diake.

V kategoriji prvih dveh razredov italijanskih in slovenskih osnovnih sol je osvojila prvo mesto učenka 2. razreda sole Mare Samsa Caterina Sik, drugo mesto pa učenec 2. razreda sole Frana Venturini Peter Sosis. Priznanja so bili deležni tudi učenci Martin Merlak (sola P. Voranca), Matjaz Mihalic (sola F. Venturini) in Erik Pertot (sola M. Samse).

V kategoriji zadnjih treh razredov italijanskih osnovnih sol je najboljši spis napisala Chiara Iesu (sola Filzi-Grego), drugo nagrado pa je prejel Davide Benveghù (prav tako sola Filzi-Grego).

V kategoriji zadnjih treh razredov slovenskih osnovnih sol je prejela prvo nagrado Jana Kalc, učenka 5. razreda sole Ivana Trinka. Druga nagrada ješla Enricu Chendiju, učenku 4. razreda sole Ivana Trinka, medtem ko so priznanja prejeli se Karin Desco (sola M. Stepančić), Denis Kneipp (sola M. Samse), Ales Maver (sola Borst), Gabrijel Ota (sola M. Samse), Devan Sancin (sola P. Voranca) in Dorjan Sancin (sola F. Venturini).

V kategoriji italijanskih nižjih srednjih sol je zasedel prvo mesto dijak sole Campi Elisi Arturo de Luyk, druga pa je bila Sara Borgogna (sola I. Svevo).

V kategoriji slovenskih nižjih srednjih sol je dijak 3. razreda sole Ivana Cankarja Iztok Cergol ponovil lanski uspeh. Na drugo mesto se je uvrstil njegov sošolec Marko Mikolj. Priznanja so prejeli Eleonora Cardovilli, Tanja Tuta, Tanja Peric (vse sola I. Grudna), Ana

Tina Petkovsek in Erik Sancin (oba sola I. Cankarja).

V kategoriji prvih dveh razredov višjih srednjih sol niso podelili prvega in drugega mesta, priznanja pa je bila deležna dijakinja liceja F. Prešerna Jadranka Krizman.

V kategoriji zadnjih treh razredov višjih srednjih sol (slovenskih in italijanskih) je osvojila prvo mesto dijakinja 3. razreda znanstvenega liceja F. Prešerna Poljanka Dolhar. Na drugo mesto se je uvrstil dijak jezikovnega liceja Bachelet Aulo Guagnini, priznanje pa je prejela tudi Irene Pahor (licej F. Prešerna).

Prvo in drugouvrščeni so prejeli med drugim pokal, medtem ko so sla ostalim priložnostna darila in knjige. Nagrade so prejeli tudi mentorji zmagovalcev. Za naše učence in diake so to bili učiteljica Eda Pregarc (sola I. Trinka), in profesorici Iva Bone (sola I. Cankarja) in Majda Cibic (licej F. Prešerna).

BAZOVICA / PAŠNIŠKA ZADRUGA

Kljub naporom skromni rezultati

Glavni cilj gradnja hleva za drobnico

Člani Zadružnega pašnika v Bazovici so se v torek, 9., in v petek, 15. t.m., zbrali na svojem rednem občnem zboru v Bazoviškem domu v Bazovici. Uvodno poročilo upravnega odbora je podal predsednik Ivan (Mirko) Krizmančić. Podčrtal je, da je vodstvu zadruge v minulem letu uspelo bolj malo uresničiti, kljub temu, da si je veliko prizadevalo. Glavni in neuresničeni cilj slej ko prej ostaja izgradnja večjega hleva za drobnico, za katero je na razpolago 80 hektarov pašniških površin. Ta načrt bi morali uresničiti na osnovi zakona 16 iz leta 1992, zaradi birokratskih in drugih zapletov pa ta kot druge podobne pobude stoji. Krizmančić je vsekakor poudaril, da se je za uresničitev načrta pred kratkim ponovno izrekla tržaska pokrajinska uprava, tako da velja se vztrajati.

V imenu nadzornega odbora je nato poročal njegov predsednik Vojko Mijot. Ugotovil je, da obračun za leto 1994 izkazuje primanjkljaj okrog 4 milijonov lir, kar ni cudno sprico prisilne nedejavnosti in sprico neodpravljenih

minimalnih rezijskih stroškov, ki so povezani s samim obstojem zadruge.

Porociloma so sledili pozdravi predstavnikov krajevnih društev in splosna razprava, ki je bila dokaj živahna. V njej je pac prišla do izraza zaskrbljenost zaradi težav pri urešnjevanju hleva in agrituristične strukture, ki jim ni videti pravega konca. To je v bistvu dalo povod tudi za nekoliko ostrejšo izmenjavo mnenj in do zapleta pri izvolitvi novega vodstva, zaradi česar se je občni zbor nadaljeval 15. maja na drugem zasedanju. Ob tej priložnosti pa so bili po predhodnem razčiščenju v upravni odbor soglasno izvoljeni Sandra Stopar de Walderstein, Josip Puric, Aleksander Zagar, Ivan (Mirko) Krizmančić, Boris Primožič, Danilo Marc in Henrik Krizmančić. v nadzorni odbor pa Egon Krizmančić, Saska Metlika Grgič in Peter Močnik ter kot nadomestna člana David Slobec in Lenart Vidav. Ze na prvem zasedanju so člani soglasno odobrili obračun za leto 1994 ter poročun za tekoče leto.

V GOSTEH LJUBLJANSKA SKUPINA STRIP CORE

Glasbeno likovno srečanje

Jutri v prostorih bivše umobolnice razstava ter nastop skupine 2.2.2.7

Po ponedeljkovem markantnem nastopu glasbene skupine Laibach v gledališču Miela se nam ze ta konec tedna spet obeta zanimiva

predstavitev ljubljanske alternativne scene na trzaskem odru. Trzaska publika si bo tako lahko ogledala dejavnost glasbeno likovne skupine Strip Core, ki deluje v sklopu Foruma Ljubljana, to je zavoda za umetnisko in kulturno produkcijo. Večer se bo tokrat odvijal v manj »institucionaliziranih« prostorih, točneje v Delavnici »P« arti visive, znotraj bivše svetoivanske psihiatrične bolnisnice. Strip Core, ki se je formiral leta 1989. leta, združuje različne oblike umetnisko-kulturne izražanja, vezane na urbano okolje. Poleg organizacije koncertov domačih in tujih glasbenih skupin ter multimedijskih dogodkov, se člani ukvarjajo se z designom in oblikovanjem grafitov. Kot grafiterji so se publiki predstavili s številnimi razstavami v klubih, kulturnih centrih, galerijah in seveda na ulicah v Sloveniji ter na festivalih in na kulturnih izmenjavah v tujini: Coloriamo lo Sport - Milan '90; Pre Stab - Eindhoven, Nizozemska; Furti d'Autore - Trst '92; Festival d'Affices - Chaumont, Francija. Lanskega avgusta so sodelovali s poslikavo zidu bivše Mercatorjeve stavbe pri projektu Ad Hoc. Poleg ogleda razstave (odprta bo se ves prihodnji te-

den) grafitov, plakatov in video programa, bodo udeleženci lahko prisostvovali predstavitvi publikacije Stripburger, edine slovenske strip revije, ki sicer vsebuje grafike, stripe in fotografije underground avtorjev iz območja nekdanje Jugoslavije in tujine. Nedeljski večer se bo zaključil s koncertom glasbene skupine 2.2.2.7. (Dva. Dva. Dva. Sedem), ki prav tako deluje znotraj Strip Core-a. Po ze odmevnih nastopih na tujih koncertnih prizoriščih (Zuerich, Tuebingen, Beograd, Dunaj), ljubljanski bend v tem času predstavlja svojo novo CD-plosko No Brains No Tumors, ki je izšla v samozaložbi. Glasbeniki izhajajo iz etnohardcorejske scene in so tehnično dobro pripravljeni. Njihove pesmi označujejo pogosta menjava ritma ter v primerjavi s preteklo glasbeno produkcijo so v novi CD-ploski prisotni vplivi balkanskih motivov (violina).

Pri organizacijski izpeljavi pestrega večera sodelujeta tudi krožka ARCCS, La Talpa ter skupina Dvoživke Selivke. Za izvedbo programa je prispevala deželna ustanova Erdisu. Odprtje razstave bo ob 20. uri, koncert pa ob 21. uri.

Matej Caharija

SKRBSTVO / V UL. PASCOLI

Odpri prenovljeni dom Itis

Gostili bodo 146 ostarelih - V kratkem nova domova z 270 mesti

Včeraj so slovesno odprli nov del doma za ostarele Itis v Ul. Pascoli. V prenovljenem delu poslopa trzaskega javnega instituta za sociale posege bodo gostili 146 ostarelih, ki niso več samozadostni. Za prenovitev so investirali 12 milijard lir: 4 milijarde lir je prispevala deželna uprava, 8 pa so jih namenili iz Sklada za Trst.

Med krajšo slovesnostjo uradnega odprtja, ki ji je prisostoval tudi deželni odbornik za zdravstvo in skrbstvo

Gianpiero Fasola, je komisar Itisa, Sergio Zannarichi povedal, da se prenovitev služb Itisa nadaljuje po načrtu, ki so ga zaslovali pred devetimi leti in ga doslej dosledno uveljavili. Nadaljujejo se dela za prenovitev nekdanjega zavoda S. Giusto, v katerem bo prostora za 150 ostarelih, v začetku prihodnjega leta pa se bo začela gradnja novega doma za 120 ostarelih občanov, za katerega je deželna uprava že določila prispevek 12 milijard lir.

OBČNI ZBOR

Pozitiven obračun dela nabrežinske godbe

Kot smo napovedali, je imela godba na pihala iz Nabrežine v ponedeljek zvečer svoj občni zbor. Osem let je poteklo od zadnjega rednega občnega zbora. Na ponedeljkovem občnem zboru so imenovali tudi člane novega odbora, ki bo vodil glasbeni ansambel v prihodnje.

V torek zvečer so se člani ponovno zbrali in dodelili funkcije posameznim izvoljenim. Tako je bil za predsednika godbe potrjen pozrtvovalni in neumorni Karlo Gabrovec, ki vodi društvo ze osem let, v godbi pa igra ze več kot dvajset let - sedaj sta v njej tudi njegov sin in hčerka.

Mesto podpredsednika bo imel Massimo Veronese, tajništvo mesto Manuela Veronese in Marjan Golemac; blagajnik bo Gino Sinigoj, za instrumente bo skrbel Michele Sinigoj, za arhiv Franko Peric, za obleke Roberto Marisa in Danilo Kolar, gospodar

bo Anton Golemac, odborniki pa bodo Sergio Gratton, Niko Golemac in Herman Svetlič, medtem ko bo imel se naprej svoje castno mesto v odboru dolgoletni dirigent godbe Stanko Mislej, ki je sprejel to dolžnost leta 1967 in je godbo vodil vse do leta 1992. Se danes je vedno na razpolago godbi, ce potrebujejo njegovo pomoč. Leta 1997 bo godba slavila 100-letnico delovanja, Mislej pa trideset let svoje zvestobe godbi. Vsi godbeniki si želijo, da bi skupno praznovali oba jubileja.

Godba bo imela ze 4. junija svoj nastop v Zgoniku, 18. junija pa v Trziču. Kot nam je povedal predsednik Gabrovec, bo imela nabrežinska godba v juniju se več nastopov po raznih vaseh devinsko-nabrežinske občine, po tistih, ki jih obiske vsako leto ob pustnem casu.

Neva Lukes

Komemoracija na proseški postaji

Jutri bo na travniku ob cesti, ki pelje od Proseka na proseško železnisko postajo spominska svečanost ob 51-letnici usmrtnitve desetih nedolžnih talcev, ki so jih nacifasisti pripeljali iz koronejskih zaporov in obesili 29. maja 1944 iz masčevanja zaradi uspele partizanske akcije na tem mestu. Domaćini so pred 50 leti in sicer 5. avgusta 1945 na tem kraju odkrili spominsko obeležje, ki v senci razkošnih smrek prica o mućeniški smrti desetih nedolžnih žrtv. Mnogi domaćini so bili prisiljeni prisostvovati temu okrutnemu umoru. Domaćini se ob obletnici vedno oddolžijo spominu nedolžnih žrtv s spominsko svečanostjo. Letos bodo počastili talce jutri ob 11. uri. Na komemoraciji, ki jo prireja sekcija Vsedržavnega združenja partizanov Italije ANPI s Proseka-Kontovela bodo sodelovali godbeno društvo Prosek, moški pevski zbor Vasilij Mirk, Amaterski oder Jaka Stoka in taborniki. Priloznostni govor bo imel Arturo Calabria, predsednik tržaskega pokrajinskega odbora VZPI-ANPI. (B.R.)

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
27. maja 1995
AVGUSTIN

Sonce vzide ob 5.22 in
zatone ob 20.41 - Dolžina
dneva 15.19 - Luna vzide
ob 4.19 in zatone ob 18.55.

Jutri, NEDELJA,
28. maja 1995
GERMAN

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1016,9 mb raste, veter 6 km na uro zahodnik, vlaga 76-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,1 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Carlotta Grandolig, Matteo Donato, Lorenzo Franco, Martina Mosetti, Ilaria Marcussi, Davide Redivo.

UMRLI SO: 30-letni Paolo Pellizzaro, 86-letni Giuseppe Pavan, 83-letna Emma Tomasi, 92-letna Angela Viditz, 81-letna Vida Abrami, 89-letna Maria Apollonio, 88-letna Silvana De Puppi, 87-letna Ida Cassano, 84-letna caterina Rossotto, 85-letna Anna Magris, 86-letna Gisella Nardini, 82-letni Giuseppe Zerjal.

OKLICI: gasilec Alessandro Fegez in delavka Valentina Potocco, delavec Andrea Gasparini in estetikka Paola Venutti, elektronski tehnik Dario Zaccaria in rehabilitacijska terapevka Patrizia Gollia, uradnik Fabio Russi in uradnica Cristina Tonel, trgovec Corrado Mizzan in uradnica Giuliana Marini, trgovec Francesco Benussi in knjigovodkinja Nadia Godina, kovinar Luciano Degasperini in čistilka Patrizia Nadali, prodajalec Paolo Bastiani in odgovorna za sprejeme Patrizia Benolich, inženir Igor Bonat in uradnica Ada Guarini, uradnik Garino Ascione in izvedenka Paola Sormani, uradnik Franco Micheli in uradnica Deborah Berliner, obrtnik Umberto Tremul in obrtninja Bruna Ligato, sofer Alessandro Lozei in natakarka Ira Capotorto, tehnični uradnik Enrico Flak in uradnica Erica Teja, prodajalec Pierpaolo Bertok in natakarka Barbara Brizzi, fotograf Mauro Temperini in upokojenka Annamaria De Pra, elektronski tehnik Paolo Gattolin in uradnica Rossana Zerjal.

Zaradi skorajšnje obnove
razstavnih prostorov

OPREMA *Koristi*
Nudi na
vseh
razstavljenih artiklih

POPUST
od 20 do 80% POHITITE

PROSVETNI DOM OPĆINE

Jutri, 27. t.m., ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Općinah celovećerni koncert MPZ Tabor z naslovom

PESEM ZA VAS

Dirigent prof. Sveto Grgić.

VRTEC in COS MILJE

vabijo na

TRADICIONALNO VESELICO

Danes, 27. t.m., ob 18. uri v prostorih Slovenskega solskega centra v Ul. D' Annunzio st. 62.

20.15, 22.10 »Don Juan De Marco, maestro d'amore«, i. Marlon Brando.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »Viva San Isidro«, r. Alessandro Cappelletti, i. Diego Abatantuono, Marco Leonardi, Lumi Cavazos.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.15 »Nell«, i. Jodie Foster.

dea in Kraski kvintet ob dobro založenih kioskih. Vabljeni!

TRZASKA OBCINSKA UPRAVA prireja v torek, 30. t.m., ob 18. uri v dvorani Muzeja Revoltella srećanje na temo »Slovenska kultura v Trstu med preteklostjo in sedanjostjo: ljudje, problemi in ideje«.

PRIREĐITVE

SLOVENSKI KULTURNI KLUB vabi danes ob 19. uri na VELIKI SKK KVIZ pri Krizu. Sodeluje kdorkoli si to želi. Garantirana sta zabava in smeh. Pridite v velikem številu.

PD MACCOLJE priredi 27., 28. in 29. t. m. tradicionalni PRAZNIK CESENJ.

SEKCIJA VZPI-ANPI PROSEK-KONTOVEL vabi na SPOMINSKO PROSLAVO ob 51. obletnici obešanja 10. talcev, ki bo jutri, 28. t.m., ob 11. uri ob spomeniku na travniku blizu ceste, ki pelje na proseško železnisko postajo. Nastopili bodo Godbeno društvo Prosek, MPZ V. Mirk, amaterski oder Jaka Stoka in Taborniki modrega vala Sumeci bori. Slovenski govmornik bo tov. Arturo Calabria, predsednik tržaskega pokrajinskega odbora VZPI-ANPI.

JUTRI, 28. t. m., ob 9. uri bo v nabrežinski cerkvi NASTOP MePZ iz Sturij pri Ajdovscini. Ta nastop je v okviru zborov, ki mesećno pojejo ob priliki 200-letnice naše cerkve. Vabljeni!

JUTRI, 28. t. m. Skupnost družina Općine pripravi na Božjem polju POMLADNI DAN. Vabi vse, da se ga udeležijo.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV vabi v ponedeljek, 29. t.m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na večer, na katerem bo zgodovinar Jera Vodusek Starić govorila na temo »Dosje Mackovsek«.

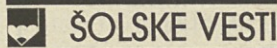
ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUSTEV obvešća, da je razstava Ivan Trinko - življenje in delo na ogled v Gregorćevi dvorani - Ul. S. France-sco 20/I. nadstr. se do torka 30. t. m. z urnikom od 10. do 12. ure in do 15. do 17. ure.

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA - Ljubljana in TRZASKA KNJIGARNA vabita v torek, 30. t. m., ob 17.30 v Gregorćevo dvorano, Ul. sv. Franciska 20 v Trstu na POSVET O CTIVU za otroke in mladino od 9. do 14. leta. Sodelovalji bodo uredniki pri Mladinski knjigi in svetovalka Zavoda za solstvo.

TRZASKA KNJIGARNA vabi v sredo, 31. t. m., ob 17.30 na predstavitev knjižnega prvenca Patrizie Vascotto A BORDO DEL MISTRAL. Spregovoril bo Marko Kravos.

KRSTNI KONCERT vokalne skupine RESO-NET, zborovodja Aleksandra Pertot v petek, 2. junija, ob 20.30 v cerkvi sv. Jerneja na Općinah. Vabljeni prijatelji petja! Koncert sta podprli Zveza cerkvenih pevskih zborov in Slovenska prosveta v Trstu.

SKD PRIMOREC - TABOR vabi na VASKI PRAZNIK, ki bo 2., 3. in 4. junija t. l. ob nogometnem igrišču Griza v Trebćah. Igrala bosta ansambla Key-

ŠOLSKE VESTI

OTROCI sempołajskega vrta v sodelovanju staršev in vzgojiteljic vabijo na RAZSTAVO ROCNIH DEL in prodajni sejem jutri, 28. t. m. od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešća vzgojiteljice, da je mogoće na sedezu sindikata U.I.L. vložiti prošnjo za priznanje službenih obdobj, ki so potekala v obmejnem podroćju. Obvezna je predstavitev službenega lista. Člani Sindikata slovenske sole plaćajo polovico ceno. Dodatne informacije nudi tajništvo SSS ob urniku poslovanja.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSKIH UPKOJENCEV Trst prireja 7. junija izlet v Treviso. Dopoldne ogled naravnih oaz Sile, popoldne ogled mesta. Vpisovanje 30. maja od 9. ure dalje na sedezu društva v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360324.

SPDT - Mladinski odsek obvešća, da je izlet na Visarje preložen na jutri, 28. t. m. Prijave pri ZSSDI na tel. st. 635627, informacije na tel. st. 55180 ali 229463. Vabljeni!

DRUSTVO NARAVOSLOVCEV IN TEHNIKOV TONE PENKO prireja v nedeljo, 4. junija strokovno vođeno ekskurzijo na Sabotin (516 m) pri Gorici. Zbirališće ob 8. uri na Trgu Oberdan v Trstu, oziroma ob 8.30 v Sesljanu, blizu Hotela Posta. Prevoz z lastnimi sredstvi, kosilo iz nahrbtnika. Vabljeni člani in prijatelji.*

ČESTITKE

Teti DARIJI in stricu DIMITRIJU, ki si danes obljubita večno zvestobo posiljajo zvrhan kos poljubćkov in prisrćnih vošćil Anja, Sasa in Danijel.

V stivanski cerkvi se danes poroćita

Daria Bukavec
in

Dimitri Vecchiet

Da bi jima bili vsi nadaljni dnevi in skupnem življenju vedno tako radostni kot današnji jima zelijo

starsi ter sestri z družinama

Dimitri in Darja

Ljubezen naj traja večno, saj zdaj klapa klice Vama srećno

OBVESTILA

SK BRDINA obvešća, da bo vpisovanje za tekmo 4. Kraski bike slalom in vzporedni slalom jutri, 28. t. m. na teremu od 9.15 do 10. ure.

Z D R A V N I S K O DRUSTVO SLOVENSKE ISTRE IN KRASA vabi na srećanje v sredo, 31. maja, ob 19.30 v restavraciji Primorka v Strunjanu. Program: 1. Bolećina in njeno zdravljenje - dr. Olga Mavrić-Jovan (Onkološki institut Ljubljana); 2. Pregled Krki-nih analgetikov z novostmi - dr. Elizabeta Vrboveć-Krevelj (Krka Ljubljana).

SKUPINA SONCNI ZAREK Zadrudnega centra za socialno dejavnost organizira od 28. avgusta do 8. septembra tradicionalni poletni center v Brojnici pod Krizem. Vabljeni so vsi otroci, ki si zelijo sonca, morja in veliko novih prijateljev. Vpisovanje in informacije na sedezu centra v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360072 vsak dan, razen sobot od 9. do 13. ure.

V CERKVI PRI SV. JAKOBU v Trstu bo jutri, 28. t.m., ob 19. uri Mladinska masa in srećanje za duhovne poklice. Po srećanju bo sledila družabnost. Mladi se bodo srećali ob 17.30 v domu pri Sv. Jakobu, kjer se bodo pripravljali na maso. Tema srećanja bo »Kam gremo?«.

SKD PRIMOREC - Trebće vabi vse, da ob priliki vaskega praznika prisćkocijo na pomoć za pripravo in cisćenje prireditvenega prostora v Grizi danes, 27. t. m. od 15.30 dalje ter 2., 3. in 4. junija t. l. za pomoć pri kiosku. Hvala!

TRZASKA OBCINSKA UPRAVA prireja v torek, 30. t. m., ob 18. uri v dvorani Muzeja Revoltella srećanje na temo: SLOVENSKA KULTURA V TRSTU MED PRETEKLOSTJO IN SEDANJOSTJO: LJUDJE, PROBLEMI IN IDEJE. Sodelujejo: Roberto Damiani, Peter Mocnik, Pavle Merću, Miran Košuta, Maria Cenda, Franko Vecchiet, Milan Zahar, Sergij Pahor, Boris Juljan, Maria Massau Dan, Adriano Dugulin in Anna Rosa Rutigliano.

VSI DELAVCI in upokojenici zahodnega Krasa in zgoniske občine so vabljeni, da izrazijo svoj glas o reformi pokojnin. Glasovanje bo na sedezu SPI-CGIL v Krizu v torek, 30. in sredo, 31. t. m. med 9. in 11. uro ter med 17. in 19. uro.

UPRAVA občine Repentabor razpisuje javno selekcijo za mesto animatorke/ja v poletnem centru, ki se bo odvijal v repentabski občini od 3. do 15. julija t.l. Zainteresirani lahko predstavijo prošnje na prostem papirju na občinsko tajništvo do 14. ure dne 10. junija 1995. Zahtevani rekviziti: dopolnitev 18. leta starosti, opravljena izobrazba druge stopnje, obvladanje slovenskega jezika. Podrobnejša pojasnila nudi občinsko tajništvo, tel. st. 327122.

ČESTITKE

PRODAJALNA nudi stalno zaposlitev mladi in vestni osebi. Zazeljena je diploma višje sole ter italijansko drzavljanstvo. Prošnje naslovite na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

pod sifro "Marljivost".

ISCEM stanovanje v najem za kratek čas na obmoćju zahodnega Krasa. Tel. st. 229349.

21-LETNI FANT z opravljenim vojskim rokom isće kakršnokoli resno zaposlitev. Tel. 200882.

ISCAMO za v najem poslovne prostore primerne za trgovsko dejavnost na podroćju dolinske občine (Domjo, Boljunec, Pesek). Pisne ponudbe na Publiest Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod sifro "Sharfi".

3-CLANSKA družina isće v najem ali na prodaj hišo z malim vrtom v dolinski občini ali na Krasu. Tel. st. 040/415226.

ISCAM hiso, tudi potrebno popravil, enostavnojsko primerne velikosti z vrtom v dolinski občini. Tel. na st. 231881 ob urah kosila in tel. st. 228807 v ostalih urah.

ISCAM resno in zanesljivo gospo z izkusnjami za celodnevno varstvo dveinpoletnega otroka v Gorici za stiri dni v tednu. Interesente naj ne bi bile iz preveć oddaljenih krajev. Tel. st. 0481/530295 v urniku poslovanja trgovin.

ISCAMO gospo za oskrbo nepokretne mame v jutranjih urah. Tel. st. (040) 411358 ali 040/367088.

GOSPO/GOSPOMICNO, ki je zainteresirana za resno zaposlitev, srednjih let, primerno in izkušeno s delom v gostinsko/turistićnem sektorju, praktićno v domaći kuhinji, zaposlimo. Tel. st. 229285.

AGRARIA zaposli skladišćnika, nujno B ali C dovoljenje, opravljeni vojski rok, smisel za vođenje skladišćne karto-teke in ostalih skladišćnih dokumentov. Klicati na tel. st. 632200.

NUDIM lekcije matematike in fizike visješolcem, posebno za maturo. Tel. st. 43176.

STALNA profesorica nudi privatne lekcije za pripravo na malo maturo. Tel. ob uri kosila na st. 566822.

MERCEDES 190E, letnik 1985 v dobrem stanju prodam. Tel. v večernih urah na st. (0481) 20764.

PRODAM klorifikator za črne vode rabljen en teden. Tel. st. 291476.

PRODAM WV passat variant G60. Tel. v uradnih urah na st. 213570 v uradnih urah.

V TRZICU prodam 5-stanovanjsko hišo s tremi trgovinami po ugodni ceni. Tel. (0481) 82531.

OSMICO je odprl Alfredo Brajnik, Domjo 172. Toci belo malvazijo doc in rdeći merlot. Vabljeni! Tel. st. 824917.

OSMICO je odprl Jozef Kukanja, Devinsćina 1.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32. Tel. st. 327240.

OSMICO sta v Prebenegu na st.24 odprla Gabrijela in Boris Bandi. Poleg odličnega belega in crnega vina nudita tudi domaći prigrizke.

OSMICO ima odprto Ivan Tercon, Mavhinje

42. Poskrbljeno je za pijaćo in jedaco.

OSMICO je odprl Mario Milić, Repnic 39.

OSMICA je v Dolini na st. 233 - Lovriha.

OSMICO ima odprto Alojz Kante, Praprot st.18.

V PREBENEGU sta odprla osmico Boris in Gabrijela.

V SLIVNEM pri Kraljevih st. 9 je odprta osmica.

PRISPEVKI

Ob 3. obletnici smrti drage mame Antonije Kureć Komar iz Ricmanj daruje sin Fabio 50.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na drago mamo Marijo Stoka (Markćevo) darujeta Maruska in Mira z družinama 200.000 lir za PZ Vasilij Mirk, 200.000 lir za vzdrževanje spomenika padlih s Kontovela, in v zahvalo nosilcem krste 200.000 lir za SD Kontovel.

V spomin na svojo mamo daruje Nada Pertot 100.000 lir za Licej F. Preseren.

V spomin na Stanka daneva darujeta Maja in Neva Danev 100.000 lir za SD Kontovel.

V spomin na g. Irene Suc-Danieli darujeta Maja in Peter Gruden 50.000 lir za Društvo Edinost.

V spomin na g. Irene Suc-Danieli daruje Katja Starc 50.000 lir za AO Jaka Stoka.

V spomin na Roso Simonich vd. Stopper darujeta Magda in Vojko Petaros 50.000 lir za SZ Slo-ga.

V spomin na Roso Simonich vd. Stopper daruje Marija Krizmancić 20.000 lir za SZ Slo-ga.

V spomin na pok. Gilberta Zaccignio darujeta Elia in Sergio 200.000 lir za MPZ F. Venturini.

V spomin na Alojzija Skrć darujeta Bruna in Pepi Milić 50.000 lir za SK Kras.

V spomin na Ivanko in Marjota Ursić darujeta Bruna in Pepi Milić 50.000 lir za SK Kras.

Namesto cvetja na pre-rani grob g. Anice Starc (Tomaj) darujejo Verenka in Vasilij ter Marta in Stane 200.000 lir za Slovensko Karitas.

Za popravilo spomenika NOB pri Domju so darovali: Giordano Novato (Krmenka) 30.000 lir, Ottavio Cerin (Krmenka) 50.000 lir, Celestin Ber-senda (Krmenka) 100.000 lir, Willy Vörus (Ric-manje) 50.000 lir, Aleks Mikel (Naselje sv. Sergija) 50.000 lir, MPZ upokojenecv iz Brega 100.000 lir, Pekarna Ota (Boljunec) - kruh za pri-reditev ob 50-letnici osvoboditve, Ivanka Malalan (Općine) 10.000 lir, Nerina Corbatti (Dolina) 50.000 lir, Francesco Malć (Domjo) 200.000 lir, P.M. (Krmenka) 20.000 lir, Karlo Buzzai (Prosek 565) 100.000 lir, Berto Zerjal (Boljunec) 50.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Stoka darujeta družine Ban, Blazina in Cernjava 150.000 lir za KD Prosek- Kontovel.

Pri osmrtnici pok.

BAZILIJE PREGARC

je pomotoma izpadlo ime brata Pierina z Valerio

Kolektiv TPPZ P. Tomazić izreka globoko sozaje svojemu članu tov. Zdenku Hrvaticu ob teži izgubi drage zene Basilice.

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), Benetke (6.32).	0.47	(IR)	Benetke (22.40), Mestre (22.51), Tržič (0.23)
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), Benetke (7.47).	2.32	(D)	Benetke (0.14), Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).	6.34	(R)	Portogruaro (5.05), Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.16	(R)	Tržič (6.42), Portogruaro (7.41). Op.: ukinjen ob praznikih.	7.10	(D)	Portogruaro (5.56), Tržič (6.47).
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).	7.45	(D)	Portogruaro (6.30), Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).	8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firenze (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), Benetke (11.06). Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.	8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zeneva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), Benetke (10.18).	9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.25	(R)	Tržič (9.53), Portogruaro (10.54). Op.: samo ob praznikih.	9.31	(R)	Portogruaro (8.00), Tržič (9.03).
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), Benetke (12.18).	9.53	(D)*	Benetke (6.34), Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), Benetke (14.18).	10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), Benetke (15.18).	10.47	(IR)	Benetke (8.40), Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
13.47	(R)	Tržič (14.15), Portogruaro (15.17). Op.: ukinjen ob praznikih.	11.03	(R)*	Benetke (7.08), Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), Benetke (16.18).	11.47	(E)	Benetke (9.40), Mestre (9.51), Tržič (11.23)
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), Benetke (17.08). Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.	14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), Benetke (17.18).	14.35	(D)*	Benetke (11.10), Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).	14.47	(IR)	Benetke (12.40), Mestre (12.51), Tržič (14.23).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), Benetke (19.18).	15.05	(R)	Portogruaro (13.45), Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), Benetke (19.59). Op.: se ne ustavi v Grižanu in Križu.	15.47	(IR)	Benetke (13.40), Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).	16.27	(D)	Benetke (14.17), Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), Benetke (21.18).	17.47	(IR)	Benetke (15.40), Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
19.45	(R)	Tržič (20.14), Portogruaro (21.16). Op.: ukinjen na predpraznični dan.	18.47	(IR)	Benetke (16.40), Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Zeneva (6.49).	20.10	(R)	Benetke (17.34), Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), Benetke (23.18).	20.47	(IR)	Benetke (18.40), Mestre (18.51), Tržič (20.23)
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).	20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).	21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
			22.47	(R)	Benetke (20.28), Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grižanu in Miramaru.
			23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firenze (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
			23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - Benetke (21.22), Mestre (21.34), Tržič (23.04).

* Proga Trst-Videm-Benetke

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), Videm (6.43). Op.: ukinjen ob praznikih.	6.50	(R)	Videm (5.28), Gorica (5.59), Tržič (6.22). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), Videm (7.43). Op.: ukinjen ob praznikih.	7.28	(R)	Videm (6.10), Gorica (6.33), Tržič (7.00). Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), Videm (8.10). Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu.	7.54	(R)	Videm (6.25), Gorica (7.01), Tržič (7.25). Op.: samo ob praznikih
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), Videm (9.01). Op.: vozi samo ob praznikih.	7.54	(D)	Sacile (5.46), Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), Videm (10.10). Op.: ukinjen ob praznikih.	8.41	(R)	Videm (7.08), Gorica (7.46), Tržič (8.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), Videm (11.01). Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grižanu, Križu, Nabrežini.	8.47	(D)	Videm (7.43), Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24). Op.: ukinjen ob praznikih.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), Videm (12.09). Op.: ne ustavi v Miramaru, Grižanu Križu.	12.30	(R)	Videm (11.02), Gorica (11.38), Tržič (12.02) . Op.: samo ob praznikih.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), Pordenone (14.18).	13.56	(R)	Videm (12.37), Gorica (13.08), Tržič (13.29) .
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), Videm (14.48). Op.: ukinjen ob praznikih.	14.57	(R)	Videm (13.30), Gorica (14.06), Tržič (14.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), Videm (16.06). Op.: ne ustavi v Grižanu in Križu.	15.39	(D)	Videm (14.30), Gorica (14.55), Tržič (15.16). Op.: ukinjen ob praznikih.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), Videm (17.25).	15.39	(R)	Videm (14.10), Gorica (14.46), Tržič (15.11). Op.: samo ob praznikih.
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), Videm (18.23). Op.: ukinjen ob praznikih.	16.43	(D)	Pordenon (14.50), Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20). Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), Videm (18.55). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.	18.00	(R)	Videm (16.32), Gorica (17.08), Tržič (17.32). Op.: samo ob praznikih.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), Videm (18.49). Op.: ukinjen ob praznikih.	18.21	(R)	Videm (17.01), Gorica (17.32), Tržič (17.54). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), Videm (19.10). Op.: ukinjen ob praznikih.	19.07	(R)	Videm (17.40), Gorica (18.16), Tržič (18.40).
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), Videm (19.54). Op.: ne ustavi v Grižanu, Križu.	19.29	(D)	Videm (18.18), Gorica (18.44), Tržič (19.05) . Op.: ukinjen ob praznikih.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), Videm (20.34).	19.58	(D)	Caria (18.01), Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), Videm (21.15). Op.: ukinjen ob praznikih.	20.39	(R)	Videm (19.13), Gorica (19.48), Tržič (20.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
			21.28	(R)	Videm (20.00), Gorica (20.36), Tržič (21.00). Op.: samo ob praznikih.
			21.56	(D)	Videm (20.47), Gorica (21.12), Tržič (21.33).

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).	6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Čakovec (18.05), Budimpešta (22.58).	10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).	16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Čakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).	19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

SKGZ / NEDOPUSTNA ZAMUDA

Kdaj oddaje slovenske TV na Goriškem?

Pokrajinski odbor Slovenske kulturne gospodarske zveze za Goriško je na svoji zadnji seji med drugim razpravljala tudi o uvedbi slovenskih televizijskih programov na deželni mreži RAI. Ob pozitivni ugotovitvi, da je državna televizijska družba po dolgoletnih zamudah in neopravičljivem odlaganju naposled vendarle začela spoštovati zakonsko obvezo o uvedbi slovenskih televizijskih oddaj, pokrajinski odbor ni mogel mimo negativne ugotovitve, da skoraj dva meseca po njihovi uvedbi te oddaje še vedno niso dostopne večjemu delu slovenskega prebivalstva v Furlaniji - Julijski krajini. Slovenske oddaje se vedno niso vidne tudi na

celotnem ozemlju goriske pokrajine. SKGZ ugotavlja, da je se nadaljnje zavlačevanje s takim stanjem nedopustno, saj goriski narocniki plačujejo naročnino RAI enako kot vsi drugi in zato upravičeno pričakujejo, da ne bi bili obravnavani kot drugorazredni gledalci. Zato pokrajinski odbor zveze pričakuje, da bodo nemudoma odpravljene ovire, ki so, sodeč po izjavah odgovornih, menda bolj administrativne kot tehnične narave, ki danes se preprečujejo vidnost slovenskih televizijskih programov tako na Goriškem kakor tudi v vseh drugih s Slovenci naseljenih predelih dezele, ki jih signal slovenskih oddaj se ni dosegel.

KINO

GORICA
VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »La scuola«. Rez. Daniele Luchetti. I. Silvio Orlando, Anna Galiena, Fabrizio Bentivoglio. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Un genio per amore«. I. Meg Ryan, Tim Robbins.

RAZSTAVE

V GALERII KULTUR-NEGA DOMA v Gorici je postavljena razstava slik Oskarja Beccie iz Ronk. Ogled ob delavnikih od 9. do 13. ure in med prireditvami v domu.
V GALERII KATOLISKE KNJIGARNE razstavlja Demetrij Čej. Ogled po umiku knjigarne.
V KROŽKU MITTELART je na ogled je dvajset umetniških del članov (slike, skulpture, grafike, fotografije). Ogled do 31. maja ob delavnikih 17.30-19.30, ob praznikih 10-12 in 17-19, v ponedeljek zaprto.

OBVESTILA

SPDG - REKREACIJA prireja zaključno večerjo. Prijave pri tistih, ki rekreacijo se obiskujejo.

IZLETI

VZPI DOL-JAMLJE in **KD KREMENJAK** obveščata, da bo avtobus za izlet na Bled v nedeljo, 4. junija, odpeljal ob 5.40 iz Dola, 5.50 iz Doberdoba (pred obcino) in 6.00 iz Jamelj.

Danes se vzameta

Albert in Vesna

Veliko sreče na skupni življenjski poti jima zeli

PSD Nas Prapor.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke
GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/B
IP - Ul. L. Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re
GRADIŠČE
IP - Trg Unità
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTESHELL - Ul. Boito
AGIP - Ul. Duca d'Aosta
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
ZAGRAJ
API - Trg Garibaldi
SKOCJAN
AGIP - pokrajinska cesta za Gradež
SLOVRENC
AGIP - drz. cesta 56
TURJAK
IP - državna cesta
VILES
ERG - Ul. Aquileia 40
KRMIN
API - Drev. Ven. Giulia
DOBERDOB
CHEVRON - Palkisce

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO, C. Italia 10, tel. 531576.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497.
DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
DR. M. ROJEC - Prvomajska 76 - tel. 882578.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30, Luigia Tinta, vd. Guerriero iz splosne bolnisnice na glavno pokopališče; ob 10.15, Teresa Bressan, vd. Marussi iz bolnisnice sv. Justa v Gradišče; 10.45, Adelma Baldassi, por. Visintin iz splosne bolnisnice v Romans.

ŠAGRA V DOBERDOBU

5. GLASBENO SREČANJE NA KRASU

Danes, 27. maja 1995
ob 14.00: Odprtje kioskov
ob 19.30: Koncert domačih godbe »KRAS« s solisti in dekliskim zborom »JEZERO«
ob 21.00: Ples s ansambлом »GORENJSKI MUZIKANTJE«
Jutri, 28. maja 1995
ob 14.00: Odprtje kioskov
ob 18.00: Sprevod in koncert pihalnih orkestrov, ples, modne pričke itd.

V občinskem parku v Doberdobu - pod šotorom!

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

PRAZNIK ŠPARGLJEV

v župnijskem parku med lipami

danes, 27. maja:
ob 18. uri slikarski ex tempore;
ob 20.30 otvoritev in prosta zabava;
jutri, 28. maja:
ob 19. uri ritmična skupina Bor iz Trsta, plesne in pevske točke, sledi ples;
sobota, 3. junija:
ob 20. uri prosta zabava;
nedelja, 4. junija:
ob 16. uri tekmovanje v pritrkovanju;
ob 19. uri štandreska mladinska dramska skupina z veseloigro Forum, odrasla dramska skupina in zbor; sledi ples;
ob 22. uri tombola.

Bogat srečolov, tombola, odlični šparglji, domača jedača in pijača.

GORICA / OBISK DELEGACIJE OBČINE RIJEKA

Rečane zanimajo problemi manjšin

Po srečanju na goriški občini tudi zanimiv razgovor z goriškimi predstavniki SKGZ in SSO

Gostje z Reke med razgovorom s predstavniki SKGZ in SSO (foto Studio Reportage)

Delegacija občinskega sveta z Reke, ki jo je vodil predsednik Teodor Antič, je včeraj v Gorici sklenila svoj stidredni studijski obisk v naši deželi in Južni Tirolski, kjer so skušali pridobiti čimveč informacij in izkušenj glede reševanja problematike manjšin. Obisk so začeli v torek v Trstu, nato so bili v Bocnu, včeraj pa so prišli v Gorico, kjer jih je dopoldne sprejel na občini župan Valenti s sodelavci, popoldne pa so na sedežu SKGZ imeli se sestanek s predstavniki obeh slovenskih krovnih organizacij. V delegaciji so bili tudi Aldo Bressan, voditelj italijanske skupnosti na Reki (po rodu je Gorican) in predsednik komisije za nacionalna vprašanja in manjšine pri tamkajšnjem občinskem svetu, nekateri drugi člani te komisije in predsednik komisije za

mednarodne odnose pri resnem mestnem svetu Zoran Samanič.

Gostje so predstavili kompleksno problematiko manjšin v reski občini, kjer je na 160 tisoč prebivalcev okrog 20 tisoč manjšincev, začeni s Italijani, ki so avtohtona manjšina, pa do Romov, Madzarov, Albancev in pripadnikov drugih konstitutivnih narodov nekdanje federativne Jugoslavije, ki so se po osamosvojitvi Hrvaške znašli v vlogi manjšincev. Reska občinska uprava se zeli aktivno soočiti s tem problemom in najti - kljub številnim težavam sprico gospodarskega in splošnega stanja na Hrvaškem - primerne oblike za zaščito teh manjšin.

Prav iz tega vidika je bilo srečanje z goriškimi Slovenci zanimivo, saj so gostje lahko prisluhnili

tukajšnjim izkušnjam in odprtim problemom. S temi so jih seznanili Igor Komel, Aldo Rupel, Marko Marincić (SKGZ) in Damjan Paulin (SSO), ki so predstavili številčnost, organiziranost in vlogo Slovencev v goriškem prostoru, pa tudi nerešene probleme in pričakovanja naše narodnostne skupnosti. Izmenjava informacij in mnenj je bila gotovo koristna za obe delegaciji. Igor Komel je, tudi kot občinski svetovalec v Gorici, ob koncu srečanja med drugim izrazil željo, s katero so gostje povsem soglasali, da bi se po nekajletnem premoru obnovili stiki, ki sta jih ob koncu 80. let navezali goriska in reska občina.

Srečanju je sledil se obisk v Kulturnem domu s predstavitevijo kulturne in telesnokulturne dejavnosti v njegovih prostorih.

PREDAVANJE / ZGODOVINAR B. GOMBAČ GOST SKGZ

Vloga Josipa Broza Tita v razreševanju vprašanja priključitve Primorske

Ni dvoma, da je bil Josip Broz Tito velika politična osebnost v Evropi in svetu, osebnost, ki je nekako dominirala na političnem prizorišču se pred zaključkom druge svetovne vojne in nato vse do sredine sedemdesetih let. Osebnost, ki je znala obvladati strasti in umiriti nesoglasja na področju, kjer vojne in krvava obračunavanja označujejo čas od konca srednjega veka pa vse do današnjih dni. Josip Broz Tito je uspel - to večkrat hote ali nehoče pozabljamo - v znatni meri popraviti krivično mejo, ki jo je po prvi svetovni vojni vsilila Rapalska pogodba.

Pogovor o Josipu Brozu, ki ga je predsednici v Kulturnem domu priredil Pokrajinski odbor SKGZ za Gorisko, se zato lepo uvršča v niz spominskih prireditve ob 50-letnici osvoboditve in konca druge svetovne vojne. Z naslov predavanja zgodovinarja magistra Borisa M. Gombača "Josip Broz Tito med razreševanjem vprašanja Primorske v letu 1945" je dal slutiti, da bo poudarek prav na vlogi nekdanjega partizanskega voditelja in kasnejšega predsednika zvezne države v letu 1944 in nato v letu 1945, ko so se sprejemale odločitve o zahodni meji Slovenije oziroma Jugoslavije.

Zgodovinar Boris Gombač je uvodoma pojasnil, da je pravilno razumevanje tedanjih dogodkov in vloge Tita nepopolno, če se ne upoštevajo dogajanja in težnje v tukajšnjem občutljivem

in z različnih vidikov pomembnem prostoru, ki si ga je kraljevina Italija priključila po prvi svetovni vojni in kjer je kaj kmalu začela izvajati etnično čiščenje. Gombač je poudaril, da je Tito sklenil kočevskega zbora o združitvi celotnega slovenskega naroda (kar je bilo potrjeno nato v Jajcu) začel zelo odločno postavljati že leta 1944, bodisi na diplomatski ravni v nekakšni dvojni igri med zahodnimi zvezniki in Stalinom, kakor tudi z vzpostavljanjem organov ljudske oblasti (uprave) na celotnem območju Primorske in z vojaško zasedbo celotnega ozemlja med koncem aprila in začetkom maja. Stvari so se kasneje razvijale drugače kot posledica spremenjenih odnosov oziroma razmerij pa tudi napak. Magister Gombač je skušal osvetliti vlogo Tita tudi v naslednjih dveh desetletjih, ko je znal in uspel premotiti kar nekaj zelo ostrih in nevarnih sporov med sosednjima državama in kar je v končni fazi priv edlo do sklenitve Osimskega sporazuma. Zadnje modro dejanje bivšega predsednika, ki pa je morda prišlo prepozno, je bila ustava iz leta 1974, ki je za dobro desetletje zamrznila proces razhajanja in razkrajanja jugoslovanske federacije.

In za zaključek se uvodna misel prof. Alda Rupla: čas je, da o Titu spregovorimo prosto in da Tito ni več tabu tema. Četrtekovo srečanje je bilo tudi tako naravnano.

Predavatelj Boris M. Gombač in prof. A. Rupel (S.R.)

NOVICE

Obvestilo vinogradnikom

Opazovalnica za boleznirastlin obvešča vinogradnike na briskem, kraskem in ravninskem območju, da do 29. t.m. poskropijo vinograde proti oidiju in peronospori. Proti peronospori priporočajo naslednje preparate: Mancozeb, Metiram, Propineb, proti oidiju pa v vodi topljivo zveplo in to v maksimalnih na emabalazi navedenih dozah. Če vinogradniki ugotovijo prisotnost rdečega pajka ali drugih zajedavcev, naj se posvetujejo s strokovno službo - tel. 60188, 630432, 86251.

Jutri v Selcah mednarodno tekmovanje harmonikarjev

Jutri popoldne bo v Selcah pri Ronkah mednarodno tekmovanje harmonikarjev. Prireja ga združenje ARCI - Selz v sodelovanju z društvom Amici della fisarmonica (Priatelji harmonike). Ob tej priložnosti bodo pripravili tudi razstavo teh znanih in priljubljenih glasbenih instrumentov. Tekmovalni del srečanja se bo pričel ob 14. uri, zaključil pa ob 20. uri.

Združenje ANDOS prireja danes Praznik vrtnic

Na pobudo združenja ANDOS bo danes v Kulturnem domu glasbena in plesna prireditev Praznik vrtnic. Ob 18. uri bodo nastopile gojenke baletne sole Tersicore, duo Barbara Pozzari in David Vendrame (klavir in violina) ter pevski zbor Monte Quarin iz Krmina. Saljive in zabavne točke bo izvajal rokohitr in carodej Max. Prireditve je namenjena sirsemu občinstvu, saj bodo na njej zbirali denarna sredstva za boj proti raku in posebej proti raku na dojkah.

Letalski rally "P. Lampronti"

Danes se bo na mirenskem letališču začel 8. letalski rally, ki ga prireja letalski klub v spomin na Pierluigija Lamprontija, ki je leta 1987 umrl v letalski nesreči pri Comu, ko se je zrušilo letalo ATR 42. Udeleženci letalskega rallyja bodo za smeri in naloge poleta izvedeli petnajst minut pred začetkom prireditve. Del dejavnosti, med drugim demonstrativni poleti s starimi (muzejskimi) letali se bo jutri odvijal tudi na letališču pri Proseku.

Neznanci na obisku v modni trgovini Edes

Nekaj deset milijonov lir je vredno blago, ki so ga neznanci odnesli iz znane modne trgovine Edes v De Gasperijevi ulici. Podvig so opravili v nočnih urah in, kot kaže, tako spretno, da se nihče ni ovedel. Trgovino so kakor je slišati, dobesedno izpraznili in odnesli celo kopalne kostime iz izložbe. Tatovi, oziroma vlomilci, so si dostop v trgovino utrlji s silo, tako da so razbili izložbo.

Natečaj Dia 95 v Sovodnjah

V Sovodnjah bo jutri, na pobudo in v organizaciji Foto - kluba Skupina 75 fotografski ex tempore (Dia 95) "Fotografam Posočja". Prireditve se bo odvijala od 8. do 20. ure, udeležijo pa se je lahko ljubitelji fotografiranja iz FJK in Slovenije.

KRONIKA / VČERAJ V GORICI

Luigi Baldassini naredil samomor

Truplo so našli v avtu pri letališču Obrtnik v Ronkah pa se je ustrellil

Dva tragična dogodka so včeraj zabeležili na Goriskem: v jutranjih urah so pri mirenskem letališču, našli avtomobil alfa romeo 75, v njem pa truplo 42-letnega Luigija Baldassinija iz Gorice; v Ronkah si je s strelom iz puške vzel življenje 54-letni obrtnik Angelo Fumis, ki je stanoval v ulici delle Fornaci 95.

Baldassini, je bil pred leti vpleten v neke čudne posle in obtožen navajanja k prostituciji. Sodni postopek je se zmeraj odprl. Zaradi tega je imel menda precej težav na delovnem mestu (pri mestnem podjetju) in tudi v družini.

Zivljenje si je vzel tako, da je kabino avtomobila povezal z izpus-

no cevjo. Smrt je nastopila nekaj ur pred najdbo trupla.

Angelo Fumis se je ustrelil s puško in to na vrtu, ki ga je marljivo obdeloval nedaleč od stanovanja. Oba primera raziskujejo karabinjerji

TRŽIČ / PO OPERACIJI

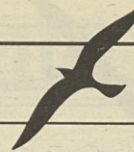
Stanje Silvia Dominija boljše

Težke posledice endokospije

Na Trziskem je povzročila velik odmev vest, da je slabost, ki je v petek obsla znanega kulturnega delavca in zgodovinarja Silvia Dominija pravzaprav posledica poškodb od katerih naj bi prišlo med zdravniškim pregledom, kar naj bi posredno priznali tudi v bolnišnici, kjer je pacient prejšnji petek opravil endoskopijsko. Vse kaže, da so pacientu med izvidom prelučnjali crevo. Zaenkrat se ni povsem jasno, kako se je moglo kaj takega zgoditi, pri rutinskem izvidu, ki bi bil moral biti povsem nenevaren za pacienta. Vest, da je prišlo do komplikacij kot posledica izvida, je potrdil tudi zdravstveni ravnatelj bolnišnice Luigi Donato-

ni.

Ze v začetku tedna se je zvedelo, da je Domini na zdravljenju na oddelku za intenzivno nego v trziški bolnišnici, vendar so mnogi pomislili najprej na običajno slabost z ozirom, da je mozakar že v letih. Kaksen dan zatem pa je prišlo na dan pravo ozadje zadeve. Dominija so v naglici operirali že v petek in odpravili poškodbo na crevesju. Po zadnjih informacijah se je zdravstveno stanje pacienta ustalilo in že v prihodnjih dneh je upati na znatno izboljšanje, tako da bo v kratkem lahko osebno prevzel tudi visoko odlikovanje Komendnika, ki mu je bilo podeljeno pred kratkim.

POZIV MARIUZA PREDSEDNICI RAI MORATTIJEVI

Kdaj TV program tudi v furlanščini?

*Pretvornikov še zdaj ni, kaj šele frekvence
Nepopolna vidljivost slovenskih programov*

TRST - Predsednik deželnega odbora za radio-televizijsko službo Giuseppe Mariuz je v tiskovnem sporočilu ozigosal dejstvo, da predsednica upravnega sveta RAI Letizia Moratti ni izpolnila obljube o uvedbi televizijskih oddaj v furlanskem jeziku, čeprav je deželni svet v ta namen nakazal 500 milijonov lir. Mariuz jo je že 27. februarja pozval, naj podpiše ustrezno konvencijo, zdaj pa se je kar na lepem pokazalo, da Morattijeva kljub jasnim obvezam, ki jih je izrekla predsednici deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Alessandri Guerra, ne le ni držala besede, temveč sploh ni dala odkupiti potrebnih pretvornikov in niti ne pridobiti frekvenc za oddajanje signala na

furlanskih tleh.

Giuseppe Mariuz je tudi kritiziral okolščino, da slovenskih televizijskih programov RAI se zmeraj ni mogoče videti na Goriskem in marsikje na Trzaskem, v isti sapi pa

obzaloval, da so slovenski programi zatemnili programe koprške televizije, kar je hudo prizadelo italijansko narodnostno skupnost v Sloveniji. Konvencija med RAI in vlado se torej ne izvaja v celoti.

Obvarovati treba avtonomijo dežel

RIM - Včeraj so se sesli v Rimu zastopniki svetovalskih komisij za institucionalne zadeve, ki delujejo v okviru skupscin dežel s posebnim statutom. Peto komisijo FJK sta zastopala predsednica Silva Fabris (SL) in podpredsednik Fausto Monfal-

con (SKP). Šlo je za pripravo na zasedanje meddeželne komisije, ki bo konec junija v Cagliariu zakolicala temelje za reformo države v federalni smeri, pri čemer bo treba upoštevati posebne avtonomije. Listino bodo potem predložili parlamentu.

PREDSTAVITEV / V KNJIGARNI UNIVERSITAS

»Sarajevski Marlboro« v italijanskem prevodu

Delo mladega bosanskega avtorja M. Jergovića

TRST - Miljenko Jergović, 29-letni Sarajevčan, je videti kot rock glasbenik ali pa globetrotter, vsekakor bradati in neformalno oblečeni mladenič ne izpade kot pisatelj, po soglasnem mnenju kritikov skupaj z Dževadom Karahasanom najpomembnejši sedanji bosanski avtor, ki izraža veliko eksplozijo ustvarjalnosti v obleganem Sarajevu.

Predsinočnim so v knjigarni Universitas na Akvedotu predstavili italijanski prevod njegove zadnje ustvaritve »Sarajevski Marlboro«, zbirko crtic o življenju v Sarajevu. Za odlični prevod, ki ohranja originalni ritmizirani slog, v katerem se tradicionalno bosansko pripovedovanje spaja z rock prizvoki, je poskrbela

Ljiljana Avirović.

Branje »Sarajevskih Marlboro« preseneča in gane, ker se enkrat dokáže, da po več kot tisočdnevem srbskem obleganju Sarajevo ni ponizano mesto in da ostrorelci pobivajo ponosne in civilizirane ljudi različnih veroizpovedi, kultur in narodnosti, ki se vedno hodijo pokorno.

Na konferenci v Universitasu smo Jergovića obvestili o prven Nato-tem bombardiranju srbskih položajev na Palah: »Ce je to samo enkratni incident, je slabo, saj bi samo opravičevalo neucinkovitost mednarodne skupnosti, ki pač nekaj malega naredi danes, da se potem hvali, češ glejte, kako smo naredili nekaj pomembnega.

Ce pa so jih bombardirali zaradi nacela, ker je nedopustno to, kar se nam dogaja, potem je to zelo dobra novica.« Zal je samo nekaj ur pozneje prislo do strahovitega poboja mladih v Tuzli in do novih, se hujsih vojnih izbruhov.

V »Sarajevskih Marlboro« Jergović piše tudi o pozigu sarajevske knjižnice in o tem, da se pozimi ljudje grejejo s Tolstojevimi in Shakespeareovimi deli: »Morda je pri nas samo priprava, da bomo ju-

tri vsi neprizadeto gledali pozig Louvra?«, se provokatorsko sprasuje Jergović... V Sarajevu evropska civilizacija res doživlja najhujsi poraz zadnjih 50 let. Pri vseh teh grozotah pa je samo eno, malo zadoščenje: da prav v tem Sarajevu vzkljujejo taki avtorji, kot je Jerkić, in taka dela, kot so njegovi »Sarajevski Marlboro«, ki presegajo meje balkanske tragedije in govorijo o univerzalnem sporocilu življenja in smrti.

V Čedadu razstavlja Pavel Medvešček

CEDAD - Odprtje razstave slikarja Pavla Medvesčka, ki je bila v četrtek zvečer v cedajskem občinskem središču, je pomenilo novo priložnost za utrjevanje prijateljskih stikov na obmejnem področju.

To je posebej podrtal predsednik videmske pokrajine Giovanni Pelizzo, ki je pohvalil pobudo kulturnega krožka Studenci in Sveta slovenskih organizacij ter najavil, da se je tudi videmska pokrajina polnomocno vključila

v dogovarjanja s Slovenijo v okviru kulturnih izmenjav.

Umetniški večer, ki sta se ga udeležila tudi državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj in konzul Slovenije v Trstu Tomaz Pavšić, je uvel mešani pevski zbor Pod lipo, v nadaljevanju pa so o pobudi spregovorili organizatorji in sicer Rihard Ruttar za KD Studenci, Marija Ferletić za SSO ter Slavica Plahuta, ravnateljica Goriskega muzeja.

Rudi Pavšić

VIDEM / NOVA KNJIGA

Resnica o Porčinju

Proces o pokolu bi kazalo obnoviti

VIDEM - V Vidmu je izšla knjiga z naslovom »Porzus, dialoghi sopra un processo da rifare«, ki je nastala izpod peresa mlade zgodovinarke iz Trziča Alessandre Kersevan. Knjiga opisuje prizadevanja mlade studentke, ki piše tezo o koncu vojne v Furlaniji in za to svoje delo prosi pomoč starejšega profesorja slovenske narodnosti iz Cedada.

Zgodba sama pa izpostavlja enega od najbolj kontroverznih zgodovinskih dogodkov na Videmskem: pokol vodstva divizije Osopo v Porčinju, za katerega so nekateri krivili skupino italijanskih partizanov. Okoli tega dogodka so se kresala mnenja zgodovinarjev, politikov in novinarjev. Dejstvo pa je, da so nekateri ta poboj izkoristili, da bi ustvarili negativni mit partizanstva, pripisali so mu zločinske pokole in s tem v zvezi opravičili tudi določene povelje politične in druge izbire, ki so v prvi vrsti zadevale prav območje Benecije.

Gladjo je rezultat tudi taksnih teorij, saj je na Videmskem deloval, da bi preprecil

morebitno agresijo komunistov in na ta račun ustrašoval Beneske Slovence. O pokolu v Porčinju so se v zadnjih mesecih polemike ponovno razvnele, zanje pa je v prvi vrsti poskrbel odgovorni urednik videmskega skofijskega tednika »La Vita Cattolica« Duilio Corgnalli, ki se je postavil na stran tistih, ki so za poboj v Porčinju krivili italijanske partizane in jim očitali sodelovanje s Titom, ki naj bi jugoslovansko državno mejo nameraval postaviti nekje na Tilmentu.

Mlada zgodovinarica Kersevan je na podlagi večmesečnih raziskav, prebiranja arhivskih dokumentov in aktov procesov v Lucci in Firencah postavila na glavo teze o partizanski krivdi in podčrtala, da je bil poboj v Porčinju falsificiran in politično zreziran. Na podlagi tega tudi zahteva, kot pravi v podnaslovu knjige, da bi kazalo sprico novih dokumentov in pricavanj proces obnoviti in javnosti povedati, kakšna je prava resnica o pokolu v Porčinju (r.p.)

AVTONOMNA DEŽELA FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

*V skladu s 6. členom zakona št. 67 z dne 25. februarja 1987 objavljamo naslednje podatke o
Predračunu za leto 1995 in o zaključnem obračunu za leto 1993*

1. Podatki o dohodkih in izdatkih so naslednji (v milijonih lir):

DOHODKI			IZDATKI		
Postavke	Predvideni dohodki v predračunu za leto 1995	Obračun za leto 1993	Postavke	Predvideni izdatki v predračunu za leto 1995	Obračun za leto 1993
UPRAVNI PRESEZEK	393.496	93.379	TEKOČI	3.384.237	2.174.657
DAVCNI PRILIVI	2.008.300	1.899.530	od tega prenosi na KZE	(2.072.514)	(1.346.500)
lastni davki	(-)	(-)	prenosi na javne ustanove	(264.279)	(304.817)
priliv od države	(2.008.300)	(1.899.530)	INVESTICIJSKI	1.672.231	1.171.075
PRENOSI OD DRŽAVE	1.834.596	1.714.442	VRACILO POSOJIL (od glavnice)	68.552	25.721
od tega iz sklada za zdravstvo	(1.524.963)	(1.566.424)	KNJIGOVODSKE POSTAVKE	5.688.500	2.149.497
DRUGI DOHODKI	73.426	81.298	od tega za polog na t. r.		
Skupni tekoči dohodki	4.309.818	3.788.649	državne blagajne	(4.188.500)	(2.149.497)
PRENOSI	560.689	261.096	Skupni izdatki	10.813.520	5.520.950
od tega od države	(560.689)	(261.096)	PRENOS V LETO 1993		2.054.286
od drugih	(-)	(-)	UPRAVNI PRESEZEK		338.923
DRUGI DOHODKI	41.163	87.640			
NAJEM POSOJIL	213.350	354.322			
Skupni dohodki					
na račun glavnice	815.202	703.058			
KNJIGOVODSKE POSTAVKE	5.688.500	2.149.497			
od tega za dvige iz državne					
blagajne	(4.188.500)	(2.149.497)			
Skupni dohodki	10.813.520	6.641.204			
PRENOS IZ LETA 1992		1.272.955			
Skupaj	10.813.520	7.914.159	Skupaj	10.813.520	7.914.159

**2. Razvrstitev najpomembnejših tekočih in investicijskih izdatkov
je po ekonomske-funkcionalni analizi obračuna za leto 1993 naslednja:**

Postavke	Splošna uprava	Izobraževanje in kultura	Stanovanja	Socialno skrbstvo	Prevozi in komunikacije	Gospodarsko področje	Neporazdeljene obveznosti	SKUPAJ
Aktivno in upokojeno osebje	223.398.228.420			9.000.000.000				232.398.228.420
Nakup dobrin in plačilo storitev	95.951.945.673	2.178.205.066	99.045.564	3.521.243.327	300.000.000	3.248.309.104	1.505.974.331	106.804.723.065
Tekoči prenosi	8.840.269.999	97.830.393.152	2.036.207.872	1.440.892.019.435	140.092.143.540	83.462.622.085	3.179.968.835	1.776.333.624.919
Pasivne obresti	—	—	—	20.704.866.751	7.504.761.695	—	5.100.000	28.214.728.446
Neposredne investicije	47.636.953.825	398.167.328	290.348.551	11.718.026.976	2.092.000.000	53.290.966.950	6.471.595.710	121.898.059.340
Posredne investicije	—	39.489.032.661	207.407.049.387	405.467.911.997	24.493.306.275	370.691.534.939	7.364.198.935	1.048.913.034.194
Drugi izdatki	12.282.028.943	—	—	3.922.905.215	—	—	21.899.727.904	38.104.712.062
Skupaj	388.109.476.860	139.895.798.207	203.832.651.374	1.895.226.973.702	174.482.211.510	510.693.433.078	40.426.565.715	3.352.667.110.446

3. Končne postavke iz obračuna na dan 31.12.1993

Blagajniški sklad ob koncu poslovne dobe	221.273.878.111
Aktivni ostanki	4.168.215.178.044
Pasivni ostanki	1.807.702.982.736
Prenos v leto 1994 - 6. čl. d. z. 10/1982	2.070.921.623.628
Upravni presežek na dan 31.12.1993	510.864.449.791
Zapadli pasivni ostanki ob koncu poslovne dobe	101.236.196.425

4. Glavni tekoči dohodki in izdatki na prebivalca, kot izhaja iz obračuna za leto 1993

Tekoči dohodki	3.170.271	Tekoči izdatki	1.819.712(*)
od tega:		od tega:	
Davčni priliv	1.589.491	Državni zdravstveni sklad	(1.126.726)(*)
Državni prispevki	1.434.613	Deželni dodatek za zdravstveni sklad	(284.700)

(*) Glede na to, da je bilo v letu 1994 od državnega zdravstvenega sklada za tekoče stroške nakazanih 807.358 milijonov lir za leto 1993, znašajo za leto 1993 dejanski tekoči stroški na prebivalca 2.495.294 lir in stroški na državnem zdravstvenem skladu 1.802.308 lir.

Predsednik deželnega odbora
Dr. Alessandra Guerra

gospodarstvo in finance

TRGI / MEDTEM KO ISCO NAPOVEDUJE ROŽNATE GOSPODARSKE PERSPEKTIVE

Za liro in borzo prepričljivo nespodbuden konec tedna

Confindustria kritizira Dinija glede vrnitve lire v evropski denarni sistem

RIM - Italijanska ekonomska gibanja so se vedno roznata, kajti kljub nekaterim negativnim signalom gospodarstvo raste, in to predvsem po zaslugi močnega povpraševanja v tujini, konsolidacije investicijskega ciklusa in proizvodnega zasluska. Če se bo nadaljeval proces zdravljenja javnih računov, se bo izboljšal tudi monetarni položaj, ohladila se bodo inflacijska žarišča in lira se bo vrnila na bolj realistični tečaj.

To so predvidevanja zavoda ISCO, ki temeljijo na realnih ekonomskih podatkih, druga stvar pa, so trenutna gibanja na denarnih in finančnih trgih, ki so v tem tednu pokazala bolj kisli obraz. Tako lira kot borza sta ga končala na osibljenih pozicijah, ki so se nekoliko popravile le v četrtek po izjavah predsednika vlade Dinija, da se mora lira se letos vrniti

v evropski denarni sistem. Toda želje so eno, stvarnost pa drugo. Tako je včeraj lira pustila do skoraj vseh glavnih bankovcev, k čemur ji je krepko pomagal dolar, ki je padel na vseh mednarodnih trgih, vključno z italijanskim. Največ pa je izgubila v menjavi z marko, ki se je spet povzpela do skoraj 1.200 lir, čeprav se je popoldne vrnila na raven 1.188 lir, medtem ko je dolar 1.643 lir.

Ce pokojninske reforme ne bo mogoče izboljšati, si ob trenutnem položaju javnih financ ni mogočen zamisljati, da bi se lahko lira vrnila v evropski denarni sistem, je včeraj izjavil generalni direktor Confindustrie Innocenzo Cipolletta, ki je posredno pokaral Dinija, čes da napovedovanje roka te vrnitve ne povzroča drugega kot zgolj spekulacije.

Tudi milanska borza je bila včeraj zelo sibka,

o čemer najbolj zgovorno pričajo kazalci: splosni indeks MIB je izgubil kar 1,81 odstotka, zadnji Mibtel je uspel omejiti izgubo na 0,60 odstotka, indeks vodilnih delnic Mib-30 pa je upadel za 0,67 odstotka. Poslov je bilo za 591 milijard lir, po mnenju posrednikov pa je na negativni potek sestanka v največji meri vplivala osibitev dolara in tudi zmanjšana notranja politična sta-

bilnost pred referendumom.

Toda vrnimo se k v začetku omenjeni analizi zavoda za konjunktturne raziskave ISCO, po kateri so pespektive italijanskega gospodarstva se naprej »roznate«. Med znaki, na katerih temeljijo tovrstne napovedi, postavlja Isco na prvo mesto močno industrijsko dejavnost, ki tudi letos pospešuje in povečuje izvoz. Sibka lira bo ita-

lijanskemu blagu se naprej zagotavljala dober plasman na tujih trgih, ugotavlja Isco, kmalu pa naj bi se industrijska rast izrazila tudi z dviganjem zaposlenosti. Manj ugodni pa so se vedno monetarni vidiki, čeprav naj bi bil njihov negativni vpliv na inflacijsko gibanje v pojemajoči fazi. Pri tem tudi Isco trdi, da je bila ozivitev inflacije predvidena, saj je bilo jasno, da bodo močno nihanje vrednosti lire in nekateri notranji dejavniki (kot npr. povišanje količnikov davka IVA in podrazitev tarif nekaterih primarnih javnih storitev) neizbežno vplivali na povišanje življenjskih stroškov. Iscovi analitiki so zato prepričani, da se bo položaj na tem področju postopoma sprostil, k čemer naj bi odločno pomagala pokojninska reforma in učinkovit menaiver za ureditev javnih financ v prihodnjem letu.

LIRA

PON TOR SRE ČET PET
1684,0 1696,2 1693,9 1661,9 1645,9

\$

DM

1162,2 1179,0 1172,2 1161,3 1190,1

TRENDI / TRGOVINSKA BILANCA

V prvem trimesečju približno enak presežek kot lani

RIM - V prvem trimesečju letos je italijanska zunanjetrgovinska bilanca po oceni menjalnega urada UIC dosegla okrog 6 tisoč milijard lir presežka, kar je približno enaka vrednost kot v prvih treh mesecih lani. UIC pa pri tem opozarja, da bo lahko dokončen podatek tudi odstopal od te cinitve, kajti močno nihanje medvalutnih tečajev vpliva na protivrednosti v plačevanju blaga in torej povzroča tudi občutno razliko med ocenami in končnimi podatki, ki jih Istat izračunava na osnovi fizičnega kroženja blaga.

Drugi podatek, ki ga je včeraj objavil UIC, pa se nanasa na plačilno bilanco, ki je postala aprila spet aktivna. Dosegla je 1.901 milijardo presežka, medtem ko je bila v enakem mesecu lani deficitarna za 202 milijardi, v letosnjem marcu pa za kar 6.800 milijard lir. Če upoštevamo prve štiri mesece letos, je plačilni iztržek se negativen z 9.463 milijardami lir primanjkljaja, medtem ko je bil v enakem obdobju lani izkupicek pozitiven za 3.988 milijard lir.

Za toliko, kot je znal aprilski presežek, so se torej obogatile uradne valutne rezerve po stalni menjavi, k čemur je prispeval tudi dotok prve tranše posojila, ki ga je država razpisala v ekujih. Skupne rezerve Banke Italije so bile konec aprila po tedanjih tečajih vredne 85.334 milijarde lir.

SEJMI / ZA POENOTENJE DELOVANJA

Sodelovanje za Evropo sejmov

EMECA združuje 14 najpomembnejših sejmov držav EU in Švice

MILAN - Sejma v Milanu in Bologni sta najpomembnejša v Italiji in sta se kot taka pridružila pobudi 14 najpomembnejših sejmskih ustanov v Evropi, da v okviru posebnega združenja EMECA (European Major Exhibition Center Association) zbirajo informacije, jih posredujejo klientom, in vodijo enotno politiko do Evropske unije, ki naj priznava pomembno gospodarsko vlogo sejmišč. Italijo torej v tej ustanovi zastopata Milan in Bologna, Francijo zastopajo sejma v Lyonu in dve sejmišči v Parizu, Veliko Britanijo sejma v Londonu in Birminghamu, Nemčijo Frankfurt in Leipzig, Spanijo Madrid in Barcelona, Belgijo Bruselj, Nizozemsko Utrecht, Svico, ki je sicer zunaj Evropske unije, pa Basel.

Zakaj to novo združenje, ko vendar že vrsto let deluje mednarodno združenje sejmov? Pobudniki želijo zaceti uvajati kar se da enotno delovanje, tudi tako, da bodo vse nove napise na sejmiščih poenotili. Najpomembnejše pa bo, da bodo klientom nudili informacije o drugih sejmiših v tej skupini. Doslej je med njimi vladala popolna konkurenčnost.

Ti sejmi so gotovo naj-

pomembnejši v Evropi. Skupaj prirejajo 800 prireditvev letno, vseh razstavalcev je 295 tisoč, lani pa so nasteli 27 milijonov obiskovalcev.

Do podobne pobude, sicer v veliko bolj omejenem obsegu in z drugačnimi nameni, prihaja tudi v srednjeevropskem prostoru. Na pobudo münchenškega sejma, ki igra pomembno vlogo pri nemškem gospodarskem prodiranju na vzhod, so že konec lanskega leta ustanovili srednjeevropsko združenje sejmov. Poleg nemškega sejma v Münchnu so tu vse važne sejmske ustanove iz

Avstrije, Slovenijo zastopa Ljubljanski sejem, zastopani pa so še sejmi iz Češke, Slovaške in Madžarske. Italijanov niso povabili, čeprav so posebno sejmske ustanove iz severovzhodnega dela države v tesnih stikih z avstrijskimi sejmi. Na jesen bodo v to srednjeevropsko skupino sprejeli tudi sejma v Celju in v Nürnbergu. Tudi v tem primeru bo prva naloga združenja izmenjava informacij, vendar je gotovo, da igrajo v tem prostoru, ki je bil do 1. svetovne vojne v avtrogrski monarhiji, Nemci vse bolj pomembno vlogo.

Marko Waltritsch

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne obveznice BTP se koristijo od 15. aprila 1995 in zapadejo 15. aprila 1998; petletne obveznice BTP se koristijo 1. aprila 1995 in zapadejo 1. aprila 2000.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obrokih 15. oktobra in 15. aprila za triletne in 1. oktobra in 1. aprila za petletne za vsako leto trajanja.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **9,66%** oziroma **10%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **30. maja**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 15. aprilom 1995 za triletne in s 1. aprilom 1995 za petletne: **ob vplačilu (2. junija)** bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sredo, petek

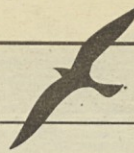
Informacije in rezervacije:

• ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55

• prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312

• ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155

• ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

NOVICE

Gozd na ogled najmlajšim

POSTOJNA - Postojnska srednja gozdarska in lesarska sola je za obiskovalce male sole in učence prvih petih razredov osnovnih sol pripravila zanimivo razstavo o gozdu in ogled gozda v bližini sole. Mladi obiskovalci si v parku lahko ogledajo 40 različnih vrst iglavcev in 105 vrst listavcev iz vseh koncev sveta. Z razstavo so zeleli solarje opozoriti, da gozd niso le drevesa in zelišča, ampak da v gozdu živijo številni drobni organizmi, žuželke, pajki, ptice in sesalci. V prvem delu razstave je predstavljen zdrav gozd, ki so ga lovci popestrili z nagacnimi avtohtonimi, a redkimi živalmi, kot so na primer volk, divja mačka, medved in redke vrste ptic. V drugem delu pa je na ogled vse tisto, kar dokazuje, da brez gozda ni življenja, hkrati pa je opozorilo najmlajšim, da je človek - čeprav gozd potrebuje - tudi njegov največji sovražnik, saj ga vedno bolj onesnažuje in posega vanj ter tako ruši njegovo naravno ravnovesje. Zanimanje za razstavo je tolikšno, da bo ta namesto do konca tega tedna odprta se prve dni prihodnjega tedna. (M. G.)

Zeleni o reševanju težav na komunalnem področju

ILIRSKA BISTRICA - Člani stranke Zelenih iz Ilirske Bistrice ugotavljajo, da se težave na komunalnem področju, se posebej ekološke narave, v njihovi občini prepočasno rešujejo. Zato je predsedstvo njihove stranke pred kratkim pripravilo pogovor s tamkajšnjo komunalno inšpektorico Karmen Pugljeva. Skupaj so ugotovili, da je večina občinskih odlokov s tega področja neuporabnih ali pa ti sploh se ne obstajajo, kot na primer odlok o cestnem redu.

Prav tako so ugotovili, da ni mogoče izvajati ukrepov oziroma posameznih določb v mnogih primerih tudi zaradi pomanjkanja denarja. Inšpektorica Pugljeva pa je se opozorila na dejstvo, da brez komunalnega redarja ne more učinkovito izvajati odlokov, ki so se sicer vsebinsko vpraskljivi. Zeleni bodo zato vztrajali pri čimprejšnjem azuriranju občinskih odlokov; prva zahteva, ki jo bodo naslovili na župana, bo, naj občinske službe čimprej najdejo primeren prostor za odlaganje starih avtomobilov.

Problem neuporabnih in zapuščenih vozil je v ilirskobistriški občini se kako prisoten, po mnenju Zelenih pa bi ga lahko primerno rešili s podelitvijo koncesije na osnovi razpisa. Koncesijo bi morali razpisati tudi za oglaševanje in plakativiranje ter čiščenje divjih odlagalisc. Zahtevali bodo tudi, da se začne izvajati odlok o urejanju in varstvu okolja, v katerem je že opredeljeno, kdo in kako lahko odvaja komunalne odpadke. Predstavniki Zelenih so se povedali, da bodo na podoben sestanek povabili vse inšpektorje, ki delujejo na območju ilirskobistrske občine. Tema tokratnega pogovora pa bo onesnaževanje Sviscakov, zlasti virov pitne vode na tem območju. (M. G.)

Slovenka leta v Lavričevi knjižnici

AJDOVSCINA - Sinoci se je na vabilo Lavričeve knjižnice iz Ajdovščine odzvala Mila Kacičeva, znana slovenska igralka in avtorica pesniških zbirk Neodposlana pisma, Letni casi, Spomin in Okus po grenkem. O delu in igalskem ter pesniškem ustvarjanju se je s Kacičevno pogovarjala Jana Crnigoj. (A. L.)

BOVEC / MEDNARODNI POSVET

Trajnostni razvoj Soče

Odprtost do problemov reke

Reka Soca je eden biserov naše domovine, vendar pa nam gospodarjenje z njo nikakor ne gre od rok. Zaradi vse večjega razmaha rekreacije na tej reki in zaradi ogroženosti naravnega okolja ob njej je anglesko strokovno združenje za Evropo skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor Republike Slovenije in podjetjem Oikos d. o. o. iz Domžal pripravilo dvodnevno posvetovanje, ki je bilo v četrtek in petek v Bovcu, pod naslovom Trajnostni razvoj reke Soče.

Nanj so bili povabljeni vsi

zainteresirani, to je predstavniki občin ob reki Soci, TNP, rafting in kajakaska zveza Slovenije, ribiči in gospodarske organizacije, ki gospodarijo z vodami reke Soče in njenih pritokov. Vodstvo in pokroviteljstvo nad posvetom je prevzela britanska vlada, ki jo v okviru njenega programa znanstvene pomoči zastopa podjetje BDB Associates. Posvet sta vodila dva za upravljanje vodnih sistemov priznana strokovnjaka Gordon Biceby in Klearn Davies. Potem ko so angleški strokovnjaki povedali, kakšen mo-

Včeraj popoldne so se v Kobaridu sestali župani treh zgoraj omenjenih občin z državnim sekretarjem mag. Radovanom Tauzesem in se dogovarjali o tem, kdaj bodo občine pripravljene sprejeti koncesije o reki Soci.

Temno zelena Soča je od nekdaj simbol hrepenenja po lepoti in svobodi

del urejanja odnosov velja pri njih, so spregovorili predstavniki slovenskih združenj in zvez. Predstavniki podjetja Oikos Jernej Stritih je delo na posvetu ocenil za zelo dobro.

Odprtost do problemov, ki nastajajo zaradi različnih interesov vseh, ki uporabljajo

jo reko Soco kot možnost za rekreacijo (ribiči, kajakasi, rafterji) ali za gospodarsko dejavnost (elektrogospodarstvo, vodno gospodarstvo), dopusca precejšnjo anarhijo. Stvari naj bi urejeval odlok o plovnem redu, ki ga je sprejela nekdanja občina Tol-

min, vendar razmejuje uporabo reke Soče med kajakasi in ribiči. Odgovor na vprašanje, kaj storiti že letos, je, pobirati določeno pristojbino od raftarjev in jo uporabiti za ureditev dostopov in izstopov do vode.

Vojko Cuder

TOLMIN / TEDEN GOZDOV

Gozdni park za meščane

Odprli so učno gozdno pot Kozlov rob

Dandanasnji se v človekovem bivalnem okolju dogajajo spremembe, ki zahtevajo, da ne zbežijo v neurejenost in zmedo, pravocasnno pozornost. Pojem mestnega gozda, nekakšnega urejenega gozdnega parka, v katerega gredo meščani zato, da tam najdejo stik z naravo in čas za oddih, je za nas nekaj novega.

Nasa gozdarska stroka - gozdarji se čutijo poklicani, da svojo stroko prilagodijo tudi potrebam negovanja, urejanja in gospodarjenja z mestnim gozdom, je v tem komaj na začetku. V tujini pojem že dolgo poznajo, najbolj menda v New Yorku, kjer je približno pred 300 leti začel nastajati Centralni park na Manhattanu.

Včerajšnji posvet je bil posvečen urejanju in upravljanju

nju mestnih in primestnih zelenih površin, ki ga je v Tolminu pripravil Zavod za gozdove Slovenije. Posvet je bil namenjen tednu gozdov, ki se zaključuje prav danes, in prireditvam ob tolminskem občinskem prazniku. Ugotovitev, ki so jo zapisali tudi v nekaj let trajajoči projekt o mestnih gozdovih - izvajati so ga začeli že leta 1993 in zajema med drugimi slovenskimi

mesti tudi središča nekdanjih severnoprimorskih občin - je ta, da so za negovanje mestnega gozda v prvi vrsti poklicani gozdarji. Pri tem, so poudarili na posvetu, gre za novo vejo gozdarstva, ki zahteva nove strokovnjake.

V sklopu tedna gozdov so tako včeraj v Tolminu odprli mestni gozd na območju Kozlova roba. Tam so uredili zgodovinsko in naravoslovno učno pot, nadvse primerno za človekovo duševno in telesno sprostitve. Pridobitev je nastala iz skupne potrebe Tolmincev in gozdarjev, je bilo recimo ob otvoritvi. (V. C.)

VIPAVA / ZBIRANJE MLEKA

Podpora za odročne kraje

Živinoreja je edini način preživetja v oddaljenih krajih

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je lani prvič dodelilo sredstva za povračilo stroškov zbiranja mleka v odročnih krajih, ki so visji kot v dolinskem območju. Tovrstni stroški praviloma narastajo, zato jih tako mlekarne kot zadruge vse težje pokrivajo.

Običajno se zadruge, ki organizirajo odkup, in mlekarne dogovorijo za delitev stroškov, tako da zadruge krijejo stroške, ki nastanejo na poti od kmetij do zbiralnic in njihovo vzdrževanje, mlekarji pa prevzamejo vsakodnevni prevoz s cisternami v mlekarne.

Vipavska mlekarna, ki posluje v sklopu podjetja Agroind »Vipava 1894«, od 1500 kmetov odkupi približno 13 milijonov litrov mleka na leto. Njeno odkupno območje obsega Trnovsko - Banjsko planoto, cerknisko in idrijsko območje, območje Krasa ter postojnsko in ilirskobistriško območje, seveda tudi Vipavsko in Gorisko. Največkrat obsegajo mlečne proge zahtevna območja. Mlekarna Vipava je pred časom priznala višje stroške zadrugam, ki zanje organizirajo odkup, ki pa znasajo stodontno več kot drugod v Sloveniji.

Druge mlekarne namreč priznavajo zadrugam 3-odstotne marže za organizacijo odkupa. Kot je povedal vodja Mlekarnice David Lozej, so se za korak odločili zato, ker je dolgoročno gledano nujno ohraniti živinorejo. Živinoreja je tudi edini način za preživetje v odročnih krajih. Pomembno pa je tudi, da gradi mlekarne razvojno strategijo na surovini iz ekološko neonesnaženih območij, sama kakovost za vipavsko mlekarstvo odku-

pljenega mleka pa se je že povsem približala evropskim standardom.

Razliko zaradi višjih stroškov bo Mlekarna Vipava poskusala pridobiti v boljšem izkoristku mleka za proizvodnjo in se sirsir ponudbi novih izdelkov. Vipavska mlekarna je v Sloveniji v vrhu novih izdelkov, ki jih v letu da na tržišče. Mlekarna bi sicer lahko mleko zaradi tržnih presežkov odkupovala na prostem trgu po nižji ceni.

Vipavci so zaradi problematike živinoreje pozdravili odločitev Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, saj jim je približno šest milijonov tolarjev, ki so jih dobili kot povračilo stroškov odkupa na teže dostopnih območjih, prislo se kako prav. S tem pa, pravijo, je tudi država začela izpolnjevati enega od elementov tako imenovanega socialno-ekološkega tipa kmetijstva, zapisanega v nacionalni politiki kmetijstva.

Poudarjajo pa, da je to rešitev za lansko leto, zato so pozdravili podporo Kluba primorskih poslancev ob razpravah o postavkah za kmetijstvo v državnem proračunu in Janeza Podobnika, ki so se zavzeli za zvišanje sredstev v ta namen.

Artur Lipovž

CERKNICA / OB DVAJSETLETNICI TABORNIŠTVA

Že enajsto taborniško-rekreacijsko tekmovanje Kanu ščuka zlet '95

Z avgustovskim letnim taborjenjem doseže taborniška sezona svoj vrh

Idejo tabornistva so v Cerknico prinesli primorski taborniki s pomočjo Odreda jadranskih strazarjev iz Izole. Skupini cerkniskih zanesenjakov je idejo tabornistva uspelo spraviti v življenje in tako letos rod Jezerska ščuka iz Cerknice praznuje 20. obletnico.

Cerkniski taborniki so v zadnjih desetih letih postali najbolj znani po odmevnem taborniško-rekreacijskem tekmovanju v orientaciji s kanuji po jezeru, tako imenovanem Kanu ščuka zletu, ki se ga udeležijo tudi več kot 50 ekip iz vse Slovenije in iz zamejstva. Tudi sicer taborniki rodu Jezerska ščuka sloviijo kot dobri organizatorji raznih taborniskih tekmovanj in mnogobojev. Kanu ščuka zlet, ki ga to soboto in nedeljo prirejšajo že enajstič zapored, je dvodnevna akcija, ki poteka na in ob Cerkniškem jezeru. Prvi dan je namenjen predvsem druženju

in zabavi, drugi pa tekmovanju v spretnosti, inovativnosti in orientaciji. S pomočjo lastne flote sedmih kanujev in kajaka se taborniki in reaktivci spustijo na hitrostno etapo po jezeru, opravljajo teste iz varstva narave in poznavanja Cerkniškega jezera, izdelujejo vesla, pisali in kacelovce, streljajo s fraco, si podajajo jajca in vodne balone in počenajo se mnoge druge zahtevne in manj zahtevne naloge, ob koncu pa na razglasilo zmagovalce. Se posebej veselo bo na Kanu ščuka zletu ta konec tedna, saj ga bodo zaključili s praznovanjem svo-

je 20-letnice. Cerkniski taborniki so aktivni tudi na področju mednarodnega tekmovanja. Prve stike z mladinci socialdemokratske stranke iz Berlina so navezali leta 1988, ko so jim pomagali pri organizaciji tabora ob Volčjem jezeru. Od takrat je skupina cerkniskih tabornikov že dvakrat obiskala svoje berlinske prijatelje; prvič v času, ko je bil Berlin se ločen z zidom, drugič pa v obdobju velikih sprememb v Evropi. Pred štirimi leti sklenjeno prijateljstvo z nizozemskimi skavti iz Ehta pa je obrodilo tudi potovanja na Nizozemsko.

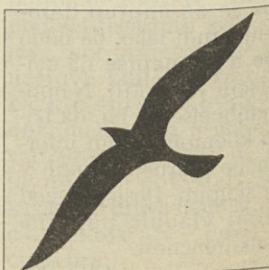
Članstvo sestavlja predvsem osnovnošolska mladina, približno četrtnina članov pa je srednjšolcev, nekaj je tudi starejših. Delujejo predvsem med solskim

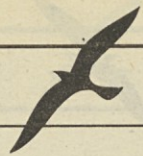

Znak Rodu Jezerska ščuka

letom, avgusta, v času letnega taborjenja, pa doseže taborniška sezona svoj vrh. Spomine na vsa dosedanja letna taborjenja po številnih

krajih Slovenije, pa tudi Hrvaške, so taborniki opisali v jubilejnem biltenu Ščuka, izdanem ob 20-letnici tabornistva. Mateja Godejša

PREMOŽENJE
OPTANTOVSlovinci nasprotujemo
vračanju hiš optantom

Natančnih podatkov o spornih nepremičninah nimajo niti v Italiji

LJUBLJANA - Podatek iz nase ankete, da 55 odstotkov vprašanih nasprotuje vračanju nepremičnin italijanskim optantom, ni presenetljiv, čeprav nacelna širina zastavljenega vprašanja ne omogoča odgovora na podrobnosti, ki se skrivajo v problematiki optantskega premoženja.

Kljub temu, da so nepremičnine italijanskih državljanov, ki so v skladu z mirovno pogodbo izkoristili možnost in se odločili za življenje v Italiji, že ves čas eno od najbolj problematičnih vprašanj med Italijo in novonastalo državo Slovenijo, v tem trenutku ni mogoče dobiti natančnega podatka za kakšno in predvsem kolikšno premoženje sploh gre. Optantov naj bi bilo približno 16 tisoč, v tedanji coni B svobodnega tržskega ozemlja pa so pustili med 2700 do 3000 hiš, vendar ni jasno, kolikšen del je se v družbeni oziroma

javni lasti in bi tako prišel v postev za morebitno vračanje. Upravni organi v občinah Koper, Izola in Piran (slovenskem delu cone B STO) ocenjujejo, da gre za 300 do 400 hiš, stanovanj in stanovanjskih prostorov. Podatkov o nepremičninah, na katere računajo, nimajo niti optanti iz Italije, predsednik federacije združenj istrskih beguncev Paolo Sardos Albertini se je v pogovoru za naš časopis marca letos skliceval na številne telefonske klice, podobno nacelne pa so tudi zahteve uradnih pogajalcev z italijanskega

zunanjega ministrstva. Slovenija (in prej že Jugoslavija) na njihove zahteve, da je treba ustanoviti mešano komisijo, ki naj naredi popis razpoložljivih nepremičnin, ni pristala, saj gre izrazito za slovenske notranje zadeve, morebitna humanitarna gesta pa je stvar suverene odločitve Slovenije. Dodatne težave povzroča ugotavljanje premoženja, ki so ga zapustili optanti, in tistega, ki je bilo odvzeto italijanskim državljanom kasneje, kot posledica agrarnih reform in nacionalizacij. Po podatkih slovenskega ministrstva za pravosodje je bilo na ta način državljanom Italije odvzetih 21 podjetij, in približno sedem tisoč hiš. Nasploh so imeli Italijani v rokah večino premoženja, kar je posledica načrtne politi-

ke raznarodovanja in prevzemanja lastnine slovenskim prebivalcem na »priključnih« ozemljih.

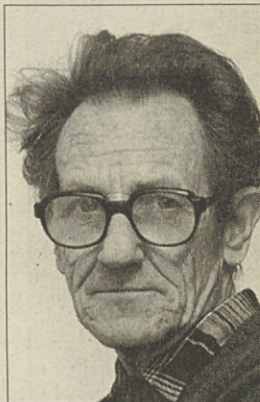
Sporna je ocena dejanske vrednosti premoženja optantov; kot se spominja Tone Poljsak, eden glavnih pogajalcev z Italijo, so Rimski sporazumi, ki je ključna točka sedanjih razprty z Italijo, pripravljali od leta 1978 do 1981, veljati pa je začel 1983. Italijani so ocenjevali, da je vrednost premoženja sedemsto milijonov dolarjev, s pogajanj pa so se sporazumeli za 110 milijonov, ki naj bi jih takratna Jugoslavija odplačala v več obrokih. Ob odškodnini v denarju pa je Jugoslavija naredila tudi seznam 179 prostih nepremičnin (tako imenovane beni liberi), ki so jih vrnilo nekdanjim lastni-

kom. Italijani so v kasnejših letih neprestano težili k razširitvi tega seznama, ta možnost pa se zdaj kaže kot ena od možnih rešitev v trenutni fazi pogovorov z Italijo. Če bo prišlo do vračanja nepremičnin kot humanitarna recipročnost ali v kakršnikoli drugi obliki, bo problematično tudi vprašanje razlike med nekdanjo in sedanjno vrednostjo posamezne nepremičnine. Hiše, v katerih so živeli optanti, so bile po večini stare in niso zadoščale niti najnovejšim higienskim standardom. Danes je mnogo hiš postavljenih popolnoma na novo ali bistveno obnovljenih, podobno pa je tudi s podjetji oziroma nekaterimi tovarnami, ki so danes prerasle v uspešne gospodarske subjekte.

Bostjan Lajovic

Izgovori, kot
bi jih pes
prinesel na repu

PETER BOZIC

Pri nas radi govorijo, da je naša ustava ena najsodobnejših na svetu. To bi bilo tudi logično, saj je končno ena »najmlajših« na svetu - če ne bi bilo področja, ki ga naša ustava ureja skrajno restriktivno in čisto nič sodobno. Gre za pretok kapitala, ki nikoli ne bo svoboden, če bodo tujci tako omejeni pri razpolaganju z nepremičninami, kot so zdaj. Seveda pa je tako rekoč samoumevno, da tudi najliberalnejše države z ustrezno zakonodajo kot varovalnim mehanizmom na nek način omejujejo ustavno svobodo, na primer pri razpolaganju tujcev z nepremičninami.

Tisti pri nas, ki tega ne razumejo, so na las podobni nekdanjim privrzcem spanskega Caudilla Franca. Ta je bil desničarski nacionalist, ki je gradil na podobnem klavstrofobnem nacionalizmu, ki je Španijo za nekaj desetletij skoraj povsem izoliral od Evrope. Posledica tega je bila huda revščina, ki je bila tolikšna, da je bil Caudillo na koncu prisiljen razprodajati celo špansko riviero, ki jo danes poznamo le kot betonsko puscavo, v kateri kraljujejo ameriške hotelske verige. Tudi po Francovi smrti se tega ni dalo povsem popraviti, vendar pa je Španija kot članica EU naglo povečala svoje nacionalno bogastvo, vključno s krepitvijo nacionalne in kulturne identitete.

Zato je treba nase lažne preroke vprašati, kako se mislijo izogniti - če Slovenija ne bo članica EU - izgubljanju nacionalne in kulturne identitete zaradi splosne družbene revščine, s čimer bi hoče noče postali lahek plen ameriške »Coca cola kulture«, čemur so se uspešno izognile celo tako majhne članice EU, kot je na primer Luksemburg.

Ob tem pa je treba poudariti, da je visjo kakovost vedno treba tudi z nečim poplačati. Če zelim pozimi, ko je na razpolago manj rekreativnih sportov kot v drugih letnih casih, izboljšati kakovost svojega življenja s smučanjem, je to precej ceneje in bolj organizirano, če sem član, denimo, kluba Snežink, za kar pa moram plačati članarino, nakupiti opremo in biti ob koncu tedna pripravljen na rekreacijo, ne pa da posedam po bifejih.

Hočem povedati, da je sleherna vključitev kamorkoli, kjer gre za visjo kakovost, tudi stvar pravne, poslovne in siceršnje družbene higiene. V »higienično« družbo pa gotovo ne sodijo zarasene parcele, neobdelana zemlja, zanemarjen ali izropan gozd, skratka vse tisto, kar prav tako določa mojo nacionalno in kulturno identiteto.

Se pred kratkim si povsod, kamor si stopil, zaslišal vik in krik o grozoci razprodaji slovenskih podjetij tujcem, zdaj pa slisih enak hrup o razprodaji »zemlje«. Na koncu pa smo morali ugotoviti, da teh naših menda sila imenitnih podjetij skoraj nihče noče kupiti in enako bo najbrž veljalo tudi za nase zanemarjene hiše in zanemarjeno zemljo.

Toda vsak izgovor je dober, tudi če ga pes prinese na repu. In ta zgodba o razprodaji zemlje je natanko to.

POGAJANJA Z ITALIJO / VRATA DIPLOMATSKIH POGAJALCEV SO ŠE VEDNO TESNO ZAPRTA

Kaže, da do dokončne rešitve spornih
vprašanj pogajalca ne bosta prišla

Danes odpotuje v Rim slovenska delegacija - Ezuli pritiskajo na Agnellijevo

LJUBLJANA - Pooblastenca obeh zunanjih ministrov, Matjaz Jancar za Slovenijo in Amadeo De Franchis za Italijo, sta v Ljubljani v vili Podroznik zasedala v četrtek od 10. do 19. ure, ko se je italijanska delegacija vrnila v Italijo. Danes zjutraj pa bo slovenska delegacija odpotovala v Rim, kjer so predvideni nepretrgani celodnevni pogovori. Na teh napornih pogovorih izdelujejo razne variante dokončnega dogovora, katerega nadaljina pot bo se sila zapletena.

Kaže pa, da pogajalca ne bosta prišla do dokončnega in povsem usklajenega besedila, ki bi uravnoteženo in za obe strani sprejemljivo doseglo rešitev vsega sklopa spornih vprašanj. Zaradi tega napovedujejo možnost srečanja obeh zunanjih ministrov, Agnellijeve in Thalerja, v sredo na Norveškem, v okviru mednarodnega zasedanja, posvečenega varnosti v Evropi. Če se bosta ministra uskladila, bo sledila parlamentarna razprava v obeh parlamentih, ob pozitivni odločitvi obeh pa bo dana zelena luč za pogajanja in za sklepanje dvostranskih pogodb.

Vrata diplomatskih pogajalcev so se vedno trdno zaprta. Toda glede spornih vprašanj je zelo zgovorno pismo, ki ga je poslal italijanski zunanji ministrici predstavnik ezulov, znani tržaski desničar Paolo Sardos Albertini. Pisec ostro obsoja ministrico in zahtevo, naj Slovenija vrne hiše, ki jih je odvzel jugoslovanski komunizem. Italija po njegovem mnenju torej ne more priznavati veljavnosti nekdanjih jugoslovansko-italijanskih pogodb in sporazumov, prav tako pa tudi ne zascite Slovencev v Italiji kot mednarodne obveznosti, ker naj bi slo izključno za italijansko notranje vprašanje. Poleg tega je po mnenju Albertinija slovenska manjšina v Italiji že preveč privilegirana, uživa preveč pravic, je prebogata itn., zato niso sprejemljivi novi privilegiji.

K vsemu temu je treba pristeti se ves postopek vključevanja Slovenije v Evropo. Očitno je, da bi najprej parafriranje in nato podpis slovensko-italijanskega sporazuma morala pomeniti dokončno ukinitve veta in obenem italijansko obvezo, da bo podpisala slovenski vstop, najprej v pridružen, nato pa v stalno članstvo Evropske unije.

Se zlasti je najbrz sporen odnos do slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in nekateri italijanski viri govorijo o nepriznavanju Slovencev v videmski pokrajini, češ da tam Slovencev sploh ni. To so stare nacionalistične trditve, ki jih je zadnji volilni izid ob volitvah zupinov skoraj v vseh občinah v Beneski Sloveniji jasno zanikal, saj so bili skoraj povsod izvoljeni slovenski zupani.

V soboto bodo torej pogajanja v Rimu, v ponedeljek popoldne se bo sestal odbor za mednarodne odnose državnega zbora, na katerem je kot prva točka dnevnega reda že predvidena razprava o vključevanju v Evropo in o slovensko-italijanskih odnosih. V sredo bodo v Bruslju ponovno razpravljali o osnutku pogodbe o pridruženem članstvu, ki ga trenutno zavira Grčija, kar je odraz dejavnosti tako imenovanega grsko-srbskega lobija. S tega zornega kota je grški zaviralni poskus resna in nevarna stvar, čeravno zaenkrat nima velikih možnosti, saj je v hudem nasprotju z vso politiko držav Evropske unije.

S pridruženim članstvom Slovenije pa je povezana obveza slovenske vlade, da pripravi spremembo slovenske ustave in omogoči tujcem nakup nepremičnin. Ta obveza mora biti izpolnjena pred zaključkom prve faze pogajanj o pridruženem članstvu. Slovenska vlada je izdelala zakonski predlog in možno je, da bo na dnevnem redu seje vlade že prihodnji četrtek. Seveda je to vprašanje odnosa z vsemi državami članicami EU in njenimi državljani, zato ni in ne more biti predmet slovensko-italijanskih pogovorov.

Bogo Samsa

Vlada naj bi o spremembi ustave razpravljala že v četrtek (Foto: Srđan Živulović/BOBO)

SLS: Ustanovitev
Krščanske kulturne zveze

LJUBLJANA - Predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev Krščanske kulturne zveze pri Slovenski ljudski stranki dr. Marko Dvorak, je včeraj povedal, da bo naloga nove zveze v slovenskem političnem prostoru ustvarjati razmere, ki bodo kulturi omogočale razvoj. Krščanska kulturna zveza bo poskušala sodelovati tudi z vsemi drugimi sorodnimi združenji političnih strank in tudi civilnodružbenimi gibanji. Predsednik stranke Marjan Podobnik je včeraj opozoril, da kljub vsem tem združenjem proračun kulturi namenja malo denarja. Njihova zveza pa si bo prizadevala pomagati se zlasti vsem tistim, ki se s kulturo ukvarjajo ljubiteljsko. Predstavniki zveze razlascencev pri SLS in Združenja lastnikov razlascencev premoženja pa so včeraj napovedali, da bodo na nedeljskem vseslovenskem shodu razlascencev od vlade zahtevali pospešeno izvajanje zakona o denacionalizaciji. Na zborovanju, ki bo v Markovcih pri Ptuj, bodo tudi zahtevali, da

STRANKARSKA KRONIKA

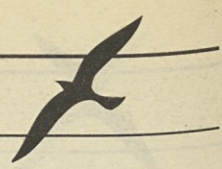
država prevzame jamstvo za obveznice slovenskega odškodninskega sklada. Menijo tudi, da bi bilo potrebno ustanoviti vladno službo, ki bi belala nad izvajanjem denacionalizacije. (M. B.)

SDSS: Danes bodo
izbirali novo vodstvo

LJUBLJANA - Na četrtem kongresu Socialdemokratske stranke Slovenije, ki se je začel sinoči v Topolsici, bodo delegati danes sprejemali statut in program ter izvolili novo vodstvo. Ključni politični cilji, za katere se zavzema SDSS, so - kot je pred kongresom povedal sedanjí predsednik in za zdaj edini kandidat za prihodnjega predsednika Janez Jansa - pravna in socialna država in dokončanje ekonomskih in drugih demokratičnih reform. Socialna baza po meritvah javnega mnenja ene od najmočnejših opozicijskih strank pa so »vsi sloji, ki živijo od postenega dela, solajoca mladina in tisti, ki so neupravičeno brezposelni«. SDSS je organizirana v 142 občinah, ima več

kot deset tisoč članov, povprečna starost njenih članov pa je 34 let.

Na kongres so socialdemokrati povabili vse stranke »slovenske pomladi«, vendar so krščanski demokrati že povedali, da jih v Topolsico ne bo. SDSS bi po sedanjih meritvah volilo od deset do 15 odstotkov volilcev, na lokalnih volitvah pa je zanjo glasovalo skoraj 14 odstotkov volilcev. Manj uspešna je bila ta stranka na zadnjih državnih volitvah, ko je z dobrimi tremi odstotki komaj presegla prag za vstop v parlament. Stranko je takrat vodil Jože Pučnik, na izrecno zahtevo krščanskih demokratov pa je SDSS kljub volilnemu neuspehu postala četrta vladna stranka. Socialdemokrati ne skrivajo ambicije, da bi povežali desnico v koalicijo »slovenske pomladi«, ki bi na naslednjih državnih volitvah dosegla večino in dobila mandat za sestavo vlade. Doslej sta pripravljenost za tovrstne povezave pokazali ljudska stranka in zeleni, narodni demokrati pa so pred časom postali del socialdemokracije, ki se sicer tudi ponasa z velikim številom forumov (krščanski, nacionalni, kulturni...). (T. S.)

PREDLOG

V javni službi prednost ženskam

40 odstotkov

DUNAJ - Nova ministrica za ženska vprašanja Konradova je včeraj predstavila osnutek zakona, ki naj bi ženskam zagotovil enakopravnost vsaj pri zaposlovanju v javni upravi.

Zakon predvideva, da naj bi pri zaposlitvi imela prednost ženska, ki ima enako kvalifikacijo kot moski. Zakonska ureditev pa naj bi veljala, vsaj dokler delež žensk v javni službi ne doseže 40 odstotkov.

Z sprejetje zakona je v državnem zboru potrebna dvetretjinska večina.

KONFERENCA 1996 / PREDSTAVLJENA SKUPNA LISTINA ZVEZNE VLADE

Jasen avstrijski »da« k vključitvi novih članic v EU

Nesoglasje med Vranitzkim in Schüsslom zaradi vprašanja nevtralnosti

IVAN LUKAN

Podkancler W. Schüssel

strankama sicer se ni dokončno usklajen. Do večjih zapletov pa lahko

Zvezni kancler F. Vranitzky

pride v zvezi s stališčem o prihodnji varnostni politiki znotraj EU, ki naj bi

- vsaj po mnenju ljudske stranke - dolgoročno vključevala tudi skupno obrambno politiko in s tem izpodrinila avstrijsko nevtralnost.

Temu nasprotuje zvezni kancler Franz Vranitzky, ki je včeraj poudaril, da bi morala skupna listina, o kateri bo vlada razpravljala že na seji prihodnji torek, upoštevati tudi avstrijsko nevtralnost. Omemba nevtralnosti bi namreč pomenila, da je ta »se vedno pomembna za Avstrijo«.

Vprašanje omembe nevtralnosti je že na začetku tedna sprožilo dokaj nasprotujočo si razpravo znotraj vladne koalicije. Medtem ko socialdemokrati na čelu s kanclerjem že od začetka

zagovarjajo upoštevanje nevtralnosti Avstrije v uradni skupni listini, se je novi zunanji minister in podkancler Schüssel včeraj strinjal z izjavo obrambnega ministra Wernerja Fasslabenda in se izrekel proti omembi avstrijske nevtralnosti na vladni konferenci EU leta 1996. Schüssel je menil, da je nevtralnost avstrijsko notranjepolitično vprašanje, in zato ne more biti predmet pogajanj na konferenci EU leta 1996.

O avstrijski nevtralnosti so govorili tudi med obiskom avstrijskega obrambnega ministra Wernerja Fasslabenda te dni v Londonu. Stališče britanskih sogovornikov je, da mora Avstrija to vprašanje rešiti sama.

MANJŠINA

Kdo bo vodil novi NSKS?

Prvi krog

CELOVEC - Prvi krog volitev novega predsednika Narodnega sveta koroskih Slovencev je mimo - kdo bo novi »sef« NSKS bo znano sele v sredo, ko bodo prestete vse glasovnice.

Udeležba na prvih neposrednih volitvah je bila po prvi oceni podpredsednika NSKS in predsedniškega kandidata Pavleta Apovnika »relativno dobra«. Stevila volilcev Apovnik ni želel povedati, po izjavah tajnika NSKS Wedeniga pa je bilo na volilnem seznamu približno 3500 ljudi. Poleg rednih članov NSKS (približno dva tisoč) so imeli volilno pravico tudi tako imenovani volilni člani, nečlani NSKS, ki pa so se želeli udeležiti volitev.

Za predsednika NSKS so se potegovali Pavle Apovnik (60), Joza Habernik (49), Nanti Olip (39), Bernard Sadovnik (31) in Rudi Vouk (30).

Politični opazovalci pričakujejo, da nihče od kandidatov v prvem krogu ne bo dosegel absolutne večine glasov, tako da bo potreben drugi krog. Ta bo v drugi polovici junija, v njem bodo volili dva kandidata, ki bosta v prvem krogu zbrala največ glasov. Največ možnosti za zmago ima Pavle Apovnik.

NOVICI

Umrli starosta avstrijskih notranjepolitičnih častnikov

DUNAJ/GRADEG - V 66. letu starosti je umrl starosta avstrijskih notranjepolitičnih častnikov Kurt Vorhofer. Ugledni avstrijski častnikar je skoraj 35 let vodil dunajsko redakcijo neodvisnega konservativnega dnevnika Kleine Zeitung, ki ima svoj sedež v Gradcu in Celovcu. Upokojil se je sele oktobra lani. Vorhofer je bil odlikovan tudi z Rennerjevo nagrado, leta 1990 pa je bil imenovan za profesorja.

Nizozemci kupili tekstilno podjetje Mäser

FELDKIRCH - Ugledno avstrijsko tekstilno podjetje Mäser bo preslo v last nizozemske tekstilne skupine VHF. Novi lastnik bo prevzel le sto od 280 zaposlenih, ostali pa bodo v prihodnjih dneh dobili odpoved. Hkrati se VHF obvezuje, da jim bo izplačal odpravnino (skupno skoraj 50 milijonov silingov). Po izjavi člana vodstva podjetja Mäser bo novi lastnik večji del proizvodnje premestil v vzhodno Evropo in na Daljni vzhod, preostalih sto delavcev pa bo zaposlenih v tovarni v Schwarzachu.

KOROŠKA / 24. SREČANJE PISATELJEV V BREŽAH

»Besede so vrednote«

CELOVEC - V Brezah (Fresach) nad dravsko dolino na Koroskem so se na 24. srečanju pisateljev zbrali številni pisatelji iz več evropskih držav. Prireditelj, ki je zlasti pred padcem železne zavese - služila kritičnim pisateljem iz vzhodne Evrope kot odskocna deska na zahodnoevropski literarni oder, letos poteka pod geslom Besede so vrednote.

Mednarodno priznani prireditelj je odprl koroski deželni kulturni referent Michael Ausserwinkler, prireja pa jo Koroska pisateljska zveza

na čelu s predsednikom Waltherjem Novotnim in tajnikom W. Kanduthom.

Letošnjega srečanja se udeležuje 56 literatov iz enajstih držav, med njimi tudi slovenski pisatelji France Filipič, Jaro Dolar, Lučka Jencičeva, Niko Grafenauer in Bogdan Pogacnik, kot predstavnik koroskih Slovencev pa pesnik Andrej Kokot.

Na sporedu tridnevnega srečanja je deset referatov avstrijskih in tujih pisateljev, med predavatelji je tudi Slovenec Niko Grafenauer. I. Lukan

Kulturni referent Ausserwinkler (drugi z desne) z udeleženci srečanja. Desno: pesnik Andrej Kokot.

MADŽARSKA / NOV ZAKON O RADIU IN TELEVIZIJI

Mediji še naprej pod nadzorom države

Vlada se zavzema za delni protekcionizem

BUDIMPESTA (Reuters) - Po nekaj letih političnega prerakanja je madžarska vlada, v kateri ima večino socialno-liberalna stranka, sprejela osnutek zakona o radiu in televiziji, ki naj bi tako odprl pot liberalizaciji na področju elektronskih medijev, je dejal minister za kulturo Gabor Fodor. Odločitev naj bi privedla do privatizacije drugega kanala madžarske televizije in omogočila razvoj komercialnih radijskih in televizijskih postaj.

Razvoj na področju elektronskih medijev se je na Madžarskem ustavil po padcu komunizma leta 1990 zaradi sporov med političnimi strankami, ki so nadzorovale medijske hiše. »Zadovoljen sem, da smo sprejeli to odločitev, saj se je spor zaradi zakona o medijih vlekel že predolgo,« je Fodor povedal novinarjem. Osnutek, ki ga bodo prihodnji teden obravnavali poslanci v parlamentu, naj bi sprožil tudi precej ostrih polemik.

»Tega osnutka ne jemljemo kot dogmo; odprti smo za vse racionalne predloge, ki bi izboljšali zakon,« je dejal Fodor. Po osnutku naj bi Madžarska televizija, Madžarski radio in Televizija Duna, ki predvaja program tudi preko satelita, prešli pod nadzor Ustanove nacional-

nih javnih služb (NPSE).

Osnutek predvideva ustanovitev Svet nacionalnega radija in televizije (NRTC), v okviru katerega bo deloval tudi Odbor za pritožbe, ki naj bi »izvajal družbeni nadzor nad radijskimi in televizijskimi programi«. NPSE in NRTC sta podrejena parlamentu. Nacionalni svet za frekvence, ki nadzira podelitev radijskih in televizijskih frekvenc, pa vladi. Madžarska državna televizija bo tako imela zemeljski in satelitski kanal.

Proces privatizacije se bo začel tudi na radiu. Osnutek predvideva predvsem privatizacijo Radia Danubis, ki oddaja program po vsej Madžarski. Osnutek zakona postavlja tudi minimalne zahteve za zascito evropskih in madžarskih kulturnih izdelkov. Sedemdeset odstotkov televizijskih programov naj bi bilo evropske proizvodnje, 51 odstotkov pa domače. Madžarskega porokla naj bi bilo tudi 25 odstotkov predvajanih filmov, domača glasba pa bo zastopana 10-odstotno.

»Dobro se zavedamo, da gre za neke vrste protekcionizem, toda vlada je naredila velik korak k oblikovanju svobodnega medijskega trga že s tem, ko je osnutek poslala v obravnavo parlamentu.

Sedež madžarskih častnikov v Budimpešti

Obrambni ministri višegrajske skupine o vstopu v Nato

BUDIMPESTA (AFP) - Obrambni ministri držav članic višegrajske skupine (Madžarska, Češka, Slovaška in Poljska) se bodo srečali 30. in 31. maja, da bi razpravljali o vprašanjih, povezanih z vstopom v zvezo Nato, je v četrtlek povedal predstavnik madžarskega obrambnega ministrstva. Na dnevnem redu bodo tudi možnosti sodelovanja v okviru Natovega programa Partnerstvo za mir, vprašanje regionalnega letalskega nadzora in tudi sodelovanje v programu »Odprto nebo«. Do srečanja obrambnih ministrov starih držav bo prislo le dan po zasedanju Skupščine Severnoatlantske zveze, ki bo prav tako v Budimpešti, od 27. do 29. maja.

GLASBA

Posebno priznanje prof. Eliani Zajec za zasluge pri razvoju pouka harmonike

V soboto, 20. t.m. je bilo v Ilirski Bistrici 4. tekmovanje mladih harmonikarjev Primorske. To tekmovanje bi sicer morala letos izpeljati Glasbena matica v Trstu, a je organizacijo zaradi protestne akcije profesorjev GM, ki so že stiri mesece brez plač, bila prisiljena odpovedati.

V Ilirski Bistrici so se tekmovalja udeležili gojenci enajstih primorskih glasbenih sol s 35 točkami na sporedu in med njimi tudi dva gojenca harmonikarske sole GM iz

razreda prof. Eliane Zajec: Robert Rebec in Adam Seli.

Robert Rebec je nastopil v 5. kategoriji rojenih leta 1976 in mlajših. Odlično se je izkazal in osvojil prvo nagrado z 90, 67 točke. Zaigral je Bachovo Troglasno invencijo v h-molu, Sonato Solotarjeva, Londonovo skladbo Scherzo-Toccata in Ivanova Učusku logovaja.

Adam Seli je tekmoval v 6. kategoriji brez starostne omejitve in osvojil prav tako odlično 3. nagrado z 82, 67 točke. Izvajal je Bachov Preludij in

Fugo v D-duru, Senderovo Koncertno etudo in Kozjakova Sonato st. 1.

Robert Rebec je nato nastopil se na zaključnem koncertu, na katerem se je predstavilo 6 zmagovalcev v posameznih kategorijah. Ena prva in ena tretja na-

lah Primorske, kot je zapisano tudi v podeljeni listini.

Tovrstno priznanje ni moglo priti v boljše roke. Prof. Eliana Zajec že več kot dvajset let poučuje koncertno harmoniko na soli Glasbene matice in

vzgojila vrsto odličnih mladih harmonikarjev. Dejansko je bila ustanoviteljica oddelka za harmoniko na soli GM. Tudi drugi mlajši harmonikarski pedagogi na soli GM so skoraj vse njeni bivši gojenci. Prof. Eliana Zajec ima največ zaslug, da je bil koncertni harmoniki končno

grada s samo dvema nastopajocima, predstavlja nov dokaz visoke kakovosti harmonikarske sole Glasbene matice. V potrditev te kakovosti je bila tudi kratka svečanost po koncertu, ko je predsednik Zveze primorskih glasbenih sol prof. Borut Logar v imenu zveze in obnem seveda vseh primorskih glasbenih sol, podelil prof. Eliani Zajec (na sliki, foto KROMA), odlični harmonikarski pedagoginji Glasbene matice, posebno priznanje »za zasluge pri razvoju pouka harmonike na glasbenih so-

priznan status konservatorijskega predmeta na italijanskih konservatorijih. Prav tako je bila prav ona pobudnica tekmovalja mladih harmonikarjev primorskih glasbenih sol, bila je članica in tudi predsednica raznih mednarodnih in državnih žirij in ocenjevalnih komisij, vodila je vrsto seminarjev o pouku koncertne harmonike na raznih glasbenih solah in ob individualnem pouku vodila tudi harmonikarske ansamble v večjih in komornih zasedbah.

J. Koren

GLEDALIŠČE

Prijetna burkaška predstava v dokaz, da je commedia dell'arte s pravim pristopom še vedno lahko aktualna

V okviru potovanja skozi valove razkosne baročne glasbe, ki ji je letos posvečen pomladni mednarodni festival Občinskega gledališča v Trzinu, je bila v četrtek priložnost za bežen pogled v drugačno umetniško zvrst tistega časa, ki pa se je bo vedno držal nebledljiv sloves. S smešno burko o prelisičenem norčevalcu La buffa beffa del beffardo beffato je namreč skupina La Piccionia - I Carrara iz Vicenze prikazala pravo predstavo italijanske commedie dell'arte (na sliki prizor iz dela).

Rodbina Carrara se z gledališčem ukvarja že več kot deset generacij in se neposredno navezuje na staro tradicijo improviziranega gledališča Teatro dell'Improvviso, ki je bil zgrajen na rahlih nitih le zasnovane zgodbe, v katero so igralci improvizirano, pač glede na okolje, v katerem so nastopali, in tudi na odziv občinstva, vključevali dialoge, geste in situacije, ki so se jih naučili v dolgoletnih izkušnjah na gledaliških deskah. Skupina Carrara se je h commedii dell'arte in njenim maskam zvesto vrnila leta 1979 z burko Antiche farse. Topli sprejem, ki ga je doživela med občinstvom, jo je opogumil, da je nadaljevala na poti preučevanja in ponovnega ustvarjanja te tipično italijanske umetniške zvrsti. Njen trud je kronal uspeh na številnih mednarodnih festivalih.

Predstava La buffa beffa del beffardo beffato se nanasa na burkaške predstave, kakršne so bile namenjene preprostemu ljudstvu, ki se je zbiralo na trgu za uro zabave in ki ga je bilo treba zadržati pred odrom s stalnimi smešnimi dovtipi in tudi malce kosmatimi namigi. Skupina poudarja, da v predstavi ne »reproducira« starega, zgodovinskega materiala, temveč gre za stalno stratifikacijo ved-

no novih domislic, ki vsekakor slonijo na tradiciji. Sama zgodba je bila zgrajena po spominih režiserjevega očeta Tommasa Carrara na repertoar očeta Salvatoreja, kar marsikaj pove. V njej nastopa mlada Angelica, ki je zaljubljena v Ottavio. Njen skrbnik stari Pantalone bi se rad poročil z njo, zato se ji zlaže, da je Ottavio umrl v boju s Turki. Toda mladenic s številnimi preoblekami nakano prepreči.

V predstavi nastopata se služabnika Arlecchino in Arlecchina, vse pa je postavljeno na preprost odrček, na kakršnem so nekoč nastopale potujoče igralske skupine, obenem pa je prikazano tudi zaodreje, kjer kdo od nastopajočih s preprostimi sredstvi skrbi za potrebne zvočne »efekte«.

Iz vsega tega je skupina ustvarila prijetno predstavo, pri kateri so se gledalci v trziskem Občinskem gledališču lepo zabavali in prav radi se sami posegli vanjo. Nedolžno Angelico je igrala Martina Pittarello, Armando Carrara, ki je tudi režiser predstave, je bil zabaven tako kot ranjeni Ottavio, kot preoblečen z zdravnikom in jeclajočega notarja. Res presenetljiva je bila Argia Laurini kot stari Pantalone. Marco Artusi in Ketti Grunchi pa sta bila klasična Arlecchino in Arlecchina. Luciano Lora je kot godec Zan Chitarron zvočno spremljal predstavo.

Tipične maske commedie dell'arte je ustvaril Donato Sartori, kostume pa Clara Bertuzzo. Izvirne glasbene vložke sta spisala Fiorenzo Carpi in Fiorenzo Tito Benetti.

Z glasbenimi medigrami s skladbami iz tedanje dobe je v predstavi nastopil se zbor Gottardo Tomat pod vodstvom Giorgia Kirschnerja.

(bov)

Večer slovenske tržaške poezije v Kosovelovi knjižnici v Sežani

Knjiga Kar naprej trajati je bila lepa priložnost, ki jo je Kosovelova knjižnica izkoristila in pripravi svojem občinstvu lepo doživetje s tržaskimi pesniki. Napoved prireditve z zanimivim programom je privabila v knjižnico toliko ljudi, da so zasedli vse citalske stole. Omeniti je treba, da je bil pesniški večer obogaten tudi z otvoritvijo razstave Tomaza Kržisnika, poseben lep glasbeni program pa so prispevali študentje konservatorija Tartini iz Trsta, ki so nastopili kot Trio Tartini. Po glasbenem uvodu, ki so se mu obiskovalci odzvali z navdušenim aplavzom, so pesniki prebrali vsak po dve svoji pesmi. Namesto že pokojne Marije Mijot pa je njene pesmi imenitno interpretirala Milica Kravos.

Knjiga poezije sestih pesnikov po izboru Marije Pirjevec (Marija Mijot, Vinko Beličič, Miroslav Kosuta, Ace Mermolja, Marko Kravos in Alenka Tuta) je svojevrstna in kot je prof. Pirjevčeva na otvoritvi dejala ni antologija, ampak izbor, ki ga je po lastni presoji kot avtorica opravila, ker ji je

bila knjiga zaupana. Poudarila je, da so si pesniki v knjigi zelo različni, tako po generacijski kot po svoji duhovni podobi. Nakar je opozorila na poglobitve značilnosti posameznega pesnika, ki so jo vodile pri izboru.

Bogat spretni esej h knjigi je napisal dr. Boris Paternu in tudi obiskovalcem večera, na zanj značilen način - znanstven, a v razumljivem jeziku - ljudem razložil poglobitve značilnosti in bogastvo slovenske poezije na

Trzaskem in podčrtal, da se v nobenem primeru ne bi smel uporabljati izraz zamejska poezija ali zamejska literatura. Dejal je, da je to izraz, ki sodi v terminologijo gospodarskega področja, nikakor pa ne na področje kulturne ustvarjalnosti. V svoji razpravi je poudaril stiri poglobitve značilnosti tržaskega pesništva, ki jih pogosto predvsem razmere in okolje, v katerem ta poezija nastaja in zaradi česar je ta bistveno drugačna in pomeni posebno vrednoto za splošno slovensko literaturo.

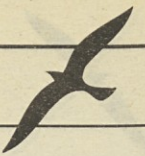
Kot prvo je poudaril neko notranjo trdnost, kompleksnost, celovitost, ki se kaže v tej poeziji, ki gre kot nit skozi vsa literarna obdobja od staroznega pesništva, do romantike preko moderne, vse do danes. Kot drugo značilnost je poudaril življensko pokončnost te poezije, ki se odraza na poseben način in zna premagovati vse tesnobe in obupe. Ob tem je izpostavil poezijo Marka Kravosa, ki zmora toliko trdozivosti in humorja, da kaj podobnega ne bi našli pri nobenem slovenskem pesniku. Paternu je tudi

povedal, da je tržaška poezija polna vitalnosti, vselej pokončna in prezeta z vero, ki daje človeku moc.

Kot tretjo značilnost je dejal Paternu, je tržaška poezija za razliko od ostale slovenske konkretna, ne spušca se v abstraktno in v njej je vse polno cutnega sveta. Kot primer je navedel Kosuto in njegovo poezijo, ki je polna besed iz okolja, ki ga obdaja, morje, skale... Četrta značilnost, ki daje poseben pečat poeziji, je skrb za jezik. Pesniki na Trzaskem, podobno kot na Koroskem, se zaradi ogroženosti jezika nikoli ne spuščajo v nikakršne avanture besed (kot Salamun, Zagorčnik in drugi), kajti zavedajo se, da je jezik za identiteto in bitnost naroda na prvem mestu in zanje zato nekaj svetega.

Svoje bogato in zanimivo razmišljanje je dr. Paternu zaključil z besedami, da bo morala literarna zgodovina se marsikaj narediti, da bo tržaška poezija dobila tisto pravo mesto v slovenski literaturi, ki ga zasluži.

a.n.

LIKOVNA UMETNOST / ZBIRKA MEDNARODNE SODOBNE UMETNOSTI MODERNE GALERIJE

Iz Male galerije v stalno zbirko

LJUBLJANA- Medtem ko je bilo na področju tradicionalne likovne umetnosti možno zbrati reprezentančno nacionalno zbirko evropskih mojstrov, so dela moderne in sodobne umetnosti iz mednarodnega prostora pri nas zelo skromno zastopana. Dela sicer ostajajo tako kot rezultati mednarodnih kolonij kot drugih mednarodnih projektov; sistematično zbiranje umetnin na nivoju osrednje nacionalne zbirke pa se v bistvu sele začena. Znano je, da se v okviru svojih možnosti z zbiranjem teh del ukvarja Moderna galerija v Ljubljani. Pri direktorici ustanove in kustosinji Zdenki Badovinac smo se pozanimali o trenutni situaciji na tem področju.

V preteklih stoletjih so na ozemlju, ki danes sodi v meje Slovenije, ustvarjali umetniki iz najrazličnejših narodnostnih okolij; tedanji naročniki so z naročili, ki so jih zaupali bodisi domačim bodisi tujim mojstrom ali pa dela uvozili, ustvarili pestro in dovolj svetovljansko podoba nase likovne kulture.

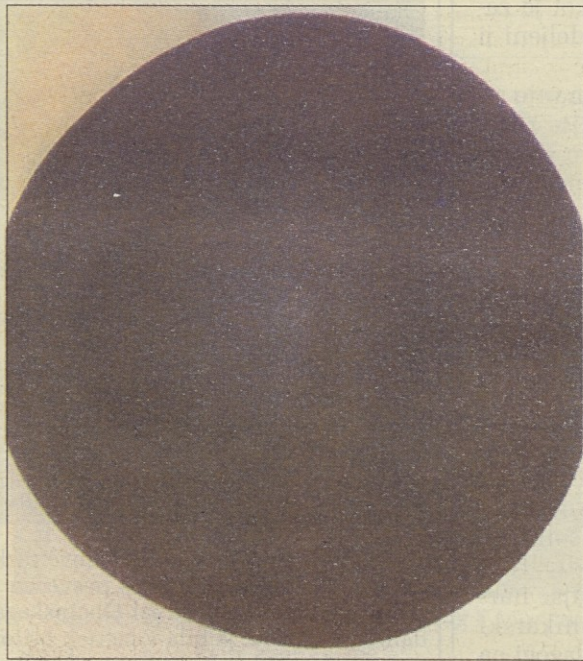
Slovenci smo pojem nacionalnega v primerjavi z nekaterimi drugimi narodi sicer odkrili nekoliko kasneje, zato pa tem bolj temeljito. V skladu z nase kulturno politiko lahko se dolgo opazamo, da v sodobnosti v Sloveniji na (vselej anonimnih) pomembnih arhitekturnih natecajih vselej zmagojujejo (nikoli anonimni) domači arhitekti, da pomembne javne skulpture prispevajo le domači kiparji in da zidove reprezentančnih prostorov krasijo le slike domačih slikarjev.

Kot je povedala Zdenka Badovinac, je nekaj del iz mednarodnega prostora, ki sicer niso kazala na sistematično zbiranje, v Moderni galeriji ostalo kot posledica preteklih projektov; nacrtno zbiranje je steklo sele pred nekaj leti ob projektu predstavitev velikih imen sodobne likovne umetnosti, ki obsega razstave renomiranih tujih sodobnih ustvarjalcev v Mali galeriji. Moderna galerija na razpolaga z namenskiimi sredstvi, namenjenimi odkupu tujih del; nakupi ne obremenjujejo sredstev, ki so sicer namenjena stalni zbirki domačih likovnikov. Zbiranje je zaenkrat povezano

predvsem z entuziazmom, doslej pa je nakupe dvakrat podprlo Mesto Ljubljana, enkrat pa kulturno ministrstvo. Tudi sponzorjev oziroma ustreznih fondacij za to področje ni.

V Moderni galeriji se zavedajo, da bi bilo nesmiselno ustvarjati zbirko z deli največjih klasikov umetnosti 20. stoletja, saj bi investicija v takšno zbirko absolutno predraga. Odločili so se za zbirko, ki kot taka dokumentira razstavno dejavnost Male galerije, kar se tudi ekonomsko izplača. Kot je povedala Zdenka Badovinac, Moderna galerija dela odkupuje po bistveno nižjih cenah od tistih, ki jih umetniki dosežajo v tujini (v tujini se cene, ki jih dosegajo posamezni avtorji, evidentirajo; ker so zneski, ki jih je nek likovni muzej pripravljen plačati za dela, relevantni, so na željo umetnikov, ki Moderni galeriji prodajajo svoja dela po močno znizanih cenah, tajni, saj bi jim lahko znizali sicer snje cene). Zaenkrat so v zbirki zastopani nekateri renomirani avtorji, ki so se predstavili v Mali galeriji: Pedro Cabrita Reis, Miroslaw Balka, Ulf Röllof, Mladen Stilinović, Anish Kapoor in Cristina Iglesias.

Doslej so nakupili toliko del, da bi lahko z njimi zapolnili en razstavni prostor (kje, je se vprašanje; kot možnost obstajajo novopridobljeni prostori na Metelkovi, ki pa se niso doloceni). Ostaja še druga možnost postavitev, ki je prav tako uveljavljena v tujini; možnost po-

Anish Kapoor: Praznina, 1991 - 92 (pred letom v Mali galeriji)

stavitve, ki se odreka ločevanju (nacionalne ločnice so v likovni umetnosti hudo spolzke tudi pri starejši umetnosti), in ki vzpostavlja primerjavo med domačim in mednarodnim likovnim okoljem.

To, namreč primerjava med našim in mednarodnim sodobnim likovnim ustvarjanjem, pa je tudi tisti temelj, brez katerega se tudi nasi li-

kovniki ne bodo uveljavili v svetu. Seveda pa je nastajajoča zbirka sodobne umetnosti v Moderni galeriji zaenkrat skromen začetek, oziroma natanko toliko, kolikor je nas narod na nivoju svojega osrednjega muzeja likovne umetnosti 20. stoletja pripravljen prispevati k umestitvi svoje likovne kulture v širši mednarodni okvir.

Vojko Urbancic

Tristo gotskih predmetov v Narodnem muzeju

LJUBLJANA - S prvim junijem bodo v Narodni galeriji, Narodnem muzeju in Muzeju novejših zgodovine v Ljubljani odprli obsežne razstave Gotika v Sloveniji. Za lanskim mednarodnim simpozijem in manjšo spremno razstavo na to temo v Narodni galeriji so včeraj v Narodnem muzeju predstavili svoj delež v projektu, razstavo Svet predmetov in razkošen spretni katalog (13 prispevkov, obsežen katalozi popis, 30 x 21 cm, 393 strani, cena predvidoma med 5 in 6 tisoč SIT). Razstava z okoli 300 eksponati (med njimi tudi veliko takih, ki bodo prvič dostopni javnosti) bo ponujala vpogled v rezultate dosedanjega kulturno-zgodovinskega raziskovanja predmetov iz obdobja poznega srednjega veka v Narodnem muzeju, na njej pa bodo zastopani tako liturgični predmeti, knjige, ki bodo opozarjale na gotško vezavo, orožje, keramika, novci, pečatniki in steklo kot nekaj umetnin. Svet predmetov, ki so ga v muzeju pripravili v zadnjih dveh letih, bo med drugim opozoril tudi na nujnost interdisciplinarnega pristopa, ki je pri nas se v povojih. (V. U.)

Mednarodni strip v Ljubljani

LJUBLJANA - V organizaciji Stripburgerja, revije, ki jo izdaja Stripcore, bo od nocojsnje otvoritve ob 20. uri do 3. junija v Galeriji SKUC na ogled mednarodna razstava originalnega stripa z naslovom Signed by War. Gre za projekt, ki ga je pripravila nizozemska AWA (Anti War Foundation for Former Yugoslavia), in ki bo, kot obljublja organizatorji, prva obsirna mednarodna razstava stripa v Sloveniji (36 avtorjev iz Evrope in ZDA). Razstavo bo spremljala promocija knjige Signed by War, katere izkupicek od prodaje bo namenjen podpori neodvisne stripovske scene v Srbiji, Hrvaški in Sloveniji, poleg te pa se pogovor z nekaterimi sodelujočimi avtorji in uredniki stripovskih publikacij iz Hrvaške, Slovenije in ZRJ, ki ga bo vodil avtor razstave in predstavnik fundacije AWA Mojmir Stojšić - Moki prihodnji torek ob 18. uri. (V. U.)

GLASBA / 35. MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL

V Ljubljani eden najboljših festivalov na stari, a glasbeno dejavni celini

LJUBLJANA - Zadnje dneve junija bo Ljubljana kot že petin- tridesetkrat doslej gostila mednarodni jazz festival. Letosnji, šestin- trideseti, bo nadgradnja vseh dosedanjih, se posebej pa lanskega, saj so imeli organizatorji dovolj časa, da bodo v starih zadnjih junijskih večerih lahko ponudili privlačen program.

36. jazz festival v Ljubljani tako postaja eden najboljših malih jazz festivalov v Evropi v tem času, prireditve s podobnim programom pa potekajo poleg v Ljubljani le še v mestih z dolgo jazz tradicijo, kot sta to Dunaj in München. Ljubljanski festival se vsebinsko navezuje na munchenskega, zato bo letosnji program izredno kvaliteten, potekal pa bo skoraj izključno pod platneno streho ljubljanskih Krizank. V starih večerih od 2. junija do 1. julija bo ljubljanski ljubitelj jazzja lahko izbral med najraznovrstnejšo jazzovsko ponudbo, ki sega od klasične do najnovejših trendov. V sredo, 28. junija se bo predstavil basist John Pati-

tucci s skupino Mistura Fina, s katero se bo podal v straight-jazz vode. Isti večer bo na oder stopila se Abbey Lincoln, ena zadnjih pevk stare generacije, ki se javno nastopa. Njen nastop v Ljubljani bo ekskluziven. V četrtek bo ponudba še pestrejša, najprej se bo v Krizankah predstavil trio pianistke Geri Allen, potem pa se zasedba Bill Evans and Push, raperska fuzija z vzhodne ameriške obale. Istega dne bo v Klubu CD nastopila se prenovljena slovenska skupina Quatebriga. Dan kasneje, v petek bo v Krizankah najprej zablestel legendarni bobnar Max Roach s solo recitalom, kasneje pa bo oder zasedel oktet Eddieja Pal-

mieri, ki se bo predstavil v resni, latino jazz ediciji. Opolnoci istega dne v klubu CD pričakujemo koncert Roka Goloba in jam session slovenskih jazzistov. Zadnji dan festivala, prvi dan julija bodo obiskovalci lahko prisluhnili Kipu Hanrahanu in njegovi dvanajstčlanski zasedbi, v kateri gostuje tudi basist skupine Cream Jack Bruce. Sledil bo nastop kubanskega acapella jazz s skupino Vocal Sampling, 36. jazz festival pa bodo s povabilom na ples sklenili Los Van Van, prav tako s Kube. Cankarjev dom, ki tudi tokrat nastopa v vlogi organizatorja, vabi k nakupu kompleta vstopnic v predprodaji, ki bo s ceno 4.000 tolarjev pomenil olajšanje za marsikateri, predvsem študentski žep. Cene vstopnic neposredno pred koncerti bodo namreč precej dražje. (M. P.)

EVROAGENDA

AMSTERDAM

Neznano 18. stoletje

The Age of Elegance. Rijksmuseum, Stadhouderskade 42, Amsterdam, do 24. septembra, odprto vsak dan med 10. in 17. uro, informacije na tel. 0031/20/673 2121. V Rijksmuseumu je na ogled 40 del nizozemskih avtorjev iz 18. stoletja. Izbor so pripravili iz lastnega fonda, v katerem so sicer mnogo bolj zastopani avtorji iz 16. oziroma 17. stoletja. Razstava, ki so jo predstavili že v Londonu, želi pozornost obiskovalcev usmeriti na to manj znano obdobje in pokazati na njegovo raznovrstnost stilov in vsebin. Zastopani so Cornelis Troost, Rachel Ruys, Isaak Ouwater, Jacob de Wit, Isaac de Moucheron, Hendriks (Na sliki: Zenska pri sivanju) in drugi. (V. U.)

LONDON

Nov britanski oder

Barclays New Stages Festival. Royal Court Theatre, Sloane square, London SW1W 8AS, od 31. maja do 17. junija, informacije o programih, urnikih in nakupih vstopnic na tel. 0044/171/730 3185. Festival v Royal Courtu in tudi drugih, ne le gledaliških okoljih, ki ga sponzorira Barclays Bank, je doslej omogočil že več kot 50 izvirnih gledaliških produkcij neodvisnih britanskih umetnikov (nekateri med njimi so se kasneje uveljavile tudi na drugih odrih in na televiziji). Letosnji festival bo pomenil prerez skozi različne aktualne koncepte, s katerimi gledališčniki dojemajo svet in svoje vloge v njem. 31. maja se bodo ob 17. uri na otvoritvenem dogodku predstavili dosedanja dobitniki nagrade Barclays New Stage Award, v kasnejšem programu, ki letos poteka pod programskim naslovom The Best of the Bravest, pa bo sodelovalo se devet novih produkcij, ki se bodo potegovala za letosnjo nagrado. (V. U.)

MILANO

Ruski fauvist

Alexej Jawlensky. Palazzo reale, piazza Duomo, Milano, do 4. junija, odprto od tor- ka do nedelje med 9. in 18.30 uro, informacije na tel. 0039/2/62083914. Razstava obsega okoli sto del Alexeja von Jawlenskya (1864 - 1941), ruskega slikarja (in vojaka), pomembnega ekspresionista in umetnika, ki se je zgledoval predvsem pri Matissovem fauvističnem slikarstvu. Razstava Jawlenskya (sicer enega redkih pomembnih likovnikov 20. stoletja, cigar delo je zastopano tudi v zbirki nase Narodne galerije) poleg del iz zrelega obdobja obsega tudi zgodnja, ki se kažejo izhodišča 19. stoletja (Na sliki: Dekle z zelenimi očmi, 1910). (V. U.)

LUKSEMBURG

Junij v evropski kultumi prestolnici

Luxembourg, Ville Européenne de la Culture, več lokacij, informacije o vseh programih, nakupu vstopnic, cenah, urnikih in rezervacijah na Syndicat d'Initiative et de Tourisme et Info '95 oziroma na tel. 00352/22 1995.

Med napovedanimi junijskimi dogodki so nastop Mitsuka Uchida (1. junij, Conservatoire municipal, ob 20.30 uri), gostovanje Royal Philharmonic Orchestra z Vladimírom Ashkenazyem (15. junij, Théâtre municipal, ob 20. uri), koncert sopranistke Barbare Hendricks (19. junij, Théâtre municipal, ob 20. uri), izvedba Berliozovega Requiemu v mednarodni zasedbi (22. junij, Pont Adolphe), recital Joséta Carrerasa (28. junij, Stade municipal Josy Barthel, ob 20. uri), odprtje razstav grafik nemških ekspresionistov (od 3. junija do 9. julija, Tutesall) in nemških grafik iz obdobja Weimarske republike (od 10. junija do 8. julija, Foyer du Théâtre). (V. U.)

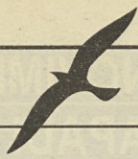

FILM / 48. MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL V CANNESU

Od neperspektivne mladosti k aidsu in vojni v Bosni in Hercegovini

LJUBLJANA - Mednarodni filmski festival v Cannesu se približuje koncu. Ziri bo jutri podelila palme, prva predvidevanja med glavne kandidate za zlato palmo uvrščajo Zemljo in svobodo Loacha, Carrington Hamptona in Otroke Clarka, v tekmovalnem delu pa se mora odvrti še nekaj težko pričakovanih filmov, med njimi tudi Mrtvec Jarmuscha in Sovrastvo Kassovitza. Dnevi po razburkani premieri prvega ameriškega fotografa Larryja Clarka Otroci (Kids) so bili na Croisette veliko bolj umirjeni, pa tudi polni razočaranj, od teme neperspektivne mladosti v 90-ih pa se je tema filmov posredno preselila na vojno v BiH. Razočaral je Pogled Uliksesa grškega režiserja Thea Angelopoulosa, o moškem (Harvey Keitel), ki na Balkanu išče prve tri filme bratov Manakias in jih končno najde v Sarajevu. Izvrgzali so Samostan (O convento) portugalskega režiserja Manoela de Riveira s Catherine Deneuve v vlogi Helene, zene ameriškega profesorja Padovica (John Malkovich), ki v arhivih portugalskega samostana išče dokaze, da je Shakespeare bil potomec portugalskega Zida. V Cannesu je bila tudi hčerka Catherine Deneuve Chiara Mastroianni, ki se je udeležila premiere filma Xaviera

Beauvoisa Ne pozabi, da boš umrl (Ne oublie pas que tu vas mourir), v katerem igra dekle, v katero se zaljubi seropozitivni narkoman, ki kljub ljubezni odide v vojsko in umre v Bosni. Angleski Neonska biblija Terenca Daviesa o razizmu in puritanizmu mesteca na ameriskem jugu ni navdusil, bolje pa se je godilo edinemu italijanskemu filmu v tekmovalnem delu - Ubिता ljubezen (L'amore molesto) Maria Martoneja o Deliji (Anna Bonaiuto), ki poizveduje o skrivnostni smrti matere. Satira o britanski monarhiji in fascinaciji nad oblastjo z odličnim Nigelom Hawthornom Norost kralja Jurija, prvenec Britanca Nicholas Hytnerja pa je navdusil. Vojna v BiH je posredno tudi tema filma Emila Kusturice Podzemlje (Underground), v Cannesu pa so sinoci priredili tudi gala večerjo s premiero filma Odpeti (Unzipped) o svetu mode, na kateri so zvezde - Johnny Depp, Linda Evangelista in Naomi Campbell - placale 1.000 dolarjev za vstopnico, in na ta način prispevale denar za boj proti aidsu. Večer je vodila Sharon Stone, ki bo prisotna tudi na premieri zaključnega filma festivala - vesterna Hitri in mrtvi (The Quick and the Dead) Sama Raimija. (AFP, Reuter, V. R.)

ZAIRE / RAZVOJ

Epidemija ebole je prešla v končno fazo

Število mrtvih pa bo v prihodnjih tednih še narastlo

ZENEVA, KINSASA - Svetovna zdravstvena organizacija je včeraj v Zenevi potrdila ocene zairskih virologov, da je epidemija smrtonosne ebole prešla v svojo končno fazo. Predstavniki za tisk Philippe Stroot pa je pojasnil, da to se ne pomeni, da v prihodnjih dneh ne bo novih žrtev. Občasno bodo ljudje se kak teden umirali zaradi ebole, ker je skoraj gotovo, da pri številnih okuženih se ni prislo do vidnih znakov bolezni. Stroot je tudi povedal, da je za Svetovno zdravstveno organizacijo ebola terjala smrt 108 oseb. Priznal pa je, da se lahko ta podatek vsak trenutek spremeni. Zairske

zdravstvene oblasti navajajo namreč, da se je z virusom ebole do sedaj okužilo 160 oseb, od teh pa jih je umrlo 121.

Položaj bo vsekakor jasnejši, ko se bo danes v Zenevo iz Kikwita vrnila ena od ekip Svetovne zdravstvene organizacije. Po Strootovih trditvah bodo v začetku prihodnjega tedna predstavili izčrpno poročilo o poteku epidemije in o izgledih za njeno zaježitev.

Pomirjujoče so tudi vesti, ki prihajajo iz Kinsase. Od starih sumljivih primerov so zairski zdravniki prepričani, da dva bolnika nista zbolela za ebolo, o drugih dveh pa se bodo razjasnili v prihodnjih dneh.

V porušenem zbirnem centru za begunce je umrlo 32 ljudi

LUANDA - V Caali, mestecu v osrednji Agoli, je življenje izgubilo 32 oseb, ko se je zrušil zbirni center za pomoč beguncem. Župan Baltazar Mauel je povedal, da je nudenje pomoči številnim ranjencem do skrajnosti obteženo, ker primanjkuje zdravnikov in zdravil.

Z vrhunskim računalnikom do idealne skodelice espressa

LONDON - Z vrhunskim računalnikom, ki ga običajno rabijo za studije molekularne fizike, bodo poskušali preveriti, kaj se dogaja, ko gre para skozi mešanico kave in v skodelico priteče dišeči espresso. Kot je zapisal dnevnik The Times, je studijo naročil Ernesto Illy, lastnik istoimenske tržaske družbe za prazenje, prodajo in izvoz kave. Timesu je Ernesto Illy povedal, da je priprava vrhunskega espressa zahtevna zadeva, ker se mora voda pretakati s hitrostjo enega milimetra na sekundo, pritisk pa je zelo visok, molekule pa so zelo različne. K temu je treba se dodati, da okus in vonj zagotovijo razna eterična olja, ki so prisotna v mešanici, kot zadnje pa je pomemben tudi ogljikov dioksid, ki zagotovi značilno peno v skodelici. S pomočjo računalnika bodo sedaj poskušali uresničiti idealen stroj za espressno kavo.

Kje se bodo srečali

NEW YORK - Potem ko jima je newyorski Metropolitan Museum obrnil hrbet, Michael Jackson in Lisa Marie Presley isceta primeren kraj za prvo tiskovno konferenco po njuni tajni poroki. Konferenco bo organizirala televizijska družba ABC, ki skupaj s slavnim parom preverja kraje, ki bi bili najprimernejši. Izbira je ogromna, saj gre od glavne postaje, sedeža OZN, World Trade Centra in Times Squarea do zivalskega vrta v Bronxu.

Odslej se bodo lahko sloni pasli tudi po hladni Aljaski

JUNEAU (ALJASKA) - Guverner Aljaske Tony Knowles je podpisal zakon, ki zasebnikom dovoljuje tudi v hladni Aljaski posest slonov. Zakon so sprejeli izključno zaradi eninega slona Moxieja, ki bi ga morali lastniki odpeljati v kako drugo ameriško državo, ker na Aljaski ni bilo dosedaj ustreznega zakona.

Na smrt obsodili plenilce nekropol

PEKING - Kitajsko časopisje je z velikim poudarkom posredovalo vest, da so na smrt obsodili in takoj usmrtili 12 plenilcev starih kitajskih nekropol, ki so s pomočjo skorumpiranih funkcionarjev preprodajali izkopane predmete in umetnine. Kitajska poskuša tudi s takimi skrajnostmi zaustaviti rastoči kriminal in korupcijo.

Pred usmrtiljivo povedal, kje je v celici skril pištolo

WASHINGTON - Preden so 49-letnega Lloydja Turnerja v virginijskem jarratu usmrtili z injekcijo strupa, je svojemu odvetniku povedal, naj pregledajo njegov pisalni stroj. V njem so kasneje našli skrito pištolo. Turner je bil v krilu na smrt obsojenih kar 15 let zaradi umora nekega zlatarja. Po odkritju pištole je jasno, zakaj je po zadnjem neuspešnem prizivu izjavil, da se ne bo upiral usmrtilvi.

ZDA / PO IZPUSTITVI IZ ZAPORA

Mike Tyson se pripravlja na poroko z lepo Monico Turner

NEW YORK - Ugledni dnevnik New York Post je včeraj poročal, da so bivšega svetovnega bokarskega prvaka Mika Tysona pred dnevi videli v Las Vegasu s poročnim prstanom.

Mnogi trdijo, da bo Tyson v kratkem znova sel pred sodnika, tokrat pa v nekoliko veseljših okoliščinah, oženil naj bi se namreč z zaročenko Monico Turner, studentko medicine, ki ga je čakala, ko je marca prišel iz zapora. Prvak, ki je star 28 let, je v ječi prebil tri leta zaradi posilstva lepotice Desiree Washington. V zaporu je Tyson postal musliman, zato nekateri menijo, da se je neuradno že oženil. Muslimanska vera pred-

videva namreč, da se verniki lahko poročijo, če ljubljene trikrat ponovijo, da jo oženijo. Zaradi tega ameriška javnost sedaj nestrpnost caka, da bo Tyson spregovoril med prireditelji, ki bo na sporodu čez en mesec v gledališču Apollo v Harlemu. Obljubil je namreč, da bo ob tisti priložnosti povedal marsikaj; nekatere izjave bodo baje osebnega značaja, druge pa bodo zadevale crnsko skupnost. Vsekakor se vsi strinjajo, da je Monica Turner osvojila sportnikovo srce, kljub konkurenci bolničarke Geraldine Eckelstone, ki je pred časom razkazovala ogromen briljant, ki ji ga je baje poklonil Tyson.

Ljubezen pa taka

NEW YORK - Videti je bilo, da se bosta Ivana Trump in italijanski poslovnež Riccardo Mazzucchelli po dolgi letih naposled oženila; vendar zaroke ne bo tako zlahka konec, vsaj dokler Ivani ne bo uspelo skleniti predporočne pogodbe.

Ivana je sicer zelo bogata, njeno premoženje znasa namreč okrog 35 milijonov dolarjev (do katerih je prišla v glavnem po zakonski razvezi z milijarderjem Donaldom Trumpom), medtem ko ni znano, koliko znasa Mazzucchellijevo premoženje. Kakorkoli že: poroko, ki je bila predvidena maja letos v Londonu, so zaenkrat odložili. Se več, oktobra lani sta na zaročni veselici v Londonu zaljubljenca že napovedala, da se bosta vzela marca, vendar so lastovke priletele, ne da bi se ogromni safir na Ivaninem prstancu spremenil v nevpadljiv zlat obroček.

Vsi sedaj čakajo, kaj bo. Znano je, da Ivana Trump strastno zagovarja predporočne pogodbe. Trdi, da niso potrebne samo v primeru, da ima eden od zaročencev 90 let in krhko zdravje.

V njih se dvigne za dober palec

Ameriški manekenki Paula in Mindy Shapiro v kavbojkah, ki naj bi po zaslugi posebne tkanine spandex dvignile za dober palec vsako zadnjo plat. (Telefoto AP)

Komemorativna znamka

Ameriška pošta je včeraj predstavila znamko za 32-centov, s katero se ZDA umetniško in simbolično spominjajo vseh svojih vojnih ujetnikov (POW) in vseh v vojnah pogrešanih ameriških vojakov (MIA), ki jih ne bodo nikoli pozabili, saj so se žrtvovali za domovino. (Telefoto AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Nov napad Nata in krvav pokol v Tuzli

SARAJEVO (Reuter, AFP) - Z zavrnitvijo zahtev Združenih narodov in z masčevalnimi akcijami zaradi letalskih napadov Nata so se bosanski Srbi odločili mednarodno skupnost vključiti v stopnjevanje nasilja, katerega prva žrtev je civilno prebivalstvo v bosanskih mestih.

Napetost je začela narascati na začetku tedna, ko so bosanski Srbi iz skladišč ZN vzeli težko orožje in ga kljub večkratnim zahtevam ZN niso hoteli vrniti. Nato so se stopnjevali napadi na Sarajevo. Slo je torej za očitno kršenje dogovora iz februarja lani, o umiku težkega orožja iz 20-kilometrskega varnostnega območja okoli Sarajeva.

V Sarajevu in tujini so se vrstile obtožbe na račun delovanja Unproforja, ki je zato v sredo formalno izrekel ultimatum sicer obema stranema, vendar je bil namenjen predvsem Srbom. Zahteval je prenehanje bojev in umik težkega topništva oziroma vrnitev

v skladišča, kjer bi ga nadzoroval Unprofor. Toda Srbi niso vrnili starih kosov težkega orožja, zato je Unprofor zahteval posredovanje Nata.

V četrtek popoldne so Natova letala bombardirala vojaška skladišča v bližini Pal. Očitno pripravljene na take akcije so sile bosanskih Srbov začele takoj napadati Sarajevo, proti večeru pa se ostala tako imenovana varovana območja v Bosni: Tuzlo, Gorazde, Bihać in Srebrenico.

V Tuzli so granate padle pred lokale, kjer se zbirajo mladi, in povzročile najhujši pokol doslej. Ubitih je bilo 71 ljudi, 150 pa ranjenih. Bosanska televizija je pokazala tudi

grozovite posnetke posledic napada. Natova letala so se pred iztekom ultimata znova napadla vojaška skladišča v bližini Pal. Čeprav sprva ni bilo poročil o žrtvah, so po drugem napadu srbski mediji pro-

cali, da so letala zadela bolnišnico in solo ter da je bilo veliko žrtev med civilisti.

Bosanski Srbi so za talce vzeli najmanj 13 vojskarskih opazovalcev ZN, od tega so jih devet uporabili za žive

ščite na strateskih ciljnih v okolici Pal, da bi tako preprečili nove napade letal zveze Nato. To je prvič od začetka vojne, da so se bosanski Srbi zatekli k uporabi živih ščitov.

Vodilni predstavniki zahodnih držav so napade Natovih letal na srbsko skladišče orožja pri Palah večinoma označili kot nujno potezo in se zavzeli za se ostrejšo akcijo proti bosanskim Srbom, če ti ne bodo začeli spoštovati ultimata ZN. Ameriški predsednik Clinton je izrazil upanje, da bo najnovejša lekcija prepirala Karadžića, da bo nehal napadati varnostna območja. Generalni sekretar Nata Claes je dejal, da je bil že skrajni čas za resnejše opozorilo Srbom. Nemški zunanji minister Kinkel je poudaril, da tokratna odločna in učinkovita akcija Nata ne bi smela ostati osamljen primer. Britanska vlada je ostro obsodila napade na varnostna območja, ki so jih Srbi izvedli kot odgovor na Natovo posredovanje, temu mnenju pa se je pridružil tudi francoski premier Juppé, ki je hkrati zaradi zao-

strenih razmer v BiH pozval k sklicu izredne seje skupine za stike. Ruski predsednik Jelcin je sprva izjavil, da je Moskva sicer nasprotovala vojaški akciji Nata, vendar pa je dejstvo, so bili Srbi prej opozorjeni, naj ustavijo napade na varnostna območja, zato morajo krivdo za posledice nespoštovanja ultimata pripisati sami sebi. Pozneje je Jelcin v telefonskem pogovoru z nemskim kanclerjem Kohlom in britanskim premierom Majorjem menda izrazil nezadovoljstvo, čes da se Nato pred napadom na srbske položaje ni posvetoval s Kijem. Dodal je še, da bo Moskva posredovala pri Srbih za mirno rešitev krize, toda le pod pogojem, da Natova letala ne napadejo več. Vlada v Beogradu pa je sporočila, da je jugoslovansko vodstvo globoko zaskrbljeno zaradi splošnega zaostrovanja krize. (dpa)

ZN GROZIJO Z NOVIMI LETALSKIMI NAPADI

Združeni narodi so včeraj zagrozili bosanskim Srbom z novimi napadi, potem ko so Karadžićeve enote ponoči približno dve uri neprekinjeno obstreljevale pet od šestih varnostnih območij.

Tuzla: vsaj 71 ljudi je umrlo, več kot 150 pa je bilo ranjenih, ko je v eni od najbolj prometnih ulic razneslo 130-milimetrsko topovsko granato.

Srebrenica: je bila tarča obstreljevanja.

Bihać: je bil tarča obstreljevanja. Sarajevo: Srbi so obstreljevali mesto in blokirali vsa skladišča orožja ZN.

Vir: ZN REUTER

Civilisti in modre čelade v vlogi talcev

Strah pred stopnjevanjem vojne v BiH je že odvečno razkošje: od včeraj je spopad že v fazi eskalacije. Po opozorilnem bombnem napadu letal zveze Nato na vojaško skladišče na Palah so bosanski Srbi okrepili obstreljevanje varovanih območij - 70 žrtev je bilo samo v Tuzli - in potem ko so v četrtek v okolici Sarajeva obkolili prvo skladišče s težko oborožitvijo, so včeraj obkolili še ostalih osem. Hkrati je včeraj opoldne neuspešno potekel ultimatum za vnovično oddajo težke oborožitve v skladišča pod nadzorom OZN ali pa za njihov umik dvajset kilometrov od Sarajeva. V devetih skladiščih, ki so bila pod nadzorom Unproforja in ki so jih Srbi zdaj obkolili, je približno dvesto pripadnikov modrih celad.

Srbska vojna v BiH je, kot je mogoče povzeti iz dogajanja zadnjih dveh dni, vojna s talci: poniglava in azijska, vendar učinkovita. Zato tudi ni čudno, da politične sile, ki simpatizirajo s srbsko stranjo, nenehno opozarjajo na to, da utegne povečan pritisk na srbsko stran placati civilno prebivalstvo. Nevarnost, da pride do hitrega stopnjevanja spopadov, pa ni povezana z usodo »civilnih talcev«; povezana je z usodo talcev iz vrst Unproforja. Danski zunanji minister je včeraj, potem ko so ga seznanili z usodo prve skupine obkoljenih unproforjevcev, od generalnega sekretarja OZN zahteval, naj poskrbi za prerezporočitev modrih celad na način, ki bi onemogočil, da bi unproforjevci postajali talci enot bosanskih Srbov. Dogodki so ga prehiteli. Te vrste talcev je zdaj že več kot dvesto. Zaradi smrti 70 ljudi, kolikor jih je padlo po srbskem obstreljevanju Tuzle, ne nastaja nikakršna obveznost za oster obrat s Srbi. Toda če bi prislo do podobnega krvavega obračuna z modrimi celadami iz držav, ki so njegove članice, bi moral Nato odgovoriti s tako ostrimi povratničnimi ukrepi, da bi vojna v BiH preskočila v novo obliko. Prav to je razlog, da so mirovne sile OZN ta trenutek tudi sprico aragance bosanskih Srbov, arogance, o kateri so včeraj poročali tudi dopisniki, ki se jim je posrečilo prebiti v bližino Pal - najbolj kocijiva postavka na bosanskem paralelogramu sil. Na dlani je, da se v to smer nagibajo tudi razmisljanja strategov zveze Nato; poveljnik južnega krila Nata je včeraj Srbe zelo jasno opozoril na to, da utegnejo, če bodo lok se bolj napejali, dobiti odgovor, s katerim očitno sploh ne računajo.

Zal le, da je ena od stalnic bosanske drame prav dejstvo, da prihajajo odgovori vedno prepozno ali v napačnem kontekstu. Četrtekov napad Natovih letal na Pale bi moral biti po vsej logiki znamenje, ki naj bi Srbom povedalo, da je zahodnega obotavljanja konec in da svet od Srbov pričakuje, da se vključijo v zasnovani mirovni proces. Toda kaj, ko je do napada prislo na večer pred razpravo, v kateri naj bi se Varnostni svet odločil, ali naj skrci število pripadnikov mirovnih sil v BiH in kako naj ga skrci. Generalnemu sekretarju OZN Butrosu Galiju je mogoče očitati to in ono, vendar pa je treba v njegov prid povedati, da mu velike sile, ki so konec koncev vir njegove moči in vpliva, pri posredovanju v BiH niso kaj veliko pomagale: na voljo je imel premalo denarja, premalo ljudi in premalo opreme; odzivi svetovne skupnosti so bili po pravilu zapozneli; predvsem pa so mu kot utež na nogah gibanje ovirala nenehna navzkrižja med OZN in Nato, med ZDA in evropskimi zavezniki, med evropskimi zavezniki samimi ter med Zahodom in Rusijo. Če se bodo v OZN v resnici odločili za umik iz BiH - podobno kot so se že odločili za umik iz Somalije - bo to nedopustno priznanje hudega poraza svetovne organizacije.

Pri tem pa je tudi res, da se je svetovna organizacija lotila pustlovščine, ki je imela od samega začetka konstrukcijsko napako: modre celade so oddelki za ohranjanje miru, in kako naj ti oddelki ohranjajo mir, če sprte strani ali ena od njih miru ne čuje? Razmere v BiH so že od samega začetka takšne, da bi morale vanje poseči mednarodne sile. Te pa bi morale poseči v položaj že tedaj, ko so bosanski Srbi ignorirali prvo grožnjo in opozorilo Varnostnega sveta. Ker se Varnostni svet ni na ustrezen način odzval na prvi izziv s Pal, se je celotna akcija OZN sprevrgla v klobčic kompromisov, posledica pa je bila ta, da nikoli ni postala del mirovne arhitekture, temveč le spremljevalni del vojne. Rezultat tega pa je vse bolj razširjeno prepričanje, da pravzaprav ni razloga za vztrajanje mirovnih sil v BiH, saj so njihove možnosti za zagotavljanje človekoljubne pomoči in varnosti civilnega prebivalstva iz dneva v dan manjše.

Ce bodo bosanski Srbi nadaljevali tako, kot so ta teden začeli, je mirovne operacije konec; in prav lahko se zgodi, da se bo začela vojaška operacija.

Marjan Sedmak

Šest varovanih območij v Bosni

PARIZ (AFP) - VS ZN je pred dvema letoma razglasil na ozemlju BiH šest »varovanih območij«, muslimanskih enklav oziroma ozemelj, kjer so Muslimani v večini. Od šestih »varovanih območij« so jih v četrtek zvečer bosanski Srbi bombardirali pet, kot povračilo za zračni napad sil NATO, do katerega je prislo le nekaj ur prej na Palah. Razen Srebrenice na vzhodu, ki so jo za »varovano območje« razglasili 16. aprila 1993, so štiri druge muslimanske enklave - Tuzla na severovzhodu, Bihać na severozahodu, ter Gorazde in Zepa na vzhodu - pridobile ta status 6. maja 1993. Tudi bosansko prestolnico Sarajevo, v katerem je večina prebivalstva muslimanskega, so za »varovano območje« razglasili 6. maja 1993.

Srebrenico so razglasili za »varovano območje« v trenutku, ko se je zdelo, da bo dokončno prešla pod nadzor bosanskih Srbov. Enklavo, ki leži na vzhodu Bosne, v bližini reke Drine, ta pa predstavlja mejo med Bosno in Srbijo, so demilitarizirali v pasu, ki je dolg štiri kilometre in širok kilometer in pol. Na tem območju prebiva približno 44 tisoč prebivalcev, med katerimi je 20 tisoč beguncev. V tej enklavi so prav tako name-

stili 1200 pripadnikov nizozemskih modrih celad.

- Sarajevo, prestolnica, ki jo oblegajo že več kot tisoč dni, ima približno 380 tisoč prebivalcev. V njem ima Unprofor približno pet tisoč moč, med katerimi je polovica Francozov. Dan po tistem, ko je granata, ki je priletela na sarajevsko tržnico februarja 1994, terjala 68 mrtvih in dvesto ranjenih, so Sarajevo razglasili kot območje brez težkega orožja: ZN in NATO sta prepovedala to orožje v polmeru 20 kilometrov okrog Sarajeva.

- Tuzla je glavno mesto severovzhodne Bosne. Prebivalstvo mesta, pred vojno jih je bilo 130 tisoč, se je povečalo za več deset tisoč beguncev. Tuzelsko letališče je pod nadzorom Unproforja od marca 1994, ko mu ga je prepustila bosanska vladna vojska. Tam je zdaj 1100 pripadnikov modrih celad nordijskega bataljona. Okolico Tuzle in samo mesto brani približno 20 tisoč vojakov bosanske vladne vojske, ki jim pomaga nekaj tisoč pripadnikov bosansko-hrvaskih sil (HVO).

- Bihać, ki je pred vojno stel 70 tisoč prebivalcev, je največje središče sedanjega bihaškega ze-

pa, ozemlja, ki zajema 1500 kvadratnih kilometrov in na katerem je približno 180 tisoč prebivalcev. Bihaški žep leži na skrajnem severozahodu Bosne, kot enklava med območji, ki so pod nadzorom bosanskih Srbov, ter hrvaškimi območji, nad katerimi so prevzeli nadzor hrvaški Srbi iz Krajine. »Varovano območje« predstavlja obroč okrog Bihaća na površini približno 80 kvadratnih kilometrov. V bihaškem žepu je razmeščenih 1200 pripadnikov bangladeskih modrih celad.

- Gorazde, ki leži 70 kilometrov vzhodno od Sarajeva, na Drini, je enklava, ki obsega približno dvesto kvadratnih kilometrov. ZN so aprila 1994 razglasili obroč s polmerom 20 kilometrov, kjer ne sme biti težkega orožja, neposredno po ultimatu sil NATO, ki sta ga podprla tudi dva letalska napada. V mestu živi približno 65 tisoč prebivalcev, med pripadniki modrih celad, ki so razmeščen v tej enklavi, prevladujejo Britanci.

- Zepa leži približno 90 kilometrov vzhodno od Sarajeva, v težko dostopni kotlini. V tej enklavi je kakih 40 tisoč ljudi. Žepa se nahaja 40 kilometrov zračne črte južno od Srebrenice, kar najbližje meji med Bosno in Srbijo.

NOVICE

Clinton za mir na Severnem Irskem

WASHINGTON - Predsednik Clinton je v četrtek pozval vse paravojske skupine v Severni Irski, naj odstranijo orožje in nadaljujejo mirovni proces. »Vse, ki sodelujete v premirju, pozivam, da storite naslednji korak in se začnete resno pogovarjati o predaji orožja,« je izjavil ameriški predsednik na konferenci o trgovini in naložbah na Irskem. London zahteva, da začnejo irski gverilci oddajati orožje, preden bo v mirovna pogajanja v celoti vključil politično krilo Irske republikanske armade (IRA) Sinn Féin. Predsednik Sinn Féina Gerry Adams pa je v sredo od britanskega sekretarja za Severno Irsko Patrica Mayhewa v Washingtonu zahteval, da mora biti razpustitev Ire del širše demilitarizacije, kamor spada tudi umik britanskih vojakov iz Irske in izpustitev osemstotih zapornikov Ire. Clinton je izrazil upanje, da se bosta sprti strani kmalu spet srečali in nadaljevali pogajanja o prihodnosti. Obema Irskama je obljubil tudi veliko finančno pomoč v obliki naložb. »Možnost za trajen mir je tu. V naši moči je, da vse spremenimo,« je izjavil Clinton in pozl aplavz, ki se mu je pridružil tudi Gerry Adams. »Storimo to,« je sklenil ameriški predsednik, ki bo Irsko vnovič obiskal jeseni. (Reuter)

Mubarak pri Chiracu

PARIZ - Egiptovski predsednik Hosni Mubarak je prvi predsednik kake arabske države, ki je obiskal novega francoskega predsednika Francije Jacquesa Chiraca. Delovnega kosila v elizejski palači se je udeležil tudi francoski zunanji minister Herve de Charette. Sogovorniki so se poleg dvostranskih odnosov med državama pogovarjali tudi o bližnjavzhodnem mirovnem procesu in položaju v BiH. Popoldne pa se je Chirac sestal se z kuvaitskim predsednikom šejkom Ahmedom Al Sabahom. (dpa)

OSEMNAJSTI VRH SKUPNOSTI NEODVISNIH DRŽAV

Jelcin pohvalil Belorusijo

Pogodbe skupnosti še zmeraj ostajajo samo na papirju

MINSK (Reuter) - Ruski predsednik Jelcin je včeraj odnose z Belorusijo, ki je gostila vrhunsko srečanje Skupnosti neodvisnih držav (SND), označil za primer, kakšno bi moralo biti razmerje med nekdajnimi sovjetskimi republikami. Zavrnil je tudi obtožbe, da se je skupnost izkazala za neučinkovito, in pozval druge države v SND, naj bodo potrpežljive.

Ze ob prihodu je novinarjem sporočil: »Poglejte Belorusijo. Ustanovili bomo carinsko unijo in že danes sprostili mejo med državama. Kaj ni to pomemben rezultat?« Uradno slovesnost ob sprostitvi meja sta obe strani označili kot začetek procesa, ki bo morda nekoč pripeljal do politične unije.

Praznično razpoloženje v rusko-beloruskih odnosih pa je v ostrem nasprotju s prevladujočim pesimizmom v zvezi s prihodnostjo SND. Na enodnevnem vrhunskem srečanju SND - osemnajstem po vrsti - so se pogovarjali predvsem o ustanovitvi nadnacionalne denarne komisije in odpravi meja znotraj skupnosti. Vendar pa se je z ustanovitvijo komisije strinjalo le sedem držav, meje pa bosta odpravila le še Rusija in Kazahstan. Sedem držav je podpisalo tudi konvencijo o človekovih pravicah, vendar pa je treba upoštevati, da so doslej na srečanjih SND podpisali več kot tristo dokumentov, od katerih pa niso spoštovali skoraj nobenega. Na srečanju so podaljšali tudi mandat mirovnim silam SND, ki pod ruskim vodstvom preprečujejo spopade v Tadžikistanu in Gruziji.

Jelcin in Lukašenko pregledujeta častno četo (AP)

Na srečanju je zaradi prehlada manjkal kazahstanski predsednik Nazarbajev, kot ponavadi pa ni bilo tudi turkmenistanskega voditelja Nijazova.

BRITANSKO-NEMŠKI VRH

Kohlov in Majorjev poziv Jelcinu

BONN (dpa) - Nemški kancler Helmut Kohl in britanski premier John Major sta si včeraj prizadevala, da se konflikt, ki se je zaradi dogodkov v nekdanji Jugoslaviji nevarno zaostri, ne bi razširil. Po stiriurnih pogovorih sta na skupni tiskovni konferenci, na katero so morali novinarji čakati več kot uro, v Bonnu povedala, da sta telefonirala ruskemu predsedniku Jelcinu in ga pozvala, naj pomaga za popuščanje napetosti.

Vpliva naj na srbskega predsednika Miloševića, da bi preprečil nenadzorovana dejanja in prispeval k umirjanju položaja. Major je s kanclerjevega telefona poklical tudi vrhovnega poveljnika mo-drih čelad Ruperta Smit-

ha, ki mu je poročal o položaju v Bosni.

Britanski premier in Kohl sta poklicala tudi francoskega zunanjega ministra Juppéja, Kohl pa je povedal, da se je ponoči pogovarjal se z ameriskim predsednikom Clintonom. Jelcin je »razumel, kako resno ocenjujeva položaj,« je povedal Kohl. Major pa je bosansko vlado pozval, naj bo zadržana.

Po zaključku rednih britansko-nemških posvetovanj se premier Major ni vrnil v London, temveč se je v britanskem veleposlanstvu v Bonnu sestal s svojim zunanjim ministrom Hurdom. Nemčija in Velika Britanija želita sestaviti kar najjasnejšo podobo trenutnega položaja v nekdanji Jugoslaviji.

Nemški kancler Kohl in britanski premier Major pregledujeta častno četo (Telefoto: AP)

ŠPANSKI RIBIČI OGROŽAJO UGLED SVOJE DOMOVINE

Atentat na lastne interese

Evropska-unija se je tokrat postavila na stran Maroka

MADRID - Španski ribiči, ki z bojkoti in uničevanjem maroških izdelkov nasprotujejo nepopustljivosti Rabata v ribolovnem sporu z Evropsko unijo, postavljajo na kocko ugled svoje domovine. V ribolovnem sporu s Kanado in po tem, ko so francoski kmetje uničili španske jagode, je Španija se lahko igrala vlogo žrtve, zdaj pa je obnasanje Madrida, če drugega ne, dvomljivo.

Maroko je španski ribolov po izteku sporazuma konec aprila označil za »piratstvo« ter »vandali- zem« in, kar je se huje, dobil podporo Evropske unije. Evropska komisarka za ribolov Emma Bonino je dejanja španskih ribičev komentirala diplomatsko: »Pretrpelo me je, da se tako obnaša dežela, ki je obtožila obnasanje Kanade.« Španski pomorski so uničili na tone rib in morskih sadežev, ki so jih iz severnoafriškega krajevstva pripeljali v andaluzijsko pristanišče. Nad razjarjenimi ribiči je vihal nos celo domaci tisk, med njim tudi dnevnik El Pais, ki je objavil komentar z naslovom Atentat na lastne interese. »Takšna dejanja niso domoljubna in imajo predvsem nasproten učinek,« je zapisal komentator.

Tako jasnih besed pa v zadnjih dneh pred lokalnimi volitvami ni bilo slišati iz ust politikov. Gospodarski minister Luiz Atienza se je zadovoljil z izjavo, da takšno ravnanje ne bo prispevalo k napredku pri pogajanjih, ki se bodo predvidoma začela v začetku junija in se vrtela okoli 650 predvsem španskih in portugalskih kuterjev v maroških vodah. Ribice je pozval k miru in premišljenemu ravnanju. Ogroženi nadaljujejo svoje bojkote in ne pomislijo na skodo, ki jo bo pri tem utrpela Španija. Pri tem jih bo podpirala opozicija in del tiska, ki je manjšinski vladi socialističnega premiera Gonzaleza že očital napake pri pogajanjih z Marokom. Da bi se izognili konfliktu, ki bi lahko ogrozil njihovo preživetje, odgovorni raje jemljejo v zakup materialno skodo, ki bi nastala, ker bi maroške ladje iztovarjale v francoskih pristaniščih. Med njimi nihče nima volje, da bi prost pretok maroških dobrin zagotovil s policijskim nasiljem. Poleg tega se je vlada znasla pred dilemo: zaradi izumiranja rib največji ribolovni floti na svetu ne morejo iz klobuka pričarati novih ribolovnih kvot.

Jürgen Gesper / dpa

O čem pišejo drugje po svetu

O Natovih letalskih napadih v BiH

»Združeni narodi bodo zdaj, po napadu Natovih letal na srbske položaje v okolici Sarajeva, prisiljeni pokazati karte. Dokončno se bodo morali odločiti, kako daleč so pripravljeni iti in koliko pripadnikov mirovnih sil so pripravljeni izgubiti. Doslej take drznosti ni bilo zaznati ... Modre čelade ze od srede aprila delujejo v Sarajevu kot prestrašeni in negotovi notarji na obroke razdeljenega pobijanja civilnega prebivalstva. Zato morebitni umik mirovnih sil ZN iz Bosne ne preseneca ... Na prvi pogled se zdi, da je Natovo razkazovanje misic le svarilo Srbom, naj Sarajevo končno pustijo pri miru, oziroma zadnji poskus reševanja mirovne misije ZN v Bosni. Lahko pa bi bilo prikaz tega, kaj vse je Nato sposoben narediti, če bodo srbske milice motile morebitni umik modrih celad iz Bosne.« (La Repubblica, Rim)

»Po včerajšnjem Natovem napadu je postala poslanica mednarodne skupnosti bosanskim Srbom povsem jasna. Za medle odločitve in popuščanje ni več prostora. Če si bo voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić upal napasti modre čelade, mora računati na odgovor Nata in na to, da bo svoja dejanja globoko obzaloval. Danes se bo iztekel se en ultimatum ZN, naj umaknejo težko orožje iz dvajsetkilometerskega varovalnega pasu okoli Sarajeva. Če Srbi tega ne bodo storili, bi Nato lahko ponovil akcijo ... Najverjetneje se morajo pripadniki mirovnih sil ZN iz Bosne tako ali tako umakniti, saj so vse manjše tudi možnosti, da bi civilnemu prebivalstvu nudile vsaj osnovno človekoljubno pomoč. Nacrti umika ze ležijo v predalih ... Za vzpostavitev pravičnega in dokončnega miru v BiH je ze prepozno, kar pa ne velja za princip, katerega bi se moral Nato strogo držati: napadi na njegove vojsake bodo storilca drago stali. Pri varovanju španskih vojakov, pa tudi vojakov iz drugih držav v mirovnih silah ZN, mora Nato pokazati vso svojo veličino, saj so te države žrtvovale svoje ljudi zato, da bi vsaj s človekoljubno pomočjo nadomestile poropadla politična prizadevanja.« (El Pais, Madrid)

»Natova akcija bi lahko se okrepila vrste najbolj zagriženih nacionalistov. Karadžićevi privrženci bodo svoje vojaške strasti se podvojili ... Predsednik nekdanje Jugoslavije Slobodan Milošević je sicer že na glas razmišljal o priznanju BiH, vendar ga bodo zdaj vse številčnejši skrajneži prisilili k spremembi stališča ... Hrvaski voditelji, ki jih Nato ni kaznoval, ko so napadli Krajino, pa bodo zdaj pri morebitnih novih vojskajh akcijah izhajali iz dejstva, da za Nato ne predstavljajo nobene nevarnosti. Kar pa zadeva odgovorne v muslimanskem taboru, ki si odgovornost za vojno v veliki meri delijo s srbskimi voditelji, bi ti lahko svoje ambicije izkoristili za osvojitve zasedenih ozemelj. In ker bodo nove vojske akcije sledile novim vojskim akcijam, se bo vprašanje umika mirovnih sil ZN iz BiH na koncu izkazalo kot povsem logično.« (L'Humanite, Pariz)

»Bombardirati ali ne bombardirati, to je zdaj-drugorazredno vprašanje v veliki dilemi, ki je nastala v treh letih mladne mirovne operacije ZN v BiH. Včerajšnji Natov napad na srbske položaje v okolici Sarajeva naj bi bil le uvod za okrepitev misije - dobrodoslo znamenje, da je omahovanja konec. Toda na predvečer napada se je sesel Varnostni svet ZN in razpravljaj o nadaljnjem omejevanju pristojnosti mirovnih sil na omotno nekdanje Jugoslavije. Generalni sekretar se sicer lahko z vso pravico pritoži, da je bil Unprofor zaradi pomanjkanja denarja, osebeja in nesoglasij med ZN in Natom ter ZDA in ostalimi državami zapostavljen. Toda Galijeva ljubezen do zmanjševanja števila enot in umika je nesprejemljivo priznanje poraza.« (The Guardian, London)

NOVA AMERIŠKA ZUNANJA POLITIKA

Kongres o zmanjšanju pomoči tujini

BARBARA KRAMŽAR

NEW YORK - Ameriški kongres se pripravlja na morda najboljše posredovanje v zunanji politiki ZDA po Marshallovem nacrtu, s katerim so leta 1947 obnovili v drugi svetovni vojni razdejano zahodno Evropo. Tokrat bodo ameriške zakonodajalci, ki držijo v rokah ključe predsednikove zunanje-politične blagajne, manj radodarni. Drzavno diplomacijo bodo prisilili k ostremu varčevanju. Obsežni, 358 strani dolgi dokument z nazivom Ameriški prekomorski interesi, ki je v pripravi, pa vsebuje tudi številne obvezne napotke predsedniku v odnosih do Rusije, Kitajske in drugih držav, zaradi katerih je zadnji državni sekretar v zadnji republikanski vladi Lawrence Eagleburger včeraj dokument ocenil z besedami: »Predstavniskemu domu se je zmesalo!«

Kongres, ki je pod georgijskim politikom Newtonom Gingrichem trdnjava konservativne revolucije in narekuje tempo tudi senatu, se ta teden sicer se ni dogovoril o natančnem zmanjšanju finančne pomoči tujini. Toda ker že nekaj mesecev brez milosti »ubijajo« tako priljubljene domače vladne programe, kot so pomoč revežem, zdravstvu, kmetom in izobraževanju, so opazovalci prepričani, da ne bodo dolgo oklevali pred najmanj priljubljenim delom državnega proračuna, pa čeprav gre za en sam boren odstotek. V prihodnjih dveh letih naj bi kongresniki dovolili predse-

dniku Clintonu in State Departmentu samo 32, 3 milijarde dolarjev za druge države, kar je poldrugo milijardo manj od nacrtovanega. Razpravo bodo nadaljevali v začetku junija. Zunanji minister Warren Christopher je Billa Clintona obupano pozval, naj prepriča izvajanje zakona, in predsednik Clinton je ze zagrozil z vetom. Kljub temu pa bo morda Amerika kmalu pogojevala dobre odnose s Kitajsko s samostojnostjo Tibeta, finančno pomoč Moskvi s preklicem rusko-iranskih poslov, ubezne Kubance pa bo spet povzdignila med privilegirane begunce. Predsednik Clinton jih je pravkar, prvič po Castrovi revoluciji v začetku šestdesetih let, prisilil v povsem običajno cakanje pred ameriskim veleposlanstvom v Havani. Moc zunanje politike Gingrichevega predstavniskega doma se je ze izkazala pri vietnamskih beguncih. Republikanci so prepričani, da morajo nagraditi nekdanje ameriške prijatelje v boju proti komunizmu, zato so pred dnevi naznanili prednostno priseljevanje v ZDA za tiste, ki so po koncu vietnamske vojne in znagi komunizma v tej državi zaradi sodelovanja z Američani zbežali v sosesčino. V Hongkongu so se zato minuli teden v upanju na odziv ameriških republikancev vietnamski begunci nasilno uprli izgonu.

Predsednik Clinton meni, da bo zakon o zmanjšanju državne pomoči tujini povzročil se huje mednarodne nemire. Bliznji vzhod,

kamor gre skoraj polovica pomoči v Izrael in Egipt, najbrz ne bo prizadet, saj cutijo Američani vseh političnih barv posebno naklonjenost in obveznost do židovske države. Se posebej zdaj, ko prihajajo iz Sirije prva znamenja o nacelnem soglasanju z ameriskim zagotavljanjem varnosti na tem območju, ne bo nihče v ZDA zaradi petih milijard dolarjev tvegal uničenja mirovnega procesa. Zato pa naj bi jih zaradi vse bolj pogosto protiameriške politike dobili po glavi Rusija in Kitajska. Desni del ameriskega političnega odra se se bolj od predsednika Clintona jezi na rusko prodajanje jedrske tehnologije Iranu in kitajsko nesposstovanje kapitalistične etike in ekonomije. Predsednik Clinton najbrz opozarja, da milijarde dolarjev, ki jih podarjajo Rusiji, se najbolj koristijo Americanom. Rusi z njimi uničujejo jedrske rakete in s tem povečujejo amerisko varnost ter spodbujajo zasebne poslovnosti, to pa koristi mednarodni, s tem pa tudi ameriški trgovini. Samostojnost Tibeta, za katero se očitno spet zavzemajo republikanci, pa naj bi nevarno zamajala odnose v Aziji.*Ze brez tega se vsi bojijo političnih pretresov v velikanski kitajski državi, ki bo kmalu ostala brez svojega zadnjega cesarja.

Na najhujšem udaru republikanske zunanje-politične kritike pa so seveda ameriški odnosi z Združenimi narodi. Svetovna organizacija je v državi, ki sta jo od prevelike

vpletenosti v mednarodne zadeve vedno locila dva oceana, priljubljena prispodoba vsega, kar omejuje amerisko suverenost. Republikancev ne prepričajo podatki, da je od vec kot poldruega milijona ameriških vojakov samo sedemdeset pod poveljstvom ZN. To so opazovalci na izraelsko-sirski meji, v Gruziji, Zahodni Sahari in Kuvajtu. Petsto vojakov v Makedoniji je pod poveljstvom zveze Nato, tistim na Haitiju pa poveljuje ameriški komandant. Za republikance je prevec en sam ameriški vojak z modro celado na glavi. Tisti prebivalci zemeljske oble, ki se ne poglobljajo prevec v ameriski nacin odlocanja, so prepričani, da je predsednik alfa in omega diplomacije ZDA. Ponavadi tudi je, v tokratnem razmerju sil med izvršilno oblastjo v Beli hiši in zakonodajalsko na Capitol Hillu pa je očitno močnejši republikanski kongres. Strokovnjaki za ustavna vprašanja se zato ze bojijo ponovitve položaja ob koncu 18. stoletja, ko so amerisko zunanjo politiko vodili parlamentarci. Njihovo vladanje diplomaciji je bilo tako katastrofalno, da so po šestih letih vsa pooblastila spet soglasno podelili predsedniku.

Kljub tako korenitim spremembam v ameriški zunanji politiki, ki jih napoveduje republikanski kongres, pa Newta Gingricha, Roberta Dola in prijateljev ne moremo označiti za izolacioniste. Tradicija sicer narekuje ZDA, da se ta velikanska država po vsaki vojni uma-

kne pred svetom in se posveti svojim težavam. Na prvi pogled bi bila osamitev se posebej upravičena po koncu hladne vojne, saj je Amerika plačala znago z velikansko zadolžitvijo in hudim razkolom med revnimi in bogatimi, tako da marsike bolj spominja na Banglades kot pa na edino preživelo velesilo sveta. Toda tudi republikansko vodstvo se dobro zaveda, da so gospodarske zakonitosti konca dvajsetega stoletja drugačne od tistih iz prejšnjih obdobij. Newt Gingrich in Robert Dole zato nista izolacionista, ampak unilaterista. Po njunem mnenju morajo ZDA voditi v mednarodnih odnosih, ne pa se podrežati zaveznikom ali ZN, v mednarodna krizna zarišca ali spore pa naj bi se vmesavali natančno toliko, kolikor ustreza nacionalnim interesom.

Če bodo Američani zavračali kakršnokoli posredovanje v kriznih zarišcih, se lahko mednarodna ureditev zlomi na kakšni strateško povsem nepomembni državi, opozarjajo zagovorniki dejavnosti ameriške politike. Drugi pa trdijo, da se nobena ameriška zunanje-politična juha ne poje tako vroča, kot se skuha. Predsednik Clinton je moral preklicati večino svojega predvolilnega zunanje-političnega besedenja proti politiki svojega predhodnika Busha in mu tega javnost nikoli ne bo odpustila. Najverjetneje bodo morali tudi republikanci svoja dejanja prilagoditi kruti resničnosti.

VSEEVROPSKI SEMINAR O (NE) STRPNOSTI

Glavna tarča rasistov so Romi

Najhuje je v vzhodni Evropi

DUNAJ - Pred nekaj dnevi so na Ceskem zverinsko ubili nekega Roma; pred enim mesecem je v podtaknjenem požaru v Sofiji zgorel neki Rom, petnajst pa jih je bilo ranjenih: očitno je poglavitna tarča rasističnega nasilja v vzhodni Evropi prav romska manjšina.

V Romuniji je po padcu diktatorja Nicolae Ceausescuja prislo do 20 večjih incidentov med Romuni in Romi, ki so terjali deset smrtnih žrtev. Najhuji je bil septembra leta 1993 v Hadareniju (v osrednji Romuniji), ko so vascani, v želji, da bi se mascevali za smrt sovaščana, ki naj bi ga umorili Romi, do smrti linčali dva Roma, tretjega pa živega zazgali. Pred kratkim je skupina obritoglavcev v madžarski prestolnici napadla neko romsko družino v njihovem stanovanju, ki pa se je na srečo ubranila. Zal podobno nasilje ni omejeno samo na vzhodno Evropo: divja tudi po zahodni Evropi.

Med enim takšnih napadov so februarja v Avstriji ubili stiri Rome; storilec se vedno niso odkrili. Sprico narascanja nasilja proti Romom, ki jih večinsko prebivalstvo obravnava kot tatove in lenuhe, je Peter Leuprecht, namestnik generalnega sekretarja Sveta Evrope, na vseevropskem seminarju o strpnosti, ki se bo danes zaključil v Bukaresti, udeležence pozval v boj zoper »diskriminacijo, potiskanje v brezdomski položaj, nasilje in napade« na Rome v Evropi, s poudarkom na »tem delu celine«. Humanitarna organizacija Amnesty International pa je objavila shrljivo poročilo s številnimi obremenjujocimi podatki za državo gostiteljico omenjenega seminarja, Romunijo, v katerem podrobno navaja primere diskriminacije in policijskega maltretiranja romske manjšine. Amnesty International romunski policiji očita, da romske manjšine ni zavarovala pred pritiski večinskega prebivalstva. Na

Ceskem, kjer med 10 milijoni prebivalcev živi tudi 200 tisoč Romov, je rasistično nasilje v petih letih zahtevalo 12 mrtvih, med katerimi so bili vsi, razen enega, Romi. Podobno kot v drugih vzhodnoevropskih državah je bilo ukrepanje zoper rasistične zločine skrajno pomanjkljivo. V zadnjih petih letih je bilo na Ceskem za tovrstne zločine obtoženih le 225 oseb, čeprav so samo v obdobju od januarja 1993 do poletja 1994 zabeležili kar 450 primerov rasističnega nasilja. Pod vtisom najnovejših zverinskih rasističnih izgrediv je konzervativna vlada Vaclava Klause sprejela nekatere ukrepe proti rasizmu. Odslej bodo prepovedane vse organizacije, ki kakorkoli zagovarjajo rasizem, kazni za tovrstne zločine pa bodo poostri.

Na Madžarskem, kjer med 10, 6 milijona prebivalcev živi 800 tisoč Romov, so slednje po letu 1993 priznali kot narodnostno manjšino. Z letosnjim aprilom pa so Romi že lahko izvolili svoje predstavnike, ki bodo zagovarjali njihove interese. O čem podobnem zaenkrat se ni slišati v Bolgariji, kjer med 9 milijoni prebivalcev živi 600 tisoč Romov, saj se zanje lokalne oblasti ne zmenijo. V Romuniji, kjer je med 23-milijonskim prebivalstvom po uradnih podatkih 400 tisoč Romov, po njihovih podatkih pa dva milijona, so prav Romi, podobno kot v drugih srednje- in vzhodnoevropskih državah - tudi največje žrtve brezposelnosti.

Ena najnovejših čeških javnomnenjskih raziskav ponazarja del vzrokov za njihovo marginalizacijo in izključenost: 90 odstotkov vprašanih odločno zavrača misel, da bi se njihovih otroci poročili z osebo romskega porekla, več kot 70 odstotkov vprašanih pa ne bi hotelo imeti Romov v svoji sosescini.

Wolfgang Schweitzer / AFP

Hrvati imajo vse več postojank okoli srbskih položajev v Bosni in Hercegovini

LIVNO - Hrvaske zastave, denar in casopisi lahko hitro preslepijo nepoučenega obiskovalca, vendar pa se Livno nahaja na ozemlju Bosni in Hercegovine, obenem pa tudi na robu nove bojne črte izjemnega pomena.

Opazovalci Združenih narodov pravijo, da so sile bosanskih Hrvatov v minulih mesecih ob podpori redne hrvaske vojske potisnile Srbe iz okolice mesta, saj so uspešno delovale na vsej bojni črti, ki poteka vzdolž gorskih dolin proti severu. Hrvati so si priborili nove položaje tudi v Dinarskem gorovju, tako da imajo zdaj več pomembnih postojank bosanskih Srbov »kot na dlani« in seveda v dosegu svojega topništva, pregled pa imajo tudi nad mednarodno priznано mejo Republike Hrvaske.

Težko je z gotovostjo trditi, kaj se je tu v zadnjem času dogajalo, saj so Hrvati območje zaprli za tuje poročevalce, pa tudi opazovalce Svetovne organizacije za človekove pravice. Dejstvo je, da so srbske enote, ki imajo hude težave s preskrbo, muči pa jih tudi pomanjkanje človeške sile, nudile hrvaske vojske le slaboten odpor in se hitro umaknile. Predstavniki Združenih narodov se bojijo, da utegnejo v teh krajih kmalu spet izbruhniti srditi boji, se zlasti, ker se položaj nevarno zapleta na celotnem kriznem območju Balkanskega polotoka. Uporni krajski Srbi so se zdaj se tesneje povezali z bosanskimi rojaki in stnili vrste ob mejah s svobodnim delom Hrvaske, kjer le redko mine dan brezoboroženega incidenta.

Livno, kjer so Hrvati vselej sestavljali večino desetisočlanskega prebivalstva, je imelo doslej precejšnjo srečo, saj ga je vojna vihra v glavnem obšla. Obiskovalec v prvem trenutku sploh nima občutka, da je v resnici zelo blizu bojišča. V glavnem vlada mir, pomanjkanja ni, zgradbe so nepoškodovane. Po cestah se podijo dragi avtomobili nemške izdelave, v trgovinah pa je mogoče z markami ali kunami kupiti raznovrstno uvoženo blago, in to po razmeroma sprejemljivih cenah.

V mestu ponoci nacialno velja policijska ura, vendar pa si s tem nihče

pretirano ne beli glave. Dve diskoteki v predmestju sta odprti vse tja do jutra, rock in techno glasba pa se razlega tudi iz številnih kavarnic, ki so posejane po središču Livna. »Lastniki lokalov zvečer samo zagrnejo zavese na oknih, v notranjstvi pa je se dolgo živahno,« pravi župan Mirko Baković. »Mladi se pač morajo sem in tja malo pozabavati.«

Vendar pa za večino tukajšnjih ljudi, ki zaslužijo povprečno dvesto mark na mesec, casi niso ravno zabavni. »Tisti, ki imajo sorodnike v Nemčiji, si lahko privoščijo, karkoli jim pade na pamet. Ostali pa v trgovine bolj redko zahajajo,« pojasnjuje osemnajstletna prodajalka Marjana. Večina »ostalnih« se zato z nostalgijo spominja obdobja pred bratomorno vojno, ko so se ljudje sicer radi pritoževali, da jim gre slabo, pa so imeli vendarle vsi vsega dovolj.

»Livno je bilo nekoč pomembno tranzitno središče in vselej smo imeli polno gostov,« se spominja Ivanka Ivancić, direktorica enega od dveh tukajšnjih hotelov, v katerih se zdaj tlačijo hrvaske begunci, ki so jih Srbi ali pa Muslimani pregnali z domov v osrednji Bosni. Občasno se v hotelu naseli tudi kaksen preprodajalec ali skupina novinarjev. »Delo v mestu poteka redno, čeprav ne v normalnih pogojih. Je pač vojna - in obramba nas ogromno stane,« razlaga župan Baković.

Napetost med Hrvati in Muslimani ter vsakodnevni premiki močnih vojskih enot na obrobju mesta pričajo o tem, da je pravi mir se daleč. Število hrvaskih vojakov na tem območju je od leta 1992 krepko naraslo, čeprav je bilo samo mesto z okolico le redkokdaj v nevarnosti. Celotno leto 1993, ko so na več krajih Bosne potekali srditi spopadi med hrvaskimi in muslimanskimi silami, je vojna Livnu prizanesla. Prebivalci so sicer ostali brez najboljše in najkrajše cestne povezave z osrednjo Bosno, potem ko je muslimanska vojska zavzela Bugojno, pomembno prometno križišče, ki leži približno 50 kilometrov severovzhodno od Livna. Odtlej je mesto odvisno od pošilk iz Hrvaske, do

koder je le 15 kilometrov v smeri proti zahodu. Zaradi tega se je pri večinskem prebivalstvu Livna močno okrepila hrvaska narodna zavest, kar tukajšnje Muslimane navdaja z občutkom nelagodja.

Nedolgo tega se je izkazalo, da je njihova zaskrbljenost upravičena, saj so neznanci pognali v zrak eno od dveh mesej v mestu. Preostali muslimanski božji hram je sicer nepoškodovan, a skoraj vedno prazen. »Da da, mošejo imamo, ampak iz nje se nikdar ne razlega imamo petje. Ljudje se je v glavnem izogibajo, če pa se že odpravijo k obredom, naredijo to potih in s sklonjeno glavo,« je dejal neki prileten Musliman, ki ni želel izdati svojega imena.

Med zadnjim predvojnim popisom prebivalstva (leta 1991) se je 72 odstotkov prebivalcev Livna opredelilo za Hrvate, 14 odstotkov pa za Muslimane. Ko je dve leti zatem v osrednji Bosni prislo do vojaškega spopada med tema dvema narodnostima, so tukajšnji Hrvati nemudoma razorožili približno 1500 Muslimanov, pripadnikov Hrvaskega obrambnega zbora.

Ceprav je bila z ustanovitvijo federacije bojna sekira zakopana, se položaj Muslimanov v Livnu ni kaj prida izboljšal.

Sami pravijo, da nikoli niso dobili nazaj svojega orožja in da se naprej ostajajo izključeni iz občinskega političnega in vojaškega življenja. »Samo tole bom rekel: vem, da so časi težki, ampak dejstvo je, da ima večina Hrvatov delo, večina Muslimanov pa ne,« potopi že prej omenjeni Musliman.

Vodstvo Hrvaskega obrambnega zbora se dobro zaveda, da lahko sodelovanje z Muslimani izjemno koristi obema stranema v skupnem boju proti srbskim zavojevalcem. Ker zdaj res ni pravi trenutek za spore med zavezniki (pa čeprav nenacionalni), utegnejo Hrvati že v kratkem odločneje ponuditi roko svojim federalnim partnerjem. »Resno razmislimo o tem, da bi znova oborožili tukajšnje Muslimane, čeprav se vedno nismo prepričani, da jim lahko povsem zaupamo,« pojasnjuje lokalni poveljnik hrvaskih enot.

Zoran Radosavljević / Reuter

NEKJE V EVROPI

Življenje za književnost

BRANKO ŠÖMEN

Nekje v Evropi so kar naprej tihi in občutljivi, spontani in nenactrovani potresi. Nekateri seizmografi jih s precizno natančnostjo zaznavajo, nekateri drugi potresi, posebno tisti v naših glavah, ostajajo prikriti, na površje izplavajo kvecjemu praznoglave misli, lubenice računov brez krmarja, umazano perilo, politični nespoznani, navidezno lokalne vojne z velikimi človeškimi izgubami, da bi se hitro nasel kaksen pametnjakovic in z angleško hladnokrvnostjo izjavil, kako so vojne potrebne, da bi človeštvo preživelo.

Morda se tudi kje v Evropi cuti, da nas je prevec, pa ne fizično, kot na primer v Prekmurju, kjer je največja gostota prebivalstva na kvadratni kilometer v Sloveniji - prevec nas je zaradi nase megalomanije, kajti kdor danes sanja o Veliki Srbiji, ta ne pozna ne zemljepisnih meja ne političnih dogovorov. Ko sta se Milosević in Tudman dogovarjala, da se bosta srečala na meji, je odšel Milosević v Karlovac, Tudman pa v Zemun. Toda pustimo salo ob strani, toliko stvari na tem svetu je okrutnih, da bi bilo smešno, če ne bi bilo res. To prasketanje, pokanje milnih mehurčkov v naših glavah je postalo ena od oblik prepoznavanja naših vsakdanjih ravnanj, stalisc in nemogočih rešitev.

Te dni je dobil znani ceski književnik Bogumil Hrabal mednarodno nagrado Zivljenje za književnost. Nagrado v visini 10 milijonov lir mu je podelil italijanski Torino. Tega, danes enainosemdesetletnega pisatelja sem srečal doslej trikrat, dvakrat v praskih pivnicah in enkrat na vrtu najinega skupnega prijatelja Jirija Planerja v Westwoodu, v Los Angelesu. Prvic me je sprejel k mizi v praski pivnici in ves čas gledal v oči kot sita, zadovoljna macka. Ob pivskem vrcku je imel položen odprt, zepni nozic, jaz pa sem kar naprej premisljeval, zakaj ga je položil na

mizo. Pa ja ne bo rezal goste pивske pene. Po tekočem pogovoru je potegnil iz plastične vrečke se domačo tlacenko in kruh ter mi ponudil, da skupaj z njim in njegovimi prijatelji pomalicam. Tako me je sprejel v svojo družbo. Enega od mnogih svojih apostolov. Da bi me ob prvi priložnosti lahko prijateljsko poslal v rit. Ker sem postal del njegovega miselnega vesolja. Gospod Hrabal je sprva, v šestdesetih letih, pisal drobno prozo, jo zbral v knjigi Biseri na dnu in omogočil sedmim ceskim avtorjem, da so po njegovih zgodbah posneli kratke in srednjedolge igrane filme. Hrabalov svet je bil svet vsakdanjega praskega predmestja. Pisatelj ga je lahkotno opisal, kajti tudi sam je bil delavec v pivovarni, na železniški progi, na odpadku s starim papirjem. Njegov mikrosvet je s pomočjo nadarjenih filmskih režiserjev postal ceska makropodoba. Skromen anti junak je postal v njegovem filmu Strogo nadzorovani vlaki osvesčen mladenic. Celo oskarjevec. Takšna je pot od življenja do umetnosti.

Slovenski književniki, ki so imeli po vojni ne samo vse svoje objavljene knjige, priznanja in status, marvec stiri četrtine mitološkega sonca, se zdaj potegujejo za tricetrtine političnega sonca v megli. Pa kako je bilo prej hudo in kako se ni dalo živeti in podobno literarno nakladanje. Pri tem pa nihče od njih ni imel ob zgodovinski prelomnici nobene prepovedane knjige v predalu, nobenega političnega zatiranja v biografiji, nobenega zajebljanja s petimi, sedmimi častnimi izjemami - kvecjemu nemoc, kvecjemu spoznanje, materbožo, o cem pa zdaj, ko je Slovenija slednjic državotvorna, o cem pa zdaj pisati? Zdaj, ko je tudi izpovednost dobila na stečaj odprta vrata, ko so pesniki in pisatelji že zdavnaj v devetih nebesih, popredalceni, zaviti v vato. Njihov pogled na

življenje je lahko samo pogled, zaznavanje - zviska. Od zgoraj, z oblazinjenega uredniškega stolčka. Dalec od ponorelega

sveta. Tako je tudi s hrvaskim književnikom. Dokomolčkal se je v senco samega predsednika države, da bi postal pisatelj

Foto: Romeo Ibršević

brez sence, vendar z lovorjevim vencem na glavi. Neki dan mi ga je pokazal Rom, ko je sel zmagoslavno čez trg bana Jelacica z obeseno usnjeno torbico čez rame.

- Vidis ga. Dobil je politično legitimacijo in izgubil bralce. Trg pa poln maturantov. Vsak razred si je omislil svoje uniforme, majice s trapastimi napismi Danes smo, jutri nismo. Ali Danes nismo, jutri smo. Okrog vratu so imeli pisčalke, v katere so neusmiljeno piskali, v rokah so nosili papirnate torbice z moko, se z njo obmetavali, postajali beli po obrazu in obleki kot kipi v kiparskem ateljeju, kot mlinarji na Muri. Najbrž bi bil tudi hrvaski književnik mokast, če bi ga nebrzdani maturanti videli in prepoznali. Mladina, »hrvatska mladež« pa je sipala moko po licih in tlakovanem trgu, ne da bi se zavedala, da je to barva svetlobe, sijaja. Prepričan pa sem, da so vedeli, da moka prinaša srečo, čeprav je mladost sama po sebi dolocena sreča. Normalno. Človek, ki ima danes moko, ima tudi kruh. Kdor ima kruh, je sit. Kdor je v tej vojni sit - je srečen.

In Bohumil Hrabal je bil takrat, ko me je povabil k mizi in mi odrezal z zepnim nozičkom domači kruh, srečen. Imel je ustvarjalno »bazo«, zaledje oziroma življenje, imel je inspiracijo, imel je bralce. Za razliko od mnogih današnjih književnikov je Hrabal pisal, pisal, pisal (približno šestdeset knjig), ker so videli bralci v njegovih knjigah lastno muko, obko v svet - današnji avtorji pa so, če so, podobni samo se izrezljanim okvirjem na političnem oknu, zazrtim predvsem vase, v svojo izpovedno, bolečo praznino.

Bohumil Hrabal je razdal življenje za literaturo, naši pisatelji pa ponujajo svojo dolgocasnno, spolitizirano književnost za lepše življenje! A kdo bo to kupil, kdo bo to bral - that is the question.

26. maja 1995

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

11. MAJ 1995

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

Tečajna lista št. 099 z dne 26.5. 1995 - Tečajji veljajo od 27. 5. 1995 od 00.00 ure dalje

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 27. 5. 1995

1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995

Tečajnica izvenborznega trga

KRA TKOROCNI VREDNOSTNI PAPIRJI

SBI	19.5.95	prejšnji	d T	d%
	1.153,27	1.169,06	-15,79	-1,35

Vse pravice pridržane. Opombe: Obveznice, komercialni zapisi in blagajniški zapisi kotirajo v odstotkih (osnova je najnižja nominacija), delnice kotirajo v tolarih; obveznice kotirajo brez pripisanih obresti; noteci tečaj je izračunan na podlagi tehtane aritmetične sredine; (0) = izkorisna davčna olajšava; A - aplikativni tečaj; borzni posrednik je hkrati kupil in prodal isti papir za različni stranki; S - suspendirano trgovanje; Z - zadržano trgovanje; * - dosežena 10-odstotna devizna sprememba tečaja; ** - dosežena 30-odstotna omejitev - trgovanje je zavrnjeno.

Obveznice z anuitetnim odplačilom glavnice: RS01, RS08, RS1.1, SKB1, CZG, PCE, PGO, PIJ, RGS1; ex kupon - številka kupona in datum zapadlosti te-lega; (3) - obveznice kotirajo brez kupona vključno do 4 delovne dni pred zapadlostjo te-lega; (4) - doseple obresti od vključno kupona, ki je zapadel 1.3.93 dalje niso bile izplačane; (5) - od 12.4.94 delnica kotira brez kupona za 1.93; (6) - od 26.5.94 delnica kotira brez kupona za 1.93 in 92; (7)-izplačilo akcionarja dividende za 1.94; obr; m. - obstreha mara (obveznice); div. - dividenda (delnice) v SIT, ex ni navedeno drugače; max - najvišji tečaj določenega vrednostnega papirja; min - najnižji tečaj določenega vrednostnega papirja.

Tečajna lista Nove Ljubljanske banke d.d. za obračun

deviznih prilivov in odlivov podjetij
 Tožili valjajo od 27. maja 1995 od 90.000 uro.

Opomba: Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij

Tečaj velja dne 27.maja 1995 od 00.00 do 24. ure

Devizni tečajji za USD, ATS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno veljavni tečajnici Banke Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano oziroma zmanjšano za 0,25 odstotne točke. Tečajji veljajo za odkup prilivov in prodajo deviz do 500.000,00 denar. Pri dodatnih in večjih poslih določijo tečaj ločeno.

Devizni tečaji za USD, AIS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno veljavni tečajnici Banke Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano oziroma zmanjšano za 0,25-odstotne točke. Tečaji veljajo za odkup prilivov in prodajo deviz do ECU = 30.000 na dan. Pri večjih prilivih in nakupih se tečaj določi v sporazumu.

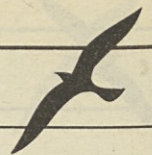
NOVA LJUBLJANSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

P O D R U Z N I C A M I L A N C

26. MAJ 1995	v ŠILINGIH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	9,5000	10,0000
kanadski dolar	6,9500	7,3500
funt sterling	15,3500	16,1500
švicarski frank	832,5000	864,5000
belgijski frank	33,6000	34,9000
francoski frank	195,5000	203,5000
holandski gulden	616,0000	640,0000
nemška marka	690,1000	716,1000
italijanska lira	0,5830	0,6170
danska krona	176,5000	184,5000
norveška krona	155,0000	162,0000
švedska krona	132,7000	139,3000
finska marka	225,0000	235,0000
portugalski escudo	6,6300	6,9700
španska peseta	7,9300	8,3700
japonski jen	11,3500	11,8500
slovenski tolar	8,70	9,10
hrvaška kuna		

Tečaj velja za 100 enot, pri prvih treh pa za 1 enoto valute.

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše
10.00	Dok.: Kvarkov svet - Razmišljanja o slonih
10.45	Tednik o televizijskih programih Canal Grand Laraichevedrai
11.15	Aktualna odd.: Verde-mattina
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Odd. o medicini Check-up (vodi A. Manduca)
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna oddaja o morju Linea Blu
15.15	Sedem dni v Parlamentu
15.45	Otroski variete Disney Club, vmes risanke
17.40	Znanstveno-tehnološki tednik Albedo
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Oddaja o zdravju in lepoti: Più sani più belli
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: I cervelloni (vodi Paolo Bonolis)
23.05	Dnevnik
23.15	Posebnosti TG1
0.05	Dnevnik 1 in vreme
0.20	Film: Morte di un matematico napoletano (dram., It. '92, i. C. Cecchi, A. Bonaiuto)

RAI 2

6.30	Komicni filmi
6.55	Jutranja oddaja Mattina in famiglia, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik TG2
10.05	Aktualne odd.: RAI 2 za vas, 10.25 Evropski dnevi, 10.55 Tvoj bližnji, 11.15 Potrebujem te
12.00	Variete: In famiglia
13.00	Dnevnik, sportna odd. Dribbling in vreme
14.00	Glasba: Mio Capitano
14.50	Aktualno: Dream Roads
15.35	Izzrebanje lota
15.40	Nan.: Harry in Henderssonovi
16.35	Film: Billy the Kid (western, ZDA '89, i. V. Kilmer, D. Regehr)
18.05	Serenio variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: L' ostaggio (dram., ZDA '88, i. C. Hamilton, C. Burnett, L. Russon)
22.30	Aktualno: Profondo giallo (vodi E. Gardini)
23.30	Dnevnik in vreme
23.50	Tedenski dnevnik o programih Laraichevedrai
0.20	Nocni sport

RAI 3

6.30	Pregled tiska
7.15	Film: Rita Da Cascia
9.00	Dnevnik o televizijskih programih
9.30	Film: Un sogno perso (dram., It. '92)
11.00	Oddaja o kmetijstvu
12.00	Dnevnik
12.15	Dok.: La stagione del diluvio (r. M. Douglas)
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sport: rally, gimnastika, atletika, tenis, dresura
18.50	Vreme in dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.50	Kolesarstvo: Giro di sera
20.15	Tednik TG3 Omnibus
20.30	Aktualna odd.: Ultimo minuto
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Harem (vodi C. Spaak), 23.50 Letti gemelli, filmske novosti
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti
1.00	Variete: Fuori orario, vmes Il piombo nelle ali

RETE 4

7.30	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.15 Guadalupe, 10.20 Teleprodaja, 10.00 Guadalupe, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 13.00 4 x 7, vmes (11.25) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.10	Medicine a confronto
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdona mi
18.00	Nad.: Uccelli di rovo, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Ben Hur (zgod., ZDA '59, r. W. Wyler, i. C. Heston, S. Boyd), vmes (23.30) dnevnik
0.10	Film: Una notte con vostro onore (kom., ZDA '81, i. W. Matthau)

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Aktualno: A tutto volume, 9.30 Nonsolomoda
10.00	Aktualno: Affare fatto - Teleprodaja
10.30	Nan.: Komisar Scali
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici, 15.25 Anteprima
16.00	Otroski variete, vmes risanke in nanizanka
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Non dimenticate lo spazzolino da denti
23.00	Dnevnik
23.30	Film: Sabato italiano (dram., It. '92), vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.00	Variete: L' Italia del Giro
12.25	Odprti studio
12.30	Kolesarstvo: 78. Giro d' Italia, vmes (14.00) Odprti studio
17.00	Sport: Studio tappa
18.10	Aktualno: Village
18.20	Nan.: College
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Lionheart - Scommessa vincente (pust., ZDA '91, i. Jean-Claude Van Damme)
22.40	Variete: Girosera
23.10	Film: Ero per forza (pust., ZDA '91, i. M. Paré, L. Lamas), vmes (0.10) Fatti e misfatti
1.15	Italia 1 sport
2.15	Sgarbi quotidiani
2.30	Film: Giggi il bullo ('82)

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.10 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Gavilan, 21.15 The Rookies

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
19.30	Sportna odd. Ciclissimo
20.35	Film: Ritratto in nero
23.00	Spanski nogomet
1.35	Film: Un treno per l' inferno (dram., Fr. '83)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanke: Bojan
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

07.50	Radovedni Taček, pon.
08.10	Prgišce priljubljenih pravljic, 1/13 del lutkovne igrice
08.25	Ucimo se ročnih ustvarjalnosti, 21. oddaja, pon.
08.40	Male sive celice, kviz za sestsolece, ponovitev
09.30	Mlada Evropa poje, oddaja madzarskeTV
09.45	Lahkih nog naokrog
10.25	Tok tok, za mladostnike
11.10	Zgodbe iz školjke
11.40	Miskon in njegov mladic, ameriski risani film
13.00	Porocila
13.05	Intervju: Tone Partljic, ponovitev
14.15	Malo angleščine, prosim
14.30	Tednik
15.20	Poglej in zadeni, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Svet narave, 9/10 del angleške plz oddaje
18.00	RPL - studio Luwigana
18.45	Hugo, igrice
19.05	Risanka
19.18	Zrebanje 3x3
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.52	Utrip
20.10	Ona + on
21.15	Za tv kamero
21.30	Irška, 2. oddaja
22.00	Ozare
22.10	Porocila, sport
22.40	Sova:
	Inspektor Morse, 1/18 del angleške nanizanke
23.40	Prepovedano potovanje, nizozemski (CB) film

SLOVENIJA 2

10.00	Vrhunci baleta
11.00	Komisar Rex, ponovitev
11.55	Turistična oddaja
12.10	Sova, ponovitev
15.00	Pomlad na Dunaju, posnetek koncerta dunajskih simfonikov
16.30	Sportna sobota: Kolesarska dirka Giro D'Italia, prenos
17.10	Rally Sarumus, posnetek iz Ljubljane
18.30	Slovenski magazin
19.05	Karaoke, razvedrilna oddaja
20.10	Rapsodija v modrem, ameriski (CB)film
22.25	Kronika Exodos-a
22.40	Sobotna noč: David Byrne, Jure Weber; angleška glasbena lestvica

KANAL A

10.00	Ponovitve
07.05	Spot tedna
17.10	Na begu, ponovitev filma
18.40	Ameriskih deset, glasbena oddaja
19.10	Beverly Hills 90210 III, ponovitev
20.00	Vreme
20.05	Ziveti danes, dokumentarna oddaja
20.35	Splosna praksa, 23. del avstralske nanizanke
21.30	Vroce mascevanja, ameriski film
23.00	Vreme
23.05	Dionne Warwick
00.05	Spot tedna
00.10	Erotični film

Koper

15.00	Juke box, ponovitev
16.00	Euronews
16.10	Juke box, ponovitev
17.00	Carlo Goldoni: Sior Toderò Brontolon, 2. del
18.00	Slovenski program: TV poper - kabaret
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40	O. J. - filmi, ki jih ustvarijo otroci
20.10	Euronews
20.30	Po Magellanovih poteh - potovanje okoli sveta v iskanju sledi, 4/5 del dokumentarca
21.25	Achtung baby! oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
21.55	»Il piacere degli occhi«, tedenska oddaja o filmu
22.25	Vsedanes
22.40	Alica v svetu filma italijansko - francosko - belgijski film
	Igrajo: Christine Pascal, André Dussollier
	Režija: Caroline Huppert

ORF Avstrija 1

10.30	Nekoč je bil clovek
11.00	Duck Tales
11.30	Mala trgovina groze
11.55	Serije
14.30	Ljubezen in tako naprej
14.55	Blossom
	Nepozabna noč
15.20	Parker Lewis
	Mambo sanje
15.45	Knight Rider
16.35	Superman
	Noci v apartmaju za mladoporočence
17.25	Melrose Place
	Skriplje na vseh koncih
18.10	Beverly Hills 90210
	Idealen par
19.00	Milijonsko kolo
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Ladja sanj
21.50	Sport
23.15	Kottan poizveduje
	Kapela
00.05	Rudniki kralaj Salomona, ameriski film, 1950
	Igrajo: Stewart Granger, Deborah Kerr, Richard Carlson in drugi
01.45	Klic na pomoč Kalifornija, ponovitev
02.30	Melrose Place, ponovitev
03.15	Beverly Hills, ponovitev
04.00	Jezni clovek, ponovitev francosko - kanadske kriminalke, 1978

ORF Avstrija 2

09.00	Podmorniška akademija, ameriski film
10.20	Noc sv. Valentina, ponovitev
12.30	Hello Austria, Hello Vienna
13.00	Formula 1
14.00	Potovanje z balonom nad Kapadokijo, dokumentarec
14.45	Avstrija II
16.15	Zemlja in ljudje
16.45	Kdo me hoče?
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po deželi
17.53	Svetovne religije
18.00	Nogomet
18.30	Sporni primeri
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Zakonsko življenje Marije Braun, zahodnonemski film, 1978
	Režija: Rainer Werner Fassbinder
22.10	Izganjalec hudica III, ameriska grozljivka, 1990
23.50	Cas v sliki
23.55	Roka, ki ziblje zibko, ameriski triler, 1991

Hrvaška 1

08.55	Porocila
09.00	Dobro jutro
10.30	Cvekalnica
11.30	Otroci z ribnika, risana serija
12.00	Porocila
12.15	Cesarica, 183. del serije
13.00	Me je kdo iskal, zabavno-glasbena oddaja
13.45	Najhujsa carovnica, angleški film
15.10	Risanka
15.20	Umetnine iz znanih muzejev
15.30	Porocila
15.40	Beverly Hills, 14/30 serije
16.30	Turbo Limach Show
17.45	Televizija o televiziji
18.15	Prizma, multinacionalni magazin
19.15	Na začetku je bila Beseda
19.30	Dnevnik
20.03	Sport
20.10	Dokumentarna oddaja
21.05	Skoraj popolno razmerje, ameriski film, 1979
	Igrajo: Monica Vitti, Keith Carradine, Raf Vallone in drugi
	V Cannes, na filmski festival, pripotuje svetovno znan režiser, skupaj s svojo lepo zeno Mario. Nekdanja igralka naj bi možu stala ob starni v dneh napetega pričakovanja in živčnosti. Tod ona se zaplete v ljubezensko razmerje z mladim ameriskim režiserjem Halom Raymond in...
22.40	Dnevnik
23.00	Slika na sliko
01.05	Sanje brez meja

Hrvaška 2

15.05	TV koledar
15.15	Slika na sliko
15.45	Briljantina, oddaja za mladino
16.25	Cudovite avstralske živali, 4., zadnji del dokumentarne serije
17.15	Ekran brez okvirja
18.15	Namizni tenis
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Festival domoljubnih pesmi, prenos
22.00	Latinica: Me je kdo iskal?
23.00	Cro Pop Rock
23.50	Sportna sobota
00.00	Smrtonosna molitev, ameriski film
01.50	Festival domoljubnih pesmi, razglasitev zmagovalcev

MTV Madžarska

05.30	Vaska TV
06.00	Sončni vzhod, jutranji informativni magazin
08.00	Otroski program
11.00	Sole na vidiku, serija
11.30	Srednjeevropska iniciativa
13.00	Sosedje
13.35	Othello v kraju Gyulaháza
15.10	Risanka
15.30	Srednjeevropska iniciativa, koncert za slovo
17.05	Cas X
17.50	Skrute pokrajine
18.10	Storije
18.30	Kolo sreče
19.10	Pravljica
19.30	Dnevnik
20.12	5 minut proze
20.25	Kumara, politična solata
22.50	Extralarge, italijanska krimiserija
22.20	Pop rock
22.35	Nocni program, vmes ob 1.55 Indijanci, it. film

NBC NBC

10.00	Rolonda
11.00	Super prodaja
12.00	Porocila
13.00	Antarktika, dokumentarec
14.00	Ameriska hokejska liga
15.00	Golf
16.00	Mojstri na ledu
18.00	Danes
19.00	ITN novice
19.30	Ushuaia
20.30	Skozi cas
21.30	Govoreci jazz
22.00	ITN
22.30	Vecer z Jayom Lenom
00.30	Zlata doba Rock 'n' Rolla
02.30	Zares osebnost
03.00	Najboljše iz Riviere
04.00	Skozi cas
05.00	Enak cas

CNN CNN

14.30	Real News For Kids
15.00	Healthworks
15.30	Moneyweek
16.00	Science and Technology
16.30	Style With Elsa Klensch
17.00	Showbiz This Week
17.30	Diplomatic Licence
18.00	Earth Matters
18.30	Evans and Novak
19.00	World Bussines This Week From London
19.30	Newsmaker Saturday
20.00	Healthworks
20.30	Style With Elsa Klensch
21.00	Your Money
21.30	International Correspondents
22.00	Headline News
22.30	Futurewatch
23.00	Headline News
23.30	Both sides ... With Jesse
24.00	Headline News
00.30	Managing With Lou Dobbs
01.00	Pinnacle
01.30	On The Menu
02.00	The Big Story
02.30	Showbiz This Week
03.00	Larry King Weekend
04.00	CNN World News
05.00	Capital Gang
05.30	Headline News

DISCOVERY

17.00	Nebesne meje, film o letenju
18.00	Nebesne meje, film o pilotih v divjini
20.30	Nebesne meje, film o boju proti požaru
19.00	Nebesne meje, film o balonarjih
20.30	Nebesne meje, film o jadrarju
21.00	Izganjajoči svet, film o plemenu Mursi iz Etiopije
22.00	Detektivi pod drobnogledom, film o privatnih detektivih
23.00	Klasika na kolesih, film o Austinu
00.00	Po letu 2000, oddaja o robotu vrtnarju

SKY NEWS

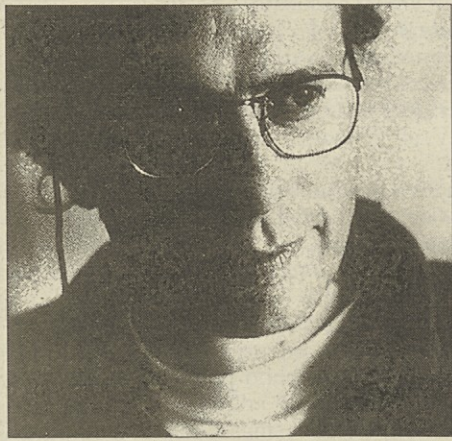
14.30	The Reporters
15.30	Travel Destination
16.30	48 Hours
17.30	Fashion TV
18.00	Live at Five
19.30	Week in Review Uk
20.30	Sportsline
21.00	Sky World News Tonight
22.30	The Reporters
23.30	49 Hours
00.30	CBS Evening News
02.00	Newswatch
02.30	The Reporters
03.30	F.T. West Of Moscow
05.30	Critical Earth
06.00	Newswatch

2/5	TVS 1	23.40
PREPOVEDANO POTOVANJE, nizozemski film, 1993		

Rezija: Peter Delpout

Igrajo: Joseph O'Connor Roy Wardin drugi
Leta 1941 odkrijejo v neki ribiski irski vasi-
ci ladijskega mizarja, ki je pripovedoval, da
je edini preživeli s skrivnostne ekspedicije
na Južni tečaj davnega 1905 leta. J. C. Sulli-
van, tako je mizarju ime, naj bi se takrat
vrkal na ladjo Hollandija, ne da bi vedel,
kam je ladja pravzaprav namenjena. Slo je
za skrivnostno ekspedicijo, o kateri ni bilo
kasneje nikjer prav nič napisanega. Sulli-
vanovi pripovedi ne bi nihče verjel, če ne bi
razpolagal s filmskim materialom, ki so ga
med ekspedicijo posneli in kaze neznana
bela prostranstva, ki so jim odpirala tvega-
no raziskovanje neznanega, skrivnostnega
in seveda tudi nevarnega.

KANAL	20.35
SPLOŠNA PRAKSA, avstralska nanizanka, 23. del	

Rezija: Graham Thorburn

Igrajo: Michael Craig, John McTernan in drugi
Julie je presrečna, ko ji Kate Mawson pove, da je
noseča. To je že njen tretji poskus, da bi dobila
otroka, toda po čudnem spletu okoliščin se ji tudi
ta poskus, žal ponesreči...

TVS1	22.40
INSPEKTOR MORSE angleška nadaljevanka, 1/18	

Igrajo: John Thaw, Kevin Whately, Geoffrey Palmer, Lisa Harrow, Geraldine James in drugi
John Thaw se kot priljubljen visji inspektor Mor-
se z oddelka za umore policije v znamenitem
univerzitetnem mestu Oxford vrača z novimi za-
pletenimi in nenavadnimi primeri.
Da je inspektor Morse tako priljubljen, je brez
dvoma v veliki meri prispeval tudi John Thaw.
Prepričljivo in prijetno igra policista, ki je pogo-
sto siten in cemerjen in se rad znasa nad svojimi
narednikom Whatelyjem, ki ga osomost in nestr-
pnost pogosto zapeljeta k napacnim sklepom.
Pogosto ima težave z nadrejenimi, ker se pri ne-
popustljivem iskanju resnice ne drži vedno
predpisov ali ne kaže potrebnega spoštovanja,
kadar preiskuje v tako imenovani boljši družbi.
Očitke in grožnje sefa mora poslušati tudi v pr-
vem primeru, ko poizveduje o akademskih kro-
gih.

TVS 1	17.10
SVET NARAVE, angleška plz serija, 9. del	

Eno izmed sedmerih čudes sveta narave so bar-
vita srečanja plamencev. Zberejo in plodijo se
sredi enega najbolj negostoljubnih jezer na svetu.
V velikem tektonskem jarku v vzhodni Afriki ži-
vijo plamenci v vročih, grenkih in strupenih vo-
dah - starodavnih lužnatih jezerih, ki so jih
ustvarili vulkani. Hranijo se s hranilno in gosto
kaso modrozelenih alg, ki obarvajo njihova krila
blesceče skratno. V antiki so Fenicani to perje
prodajali kot feniksova peresa, ki dajejo večno ži-
vljenje.
Kljub velikemu številu in blesčecemu videzu ze-
lo malo vemo o njih in o njihovem težkem boju
za plodišča. Kamera spremlja potovanje ptic, ko
se selijo z enega na drugo v verigi lužnatih jezer,
skupaj plešejo in se bahavo razkazujejo v pripra-
vah na parjenje. To ni lahko potovanje, kajti luga-
sta jezera so nepredvidljiva. Vode se dvigajo in
upadajo, alge umirajo in jezera lahko presahnejo.
A njihovo dolgo iskanje se konča na jezeru Nar-
ton v Tanzaniji. Narton je najbolj strupeno jezero
v Velikem tektonskem jarku in plamenci se na-
potijo prav na sredino. To je njihovo najpomem-
nejše vzhodnoafriško plodišče in tu gnezdiijo že
vsaj 30 let.

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30,
8.00, 9.00, 10.00, 12.00,
14.00, 17.00, 18.00, 23.00
Poročila; 19.00 Dnevnik;
6.50 Dobro jutro, otroci;
7.00 Jutranja kronika; 8.05
Sobotna raglja; 9.30 O je-
ziku; 10.05 Kulturna pano-
rama; 11.00 S knjižnega
trga; 12.05 Na današnji
dan; 12.10 Naši poslušalci
čestitajo; 13.00 Danes do
13-ih; 13.20 Obvestila;
14.05 Poslušalci čestitajo;
15.00 Radio danes, radio
jutri; 15.30 Dogodki in od-
mevi; 17.05 Aktualni mo-
zaik; 18.15 Večerni utri-
nek; 19.45 Lahko noč,
otroci; 20.00 5x5 v živo;
22.30 Informativna odd. v
tujih jezikih; 22.40 Igra;
23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30,
9.30, 10.30, 11.30, 12.30,
14.30, 16.30, 17.30 Poroči-
la; 19.00 Dnevnik; 7.00 Ju-
tranja kronika; 8.00 Po-
slovne zanimivosti; 8.30
Sobotni val; 8.40 Kalendar
prireditve; 9.45 Sobotna
akcija; 11.30 Novice, ob-
vestila; 13.00 Danes do
13-ih; 14.00 Glasbene
zelle; 16.35 Popevki ted-
na; 17.50 Šport; 19.00
Večer z J. Webrom; gost,
koncert, country.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00,
11.00, 12.00, 13.00, 14.00,
18.00, 22.00 Poročila; 8.10
Glasbena matineja;
10.05 Zgodnja dela; 11.05
Jazz, blues...; 13.05 Izbrali
smo; 14.05 Izobraževalni
program; 15.00 Moreske
in moteti; 15.30 Dogodki
in odmevi; 16.05 Baletna
glasba; 16.40 Umetni sve-
tovi; 17.00 Glasbeni arhiv;
18.05 Roman; 18.25 Gla-
sbeni cikel; 19.30 Fausto-
vo pogubljenje; 22.30
Znamenite priliture; 23.55
Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 -
98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3
- 107,6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30,
14.30 Poročila; 12.30,
19.00 Dnevnik; 6.30 Ju-
tranjik; 7.30 Pregled tiska;
7.40 OKC obveščajo;
7.45 Evergreen; 8.00 Mo-
dri val; 9.15 Planinska po-
stojanka; 9.45 Du jesi!, za-
bavno in humorno; 10.45
Sobotna terenska akcija;
11.30 Turistična poročila;
12.00 S terena; 12.30
Opoldnevnik; 13.00 Te-
renska akcija; 13.40 Pet
zvezdic; 14.10 Okno v
svet; 14.45 Zanimivost;
15.30 Dogodki in odmevi
- prenos RS; 16.00 Glasba
po željah; 16.45 Popold-
ne na MV; 17.30 Primorski
dnevnik; 19.00 Dnevnik;
19.30 Športni pr. MV.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30,
13.30, 14.30, 16.30, 17.30
Poročila; 7.15, 12.30,
15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00
Almanah; 6.45 Prireditve;
8.05 Horoskop; 8.40 Te-
lefonski kviz; 9.00 Pred-
naše mikrofoni; 9.50 Izbi-
rali ste; 10.00 Pregled ti-
ska; 10.05 E. Galletti;
10.35 Souvenir d'Italy;
11.00 Kulturne aktualno-
sti; 11.45 Dorothy ed Ali-
ce; 12.00 Ballo è bello;
13.00 Glasba po željah;

14.00 Narečna odd.;
14.50 Single tedna; 15.00
Redazione teen; 16.00
Modri val; 18.45 Rigatoni;
20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

7.00-11.00 Dej nehi no;
8.00 Horoskop; 9.30 Kam
danes; 10.15 Novice;
11.05 Notranjsko-kraški
mozaik; 12.00 BBC Novi-
ce; 13.55 Pasji radio; 14.00
13 ožigosanih; 15.00 Vo-
deni program; 16.30 O
kulturi; 17.30 Angleščina;
19.15 Novice; 19.25 Vre-
me; 20.00 Stampeado;
22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenj-
ska včeraj, danes, jutri;
5.30 Dobro jutro; 7.40 Pre-
gled tiska; 10.40 Informa-
cije, zaposlovanje; 12.00
Mali oglasi; 12.30 Osmrtni-
ce, zahvale; 13.00 Pe-
sem tedna; 15.30 Do-
godki in odmevi; 16.20
Pesmi tedna; 19.30-24.00
Večerni - Večno mladi.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00,
14.00 Poročila; 17.00,
19.00 Dnevnik; 6.05 Kme-
tjski nasveti; 6.15 Horo-
skop; 6.45 Pregled tiska;
7.00 Kronika; 10.05 Otroški
studio; 10.30 Top 17;
12.05 Sestanek starejših;
13.00 Slovensko-bistrška
panorama; 14.10 Od
Ptuja do Ormoža; 15.00 iz
Slovenskih gorič; 15.30
Dogodki in odmevi; 16.00
Železi ste; 17.30 Osmrtni-
ce, obvestila; 17.40 Radio
express; 19.30 Športna so-
bota; 21.00 Lestvica za-
bavnih melodij; 22.00 Zr-
calo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

11.00 Curriculum vitae;
14.30 Kinoburger; 17.00
RO: La Squadra; 18.00
Radio Ropot!; 19.00 TB: Fi-
gure 8 (ROVA x4); 20.30
Latino Ghost (glasba Ka-
rabskih otokov).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnev-
nik; 8.00, 10.00, 14.00,
17.00 Poročila; 7.20 Do-
bro jutro po naše, vmes
Kalendar in Pravljica; 8.00
Deželna kronika; 8.10 Kul-
turni dogodki; 8.40 Revi-
val; 9.15 Filmi na ekranih;
9.25 Potpuri; 10.10 Kon-
cert; violinist A. Barilli, pia-
nistka A. Fanfoni; 11.30 Iz
Dopisnic z najbližjega
vzhoda; 11.40 Znani an-
samblji; 12.00 Krajevne st-
varnosti; Ta rozajanski
glas; 12.30 Glasba za vse
okuse; 12.45 Zborovska
glasba; 13.20 Glasba po
željah; 14.00 Deželna kro-
nika; 14.10 Nedliški zvon,
nato Glasbeni predah;
15.00 Tu 362875, z vami
kramlja S. Verč; 17.00 Kul-
turna kronika; 17.10 Mi in
glasba; Mladi izvajalci;
18.00 Mala scena: Sre-
brez potnega lista (J.
Povše, 3. nad.); 18.30
Slov. lahka glasba; 19.20
Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poroči-
la; 10.00 Foyer; 15.00 Gla-
sba po željah; 19.00 Mor-
ski val.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do
pesmi, od srca do srca.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

07.00 Video: Weekend Alternative; 10.00 The Wor-
st Of Most Wanted; 10.30 Cik - cak šov; 11.00 Vel-
ika slika; 11.30 Hit List Uk; 13.30 First Look; 14.00 Vi-
deo; 17.00 Dance; 18.00 Velika slika; 18.30 MTV
News - Weekend Edition; 19.00 Evropski Top 20;
21.00 Unplugged; 23.00 Firs Look, pon.; 23.30 Cik -
cak šov; 02.00 The Worst Of Most Wanted; 02.30
Chill Out Zone; 04.00 Nočni video

SKY ONE

16.00 Daddy Dearest; 16.30 Tretja kompanija;
17.00 Dogodivščine Brisco Countryja ml.; 18.00
Parker Lewis ne more izgubiti; 18.30 Konjeniki;
19.00 Rokoborba; 20.00 Space Precinct; 21.00 The
X Files Reopened; 22.00 Cops I; 22.30 Cops II;
23.00 Zgodbe iz kript; 23.30 Seinfeld

PRO 7

11.55 Parker Lewis; 12.50 Superman - Loisine in
Clarkove pustolovčine; 13.45 Potovanje na dno
morja, pon.; 15.35 Pro Movie; 16.05 Herkules, itali-
jski zgodovinski film, 1982; 19.00 Risanke; 19.55 Po-
ročila; 20.15 Mikrokozmos, am. zf film, 1987; 22.30
Smrtonosno orožje, ameriški akcijski film, 1986;
00.35 Poročila; 00.45 Maščevalec, ameriški film,
1886; 03.40 Oceanska pustolovščina; 04.25 Poroči-
la; 04.35 Bonanza

PREMIERE

15.10 Nogomet; 17.55 S snemanja filma Na ognje-
ni črti; 19.50 48. filmski festival v Cannesu; doku-
mentarni film; 20.15 Receptor, am. komedija,
1993; 21.50 Pobeg v Las Vegas, ameriški triler,
1993; 23.15 Na ognjeni črti, ameriški triler, 1993;
01.30 Intrige poželenja, ameriški triler, 1992;
02.15 Nomadi, ameriški film, 1985; 05.25 Eksitus,
ameriški film, 1993; 06.55 Benny in Joon

SAT 1

12.55 Catwalk - skupina hoče na vrh, 7/29 del
ameriške hum. serije; 13.50 Cagney in Lacey;
16.50 Pojdi na vsel; 18.00 Nogomet; 19.30 Kolo
sreče; 20.15 Steinerjeva glasbena parada;
22.00 Ohoho moški; 23.00 V znamenju dvoj-
čka, danski erotični film, 1975; 00.40 Osumljen
umora, kratki film

EUROSPORT

08.30 Rugby; 10.00 Olimpijski magazin; 11.30
Boks, ponovitve; 14.00 Dirke s tovornjaki; 15.00
Rugby, ; 18.30 Formula 1, prenos svetovnega
pokala: Wales - Japonska in Anglija - Argentina;
19.30 Formula 1, posnetek iz Monaca;
19.30 Formula 3; 20.00 Golf; 22.00 Formula 1,
posnetek iz Monaca; 23.00 Rugby, posnetek;
00.30 DTM; 01.00 Mednarodni motošport

RTL

11.55 Princ z Bel - Alra; 12.25 Full House; 13.00 For-
mula 1; 14.10 Kdo je tu šef?; 15.45 Knight Rider;
16.45 Beverly Hills 90210; 17.45 Melrose Place;
19.10 Mini Playback Show; 20.15 Sanjska poroka;
22.00 Boks; 23.30 Boks Ekstra; 00.40 Kickboxer USA,
ameriški akcijski film

RTL 2

12.45 Povej resnico, am. film, 1946; 15.05 Risanke;
16.45 Sedem otrok, ponovitev ameriškega pusto-
lovskega filma, 1975; 18.25 Lady Godiva, ameriški
pustolovski film, 1955; 20.00 Poročila; 20.15 Dvoboj,
am. triler, 1971; 22.00 Moz s kosilnico, am. fantazijski
film, 1991; 00.05 Končno maščevanje

SKY MOVIES

15.00 Age Of Treason, ameriški film, 1980; 17.00
Wild In The Country, ameriški film, 1961; 19.00 The
Secret Garden, ameriški film, 1993; 21.00 Prelude
To A Kiss, ameriški film, 1992; 23.00 Hot Shots! Part
Deux, ameriški film, 1993; 00.30 Emmanuelle 7;
01.55 Sworn To Vengeance, ameriški film, 1993

MOVIE CHANNEL

15.00 T Bone 'N' Weasel, ameriški film, 1992; 17.00
The Gift Of Love, am. film, 1993; 19.00 Teenage
Mutant Ninja Turtles III, ameriški film, 1992; 21.00
Betrayal Of Trust, ameriški film, 1993; 23.00 The
Music Of Chance, ameriški film, 1993; 00.40
Whispers in The Dark, ameriški triler, 1992; 02.25
Young Lady Chatterley, ameriški triler, 1993; 03.50
Tony And Nancy, ameriški film, 1994

FILMNET +

12.00 With The Hostile Intent, ameriški film, 1993;
16.00 Murder Between Friends; 18.00 The Fugiti-
ve, ameriški film, 1993; 20.10 Coneheads, ame-
riška komedija, 1993; 22.00 Pure Country, ameri-
ški film, 1992; 00.10 Creademaster, erotika;
04.00 Key Exchange

SUPER CHANNEL

05.30 Poročila; Gospodarstvo; McLaughlinova
skupina; Hello Austria, Hello Vienna; Europa Jo-
urnal; Video moda; X press zabava; Rolonda;
Super Shop; Antarktika, dokumentarni film;
14.00 Šport, hokej na ledu, golf, gimnastika;
18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Ushuaia;
20.30 Detalline; 21.30 Govorimo o jazzu; 22.00
Novice; 22.30 The Tonight Show; 23.30 Pozno
zvečer z Conan O'Brienom; 00.30 Zlata leta
Rock 'n' Rolla; 01.30 The Tonight Show

DSF

12.00 Hattrick; 12.45 Moto Šport; 12.45 Motošport;
14.30 Hattrick; 16.00 Goro D'Italia; 20.15 Moto-

šport; 20.55 Hattrick Espanol; 22.50 Wrestling; 23.45
Bikini Open; 00.15 Motošport; 01.15 Direktno; 01.30
Wrestling; 02.25 Bikini Open

VOX

16.30 Amerikanec v Parizu, ponovitev filma; 18.20
Džungla in savana; 18.45 Zakuoma, dokumentar-
ni film; 19.15 Živa divjina; 20.15 Inspektor Wexford
posreduje; 22.00 Spiegel TV special; 23.50 Smrto-
nosni ples, ameriški triler, 1990; 01.30 Nedolžni s čr-
nimi dušami

TNT

20.00 High Barbaree, am. film, 1947; 22.00 Above
And Beyond, am. film, 1952; 00.10 The Girl And
The General, am. film, 1967; 02.00 Battle Of The VI;
03.50 Tomorrow We Live

3 - SAT

17.00 Indijančeva volja, ameriški vestern, am. film,
1980; 18.45 Svetovna dediščina, Dunajska secesi-
ja; 20.15 La Perichole; 22.35 Od razvaline do pos-
tmoderne; 00.25 Šport

ZDF

13.05 Ta teden; 15.20 Dr. Mag.; 15.40 Zgubite mili-
jone; 17.50 Sodeluj; 18.00 Schwarzwaldska klinika,
nadaljevanka; 19.00 Danes, vreme, 19.25 S srcem
in smrčkom; 22.00 Aktualni športni studio; 23.20
Polnočna akcija

FILMNET

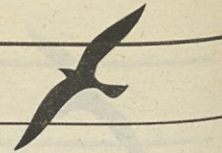
14.00 Comme in Spinner, ameriška komedija;
18.00 Nezvesto tvoja, ameriški film, 1984; 20.00
Zbujen pred nevarnostjo, ameriški triler, 1994

CARTOON NETWORK

06.00 Dotik modrega med zvezdami; 06.30 Sa-
dežovi; 07.00 Jutranja ekipa; 08.00 Kremenčko-
vi otroci; 08.30 Scooby Doo, kje si?; 09.00 Yo-
gijev lov za zakladom; 09.30 Richie Rich; 10.00
Dinozaver Dink; 10.30 Sadežovi; 11.00 Biskvitki;
11.30 Heathcliff; 12.00 Svetovne risanke; 13.00
Vrtni v Bedrock; 13.30 Dotik modrega med
zvezdami; 14.00 Yogi medved in prijatelji; 14.30
Popajev lov za zakladom; 15.00 Kapitan Planet;
15.30 Scoobyjeva olimpiada; 16.00 Sharky &
George; 16.30 Bugs & Daffy nočoj; 17.00 Dete-
ktiv Palec; 17.30 Ed Grimley; 18.00 Top Cat;
18.30 Scooby Doo, kje si?; 19.00 Jetsonovi;
19.30 Kremenčkovi

TV 5

16.10 Geniji v kratkih hlačah; 17.15 Lunapark; 17.45
Vprašanje za prvaka; 18.15 7 dni v Afriki; 18.30 Po-
ročila; 19.30 Belgijska poročila; 21.30 Festival; 21.55
Poročila; 22.40 Gledališče

SOČA SOBEMA / V TREH SEZONAH IZ D V C1 LIGO

Večletno sestavljanje zdaj popolnega mozaika

Uspeh je tudi sad sodelovanja - S. Cotič zapušča trenersko mesto

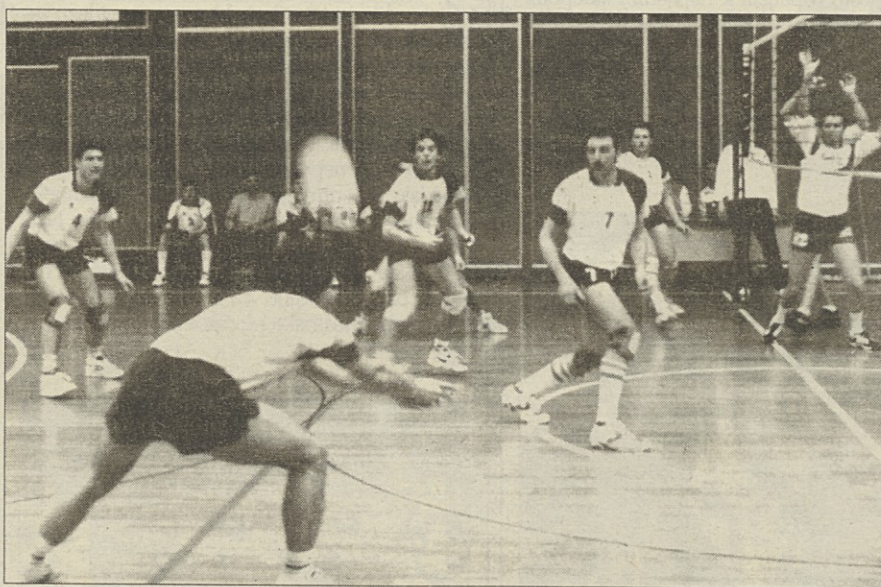
Soca Sobema je prav gotovo tisto naše odbojgarsko društvo, ki je letos doseglo najodmevnejši rezultat. Skok iz deželnih lig v državno C1 ligo predstavlja namreč pravi podvig, poudariti pa je treba tudi način, kako so sočani ta uspeh dosegli, saj ni bila njihova zmaga skoraj nikoli v dvomu. Matematično napredovanje so tako dosegli že pet kol pred koncem prvenstva, izgubili so samo dve tekmi in na lestvici prehiteli drugouvrščeni Vivil za 10 točk, Buio za 12, Pred četrtim pa imajo že 18 točk prednosti. Poudariti je treba tudi dejstvo, da je to že drugo napredovanje Cotičeve ekipe v treh sezonah.

»Z razpletom sem seveda presenečen, saj nisimo ne jaz ne društvo nactovali takega uspeha, čeprav smo se zavedali, da imamo po prihodu Lutmana in Ferija kompetitivno ekipo,« je priznal trener-igralcec **Stefan Cotič**. »Pred prvenstvom se je namreč zdelo, da bo prvenstvo precej zahtevno, saj se je nekaj ekip, na primer Faedis, Buia, Vivil in Prevenire, okrepilo z igralci, ki so nastopali v B2 ali C1 ligi. Zato sem bil na začetku bolj previden in smo začeli prvenstvo, da naredimo čim lepši vtis. Potem pa so bili rezultati dobri, navdušenje pa se je iz kola v kolo večalo. Po prvem delu pa smo začeli resno misliti na napredovanje.«

Težkih trenutkov tudi letos ni manjkalo, vendar so jih sočani vse premostili brez večjih težav. Ze v prvem kolu se je tako

poškodoval Lutman, med prvenstvom so potem sledile poškodbe Brainija in Ferija, vendar je ekipa vedno reagirala in se naprej dosegala odlične rezultate. Cotič tako ne pozablja na nekatere težke tekme, ki bi jih lahko zgubili. Tako na primer tekme z Maniagom, Prevenirejem in derbi z Olympio. »Na tistih tekmah nam je predvsem izkusnja pomagala, da smo sli skozi brez večjih težav. Sesterko smo namreč predvsem preko sodelovanja z ostalimi društvami vsako leto dograjevali, letos pa je bil s prihodom Lutmana in Ferija mozaik popoln,« pravi Cotič.

Po velikem navdušenju in praznovanju pa se mora društvo zdaj soočiti tudi z novimi problemi. Tega se zaveda tudi predsednik društva **Marjan Cernic**, ki je povedal, da so nekaj težav že rešili, nekaj problemov pa je ostalo še odprtih. Reseno je vprašanje pokrovitelja, saj je društvo se za naslednje leto obnovilo s sodelovanjem s podjetjem Sobema, ki je priskočila društvu na pomoč, saj se bodo stroški v naslednjem letu znatno povečali.

Sočani so si napredovanje zagotovili že pet kol pred koncem

Najbolj pereče pa ostaja vprašanje trenerja. Po petih letih namreč zapušta to mesto Stefan Cotič. »Glavni razlog za to odločitev je v tem, da nisem opravil trenerskega izpita druge stopnje, poleg tega pa sem začutil tudi potrebo, da se umaknem. Mislim, da je po petih letih bolje, da pride nov trener, ki prinese tudi nov način dela, pa tudi za igralce bi bil to nov izziv. Sam sem z opravljenim delom zelo zadovoljen, saj sem s to ekipo

v petih letih dosegel dve napredovanji, kar je lepo zadoščenje,« je svojo odločitev komentiral Cotič, ki pa bo se ostal pri ekipi kot pomožni trener.

Kdo bo v naslednji sezoni vodil mostvo pa še ni znano. Društvo išče slovenskega trenerja, vendar nima veliko možnosti, v bistvu pa ostajata zdaj dva kandidata: Franco Drasic ali Vojko Jakopič.

Glede igralskega kadra so v glavnem potrjeni vsi igralci. Nekaj problemov imata se Lutman in Feri, saj je prvi precej zaseden z go-kartom, drugi pa študira v Trstu, v kratkem pa bi moral tudi na služenje vojaškega roka. Do možnih okrepitev pa bi lahko prišlo le v sklopu sodelovanja z ostalimi goriskimi društvami. Trenutno pa je gotovo le to, da se bo ekipi pridružil mladi Matej Makuc, ki bo drugi podajalec v ekipi, saj je bil doslej Tomšič edini po-

dajalec. »Vse skupaj pa bi radi uredili do konca junija,« pravi Cernic.

V naslednji sezoni bo seveda edini cilj obstanek v ligi, saj bo večina igralcev prvič nastopala v tej kategoriji. Po Cotičevem mnenju bo morala ekipa naslednje leto biti bolj konstantna in si ne bo smela dovoliti pavz. Osnovnih stvari se ne bo smelo več zgrešiti, saj bodo drugače nasprotniki vse to izkoristili. Izboljšati pa bo treba tudi obrambo.

Čeprav je pogled društva že nekaj časa uprt v prihodnost, se za sočane letosnja sezona še ni zaključila. Čaka jih namreč še finale deželne pokala, ki bi moral biti v Buii v nedeljo, 4. junija. To bo se ena priložnost za Sočo, da potrdi svojo premoč, ki ni bila v prvenstvu praktično nikoli vprašljiva in tako z novim uspehom krona izredno sezono.

SOČA SOBEMA / OCENE

Igralci so se zlasti odlikovali z borbenostjo in resnostjo

Trener Stena Cotič je na našo prošnjo ob koncu sezone podal kratko oceno o igri in delu igralcev, s katerimi se je Soca Sobema prvič povzpela do državne C1 lige.

Ales Klede: s Petejanom odlično sprejemal, tako da skozi celo sezono nismo imeli težav v tem elementu. Zelo je napredoval v obrambi, predvsem proti koncu prvenstva.

Daniele Braini: tako kot Ales je precej napredoval v obrambi. Zelo pošten, je dal vedno vse od sebe. Med sezono si je poškodoval glezenj in je nekoliko zaostal, potem pa je tudi to nadoknadil. V vlogi centra se je izmenjeval z Muscauom.

Mitja Feri: izredno delaven, pred napori in problemi se ne ustavi. Med prvenstvom je nosil glavno breme v napadu, saj je v kritičnih trenutkih moral on zabiti žogo na tla. Odlikuje se z dobrimi napadi iz druge linije.

Marko Tomšič: stalno spodbujal in bodril soigralce. Ponavadi se govori več o tolgacijah, toda tokrat zasluži na posebno pohvalo, saj je ekipo odlično vodil. Ker je bil edini podajalec in ni imel ustrezne menjave, si ni smel nikoli dovoliti pavz.

Damjan Lutman: tudi on je stalno spodbujal igralce, da niso izgubili koncentracije in da so se navadili, da je pomembna vsaka točka. S svojo izkušnostjo je kraljeval na mreži, presenetil pa me je v obrambi, kjer je pobiral veliko žog.

Diego Petejan: s Kledetom je bil pravi stebber v sprejemu, zelo pa se je izkazal tudi v napadu. Mislim, da ima se velike rezerve, predvsem v bloku.

Franco Muscau: po mojem je pravi talent za odbojko, saj ima odlično odziv, močan udarec in dober blok. Skoda, da je talent tudi pri glasbi, tako da smo ga večkrat pogresali, predvsem proti koncu sezone.

Livio Mucič in Igor Cotič: sam bi jih morda lahko večkrat poslal na igrišče, saj nista nikoli zatajila. Na igrišču sta vedno dala vse od sebe in upravičila zaupanje. Kljub temu, da sta manj igrala, pa sta redno trenirala in zaslužita pohvalo za svojo poštenost.

David Pahor: bil je izredno dragocen na treningih, kjer mi je pomagal kot pomožni trener, na tekmah pa je vodil statistiko, kar nam je med tednom tudi zelo koristilo.

»Top scorer« Mitja Feri

Obvestila

PRIMOTOR KLUB

organizira ob priliki VN Italije avtobusni izlet v Mugello dne 11. junija 1995. Vse informacije telefonsko na številkah 228292 (Jasna / 18.00-19.00) in 228641 (Andrej / 18.00-20.00).

SPDT- Mladinski odsek

obvešča, da je izlet na Visarje v nedeljo, 28. t. m. Informacije na tel. št. 55180 ali 229463. Vabljeni!

JK CUPA

sporoča, da je v teku vpisovanje v sledece JADRALNE TECAJE: od 12. do 23. 6. za letnike 85-88 - celodnevni, od 12. do 23. 6. za letnike 80-86 - popoldanski, od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85-88 - celodnevni, tečaj od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80-86 - popoldanski ter tečaj od 10. do 21. 7. - nadaljevalni ter tečaj Windsurfa: enotedenski tečaj (sobota in nedelja izključena) od 3. do 7. 7. ter od 10. do 14. 7. Prijave sprejemamo na klubskem sedežu v Sosljanskem zalivu vsako soboto od 16. do 18. ure, tel. št. 040/299858.

SK BRDINA

obvešča, da bo vpisovanje za tekmo 4. Kraski bike slalom in vzporedni slalom jutri, 28. t. m. na terezu od 9.15 do 10. ure.

SK DEVIN

vabi vse člane na družabni večer, ki bo danes ob 19. uri na sedežu v Cerovljah. V primeru slabega vremena bo zaključni večer v Domu Alberta Sirka v Križu. Na programu je tudi nagajevanje klubskih tekmovalcev in članov smučarske selekcije ZSSDI Devina in Mladine. Zaradi organizacijskih razlogov prosimo, da se zainteresirani javijo na tel. 220423.

GORIŠKI POKAL / FINALE

V 1. tekmi Cormons gladko premaal Naš prapor

Naš prapor - VBL Cormons 0:3 (11:15, 4:15, 9:15)
NAS PRAPOR: Devetak, Gulin, Kovic, Boškin, Sosol, Paulin, Mikluš, Sfiligoj, Cevdek.

V prvi finalni tekmi za odbojgarski Goriski pokal (tekmovanje je za mladince in mostva 1. divizije razpisala goriska odbojgarska zveza) je Naš prapor potegnil proti Krmincanom krajši konec. V treh setih je zbral vsega 24 točk in ga torej na povratni tekmi, ki bo prihodnjo sredo ob 20.30 v Krminu, čaka skoraj nemogoča naloga.

Pokazalo se je, da je VBL Cormons za gorisko sesterko letos resnično nepremagljiva ovira. Sesterki sta se doslej pomerili že štirikrat in vsakič so zmagali Krmincani. V pokalu dvakrat z 2:1, v prvenstvu pa s 3:2 oziroma 3:0.

Začetek srečanje je obetal tokrat srečnejši razplet, a vodstvo Našega prapora (9:5) je bilo zal kratkocasn. Gostje so po sporni sodnikovi odločitvi hitro nadoknadili zaostanek in osvojili prvi set, v preostalih dveh pa niso imeli večjih težav, da ukrotijo slovenske odbojksarje.

»Igrali smo slabo. Posebno zanič je bil protinapad, s katerim nismo dosegli niti točke. Premalo smo si želeli zmagati, vseeno pa bomo na povratni tekmi poskusili presenetiti nasprotnika, ki ni po mojem mnenju prav nič boljši od nas,« je bled nastop Našega prapora komentiral trener Sandro Legiša, ki upa, da enako razmislijo tudi igralci.

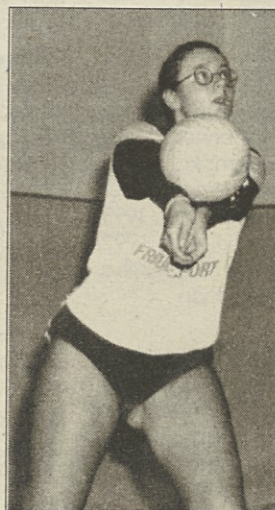
MLADINKE / V GRADIŠČU

Na memorialu M. Bressan tudi šesterki Bora in Sloge

Jutri Koimpex proti Asfjr, Bor Friulexport pa z Juvenilio

Na kakovostnem odbojgarskem memorialu »Magda Bressan« za mladinke (letnik 1977 in mlajše), ki ga že vrsto let prireja Torriana iz Gradišca, bosta tudi letos sodelovali šesterki Bora in Sloge. Turnir vsako leto pridobiva na veljavi. Letos bo na njem sodelovalo kar devet mostev, ki jih je organizator razdelil v tri skupine s po tremi ekipami. Med njimi so trije deželni finalisti: deželni prvak Fincantieri, Sangiorgina in Bor ter deželni prvak med deklkami Juvenilio.

Danes in jutri bo v Gradišču in Bagnarii Arsi na sporedu izločilna faza. Ekipa iz vsake skupine se bodo pomerile med sabo po sistemu vsaka proti vsaki na dva zmagana seta. V polfinalu, ki bo v petek, 9. junija

Borova mladinka Tanja Pitacco (Foto KROMA)

v Romansu, se bo, poleg seveda zmagovalcev vsake skupine, uvrstila tudi najboljša med drugouvrščenimi ekipami. Finalni tekmi za 1. in 3.

mesto bosta v soboto popoldne, 10. junija v Gradišču.

V Bagnarii Arsi bodo jutri igrane borovke in slogasice. Koimpex se bo ob 10.30 pomerila z ekipo ASFJR iz Cedada, sledilo pa bo srečanje med Borom Friulexport in domačo Juvenilio. Obe naši ekipi bosta v areni tudi popoldne. Nasprotnik slogasice (17.00) bo Fincantieri, borovk (18.30) pa Vivil.

Sestava izločilnih skupin je sledeča:

Skupina A: Bor Friulexport, Juvenilio in Vivil.

Skupina B: Koimpex, Fincantieri, ASFJR.

Skupina C: Torriana, Tarcento, Sangiorgina.

Prehodni pokal imajo v rokah borovke, ki so zmagale na lanskem izvedbi.

JADRANJE / DP V BENETKAH

Arianna Bogatec ima naslov že v bistvu v rokah

Danes konec DP - Z zmago tudi vozovnica za Atlanto

Arianna Bogatec bo danes osvojila svoj 7. naslov državne prvakinja v razredu evropa in dosegla glavni cilj, ki si ga je zadala pred letošnjo jadransko sezono: uvrstitev v italijansko olimpijsko reprezentanco, ki bo prihodnje leto sodelovala na olimpijskih igrah v Atlanti v Združenih državah Amerike. Na državnem prvenstvu v Benetkah bodo namreč danes na sporedu zadnje regate, toda prednost Sirenine jadralka je že tako velika, da je praktično nemogoče, da bi jo še kdo lahko prehitel.

Po četrtku, ko zaradi pomanjkanja vetra niso mogli izvesti niti ene regate, je včeraj pihal

vzhodnik s hitrostjo 7 do 8 vozlov in tako so v vseh razredih lahko izvedli po dve regati. Bogatecva ni imela problemov in lahko povsem mirno čaka na današnje zadnje preizkušnje.

V podobnem položaju kot Bogatecva sta tudi Colon (soling) in Ivaldi (470), mdatem ko v razredu finn poteka boj med Vaccarijem in Devotijem, ki pa ima že v zepu vozovnico za OL. Včeraj sta v bistvu padli tudi odločitvi v razredih star in laser. V razredu laser je Francesco Bruni izkoristil diskvalifikacijo Negrija zaradi prehitrega starta, v razredu star pa sta Chieffi in Sinibaldi praktično neulovljiva.

KOŠARKA / DRUGA FINALNA TEKMA PLAY OFFA V C1 LIGI

Jadran TKB bi lahko že nocoj proslavljajal napredovanje v B ligo

Tekma bo ob 19.30 na Alturi - Jadranovci so letos že trikrat premagali Servolano in so tudi nocoj favoriti - Latte Carso morda tudi brez Ažmana

Otroci so med najglasnejšimi navijači združene ekipe (Foto Balbi/Kroma)

Zadnja etapa jadranskega »Gira«? Nocoj ob 19.30 se bosta Jadran in Servolana, najboljši ekipe letošnjega kosarkarskega prvenstva C1 lige, četrtič v teku sezone in drugič v končnici pomerila med seboj, lahko pa bi bilo tudi zadnjic. Jadranovci so namreč osvojili prvo tekmo in za uvrstitev v B ligo potrebujejo samo še eno zmago, Servolana nocoj nima izbire. Če želi ostati v teku za napredovanje v B ligo mora nujno prvič letos premagati naso združeno ekipo. Po tem, kar sta ekipi pokazali na prvi tekmi in po zadnjih vesteh, da bo Servolana ponovno igrala v nepopolni postavi, brez Tonuta in Monticola, je Jadran nesporen favorit, saj ima na svoji strani bolj homogeno moštvo in dosti več izkušenosti.

Tokrat smo za napoved zaprosili trenerja Servolane Rogelia Zovatta: »Jadran je še enkrat potrdil, da je boljši od nas, tako da je nesporen favorit tudi nocoj. Mi se bomo seveda borili kot levi, saj bi bilo tudi lepo, da bi se vse odločilo v tretji tekmi. Moram pa biti iskren in priznati, da so naše možnosti res minimalne. Ob Tonutu in Monticolu, ki bosta spet morala slediti tekmi s tribun, je sedaj pod vprašajem tudi Azman, ki je dobil močan udarec v misico na nogi in se ne vemo, če bo lahko sploh igral. Na drugi strani igrača nas čaka »super«? Jadran, ki lahko igra na zelo visoki ravni in, kljub vsemu našemu trudu, mu ne moremo priti do zivega. Prva peterka je brezhibna, vsi so zelo solidni v obrambi in nevarni v napadu. Ob tem pa je bil na prvi tekmi odločilen Samec, ki je prevesil tehtnico na stran Jadrana. Kar pa mi je najbolj všeč, je igra, ki jo zna Jadran prikazati, tako da sem sam zaploskal nekatere njihove akcije. O Vite-

zu enostavno nimam besed, Arena je odlični obrambni igralec, poglavje zase pa je Oberdan. Tehnično je zelo podkovan, Vatovec pa ga je izoblikoval v odličnega playmakerja in B liga bi lahko bila zanj celo premalo, če bi se znal spremeniti v pravega profesionalca. Rauber in Pregarc sta ze vrsto let protagonista Jadranskih podvigov.«

Kratek pogovor smo izpeljali tudi s Petrom Azmanom, bivsim borovcem in jadrancem, ki letos igra za Servolano.

Na prvi tekmi nisi prišel do izraza, saj te je tvoj bivši soigralec in vrstnik Christian Arena odlično pokrival...

Christian je zelo dobro opravil svojo nalogo, udarec v misico pa je močno pogojeval mojo igro.

S tribun so te mladi jadranci navijači zafrkavali, ker naj bi zapustil Jadran. Si jih slisal?

Slisal sem jih in se nasmešnil, saj so bili otroci. Zalostno pa je, da je bilo občasno slišati zaljive pripombe kakšnega starejšega navijača. To me boli, saj sem zapustil Jadran, ker takrat nisem prišel v postev za naslednjo sezono.

Jadranovci upajo, da ne boš nocoj ponovil tekme, ki si jo odigral proti Don Boscu...

Zaradi poškodbe sploh nisem treniral in ne vem, če bom sploh lahko igral.

Jadran se bo moral za B ligo primerno okrepiti. Misliš, da si tudi ti na seznamu možnih kandidatov?

To ni odvisno od mene, vprašanje moras postaviti Vatovcu.

Marino Azman je predsednik Bora, navijač Jadrana in tvoj oče. Kako sledi temu play offu?

Navija zame in za... Jadran. Vanja Jogan

NAMIZNI TENIS / PRVENSTVO TREH BENEČIJ

Kras s številnim zastopstvom

Zgoničanke bi se morale še posbej izkazati pri dekletih

Bocenski deželni odbor s sodelovanjem namiznoteniskega društva Lana, organizirata konec tedna prvenstvo Treh Benečij v absolutni kategoriji. SK Kras pošilja na prizorišče precejšnje število svojih predstavnic in dva moska predstavnika. Urnik te velike sportne manifestacije predvideva nastop veteranov (Sonja Milic) in mladinskih kategorij (Katja Milic, Vanja Milic, Nina Milic, Martina Milic, Kristina Stubelj, Barbara Santini, Gorazd Milic) danes (sobota) s pricetkom ob 15. uri.

Jutri ob 8. uri, bodo na vrsti tekmovanje absolutne kategorije. Tu bodo prišli do izraza naslednji Krasovi pingpongasi: Igor Milic, Ana Bersan, Vanja Milic, Katja Milic, Sonja Milic in Martina Milic posamezno, v dvojicah pa bodo nastopili: Igor Mi-

lic-Gianni Franzolini (Rangers Udine), Ana Bersan-Katja Milic in Vanja Milic-Sonja Milic. Za zmagovalce so predvideni pokali in gastronomske kosarice. Upajmo, da si bodo Krasovi predstavniki priskrbeli v uvrstitvami tudi dobro popotnico iz Zgornjega Poadizja. (J.J.)

Turnir »Top 12« v Cagliariu odpadel

Ana Bersan, ki si je pridobila pravico do nastopa na tekmovanju dvanajstih najboljših v Italiji Top 12, z uvrstitvijo med prvih osem na predhodnem turnirju druge kategorije v Alassiu, ne bo odšla v Cagliari, kjer bi se moral ta turnir odvijati. Top 12 v Cagliariu je odpadel zaradi premajhnega števila prijav. J.J.

NOGOMET / NAJMLAJŠI

Bora Farco se bo pomeril še na deželni ravni

Najmlajši nogometaši Bora Farco in sicer vratarja Jas Gregori in Andrej Hrovatin ter vezni igralec Marko Berce so bili izbrani v pokrajinsko reprezentanco Trsta, ki nastopa na mednarodnem turnirju, ki ga organizira tržaško društvo Olimpia in ki poteka na Opčinah. Poziv v pokrajinsko vrsto predstavlja za vse tri lepo zadostjenje, istočasno pa je to tudi priznanje nogometni sekciji Bora Farco za kakovostni mladinski igralski kader, ki so ga uspeli pri-

praviti trenerja Zezelj in Babuder v teku leta. Predvsem pa to potrjuje pravilnost politike združevanja na področju mladinskega nogometa.

Ekipa Bora Farco bo jutri, ob 10.30 v Bazovici gostila ekipo Paludeseja iz Latisane. Gre za dodatne tekme za deželni naslov najboljših ekip, ki gojijo samo mladinski nogomet. V isti skupini je se ekipa San Odorico iz Sacileja, pri kateremu bodo naši nogometaši gostovali v nedeljo, 4. junija. (d.gr.)

KOŠARKA

Danes in jutri Borov turnir za dečke

V organizaciji KK Bor bo danes in jutri kosarkarski turnir za dečke, na katerem bodo poleg Borove nastopile še ekipe Don Bosca B, Poggia B in Sokola.

SPORED

DANES. Ob 15.30: Sokol - Don Bosco B, 17.00: Bor - Poggia B.

JUTRI. Ob 9.30: finale za 3. mesto; ob 11.00: finale za 1. mesto.

Vse tekme bodo v telovadnici v Ulici Caravaggio v Trstu.

Minibasket - Trofeja Zini Polet - Poggi 29:62 (17:29)

POLET: Starec 4, Schillani, Iskra, L.Milic, Malalan, D.Milic 2, Rebecchi, Ferfolja 23 (1:4), Cibic, Vatho; voditelj Vremec.

V zadnjem kolu letošnje izvedbe trofeje Zini so poletovci po pričakovanju zgubili s Poggijem. Vremcevi fantje so v prvi četrtini izkoristili boljšo postavbo in povedli s 17:8, nato pa so bili gostje boljši tekmeč, čeprav so se mladi poletovci dobro upirali. (VJ)

JUTRI / V ORGANIZACIJI SK BRDINA

V Velikem Repnu Kraški bike slalom

Jutri bo s pricetkom ob 10. uri pri nogometnem igrišču v Velikem Repnu 6. Kraski bike slalom, pol ure po tem tekmovanju pa bo na vrsti še vzporedni bike slalom za »Trofejo Lea Motorbikes«.

Tekmovanje, ki bi moralo biti v nedeljo, 21. t.m., so zaradi slabega vremena prenesli na jutri in bo za naslednje kategorije: baby sprint (moski in ženske, letnik 1986 in mlajši), miski (m, z 1984/85), dečki (m, z 1983/82), naraščalniki (m, z 1981/80), mladinci (m, z 1979/76), člani (m, z 1975/61), amaterji (1959/60), dame (1960 in starejše), veterani (1955 in starejši). Organizator te manifestacije, ki je tudi na prejšnjih izvedbah zabeležila velik uspeh, je SK Brdina z Opčin.

Za kategoriji baby sprint in miske bo proga krajša. Tekmovalci teh kategorij in dečkov se ne bodo udeležili vzporednega bike slaloma. Na le-tem pa bo nastopilo prvih 16 najbolje uvrščenih za moske in prvih 8 za

ženske v kategorijah naraščalnikov, mladincev, članov, amaterjev, dam in veteranov. Točke za društveno lestvico bodo dodelili po tabeli T3 pravilnika FISL.

Organizator pričakuje množično udeležbo. Na lanski izvedbi je nastopilo 100 tekmovalcev, letos pa upajo, da bodo presegli to število. Vpisovanja so se sicer končala sinoči, interesi pa se lahko vsejo se pol ure pred startom slaloma. Predvideno je bogato nagrajevanje; ki bo pol ure po končanem vzporednem bike slalomu. Nagrajeni bodo namreč prvi trije uvrščeni v vsaki kategoriji in prvih pet uvrščenih društev. Zmagovalcem tako v moski kot ženski kategoriji pa bodo poklonili licno trofejo.

Danes se torej v Velikem Repnu obeta zares zanimivo tekmovanje v tej, sicer mladi sportni panogi, ki pa ima tudi pri nas zelo veliko privrženecv. Naj omenimo tudi, da zaradi varnosti organizator priporoča vsem nastopajočim rabo varnostne celade.

KOLESARSTVO

Jutri spet Gorica - Trst - Portorož

V organizaciji društva Pedale iz Gorice bo jutri na sporedu že 12. mednarodna kolesarska dirka Gorica - Trst - Portorož, ki je dolga 100 km, namenjena pa je vsem kolesarjem, moskim in ženskam, aktivnim tekmovalcem in amaterjem v starosti od 15 do 65 let. Dirka nima izrazito tekmovalnega značaja, saj bodo priznanja prejeli vsi nastopajoči, nekateri (najmlajši in najstarejši udeleženci na primer) pa še posebna priznanja, ki ga bo prejelo tudi zmagovalno društvo.

Dirka se bo začela ob 10. uri na Korzu Italija v višini hišne številke 49, pot pa bo nato kolesarje vodila skozi Gardisce, Trzic, Sesljan in Trst proti državnii meji s Slovenijo na Skofijah. Po slovenskih cestah bodo kolesarji peljali mimo Koprja, Izole in Pirana, cilj pa je v Portorožu, kjer bo sledilo nagrajevanje vseh sodelujočih in najboljših ter najbolj številnih društev.

domači šport

Danes

Sobota, 27. maja 1995

KOŠARKA

MOSKA C1 LIGA - FINALE »PLAY-OFF«
19.30 v Trstu, na Alturi: Servolana Latte Carso - Jadran TKB
MOSKA D LIGA
18.30 v Nabrezini: Sokol Warm - Accli Ronchi; 18.45 v Dolini: Cicibona Mingot - Grado

PRVENSTVO »POMLAD«
18.15 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas Ts - Dom

NOGOMET

CICIBANI

17.30 na Proseku: Primorje - Esperia

ODBOJKA

1. MOSKA DIVIZIJA

18.00 v goriskem Kulturnem domu: Nas prapor - Fosalon, 20.30 na Opčinah: Körting - Le Volpi
TRŽASKI POKAL
16.00 v Repnu: Sloga - Volley club

Jutri

Nedelja, 28. maja 1995

NOGOMET

ZA PRESTOP V PROMOCIJSKO LIGO

16.30 v Ronkah: Sovodnje - Zaule

ZA PRESTOP V PROMOCIJSKO LIGO

17.00 v Bazovici: Zarja - Azzanese

ZA OBSTANEK V 2. AL

17.00 v Bagnarii Arsa: Bagnaria Arsa - Primorec

KOŠARKA

MOSKA D LIGA

11.00 v Trstu, telovadnica »Suvich«: Scoglietto - Kontovel

TENIS

ITALIJANSKI ŽENSKI POKAL

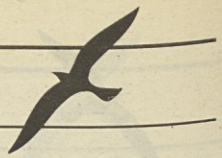
15.00 na Padricah: TC Triestino - Gaja B

ITALIJANSKI MOSKI POKAL

9.00 na Opčinah: TC Obelisco - Gaja

GORSKO KOLESARSTVO

10.00 v Repnu: IV. Kraski bike slalom

KOLESARSTVO / 78. KROŽNA DIRKA PO ITALIJI

HOKEJ NA LEDU / KONČNICA V NHL

Švicar Richard kronal beg z etapno zmago

V skupni uvrstitvi še naprej vodi Tony Rominger - Tudi na ostalih mestih brez sprememb - Mario Cipollini odstopil

Pascual Richard je na zmagovalnem odru (Telefoto AP)

NOVICE

Rydmark podpisal za LA Kings

LOS ANGELES (STA/AP) - Švedski hokejist, član prvoligasa Malmöja in švedske državne reprezentance, Daniel Rydmark bo v prihodnjem letu z igral za »Kralje« iz Los Angelesa. Petindvajsetletni Rydmark že pet let igra kot srednji napadalec Malmöja, v letošnji sezoni pa je v 25 srečanjih dosegel osem zadetkov in sedem podaj. Losangeleskim »lovcem« na nadarjene mlade igralce je Rydmark vzbudil pozornost že leta 1989, ko so ga tudi izbrali v šestem krogu »drafta«.

Filippini in Sanchez v polfinalu

BOLOGNA (STA/APA) - V četrtfinalu teniškega turnirja v Bologni z nagradnim skladom 303.000 dolarjev sta včeraj slavila Spanec sanchez, ki je premagal rojaka Burilla in Urugvajec Filippini, ki je ugnal Ceha Dosedela.

Izidi - osmina finala: Schaller (Avt/1) - Wilander (Sve) 6:4, 6:1; Alamai (Mar) - Boetsch (Fra/5) 6:4, 7:5; Rios (Čile) - Furlan (Ita/8) 6:4, 7:6; Philippoussis (Avs) - Carbonell (Spa) 6:4, 7:6; četrtfinale: Filippini (Uru) - Dosedel (Čes) 6:4, 7:6 (7:2); Sanchez (Spa) - Burillo (Spa) 6:4, 6:4.

Hrvaška presenetljivo v finalu

DÜSSELDORF (dpa) - V zadnjem krogu predtekovanja svetovnega moštvenega pokala v tenisu v Düsseldorfu z nagradnim skladom 1.8 milijona dolarjev sta zmagi v rdeči skupini zabeležili reprezentanci Hrvaske in Spanije. Tako so se Hrvati, ki so na tekmovalje prišli s povabilom organizatorjev, uvrstili v finale, kjer se bodo pomerili s Švedi. Goran Ivanisevič je v dvoboju proti Rusiji premagal Jevgenija Kafelnikov s 6:4, 7:6 (7:4), Sasa Hirszon pa je presenetljivo ugnal Andreja Cernokova s 4:6, 7:6 (7:4), 6:2. Hirszon je šel 280. igralec na lestvici ATP, Cernokov (številka 44) pa je v drugem nizu napravil štiri zaključne zoge za zmago. Dvojica Kafelnikov - Olhovski je ugnala Ivaniseviča in Sarića s 4:3, 6:1 in 7:5. V drugem dvoboju se je Spanija poslovala od tekmovalja s svojo prvo zmago. Spanci so z 2:1 premagali Nizozemce. Alberto Berasategui je bil boljši od Jacca Eltingha s 6:4 in 6-4, Sergi Bruguera je ugnal Richarda Krajick s 6:1 in 6:4, v dvojicah pa sta Haarhuis in Eltingh premagala Berasateguija in Carlosa Costo s 6:1 in 6:2.

Po porazu doma ima SAK le še točko prednost pred VSV

CELOVEC - Slovenski atletski klub (SAK) je s porazom proti predzadnjemu na lestvici LUV Gradec skorajda popolnoma napravil prednost treh točk in s tem odlične možnosti za osvojitve naslova prvaka in napredovanja v 2. zvezno ligo. Moštvo trenerja Ivana Ramsaka je pred 350 razočaranih navijaci na domačem igrišču izgubilo tekmo proti Stajercem z 2:4, prednost pred drugouvrščeno ekipo VSV iz Beljaka pa se je tako zmanjšala na eno samo točko. Gostje so vodili že 3:0, preden da sta Eberhard (75.) in Lippusch (84.) rezultat zmanjšala na 2:3. V 88. pa je LUV Gradec iz protinapada dokončno odločil tekmo v svojo korist. Na sporedu so se štiri tekne, SAK med drugim tudi se igra proti VSV in to na domačem igrišču. (L.L.)

Vrstni red po 24. kolu: 1. SAK 31, 2. VSV/Beljak 30, 3. WAC 28, 4. Voitsberg 28, 5. Marchtrenk 23, 6. Traun 19, 7. LUV Gradec 19, 8. SV Donau Linz 8.

ROVERETO - Mnogo truda za nič. S tem kratkim stavkom bi lahko strnili dogajanje na včerajšnji etapi gira, ki je predstavljala nekakšno »predjed« za etape v Alpah. 218 kilometrov dolgo etapo od Pieve di Centa do Rovereta je dobil Švicar Pascal Richard pred Kolumbijcem Olivierom Rinconom in Rusom Bobrikom. V skupni uvrstitvi ni prišlo do sprememb in Švicar Tony Rominger se naprej vodi z dobrimi tremi minutami prednosti pred Latvijcem Pjotrom Ugrumovim. Približno 60 kilometrov pred ciljem pa je odstopil Mario Cipollini, ki se je tudi včeraj zapletel v padec. Očitno mu je bilo po četrtkovi diskvalifikaciji to dovolj, da se je odločil, da z dirko ne nadaljuje.

Prve tri ure se ni zgodilo nič pretresljivega, kmalu nato pa se je začel odločilni beg, v katerem je poleg kasnejšega zmagovalca sodelovalo še 14 kolesarjev. Richard je nato zdržal do konca, ob njem pa je vtrajal še Rincon, medtem ko je obema iz ozadja grozil Bobrik. Richard se je pravčasno odločil za zadnji napad in je brez težav slavil.

Danes je na sporedu prva res težka etapa od Trenta do Masocorta v Val Senalesu. Dolga je 240 km in ima tudi dva gorska cilja prve kategorije (Prelaz Pennes in Monte Giovo), pa tudi cilj je v strmini na nadmorski višini 2.004 metre. Visinska razlika med startom in ciljem znaša 1464 m, strmina pa ponekod dosega 12%.

Vrstni red 13. etape (Pieve di Cento - Rovereto, 218 km) : 1. Pascal Richard

(Svi - Mg Technogym) 5 ur 44 minut in 7 sekund, povprečna hitrost 38, 010 km na uro; 2. Oliverio Rincon (Kol) isti čas; 3. Vladislav Bobrik (Rus) + 3; 4. Giuseppe Guerini (Ita) + 26; 5. Mariano Piccoli (Ita) + 48; 6) Davide Rebellin (Ita) + 1:22; 7. Claudio Chiappucci (Ita); 8. Francesco Casagrande (Ita)...15. Toni Rominger (Svi); 19. Pjotr Ugrumov (Lat); 20. Evgenij Berzin (Rus) vsi v času Rebellina.

Skupni vrstni red po 13. etapi: 1. Toni Rominger (Svi - Mapei) 55 ur in 18 sekund, povprečna hitrost 38, 992 km na uro; 2. Pjotr Ugrumov (Lat) + 3:08; 3. Evgenij Berzin (Rus) + 3:16; 4. Francesco Casagrande (Ita) + 3:20; 5. Claudio Chiappucci (Ita) + 5:12 itd.

Detroit in Chicago samo še korak do finala konference

NEW YORK (STA/AP) - Hokejisti Detroita in Chicaga so v končnici severnoameriske profesionalne hokejske lige (NHL) že tretjič zapored slavili in so tik pred uvrstitvijo v finale zahodne konference. Chicago je po podaljsku s 3:2 ugnal Vancouver, medtem ko je Detroit veliko lažje, in sicer s 6:2, opravil s San Josejem.

Srečanje v Vancouveru je odločil Chris Chelios, ki je v 7. minuti podaljska dosegel odločilni zadetek in novo zmago za Chicago. Srečanje so sicer bolje začeli domači hokejisti in povedli v 19. minuti prve tretjine (R. Courtnall). Zanimivo je, da je bil

pri Vancouveru v teh trenutkih izključen G. Courtnall zaradi »visoke palice«, kar pomeni, da so dosegli zadetek z igralcem manj, toda le 15 sekund pozneje, ko so bili domači se vedno številčno oslavljeni, je izenačujoči zadetek za goste dosegel Poulin. V drugi tretjini gledalci niso videli zadetkov, zato pa sta bila nadaljnja dva dosežena v zadnji. Spet so z zadetkom R. Courtnalla povedli gostitelji (53. minuta) in ko je že kazalo, da bodo minimalno vodstvo tudi obdržali do konca tekme, je Craven le 45 sekund pred iztekom srečanja izid izenacil.

V drugem srečanju se domači San Jose ni mo-

gel resneje upirati razigranim hokejistom Detroita, ki so že v prvi tretjini z zadetkoma Shepparda in Kozlova povedli z 2:0. Oba zadela sta bila dosežena v 16. minuti srečanja. Rus Kozlov je nato v drugi tretjini vodstvo povisal na 3:0, dokončna odločitev pa je padla v prvih minutah zadnje tretjine, ko je najprej zadel se en Rus v vrstah Detroita Fedorov (41. minuta), le minuto zatem pa se McCarty. Po visokem vodstvu s 5:0 so gostitelji izid znižali na 2:5 (Whitney v 50. in Makarov v 52. minuti), minuto in pol pred iztekom tekme pa je končni izid na 6:2 postavil Ciccirelli.

KOŠARKA / KONČNICA V NBA

Orlando proti Indiani povedel z 2:0

Srečanje se je odločilo v zadnji četrtini - Zdaj bo dvakrat domačin Indiana

ORLANDO - Tudi na drugi tekmi polfinala NBA je Orlando izkoristil prednost domačega igrišča in se drugič premagal Indiano. Pacersi so se tudi tokrat enakovredno upirali Magicom in bodo v naslednjih dveh tekmah pred lastno publiko skušali izenaciti stanje na 2:2.

Orlando (1) - Indiana (3) 119:114

(2:0 v zmagah; O'Neal 39, D.Scott 25 - 7:10 za 3, A.Hardaway 19, N.Anderson 17; R.Miller 37, Smits 19, McKey 16)

Kot že na prvi tekmi se je vse določilo šele v zadnjih minutah zadnje četrtine. Nizozemec Rik Smits in neustavljivi Reggie Miller sta poskrbela, da je Indiana nadoknadila nekaj točk zaostanka in s košem plavalasega centra tudi prehitela Magicse (109:108) dve minuti in pol pred koncem. Toda takrat se je prava drama začela. Smitsu je odgovoril Shaquille O'Neal, ki je v naslednji minuti dosegel pet točk (kar 17 v zadnji četrtini). S trojko Andersona je Orlando 14 sekund pred

koncem povedel za 5 točk, neukrotljivi Miller pa je z metom iz nemočnega položaja s trojko znižal na 116:114. Do konca je nato ostalo samo še nekaj sekund in Horace Grant je z novo trojko zapečatil usodo Indiane in poskrbel za drugo zaporedno veselje igralcev Orlando.

Shaquille O'Neal je po tekmi govoril predvsem o hladnokrvnosti Andersona: »Nick je le-tos v končnici že večkrat odločil tekmo s trojkami v najbolj kritičnih trenutkih. Zadel je v Bostonu, v Chicagu in

tudi nocoj. Ko je metal, sem bil prepričan, da bo tudi zadel...« Trener Pacersov Larry Brown je bil kljub novemu porazu zadovoljen: »Če bi kak trener ne bil zadovoljen z igro, ki smo jo prikazali na teh dveh tekmah, bi pomenilo, da je z njim nekaj narobe. Vazno je, da se naprej verjamemo v lastne sposobnosti in da igramo, tako kot znamo. Tudi lani smo proti Knicksom izgubljali z 0:2, zatem pa zmagali v naslednjih treh tekmah in to je naš cilj tudi letos proti Orlando.« (VJ)

FORMULA INDY / 500 MILJ INDIANAPOLISA

Največji avtomobilistični spektakel tokrat brez Unserja in Fittipaldija

INDIANAPOLIS - Po skoraj mesec dni trajajočih treningih bo jutri v Indianapolisu že 79. dirka voznikov formule indy, znana pod imenom »Indy 500«. Največji avtomobilistični spektakel na svetu, kot Američani imenujejo to dirko, bo svojevrsten zlasti zato, ker se lanskoletnemu zmagovalcu Alu Unserju ni uspelo kvalificirati za nastop, kar je prvi tak primer v zgodovini dirke. Prvic po letu 1962 se je tudi zgodilo, da na startu ne bo nobenega predstavnika iz klana Unserjev. Al Unser starejši je dirko dobil petkrat, njegov brat Bobby trikrat, »Little Al« pa dvakrat. Da bi bila katastrofa za moštvo Penske, katerega član je Unser, se toliko večja, se na dirko ni uvrstil niti Emerson Fittipaldi, tako da moštvo, ki je lani prepričljivo osvojilo tako Indianapolis kot prvenstvo, na najpomembnejši dirki sezone ne bo imelo predstavnika. Unser in Fittipaldi sta v zadnjih dneh kvalifikacij poskušala vse, da bi se na dirko uvrstila. Od mostva Rahal Hogan sta si celo izposodila dirkalnika, saj je bilo kma-

lu jasno, da Penskejeva šasija za to dirkališče ni primerna. Kako zelo se posamezni tipi dirkalisc med seboj razlikujejo, pove podatek, da sta Fittipaldi in Unser letos že zmagala tako na ulicnem kot ovalnem dirkališču, a v Indianapolisu vseeno nista bila dovolj hitra.

Dirko bo s prvega startnega mesta začel American Scott Brayton, ki je v kvalifikacijah dosegel povprečno hitrost 372.720 km/h. Družbo v prvi vrsti mu bosta delala specialist za velike ovale Nizozemec Arie Luyendyk, ki je to dirko dobil leta 1990, in Kanadčan Scott Goodyear, ki v letošnjem prvenstvu sicer ne nastopa. Najboljši novinec v kvalifikacijah je bil Brazilc Gil de Ferran, ki bo startal kot 20., tudi letos pa bo nastopila Lyn St. James, ki je dosegla 29. cas kvalifikacij. Vsega skupaj bo startalo 33 avtomobilov. Izrazitega favorita za zmago kot običajno v Indianapolisu ni. Dosežki s treningov so lahko samo vodilo, približno tri ure dolga dirka pa je odvisna se od marsičesa drugega. Se kako pomembna je pravil-

na taktika postankov v boksih, saj je med dirko potrebno vsaj šestkrat zaviti po gorivo in sveža kolesa. Ker nobena dirka ne mine brez prekinitev z rumenimi zastavami, je za dirkaca velika prednost, ce mu sicer načrtovan postanek uspe opraviti med eno od takih prekinitev.

Dirkaci se seveda ne bodo borili samo za cast, saj bo zmagovalec prejel cek za dober milijon dolarjev. Poleg tega je razpisana se cela vrsta drugih nagrad. Američani ne bi bili Američani, ce ne bi posebne nagrade razpisali za najpočasnejšega, ki se se kvalificira. Ce temu dirkaču uspe tudi zmagati, bo dobil se dodaten milijon dolarjev. Pet tisoč dolarjev je prejel celo Emerson Fittipaldi, in sicer kot zadnji, ki je izpadel v kvalifikacijah.

Dirka se bo začela ob 5. uri popoldne po našem casu, se prej pa bo 500.000 gledalcev na tribunah priča tradicionalnemu amerškemu ceremonialu s prepevanjem državne himne, pesmi Back Home Again

in Indiana ter sporočilom za dirkace in dirkacico: »Lady and gentlemen, start your engines!« (gospa in gospodje, prižgite motorje).

Startni vrstni red: 1. Scott Brayton (ZDA), 2. Arie Luyendyk (Niz), 3. Scott Goodyear (Kan), 4. Michael Andretti (ZDA), 5. Jacques Villeneuve (Kan), 6. Mauricio Gugelmin (Bra), 7. Robby Gordon, 8. Scott Pruett, 9. Jimmy Vasser (vsi ZDA), 10. Hiro Macusita (Jap), 11. Stan Fox (ZDA), 12. Andre Ribeiro (Bra), 13. Roberto Guerrero, 14. Eddie Cheever (oba ZDA), 15. Teo Fabi (Ita), 16. Paul Tracy (Kan), 17. Alessandro Zampedri (Ita), 18. Bryan Herta, 19. Danny Sullivan (oba ZDA), 20. Gil De Ferran (Bra), 21. Hideshi Macuda (Jap), 22. Bobby Rahal (ZDA), 23. Raul Boesel (Bra), 24. Buddy Lazier (ZDA), 25. Eliseo Salazar (Čile), 26. Adrian Fernandez (Meh), 27. Eric Bachelart (Bel), 28. Christian Fittipaldi (Bra), 29. Lyn St. James (ZDA), 30. Carlos Guerrero (Meh), 31. Scott Sharp (ZDA), 32. Stefan Johansson (Sve), 33. Davy Jones (ZDA). **S. Demšar**

NE ZAMUDITE!

Primorski dnevnik

Ob 50-letnici izhajanja Primorskega dnevnika nudimo tudi tistim, ki še niso naročeni, izjemno priložnost, da postanejo stalni naročniki po ugodni ceni in da si ob tem zagotovijo posebno darilo, knjigo "Primorski dnevnik 1945-1995", ki smo ga ob tej priliki namenili samo našim naročnikom.

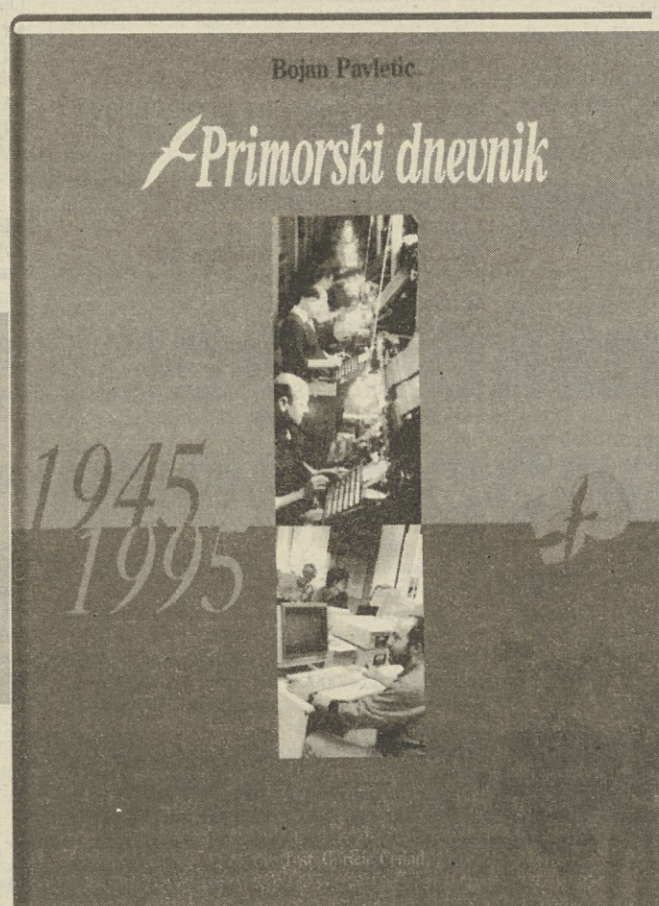
POGOJI:

6-mesečna naročnina (od 1.7. do 31.12.) stane 190.000 Lir.

V juniju pa boste Primorski dnevnik prejemali brezplačno.

Naročila sprejemamo samo na upravi Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 7796600) in Gorici (tel. 533382).

Ponudba velja do konca meseca maja.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V torek, 30. maja, ob 20. uri: B. Slade - OB LETU OSOREJ (SD).

Festival sodobnih odrskih umetnosti
25. maj - 5. junij

V nedeljo, 28. maja, ob 20. uri:

ANATOMIJA ZVERI

režija: JOZSEF NAGY, Francija
prizorišče: CD, Gallusova dvorana

Svet Anatomije zveri je moski, vojaski, borbeni, stsi, v katerem se izmenjuje kri med ljudi in zveri, mi, v katerem se zatrzileta moč in neust.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 27. maja, ob 20. uri:
Jaccard-Schelling-Bertinelli - MESEC-NIKI, za izven.
Gostovanje plesne skupine iz Svice.

V ponedeljek, 29. maja, ob 19.30: J. B. P. Molière - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA, za abonma ponedeljek in izven.

LEVI ODER, tel.: 061/221-511

Danes, 27. maja, ob 22. uri: E. Ionesco - INSTRUKCIJA, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 27. maja, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 27. maja, ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za abonma sobota in izven. Predstava bo se v ponedeljek, 29. maja, ob isti uri, za abonma M in izven.

MALA SCENA MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 27. maja, ob 22.30: L. Wilson - ZAZGI! Predstava bo se v torek, 30. maja, ob isti uri.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950

Danes, 27. maja, ob 19. uri: Leos Janacek - JENUFA. Predstava bo se v torek, 30. maja, ob isti uri. V ponedeljek, 29. maja, ob 15. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. Razprodano!

FESTIVAL PRODUKCIJ GLEDALISKE IN LUTKOVNE SOLE

pri ZKOS GILS KODUM prikazuje 1995:

danes, 27. maja:

DVORANA ZKOS, Beethovnova 5
ob 19. uri: PENZION LOBANJA - 1. del (1. letnik, mentorja Barbara Hieng Samobor in Jan Zakonjski);
DVORANA KINETIKONA, Slovenska 53
ob 21. uri: POZABLJENA VEZA (1. letnik, mentor Ivan Petermelj);
DVORANICA ZKOS, Beethovnova 5
ob 22. uri: HOTELSKE SOBE - 2. del;
ob 23. uri: ZADOSCENJE (1. letnik, mentorica Stanislava Bonisegna);

SENTJAKOBSKO GLEDALISCE,
tel.: 061/312-860

Danes, 27. maja, ob 21. uri:
Jean-Genet - LE BALCON

LGL, tel.: 061/314-962

VELIKI ODER

Danes, 27. maja, ob 17. uri: S. Makarovic - MEDENA PRAVLJICA, za izven.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/25-332

Danes, 27. maja, ob 17. uri: W. Shakespesre - BENESKI TRGOVEC, za abonma Sobota popoldan in izven.

V ponedeljek, 29. maja, ob 11. uri: C. Goldoni-A. Rozman - SLUGA DVEH GOSPODOV, za abonma Cebelica 1. Predstava bo se v torek, 30. maja, ob 10. uri, za abonma Cebelica 3.

KOPER

GLEDALISCE KOPER

III. FESTIVAL PLESA IN GLEDALISCA

Danes, 27. maja, ob 20. uri: KAJ JE NOVEGA? MOLIJE.

MARIBOR

SNG DRAMA, tel.: 062/221-206

Danes, 27. maja, Stara dvorana ob 19.30: E. Albee - KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF, za abonente in izven.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/221-206

V nedeljo, 28. maja, Velika dvorana ob 17. uri: G. Verdi - TRUBADUR, za abonente in izven. Predstava bo se v torek, 30. maja, ob 19.30, za abonente in izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledalisce Rossetti

Danes, 27. t.m., ob 20.30 (red prost) gostovanje Stalnega gledaliska iz Veneta z Molièrovo komedijo »Namisljeni bolnik«. Igrajo Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Antonio Salinas. Režija Jacques Lassalle. Predstava v abonmaju: odrezek st. 5. Predprodaja je v teku.

Ponovitev jutri, 28. t. m., ob 16.00 (red druga nedelja) - zadnja ponovitev.
Urniki blagajne gledaliska: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Gledalisce S. Pellico(Ul. Ananjan 5/2)

Danes, 27. t.m., ob 20.30 bo skupina studentov Zavoda združenega sveta »Italiana Drama« uprizorili »Dnevnik Ane Frank« , v

režiji Petra Samaranayake. Vstop prost. Večje skupine se lahko predcasno najavijo telefonsko g. Paoli na št. 3739111.

Gledalisce Miela

Niz prireditve Ipermiela: V ponedeljek, 29. t.m., ob 21.00 - Film »Naravni morilci« (ZDA 1994) Olivera Stona, igrajo Woody Herrelson, Juliette Lewis, Robert Downey jr., Tommy LeeJones.

V torek, 30. t.m., ob 21.00 - Film »Smoking« (Francija 1993) in v sredo, 31. t.m., ob 21.00 - »No smoking« (Francija 1993) Alaina Renaissa. Igrajo Sabine Azéma in Pierre Arditi.

TRZIC

Obcinsko gledalisce - Ecco mormorar l'onde V cetrtak, 1. junija, ob 20.30 koncert ansambla Clemencic Consort.

V torek, 6. junija, ob 20.30 koncert Akademije anticne glasbe iz Moskve.

KOROŠKA

CELOVEC

Koroska hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je ob 20.00 na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v anglescini.
SENTPRIMOZ: v Kulturnem domu bo danes,

27. t. m., ob 20. uri predstava »Marička«. LEDINICE: v Kulturnem domu bo danes, 27. t. m., ob 20. uri koncert ansambla Drava. OBIRSKO: pri jerebu bo danes, 27. t. m., ob 14. uri nagradno keglanje.
DOBRLA VAS: V kulturnem centru bo jutri, 28. t. m., ob 15. uri koncert »Ko nova pesem zazveni«.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

CAFE TEATER, Miklošičeva 1

Danes, 27. maja, ob 22. uri:

ZADNJA SOBOTA - Večer samsonov z Vito Mavrič, maestro Borutom Lesjakom in gostoma Petro Gac-ni (violina) in Brankom Rožmanim (harmonika)

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

V ponedeljek, 29. maja, ob 11. uri: predstavitev monografije ANDREJA JEMCA avtorja dr. Jureta Mikuza.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 27. maja, ob 20. uri: W. Shakespeare - TEMPEST v izvedbi Sex & Violence theatre. Predstava bo se v ponedeljek, 29. maja, ob isti uri.

V sredo, 31. maja, ob 21. uri: pesniški večer ALES STEGER.

INFORMACIJSKI CENTER

MODERNE GALERIJE

V torek, 30. maja, ob 19. uri: ZELMIR KOSCEVIC - Kartografi (predavanje z diapozitivi).

ZEMLJEPISNI MUZEJ SLOVENIJE,

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trg Unità

Drugi Trg Guttenberg - Knjižni sejum bo trajal do nedelje, 4. junija 1995. Jutri, v nedeljo, 28. t. m., dan mladinske knjige.

OPČINE

Dom Brdina (Proseska ul. 109) v petek, 9. junija, ob 20.30 »Mamila: potreba po odvisnosti in potreba po rasti«. Predavala bosta dr. Danilo Sedmak in Dario Grison.

V goriski
Katoliški
knjigarni

RAZSTAVLJA
do 10. junija
DEMETRIJ CEJ

(na sliki, foto Studio
Reportage).

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,
tel.: 061/222-815

V sredo, 31. maja, ob 19.30: 49. LETNI KONCERT AKADEMSKEGA PEVSKEGA ZBORA TONE TOMSIC STUDENTSKE ORGANIZACIJE UNIVERZE V LJUBLJANI.

GALERIJA TIVOLI

V torek, 30. maja, ob 19. uri: koncert SVAVA BERNHARDSDOTTIRA, MATIJA SARCA, ANDREJA JARCA in IGORJA SKERJANCA.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V Galeriji CD je do 10. junija na ogled razstava portretov in keramike (1947-1969) PICASSO & MADAME Z.

MODERNA GALERIJA

Razstava izraelskega umetnika ZVIJA GOLDSTEINA je na ogled do 11. junija.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2

Razstava MILJENKA in MAJE LICUL je na ogled do 6. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik KLEMENTINA GOLJA je na ogled do 28. maja.

GALERIJA COMMERCE,

Einspielerjeva 6

Razstava pastelov in akvarelov MAJE PAIC - KVEDER je na ogled do 2. junija.

KI - CENTER KRIZANKE

Razstava PUBLIKACIJ IN PREDSTAVITEV IZDELKOV ZNANSTVENO - RAZISKOVALNEGA DELA FILOZOFSKE FAKULTETE V LETU 1994.

IDCO, Igriska 5

Razstava ANDE KLANCIC - Zracna cipka je na ogled do 6. junija.

GALERIJA PIC LEK

Razstava olj, akrila in slik na svili KATJE BOLCINA-NAGELSCHMIED je na ogled do 16. junija.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava JOZETA BARACHINIJA je na ogled do 1. junija.

KUD FRANCE PRESEREN,

tel.: 061/332-288

Dokumentarna razstava NISEM MISLIL POSTATI VODJA... JOSIP BROZ TITO V MOSKVI LETU 1937.

GALERIJA SOU KAPELICA,

Razstava kiparja DARIJA KREUHA je na ogled do 31. maja.

ZALOZBA MLADIKA, Subiceva 10

Razstava MALI MALARJI je na ogled do 1. junija.

KI CENTER KRIZANKE,

Trg francoske revolucije 7

Razstava PUBLIKACIJ IN PREDSTAVITEV IZSLEDKOV ZNANSTVENO - RAZISKOVALNEGA DELA FILOZOFSKE FAKULTETE V LETU 1994 je na ogled do 3. junija.

CELJE

21 MEDNARODNI MLADINSKI
PEVSKI FESTIVAL
do 28. maja

SLOVENSKA FILHARMONIJA

V nedeljo, 28. maja, ob 11. uri: koncert PIHALNEGA ORKESTRA.

NOVA GORICA

FRANCISKANSKI SAMOSTAN

KOSTANJOVICA

Danes, 27. maja, ob 20. uri: VECER IZBRANIH NARODNIH IN UME-

TNIH PESMI. Nastopa TRZASKI OKTET.

SEŽANA

KC SRECKA KOSOVELA

Danes, 27. maja, ob 17. uri: revija godalnih, komornih in pihalnih orkestrrov primorskih glasbenih sol.

VELENJE

KC IVANA NAPOTNIKA

Danes, 27. maja, cerkev sv. Martina, ob 19. uri: koncertna masa mesanega pevskega zbora SANCTA FAMILIA (Nizozemska).

FJK

TRST

Gledalisce Verdi - Dvorana Tripicovich

V cetrtak, 8. junija (red A) premierska predstava opere G. Donizettija »Ljubezenski napoj« (L'Elisir d'amore). Predprodaja vstopnic in rezervacije od torka, 30. t. m. dalje.

Blagajna dvorane Tripicovich: 9-12, 16-19.

Avditorij Muzeja Revoltella

V ponedeljek, 29. t. m., ob 18. uri recital sopranistke Stefanie Donzelli. Vstopnica 5.000 lir.

Gledalisce Miela

Danes, 27. t. m., ob 21. uri večer posvečen mladim glasbenikom. Nastopili bodo »Jimmy Joe & The Youngs«, »Tam Tam Radio« in »Transilvania«.

Pivovarna Forst

V ponedeljek, 29. t.m. finalno srečanje »Minifestivala trzaske popevke«.

Laboratorij P - bivsa umobolnica Trst

vabi v nedeljo, 28. t.m., ob 22. uri na koncert skupine »2227« iz Ljubljane ob izidu zadnjega CD. Ob 20. uri bo otvoritev razstave grafitov, plakatov, stripov in fotografij ter predvajanje videospotov skupine Strip Core.

OPCINE

Prosvetni dom

Danes, 27. t. m., ob 20.30 celovecerni koncert MPZ Tabor pod naslovom »Pesem za vas«. Dirigent prof. Sveto Grgic.

DOBERDOB

Obcinski park

Danes, 27. t. m., ob 19.30 koncert Pihalnega orkestra Kras, solistov in DZ Jezero. Jutri, 28. t. m., ob 18. uri koncert Godbe Viktor Parma iz Trebc, Obcinske godbe iz Turjaka in Godbe Rossini iz Castions di Strada.

nik: 11.00-12.30, 15.00-18.00.

GORICA

Kulturni dom: do 31. t.m. razstavlja svoja dela slikar Oskar Beccia.

Galerija Katoliske knjigarne: do 10.6. je na ogled razstava slikarja Demetrija Ceja.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od delavnikih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA CELOVEC

Dezelna galerija: Do 18.6. je na ogled razstava del Aloisa Köchla in Bernharda Cella. Hisa umetnikov: na ogled je razstava del Brigitte Kordine in Huberta Matta. Kunstforum(Villacherstrasse 8/II): do 3.6. je na ogled razstava del Rudija Stanzla.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrc, risb Marca Pogacnika in skulptur Egona Rubina.

JEDILNIK

Za vsak dan

Ponedeljek: spinacna juha, zapečeni rezanci s skuto, berivka
Torek: kostna juha z vlivanci, rizota z lignji, rdeca pe-sa v solati
Sreda: golazeva juha, palačinke s sirom, kompot iz su-hega sadja
Cetrtek: krompirjeva rulada z mesnim nadevom, se-stavljena solata
Petek: cvetačna juha, rižev narastek, gosti sok
Sobota: goveja juha z zdrobovimi žličniki, sesekljan ze-lenjavni zrezek, paradižnkova solata, jabolka v omle-tnem testu

Nedeljsko kosilo

goveja juha s špinacnim ponvičnikom, piščanec po baskovsko, zelena solata, ananasova torta

Pišanec po baskovsko je spanska specialiteta, ki jo pripravljamo nekaj več časa, je pa zelo okusna in lju-biteljev perutnine ne bo razočarala. Za stiri osebe vzame-mo dober kilogram težkega piščanca, 800 g paradi-znikov, 2 zeleni, sveži papriki, 2 srednji čebuli, 3 stroke cesna, 5 žlic olivnega olja, pol skoledice vroče kokosje juhe (lahko uporabimo jušno kocko), žličko soli, nože-vo konico grobo mletega črnega popra, žličko sladke paprike, 250 g podolgovatega riža
Piščanca operemo, osušimo in razrežemo na osem ko-sov. Paradižnike olupimo in zrežemo na četrtine; pa-priko razpolovimo, očistimo in zrežemo na rezine. Če-bulo in cesen zrežemo na kocke. Kose piščanca z vseh strani zlato opečemo na segretem olju, dodamo čebulo in cesen in prazimo, da čebula postekleni, dodamo paradižnike, papriki, zalijemo z juho, posolimo in po-popramo ter v pokriti posodi na majhni vročini pol ure dusimo. Riž oplaknemo, dobro odcedimo in oprazimo na žlici olja. Prilijemo dvojino količino slane vode in ga v pokriti posodi kuhamo 20 minut, potresemo s sladko papriko in premešamo. Naložimo ga v servirno skledo, nanj pa meso in zelenjavo.

Ananasova torta

4 jajca stepamo z metlico za sneg in počasi dodajamo 150 g sladkorja ter eno vrečko vanilijevega sladkorja, dokler ne dobimo penaste kreme. Pomesamo in prese-jemo 100 g moke, 50 g gustina, pol žličke pecilnega praska in ob počasnem mešanju dodajamo pripravlje-ni kremi. Vmes vmesamo se 30 g raztopljenega surove-ga masla. S testom napolnimo model za torto, katere-ga dno smo prej premazali z masco in potresli z mo-ko. Pecemo 20 minut pri temperaturi od 180 do 200°C. 4 do 5 rezin ananasa iz konzerve razrežemo na maj-hne kose, 3 rezine pa zrežemo na stiri dele. Veliki žlici soka dodamo 1/4 l vode. 40 g gustina zmesamo s 4 žli-cami ananasovega soka. Dodamo z vodo zmesanemu soku, ki smo ga zavreli. Gladko zmesamo, pustimo, da se krema ohladi, in ji dodamo na kosčke zrezan ana-nas. Trdo stepeno smetano pomesamo s sladkorjem in polovico dodamo ohlajeni kremi. Biskvit po dolgem dvakrat razrežemo, pokapamo z rumom, namažemo s kremo in pokrijemo. Strani in površino torte namaže-mo s stepeno smetano in obložimo z ananasom ter okrasimo s smetano. Namesto ananasa lahko uporabi-mo tudi drugo sadje iz kompota, sok kompota pa pri kuhanju kreme z Gustinom. Zdaj je že čas, da porabi-mo vloženo sadje, saj bo kmalu na voljo sveže. Prav gotovo je kje zdaj v omari se kaksen kozarec marelic ali breskev, ki jih lahko uporabimo namesto ananasa. Dobro so tudi jagode v kompotu; za okras pa vzemimo nekaj svežih.

REKLI SO O HRANI

Popoln okus

Pesnik Franz Werfel (1890-1945), ki je v svo-jih delih oznanjal paci-fizem in se zavzemal za spostovanje med ljudmi in narodi, se je zelo re-sno ukvarjal tudi z mo-drovanjem o jedi in s kuhinjsko metafiziko.

V svojem delu Zvezda nerojenih je razpredel globokoumna razmislja-nja: Vsaka jed, ki jo zau-zijemo, ima dvojni po-men. Najprej je dožive-tje za naš okus, potem pa zadosti telesno potre-bo po kalorijah. Dožive-tje okusa je odvisno sa-mo od bistva jedi, zado-sčenje potrebe pa od njenih sestavin. Med bi-stvom in snovjo je ne-dvoumen filozofski raz-locek, kajti snov je pac-samo snov, bistvo pa je preoblikovana snov, snov povzdignjena na potenco ideje.

O tem, kaksna naj bo »snov, povzdignjena na potenco ideje«, so si mnenja zelo deljena. Za nekatere se začne dobra hrana sele pri ostrigah, kaviarju in prefinjeno zacinjeni gosji pasteti, za druge pa je že krompir v oblicah s svežim ma-slom, pripravljen cisto po domače, pravi užitek. Srečen je, kdor lahko uživa v obeh smereh, in sicer vsako ob svojem času. Tisti, ki ima izu-rjen okus, bo užival pre-proste jedi s prav tolik-snim veseljem kakor naj-bolj pretanjene kuharske umetnine. Menda je Werfel tudi dejal, da »tu-di na tem področju z va-jo lahko dosežemo veli-ko«. Samo redki srečne-zi pa imajo »popoln okus«, ki je prav tako nevsakdanji kakor v glasbi »popolni posluš«.

ZAČIMBNE RASTLINE

Nepogrešljiv ščepec vonja in okusa

Janež - prijatelj krvi

Janež - pimpinella ani-sum - je enoletna rastlina iz družine kobulnic. Nje-gova pradomovina sta Egipt in Mala Azija, zdaj pa ga gojijo skoraj po vsej Evropi.

V antiki je bil janež pri-ljubljeno domače zdravi-lo. Opisovali so ga kot prijatelja krvi in mu pogo-sto rekli kar »krvno zeli-sče«, ker zmanjsuje krva-vitve iz nosu, sečevodov, maternice in pomirjuoce vpliva tudi na crevesje ter zavira dirsko in grizo. V kuhinji uporabljamo jane-zeva semena, cela in zmleta. Imajo sladkast okus, ki je precej močan in vsiljiv, zato moramo bi-ti previdni pri uporabi.

Uporabljamo ga predv-sem za pripravo peciva in posebnih vrst kruha, za sladke narastke in pudin-

ge, pa tudi za nekatere vr-ste nežnejše zelenjave, na primer mlad grah ali ko-renček. Nepogrešljiv je pri pripravi čajev za ublaži-tev trebušnih in črevesnih težav. Seveda pa ne gre brez janeža pri pripravi janeževih upognjencev.

Janeževi upognjenci

Potrebujemo: 3 jajca, 120 g sladkorja, 100 g moke, cel janež za po-sip, malo olja in moke za pekač.

Jajca penasto stepemo, dodamo sladkor in stepa-mo naprej, da dobimo kremasto maso. Narahlo ji primesamo moko. Z žli-čko polagamo testo v maj-hne kupčke na namaščen in pomokan pekač. Ko se kupčki razlezejo, jih po-tresemo z janežem in spe-čemo v pecici, segreti na

200 stopinj. Ko ob robo-vih rahlo porjavijo, so pe-čeni. Se tople poberemo iz pekaca in vsakega po-sebej upognemo cez ku-halnico. Ko se ohladijo, otdrjijo. Hranimo jih v do-bro zaprti skatli.

(Pim. anisum) Janež

Vitamini

Nasa prehrana mora vsebovati tudi vitmine, čeprav jih potrebujemo v majhnih količinah. Če kaksnega vitamina v hrani primanjkuje, nastopi bolezen, imenovana avitaminoza. Če pa kaksne-ga vitamina v hrani ni v zadostni količini, se pojavi slabša odpornost organizma, poslabša se de-lovna storilnost, nastopi utrujenost in brezvoljnost. Prevelike količine vitaminov, navadno v obliki vitaminskih preparatov, pa povzročajo hipervitaminozo.

Začnimo pri : VITAMIN A

kje	pomen	bolezni zaradi pomanjkanja
- ribe - jetra	- pospešuje rast - zvečuje odpornost proti nalezljivim boleznim	- zastoj v rasti - hujšanje
- mleko in mlečni izdelki - jajčni rumenjaki	- skupaj z vitaminom D - jamci za pravilno gradnjo kosti potreben za dober vid	- kurja slepota - sušenje roženice
- koruza - korenje - pesa - paradižnik - ohrovt - zelje - spinaca - marelice - breskve - melone itd.		- izpadanje las

Dobro je vedeti, da je vitamin A občutljiv na kisik, zato mora biti pri kuhanju živil posoda pokri-ta. Veliko tega vitamina se izgubi pri prazenju in pečenju.

Rubriko je pripravila: Katarina Lavs

Pijače - takšne in drugačne

Fizzi

so zmesane sumece pijace iz ledu, beljaka, limoninega soka, sladkorja ali sirupa in alkohola. Tem sestavi-nam primesamo se peneče vino ali sifon. Namesto beljaka lahko upora-bimo tudi celo jajce. Serviramo ta-koj. Kozarec za fizz mora biti visok, ozek, na tankem peclju ali tudi kelih na močnejšem peclju s široko čašo.

Fizz s šampanjcem

1 kozarček limoninega soka, 2 žli-cki sladkorja, 1 kozarec penečega vi-na, 6 do 8 kock ledu (beljak za fizz s sampanjcem opustimo). Vse sestavi-ne nekaj sekund mesamo z elektri-čnim mešalnikom, zlijemo v kozarce in dodamo peneče vino.

Praznični fizz

1 kozarček limoninega soka, 2 žli-cki sladkorja, 1 kozarček konjaka, 1 beljak, pol kozarčka sladke smeta-ne, 5 do 8 kock ledu. V mešalnik damo najprej malo zdrobljenega le-du, precejen limonin sok, sladkor, konjak, smetano in beljak. Nekaj se-kund mešamo z električnim meša-likom. Zlijemo v kozarce, dodamo sifon in kocke ledu.

Fizz po mornarsko

1 kozarček limoninega soka, 1 žli-čko sladkorja, 1 1/2 kozarčka belega ruma, 1 beljak in 8 do 10 kock ledu nekaj sekund mesamo z električnim mešalnikom; zlijemo v kozarce, do-damo sifon in rezino limone.

SOPHIA LOREN

V kuhinji z ljubeznijo⁽⁸⁾

Namesto lovorovega venca špageti z lovrorom

Moram priznati, da se mi je zamenjava zdela posreče-na in zato sem hotela dobiti recept. Zapsila sem ga in vam ga z veseljem posredu-jem, da se boste lahko pre-pricali o cudoviti aromi lo-vora v omaki, s katero boste lahko zacinili spagete.

V kozici segrejte za 6 oseb 4 žlice olja in za oreh ssuro-vega masla. V segreti masco-bi popražite eno ali dve sre-dnej veliki čebuli, ki ste jih na drobno narezali.

Ko čebula zarumeni, do-dajte se 300 g olupljenih paradižnikov, ducat lovoro-vih listov, sol, poper, ki ste ga pravkar grobo zmleli in pol žličke cimeta. Pustite kuhati deset minut, tako da se zmesajo rzalične arome. Iz tega nastane sijajna, neo-bičajna omaka, s katero boste lahko zacinili 600 g spagetov.

O mojem prvem srečanju z avocadom

Ko sem pršla prvič v Zdru-zene države, da bi snemala film, sem sla stanovat v sijajno vilo režiserja Charlesa Vidarja na Beverly Hills. Tam sem se prvič srečala z avocadom, tem radodarnim sadežem, in sem ga prvič tudi jedla. Vrt jih je bil poln in med listi mi je vsak dan mezikalo na desetinein desetine avocadov... in jaz sem jih nabirala. Med različnimi nasveti in recepti ameriskih prijateljev sem poskusala ka-kor običajno izbrati najboljsega in mu dodati nekaj svojega. Ko je avocado ravno prav zrel, ga razpolovite, mu odzimate pe-cke, v vdolbinico pa spustite polno žličko tele omake: zme-sajte olje, nekaj kapljic aroma-tiziranega kisa, gorčico in sese-kljan petersilj. Količine sesta-vin so odvisne od vašega oku-sa. Tako pripravljene avocade postavite v hladilnik in ponu-dite hladne.

Foto: Secchiarolli

KUHARSKI SLOVARČEK

V kuharskih receptih pogosto naletimo na izraze, katerih pomen nam je manj znan, se pa v mednaro-dni kuhinji večkrat uporabljajo. Nekaj smo jih zbrali in na kratko opisali.

HHHH

Hladetina

Meso vsebuje med drugim tudi klejaste snovi, ki jih je največ v telecijh nogah, svinjskih parkeljcih, svinjski kozi, teleciji in svinjski glavi in kokosjem me-su. To je beljakovinasta snov, ki se s kuhanjem izlu-sci v juho in je lahko prebavljiva. Ko se ohladi, se str-di v zolcasto tvarino in ob tem veze veliko količino tekočine. Strjeno imenujemo zolca ali hladetina.

HHHH

Hlajenje

Za neoporečno kakovost mesa in mesnih izdelkov, pa naj bodo namenjeni za zmrazovalno skrinjo ali raz-sol in dimljenje, je zelo važno pravilno hlajenje in zo-renje mesa. Neohlajeno in nedozorelo je manj okusno in se hitreje kvari. Napako naredi vsak klavec, ki v enem dnevu opravi vse - od klobase do salam. Če se meso ne shladi v kosteh, je se posebno nevarno, saj se laže okuži z raznimi klicami, ki poznejšim izdel-kom niso v prid. Med hlajenjem v mesu potekajo ke-mične spremembe, ki so za njegovo obstojnost in okusnost nujne. Spremembe v mesu se začnejo takoj po zakolu. Najprej misijeje otrpne, meso postane trdo. Kmalu začne otrplost popuščati, meso se počasi mehča. Pri tem se krvni sladkor spreminja v mlečno kislino, ki je pogoj za trajen in dober izdelek.

IZLET ZA KONEC TEDNA

V Bevkovi domačiji se je ustavil čas

S Kojce se ponuja širni razgled po osojni Primorski

Ceprav na izletniski karti Skofjeloško in Cerkljansko hribovje, ki v merilu 1 : 50.000 ponuja pogled na obe območji, na Kojco ni vrisana nobena označena pot, ni treba obupati. Lahko bi jo ubrali kar naravnost navzgor po zaraščenih strminah, vendar je ta možnost le za tiste, ki bi vsekakor radi zasli in se zapletli v težko prehodno gosco. Ceprav karta kaže drugače, drži na vrh več označenih poti. Ena se odcepi s ceste med Orehkom in vasjo Kojca na južni strani gore, vzhodnega grebena se drži pot s prevala Vrh Ravni, najbolj strma pa je pot iz Zakojce.

Poti se v vrhnjem delu pod plecatim vrhom Kojce združijo. Za vzpon potrebujemo, odvisno od izhodišča, uro in pol do dve uri časa. Če nismo pozorni na markacije, se čas hoje lahko občutno podaljša, vzpon na Kojco pa postane povsem raziskovalne narave.

Najlepše izhodišče za vzpon je Zakojca, vas pod severnimi pobočji

gore. Pravzaprav je Zakojca več kot le izhodišče: v spodnjem delu vasi si lahko ogledamo domačijo, na kateri je odraščal France Bevk. Hisa je obnovljena, vendar se vedno taka kot v pisateljevi mladosti. V pritlicju so kuhinja, soba s cevčarskim kotičkom, dve kamri in skedenj. Podstrešje je preurejeno, stare slike, knjige in drugi pre-

Pogled s Porezna na Zakojško grapo in Kojco

dmeti na njem pa pripovedujejo o Bevkovem življenju. Domačijo si lahko ogledamo vsak dan od 9. do 16. ure. Ključ je na turistični kmetiji pri Flandru v srednjem delu vasi, ki je prav tako vredna postanka. Obiskovalcem ponuja domaco hrano, po vnaprejšnjem dogovoru (065/79-800) pa tudi možnost jahanja. Zanimiva je tudi pot v Zakojško grapo, kjer se v strminah pod Poreznom in Otavnikom skriva pet zapuščenih domačij, v strugi potoka Porezen pa več slapov.

Ce se odločimo za vzpon na Kojco, nam kmalu nad zadnjimi hisami vasi smerna tabla svetuje pot na desno. Ker je v nadaljevanju precej strma - markacije kažejo kar naravnost navzgor po strmih travniku, na katerem se pot izgubi - gremo lahko do prevala Vrh Ravni in po bolj udobni stezi proti vrhu.

Zaradi svoje osamljene lege je Kojca zelo razgledna gora. Pravijo, da je votla in da je v njej jezero, ker je pod njo toliko izvirov. Med vzponom po vzhodnem grebenu se na eni strani odpira Cerkljansko hribovje, na drugi seze pogled do

Spodnjih Bohinjskih gor. Z obseznega vrha Kojce lahko med drevesi ujamo poglede na severno stran, globoko navzdol proti Zakojci in Zakojški grapi, nad katero kraljuje Porezen. Pogled na drugo stran neba se razleze čez Sentvisko planoto, Cerkljansko in Idrijsko hribovje, ki prehaja v valovite podobe Trnovskega gozda. Vrh Kojce je razgledišče, ki ga ne zapustimo radi, sploh pa ne prehitro.

Ce si privoščimo sprehod po grebenu na vrhu, se bolj opazimo razliko v njegovi poraščenosti. Na vrhu se združujeta dve podobi gore, travniki in gozd. Ko gledamo zveržene bukve, ki jih obdeluje veter, in gosto zaraščen gozd na severni strani vrha, kar težko verjamemo, da so bili na Kojci včasih predvsem travniki. Včasih je bilo na strminah v poletnem času zelo živo, saj so Kojco z obeh strani kosili do vrha. Zdaj je severne strmine skoraj v celoti prerasel gozd in na minule čase spominjajo le južne strmale s svojimi travniki, vendar si gozd cedalje bolj prilasča tudi te.

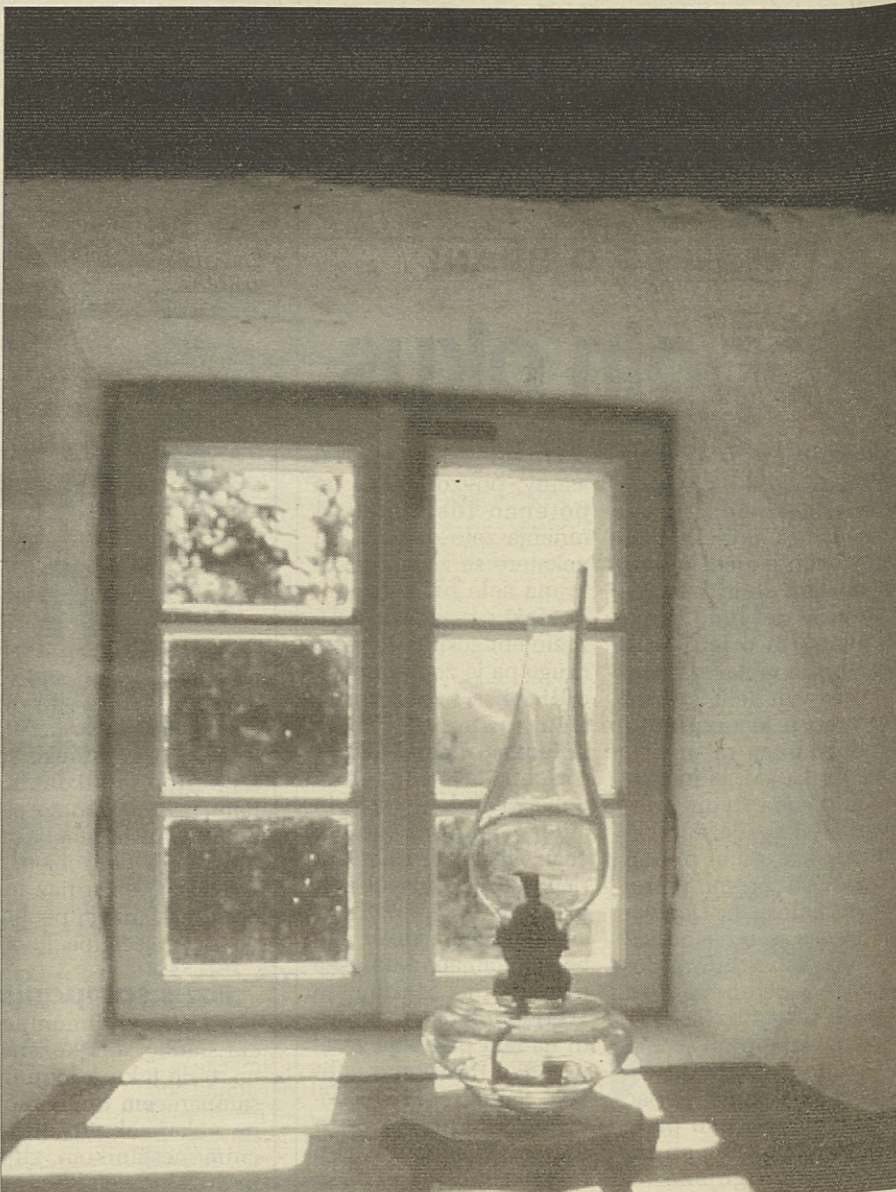
Tekst in foto:
Dario Cortese

Bevkova domačija stoji na spodnjem koncu vasi, ki mu pravijo Spodnji konec

Zakojca je slikovita vas na Baško grapo

Bevkova soba v zamrlem času

V Zakojški grapi se skriva čudovit svet slapov

Horoskop

zapisal

B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: V družbi boste doživeli veliko prijetnih novosti, medtem ko se v domačem gnezdecu ne bo zgodilo nič posebnega, ceprav spremembe niso le zazelenale, marveč celo nujne.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Drugim boste godili, sebe boste zanemarjali. Če boste v tej smeri nadaljevali, vas bo kmalu pozabil tudi nekdo, ki ga vaša usmerjenost navzven potiska v tesnobno žalost.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ne nasedajte črnim slutnjam; vzemite se čas za razmislek, posvetujte se z izkušenimi, in ni vrag, da se ne boste izognili dogodku, za katerega menite, da vam je usojen.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ne boste se odzvali povabilu, raje boste odplesali po svoje. Vi že veste, zakaj. Ve, ali vsaj slutiti, pa tudi nekdo, ki mu vaše samostojne poti postajajo vse bolj sumljive.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Se malo morate potrpeti, pa boste zaužili vse tisto, o čemer sanjate. Velikih stvari se ne da izzvati; malce pomaga sreča, se bolj pa strpno čakanje in modra ravnodušnost.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: V ljubezenskem gnezdecu vse preradi delujete po načelu: preden daste, zahtevate zagotovilo, da boste dobili vsaj toliko. Tokrat dajte kar tako in zgodil se bo čudež.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ceprav bo malce boleča, vaša nova izkušnja ne bo zaman - iz nje se boste naučili marsikaj o sebi, zato bo vaša naslednja poteza zagotovo manj tvegana in uspešnejša.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Skusali se boste osredotočiti na neopravljene naloge, vendar vam bodo misli vseskozi uhajale v naravo, kjer se v lahkotni oblecki sprehaja vaša nova simpatija.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V vasi bujni domisljiji se bodo odigravale prekrasne vizije, ki pa jih niti približno ne boste skusali speljati v resničnost. Ni treba; saj so vendar že resnične.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Na sprehodu po novih poteh boste naleteli na staro simpatijo, obnovili spomine, pogreli vajina čustva ter si zazeleli ponovitve vsega lepega. Privoščita si!

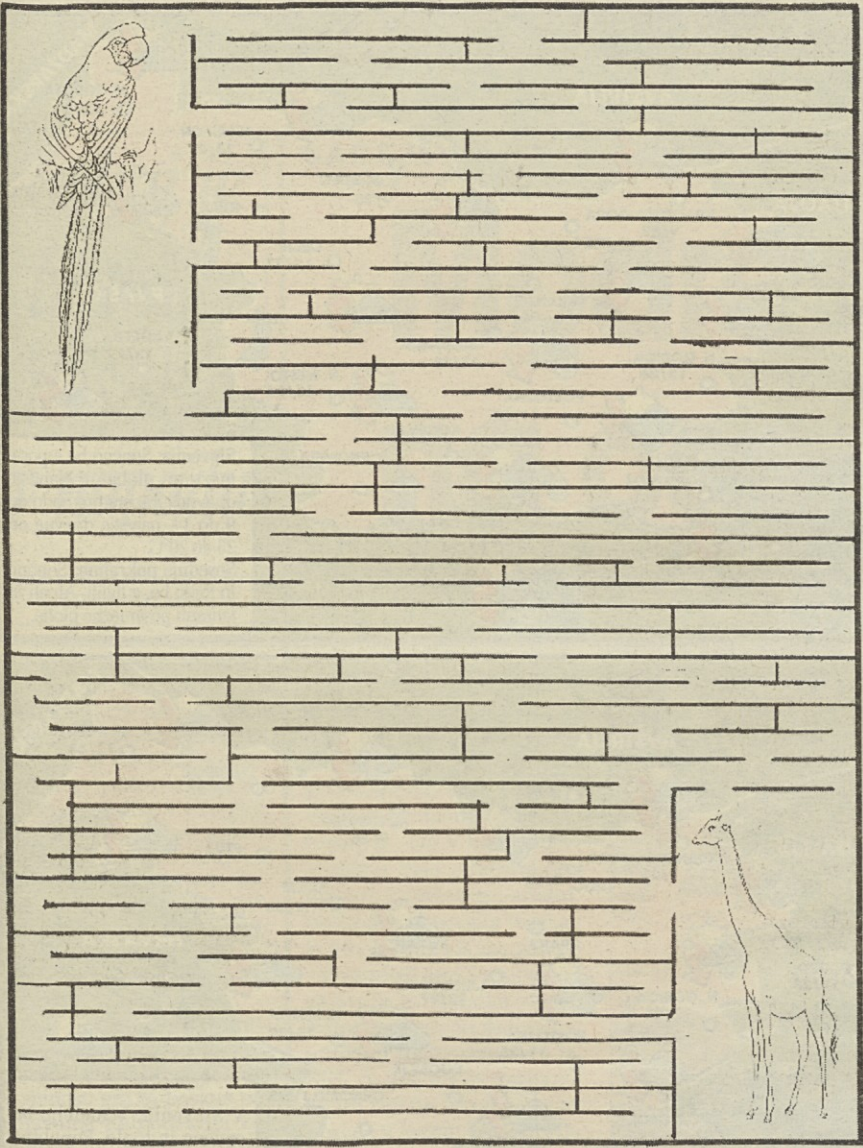
VODNAR 21. 1. - 19. 2.: V ljubezenskem gnezdecu vam bo končno uspelo zgladiti nek trdovraten problem, ki vama je čmil dneve, oteževal noči in vama grozil z nevarnostjo dokončne ločitve.

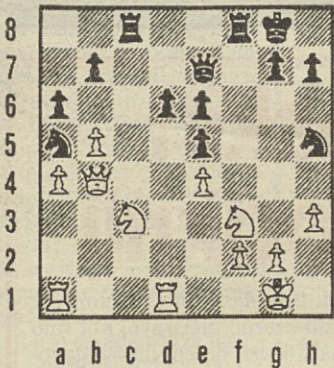
RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nek dogodek vas bo naelektril do skrajnosti, zato bo nocoj v ljubezenskem gnezdecu divje in vroče. Prestali boste vse bliske in grome in pristali naravnost v nebesih.

Katera pot je prava?

ŠAH

A.Vospernik - Drei / Portoroz 1995

Bela dama je v lovu za crnim skakacem in kmetom na polju d6 in tako odrezana od kraljevega krila, kjer crni pripravlja napad na belega kralja. Pricakovanja belega, da bo crni skakac s polja c4 branil sibke tocke v crni poziciji, se niso uresnicila. Sledila je hitra in odlocna akcija crnih figur. Poglejmo jo!

Resitev naloge

Crni se ne meni za napadenega skakaca in na nasprotnem krilu zrtvuje kvaliteto za napad. 1...Tf3;! 2.gf3 / na 2.Da5: Tf3: in crni ima prednost figure / 2...Sf4; sedaj so ze vidni obrisi napada crne dame in skakaca. Beli kralj bezi, toda ne za dolgo!

3.Kf1 Dg5 4.Se2 Dg2+ 5.Ke1 Tc2!; izhod iz matne mreze je zaprt in belemu kralju ni vec pomoci, zato se je vdal!

Silvo Kovac

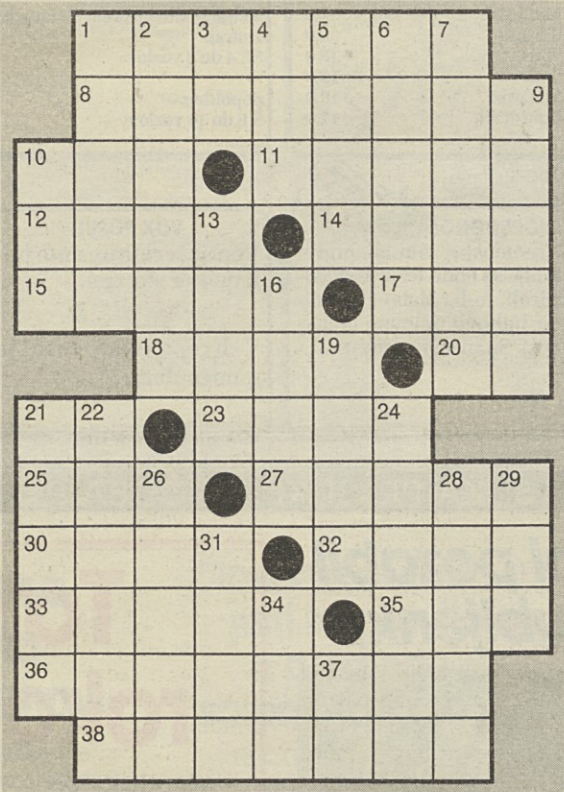
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. praznina med zobmi zaradi manjkajocega zoba, 8. čas, ko je lov prepovedan, 10. podvodna skala, 11. dohodek od kapitala, 12. rimski pesnik Naso, 14. rimski hišni bogovi, 15. konj, ki teče v kasu, 17. japonski drobiz, 18. spora, 20. avtomobilska oznaka Delnic, 21. okrajšava za kilobyte, 23. ime ameriškega filmskega režiserja Kazana, 25. slovenski literarni zgodovinar (Alojzij), 27. nekdanji italijanski politik (Alessandro), 30. nekdanji slovenski politik (Tomaž), 32. mesto severno od Dieppa v Franciji, 33. ime slovenskega književnika Jarca, 35. konec sukanca, 36. pripadnice srednjevropskega naroda, 38. izdelovalec poletne obutve.

Navpično:

1. reva, mevza, 2. prid, 3. začetnici francoskega filmskega režiserja Vadima, 4. iglavec, 5. mejna reka med Slovasko in Madzarsko, 6. slovenski smučarski tekac (Borut), 7. ime švedske pisateljice Lindgren, 9. francoski filozof (Hyppolite), 10. hlood, 13. ime slovenskega igralca Ulage, 16. majhno plovilo, 19. Tajska, 21. srednjevesko mesto v Dolnji Avstriji, 22. ctivo, 24. prebivalka grške prestolnice, 26. zgornja ploskev sobe, 28. rojstni kraj Karla Marxa, 29. nemški filozof (Georg), 31. magma, ki prodre na zemeljsko površje, 34. reka v Angliji, 37. kratica za nogometni klub.

Vodoravno: skrbina, lovopust, cer, renta, Ovid, Jarl, Miran, nit, Slovenke, opankar. Kasac, rin, tros, DE, kB, Eila, Res, Natta, Ertl, Mers.

RESITEV

PORTUGALSKA

Torre de Belem

Znamenitosti Lizbone

Portugalska prestolnica in lanska kulturna prestolnica Evrope je s svojim starim mestnim središčem, pisanim mestnim vrvežem, raznovrstnimi muzeji, katedralami in gradovi pravi magnet za cedalje številnejše obiskovalce te južnoevropske dezele.

Ena največjih znamenitosti Lizbone je daleč od mestnega središča, tik ob izlivu najdaljše reke Pirenejskega polotoka Tejo. Slikovita bela trdnjava Torre de Belem, ki se dviguje naravnost iz vode, je bila zgrajena leta 1521 v manuelističnem slogu. Trdnjava je ena redkih pomembnejših zgradb, ki je domala neposkodovana prestala katastrofalni potres leta 1755. V borih petih minutah se je v prah sesulo na tisoče zgradb, mesto pa je po potresu zajel se uničujoč požar. Naravna nesreča je zahtevala približno štirideset tisoč žrtv, Lizbona kot pomembno pristaniško mesto pa si se dolgo ni opomogla. Lizbono je na novo zasnoval markiz de Pomal. Vseč so mu bile ravne linije in z mozaiki tlakovane ulice, ki se danes spominjajo na njegovo delo.

V času največjih pomorskih odkritij je trdnjava Torre de Belem varovala dostop do pomembnega pristanišča. Zal obetavna zunanost za debelimi zidovi skriva le prazne sobane, ki pa so danes vseeno vedno polne obiskovalcev. Za nekaj sto escudov (približno toliko tolarjev) so deležni romanti-

čneja vzdušja na umetno izdelanih balkonih in lepih razgledov na predmestje Belem ter sloki viseči most 25. april, ki se ponosno dviguje nad široko strugo Teja. Nekaj več kot en kilometer dolg slikoviti most je ena največjih tovrstnih mojstrov in Evrope, ime pa je dobil po tako imenovani revoluciji nageljnov (25. april 1974), ki je odpravila dolgoletno vojaško diktaturo. Viseči most je glavna prometna žila, ki povezuje Lizbono z drugim bregom reke in južnimi pokrajinami Portugalske, zato ni čudno, da prek njega noc in dan poteka živahen promet, ki se v najbolj kritičnih urah pogosto spremeni v kaotično zmedo hupajočih vozil.

Le nekaj korakov od bele trdnjave tik ob obali vzbujajo pozornost tudi Spomenik odkritij - Padrao dos Descobrimentos. Portugalski so ga postavili ob šeststoletnici smrti princa Henrika Pomorskega, ki se je odpovedal prestolu in se raje posvetil morju in raziskovanju svetovnih prostranstev. Osvajal je celozemorske dežele in polnil portugalske blagajne. Henrik Pomorski je ob kamnitem jadrju upodobljen kot vodnik s karavelo v roki, za njim pa ponizno stopajo njegovi spremljevalci. Na marmornatih tleh se obiskovalcem razgrne pogled na zemljevid sveta, kot so ga s svojimi odkritji in osvajanjem zaznamovali sloviti portugalski pomorščaki.

Igor Fabjan

IRSKA

Dve kolesi, dva možaka in 1000 km poti (3)

Clovek bi mislil, da so Irci najsrečnejši ljudje na svetu. A njihov boj za kruh vsakdanji se zdalec ni lahak. Nekaj pubov v irskem slogu (grobo rečeno) je že zraslo tudi pri nas. V njih ti celo ponudijo irsko pivo, a vzdušje v pubu je tisto, kar lahko doživiš le na Irskem. V pube zahajajo večinoma mladi ali srednja generacija, prihajajo pa tudi družine in dedki ter babice s svojimi vnuki. Pravijo, da je pub Ircev drugi hram in tako se tudi nedeljska masa navadno razvleče vse do kosila.

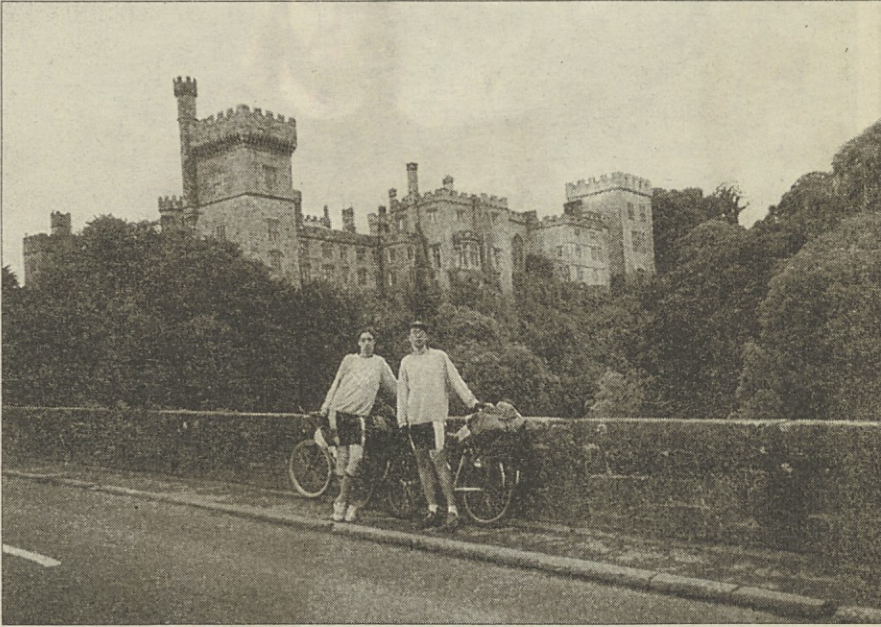
Naslednji dan sva se dobro naspala in odkolesarila do National Heritage Parka (parka narodne dediščine). Tudi ta dan je bil v znamenju dežja. Obisk parka pa

je bil prava lekcija o irski kulturi in zgodovini v zadnjih devet tisoč letih. Na slednje so Irci se prav posebno ponosni in s podobnimi projekti, za katere, mimogrede, porabijo ogromno denarja, kot je ureditev takega parka, skušajo to predstaviti tudi turistom. Vse skupaj se začne z verno kopijo zavetišča megalitskih lovcev in nabiralcev hrane, ki so prisli na to območje v kamni dobi kakih 7000 let pred našim stetjem. Iz bronaste dobe so na ogled prve primitivne grobnice in tudi neka svetišča, Stone Circle, ki so že bila povezana s kultom posmrtnega življenja. No ja, s Stonehngem v Angliji jih ne moremo primerjati. Kelti so iz Evrope

na Irsko prisli približno 500 let pred našim stetjem. Sem so prinesli tudi pisavo - prva znana irska pisava iz četrtega stoletja se imenuje ogham, sporočila pa so klesali na kamne - ogham stones. Po petem stoletju so na irskem rasli krcanski samostani kot gobe po dežju. Rekonstrukcija samostana v Heritage Parku temelji na primeru iz desetega stoletja. V parku pa si lahko ogledas tudi ostanke prve normanske utrdbe na irskem iz konca 12. stoletja, se po jezeru popeljes z vikingsko ladjo ali pa si udelezen »pri po-zrtitji po koncu dnevnega lova«. Recepti priprave hrane so zajamčeno originalni.

»Sir, pint of Guinness,

please!« Z rokami se naslonis na točilni pult in z užitkom opazuješ »obred«. Kake dve, tri minute moras počakati, da je tvoje pivo, pardon stout, pripravljeno, da je pene ravno prav. V pub sem se odpravil malo po deseti zvečer in ko sem se ozrl naokrog, je bilo že vse zasedeno, vzdušje pa na visku. V kotu so sedeli glasbeniki, pravzaprav lastnik puba in njegova družina. Sestava benda je tipična, tradicionalna irska harmonika - kitara, pisčal in bodhran - nekaksen majhen boben po katerem tolčeš s palčko, izmenjuje z obema koncema, starejši ljudje obvladajo tehniko udarjanja s palcem in mezinem. Tradicionalna je tudi glasba, ki jo igrajo - ir-

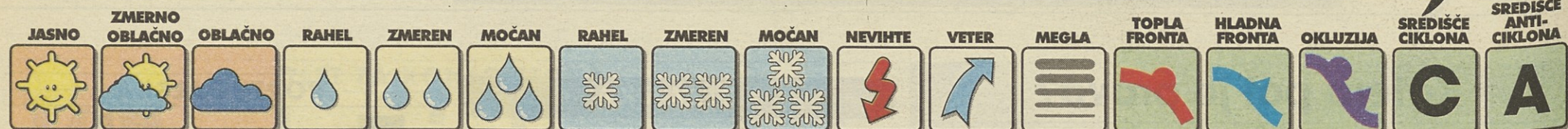

Postanek ob enem izmed mnogih gradov (Foto: J. Vindisar)

ski evergreeni. Dirty old town, Alice, Seven Drunken Nights. Pojejo o pivu in zabavi, o ljubezni, o ne prevec veseli irski zgodovini, o naravnih lepota dezele. Vsi gostje pritegnejo zraven. Vsi znajo vsa besedila na pamet. Kako tudi ne - tu se zbira cela vas, od najmlajših do najstarejših. Ze leta, desetletja. Vsak pozna vsakogar.

Ura je bila že pol dvajstih - skrajni čas za zadnje pivo. Ob tem času pube navadno že zapirajo - tako doloca zakon. Piva ne dobis več, pa čeprav je lastnik tvoj brat. Nekateri pravijo, da zato, da ponoci ni po ulicah na smrt pijanih ljudi, a vsi se s tem ne strinjajo - bolje, da je na cesti malo nasekan Irec, kot pa jezen, ker ne

more dobiti se enega piva, pravijo. Ko je pivo na mizi, vsi vstanejo, zapojejo himno in ob prigananju barmenov - »ladies and gents, ladies and gents, please« - spijejo hitro se zadnje pivo in odrinejo domov. Jutri bodo spet prisli in pojutrišnjem tudi in tako 365 dni v letu. Se nadaljuje Jure Vindisar

VREMENSKA SLIKA

Oslabljen frontalni val se zadržuje nad Italijo. Nad naše kraje doteka z jugozahodnimi vetrovi tople in malo bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.18 in zšlo ob 20.40. Dan bo dolg 15 ur in 22 minut. Luna bo vzšla ob 4.16. in zšla ob 18.53.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	13,9	Crikvenica	16,0
Sava (Radovljica)	8,8	Malinska	17,0
Sora	11,4	Sibenik	18,0
Ljubljana	12,6	Porec	18,0
Savinja	-	Split	18,0
Vipava	9,7	M. Lošinj	18,0
Jadransko morje (Koper)	18,8	Dubrovnik	17,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 8 vozlov

popoldne: S 6 do 14 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 7.33 najnižje -43 cm, ob 14.30 najvišje 20 cm, ob 19.40 najnižje -3 cm. Jutri: ob 1.15 najvišje 23 cm, ob 8.38 najnižje -35 cm, ob 16.17 najvišje 19 cm, ob 21.52 najnižje 2 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	26
1000 m	21
1500 m	16
2000 m	12
2500 m	8
2864 m	5

BIOPROGNOZA

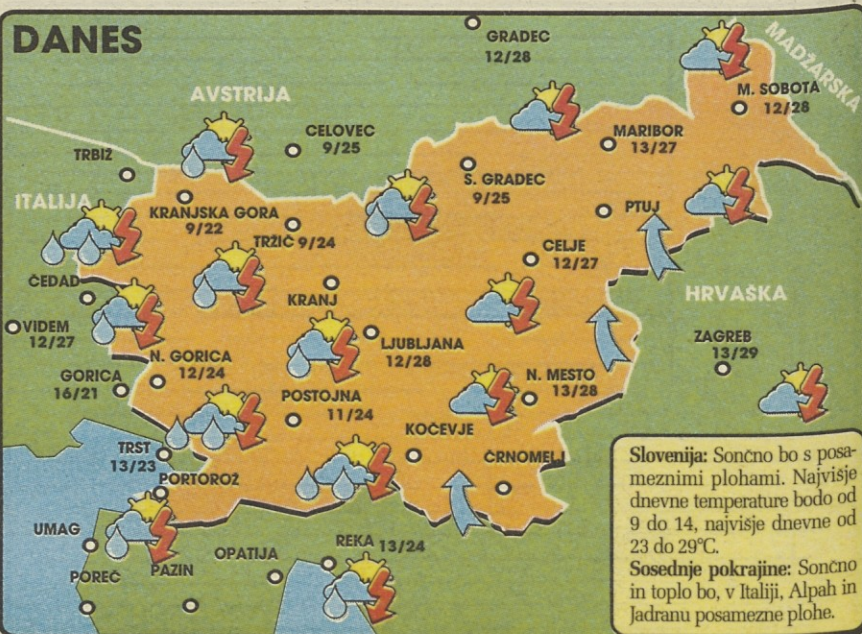
Vremensko zelo občutljivi ljudje se bodo težje koncentrirali, to bo slabo vplivalo na njihovo delovno storičnost. Spanec bo nemiren.

VOX POPULI

Več je vredno eno poletje kot sto zim.

V hroščevem letu je mnogo dežja.

DANES

Slovenija: Sončno bo s posameznimi plohami. Najvišje dnevne temperature bodo od 9 do 14, najvišje dnevne od 23 do 29°C. Sosednje pokrajine: Sončno in toplo bo, v Italiji, Alpah in Jadrani posamezne plohe.

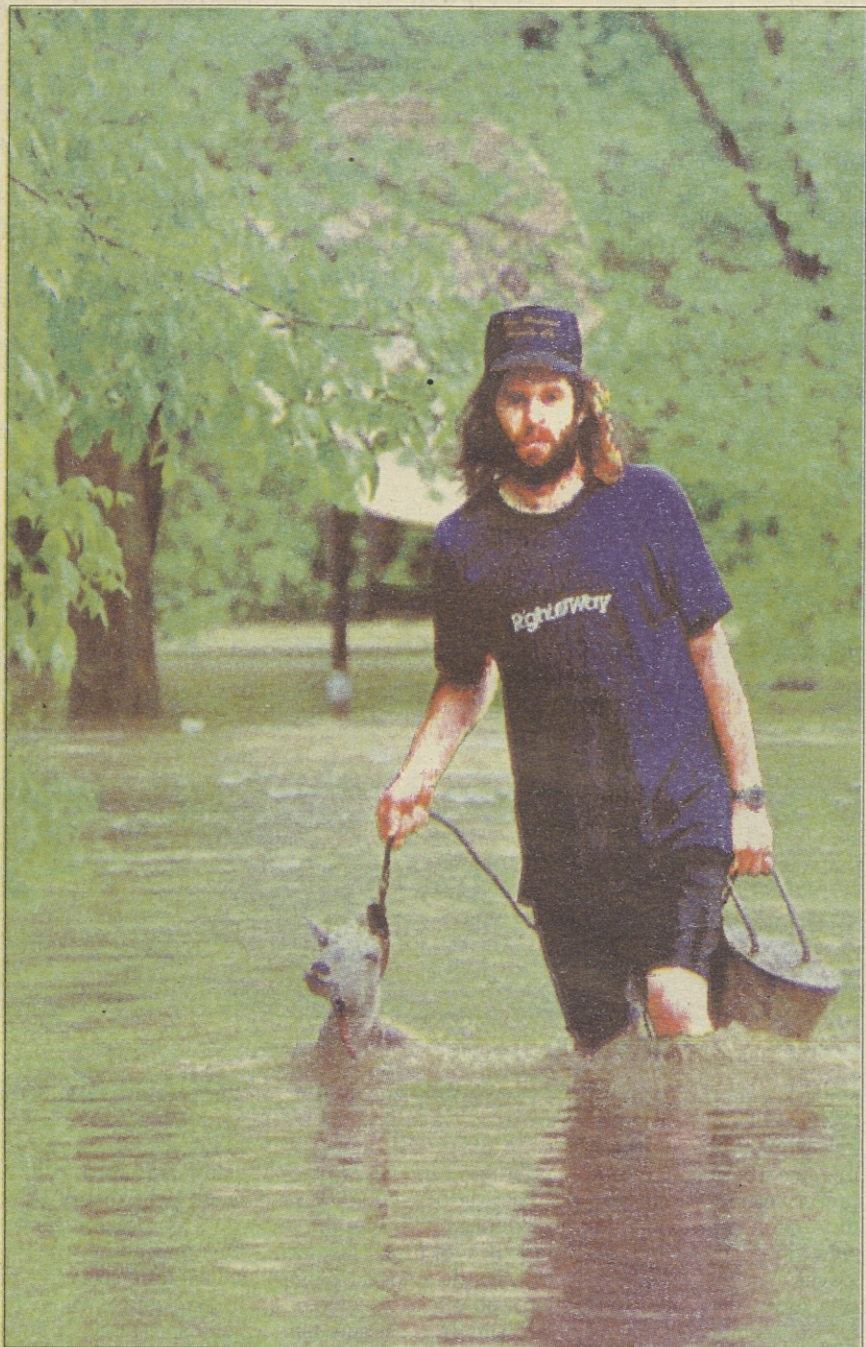
JUTRI

V Sloveniji: V nedeljo bo sončno in toplo. Popoldne bodo se možne posamezne plohe ali nevihte. Obeti: V ponedeljek ne bo večje spremembe vremena.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Poplavam navkljub ni pozabil na svojo štirinožno ljubljeno

Alan Kahmann je navkljub poplavam, ki so prizadele Kentucky, pomislil na svojo kozo, ki jo na povodcu vodi v kak višje ležeči in bolj varen kraj, kjer se bo lahko pasla. (AP)

Tatu treh vatikanskih rokopisov še niso odkrili

WASHINGTON - Profesor Anthony Melnikas, docent na državni univerzi v Ohiju, odločno zavrača obtožbo, da je ukradel tri strani dragocenega rokopisa iz 14. stoletja, ki ga hranijo v vatikanski knjižnici. Strani je nekdo pred nekaj leti strgal iz rokopisa De Agricultura, ki je bil last pesnika Francesca Petrarca in ki so ga hranili v vatikanski knjižnici. Anthony Melnikas pa je eden redkih izvedencev za srednjeveške rokopise, ki je imel prost vstop v vatikansko in druge knjižnice po svetu. Vsa zadeva je pršla na dan po zaslugi trgovca s starinskimi knjigami Bruseja Ferrinija.

Sled-njemu je prav Melnikas izročil dve strani tega rokopisa in ga zaprosil, da mu ju oceni in poišče morebitnega kupca. Ferriniju se je vsa zadeva zdela takoj sumljiva, saj sta bili strani preveč dragoceni, da bi bili shranjeni v navadi plastični ovojnici. Trgovca je namreč takoj ugotovil, da sta strani vredni vsaj pol milijona dolarjev in je zato obvestil svojega prijatelja in umetiskega zgodovinarja Jamesa Marrowa. Po enem tednu je zgodovinar ugotovil izvor strani, po telefonu pa je vatičanska knjižnica potrdila njegov sum. Ferrini je takoj obvestil ameriško carinsko službo o sumljivem izvoru teh strani, tako da so proti Melnikasu sprožili zvezno preiskavo. Kot smo zapisali, 68-letni docent litovskega rodu zavrača vse obtožbe. Priznal je le, da je leta 1987 v Vatikanu res pregledoval omenjeni Petrarkov rokopis, vendar pasu priše spome strani v njegovo posest kasneje. Ameriški akademski svet je presenečen, ker ne razume, kako je lahko kaj takega storil ugleden profesor le nekaj let pred svojo upokojitvijo. Presenečeni so tudi v Vatikanu, ker je bil za njih Melnikas neke vrste sodelavec, je New York Timesu povedal ravnatelj vatičanske knjižnice Leonard Boyle.

Pasteurjeva znamka

Pri Champagnoleu je umetnik Pierre Duc uresničil orjaško Pasteurjevo znamko, ki meri kar 87 hektarjev. (AP)